SECUNDUS ET TERTIUS USQ; AD SEPTIMUM
NOUISSIME AUTEM OMNIUM ET MULIER DEFUNC
TA EST. IN RESURRECTIONE ERGO CUIUS ERIT
DE SEPTEM UXOR. OMNES ENIM HABUERANT
EAM. RESPONDENS AUTEM IHESUS AIT ILLIS. ERRATIS
NESCIENTES SCRIPTURAS NEQ; VIRTUTEM DEI.
IN RESURRECTIONE ENIM. NEQ; NUBENT NEQ;
NUBENTUR. SED SUNT SICUT ANGELI IN CELO.
DE RESURRECTIONE AUTEM MORTUORUM. NON
LEGISTIS QUOD DICTUM EST AB DEO DICENTE
VOBIS. EGO SUM DEUS ABRAHAM. ET DEUS ISAAC.
ET DEUS IACOB. NON EST DEUS MORTUORUM SED
VIVENTIUM. ET AUDIENTES TURBE. DOCTRI
NEBANTUR IN DOCTRINA EIUS. PHARISEI AU
TEM AUDIENTES QUOD SILENTIUM IMPOSUISSET
SADUCEIS. CONUENERUNT IN UNUM. ET INTER
ROGAUIT EUM UNUS EX EIS LEGIS DOCTOR.
TENTANS EUM. MAGISTER. QUOD EST
MANDATUM MAGNUM IN LEGE. AIT ILLI IHS.
DILIGES DOMINUM. EX TOTO CORDE
TUO. ET IN TOTA ANIMA TUA: ET IN TOTA
MENTE TUA. HOC EST MAXIMUM ET PRI
MUM MANDATUM. SECUNDUM AUTEM SIMILE

Cim D. 5.= Cim. 2.
ZZ. 631.
Cat. 23631.

Serenissimo, & illustrissimo Principi, ac Domino,
Dño Guilielmo Palatino Rheni, & utriusq; Ba-
uariæ Duci, Principi de se optimè merito,
multisq; modis colendo, obseruantiæ, &
gratitudinis ergô, hunc peruetustum
Sacrosanctorum Euangeliorum codicem
Ioh. Georgius à Werdenstain Cantor,
& Canonicus Eystetensis, & Augst.
Stanus D. D. Anno Salutis 1587.

SECUNDUS ET TERTIUS USQ; AD SEPTIMUM
NOUISSIME AUTEM OMNIUM ET MULIER DEFUNC
TA EST. IN RESURRECTIONE ERGO CUIUS ERIT
DE SEPTEM UXOR. OMNES ENIM HABUERANT
EAM. RESPONDENS AUTEM IHESUS AIT ILLIS. ERRATIS
NESCIENTES SCRIPTURAS NEQ; VIRTUTEM DEI.
IN RESURRECTIONE ENIM. NEQ; NUBENT NEQ;
NUBENTUR. SED SUNT SICUT ANGELI IN CELO.
DE RESURRECTIONE AUTEM MORTUORUM. NON
LEGISTIS QUOD DICTUM EST AB DEO DICENTE
VOBIS. EGO SUM DEUS ABRAHAM. ET DEUS ISAAC.
ET DEUS IACOB. NON EST DEUS MORTUORUM SED
VIVENTIUM. ET AUDIENTES TURBE. DOCTRI
NEBANTUR IN DOCTRINA EIUS. PHARISEI AU
TEM AUDIENTES QUOD SILENTIUM IMPOSUISSET
SADUCEIS. CONUENERUNT IN UNUM. ET INTER
ROGAUIT EUM UNUS EX EIS LEGIS DOCTOR.
TENTANS EUM. MAGISTER. QUOD EST
MANDATUM MAGNUM IN LEGE. AIT ILLI IHS.
DILIGES DOMINUM. EX TOTO CORDE
TUO. ET IN TOTA ANIMA TUA: ET IN TOTA
MENTE TUA. HOC EST MAXIMUM ET PRI
MUM MANDATUM. SECUNDUM AUTEM SIMILE

Nouv

3

SECUNDO TRES QUATTUOR
TERTIO TRES QUATTUOR
QUARTO TRES QUATTUOR
QUINTO DUO QUATTUOR
SEXTO DUO QUATTUOR

QUE IPSE EVANGELIO SICUT ET
NOBIS TRADIDERUNT QUI AB INITIO
IPSI VIDERUNT ET MINISTRI FUERUNT
SERMONIS VISUM ET MIHI ASSECUTUS
OMNIBUS DILIGENTER EX ORDINE TIBI
DESCRIBERE OPTIME THEOPHILE UT COGNOSCAS
EORUM DE QUIBUS ERUDITUS ES VERBORUM
VERITATEM IN DIEBUS HERODIS REGIS
IUDAEAE FUIT QUIDAM NOMINE ZACHARIAS
DE VICE ABIA ET UXOR ILLI DE FILIABUS
AARON ET NOMEN EIUS ELISABETH
ERANT AUTEM IUSTI AMBO ANTE DEUM
INCEDENTES IN OMNIBUS MANDATIS ET
IUSTIFICATIONIBUS DOMINI SINE QUERELA
ET NON ERAT EIS FILIUS EO QUOD
ESSET ELISABETH STERILIS ET AMBO
PROCESSERANT IN DIEBUS SUIS
CUM AUTEM SACERDOTIO FUNGERETUR
IN ORDINE VICIAE SUAE ANTE DEUM
SECUNDUM CONSUETUDINEM SACERDOTII
SORTE EXIIT UT INCENSUM PONERET
INTRANS IN TEMPLUM DOMINI
ET OMNIS TURBA POPULI ERAT
ORANS FORIS HORA INCENSI
APPARUIT AUTEM ILLI ANGELUS
DOMINI STANS A DEXTRIS ALTARIS
INCENSI ET TURBATUS EST ZACHARIAS
VIDENS ET TIMOR IRRUIT SUPER EUM
ANGELUS AUTEM DIXIT AD EUM
NOLI TIMERE ZACHARIA QUONIAM
EXAUDITA EST DEPRECATIO TUA
ET UXOR TUA ELISABETH PARIET
TIBI FILIUM ET VOCABIS NOMEN
EIUS IOHANNEM ET ERIT GAUDIUM
TIBI ET EXULTATIO ET MULTI
IN NATIVITATE EIUS ERIT ENIM
MAGNUS CORAM DOMINO ET VINUM
ET SICERAM NON BIBET ET SPIRITU
SANCTO REPLEBITUR ADHUC
EX UTERO MATRIS SUAE ET
MULTOS FILIORUM ISRAHEL
CONVERTET AD DOMINUM DEUM
IPSORUM ET IPSE PRAECEDET
ANTE ILLUM IN SPIRITU ET
VIRTUTE HELIAE UT CONVERTAT
CORDA PATRUM AD FILIOS ET
INCREDULOS IN PRUDENTIAM
IUSTORUM PARARE DOMINO
PLEBEM PERFECTAM ET DIXIT
ZACHARIAS AD ANGELUM
UNDE HOC SCIAM EGO ENIM
SENEX SUM ET UXOR MEA
PROCESSIT IN DIEBUS SUIS
ET RESPONDENS ANGELUS
DIXIT AD EUM EGO SUM
GABRIEL QUI ASTO ANTE
DEUM ET MISSUS SUM LOQUI
AD TE HAEC TIBI EVANGELIZARE
ET ECCE ERIS TACENS ET
NON POTENS LOQUI USQUE
IN DIEM QUO HAEC FIANT
PRO EO QUOD NON CREDIDISTI
VERBIS MEIS QUAE IMPLEBUNTUR
IN TEMPORE SUO ET ERIT
POPULUS EXPECTANS ZACHARIAM
ET MIRABANTUR QUOD TARDARET
IN TEMPLO EXISTENS AUTEM
NON POTERAT LOQUI EIS
ET INTELLEXERUNT QUIA VISIONEM
VIDISSET IN TEMPLO ET ERAT
ANNUENS EIS ET PERMANSIT
MUTUS FACTUM EST AUTEM
UT IMPLERENTUR DIES MINISTERII
EIUS ABIIT IN DOMUM SUAM
POST HAS AUTEM DIES
CONCEPIT ELISABETH UXOR EIUS
ET OCCULTABAT SE MENSIBUS
QUINQUE DICENS QUIA SIC
MIHI FECIT DOMINUS IN DIEBUS
IN QUIBUS RESPEXIT AUFERRE
OPPROBRIUM MEUM INTER
HOMINES IN MENSE AUTEM
SEXTO MISSUS EST ANGELUS
GABRIEL A DEO IN CIVITATEM
GALILAEAE CUI NOMEN NAZARETH
AD VIRGINEM DESPONSATAM
VIRO CUI NOMEN ERAT IOSEPH
DE DOMO DAVID ET NOMEN
VIRGINIS MARIA ET INTROITUS
ANGELUS AD EAM DIXIT
AVE GRATIA PLENA DOMINUS
TECUM BENEDICTA TU IN
MULIERIBUS QUAE CUM AUDISSET
TURBATA EST IN SERMONE EIUS
ET COGITABAT QUALIS ESSET
ISTA SALUTATIO ET AIT
ANGELUS EI NE TIMEAS
MARIA INVENISTI ENIM
GRATIAM APUD DEUM ECCE
CONCIPIES IN UTERO ET
PARIES FILIUM ET VOCABIS
NOMEN EIUS IESUM HIC
ERIT MAGNUS ET FILIUS
ALTISSIMI VOCABITUR ET
DABIT ILLI DOMINUS DEUS
SEDEM DAVID PATRIS EIUS
ET REGNABIT IN DOMO IACOB
IN AETERNUM ET REGNI EIUS
NON ERIT FINIS DIXIT AUTEM
MARIA AD ANGELUM QUOMODO
FIET ISTUD QUONIAM VIRUM
NON COGNOSCO ET RESPONDENS
ANGELUS DIXIT EI SPIRITUS
SANCTUS SUPERVENIET IN TE
ET VIRTUS ALTISSIMI OBUMBRABIT
TIBI ET IDEO QUOD NASCETUR
EX TE SANCTUM VOCABITUR
FILIUS DEI ET ECCE ELISABETH
COGNATA TUA ET IPSA CONCEPIT
FILIUM IN SENECTUTE SUA
ET HIC MENSIS SEXTUS EST
ILLI QUAE VOCATUR
VOCABITUR ENIM APUD DEUM
OMNE VERBUM QUIA NON
ERIT IMPOSSIBILE APUD DEUM
OMNE VERBUM DIXIT AUTEM
MARIA ECCE ANCILLA DOMINI
FIAT MIHI SECUNDUM VERBUM
TUUM ET DISCESSIT AB EA
ANGELUS ET ABIIT MARIA
IN DIEBUS ILLIS ABEUNTES
IN MONTANA CUM FESTINATIONE
IN CIVITATEM IUDA ET
DOMUM ZACHARIAE INTRAVIT
IN SALUTAVIT ELISABETH
ET FACTUM EST UT AUDIVIT
SALUTATIONEM MARIAE
ELISABETH EXULTAVIT INFANS
IN UTERO EIUS ET REPLETA
EST SPIRITU SANCTO ELISABETH
ET EXCLAMAVIT VOCE MAGNA
ET DIXIT BENEDICTA TU
INTER MULIERES ET BENEDICTUS
FRUCTUS VENTRIS TUI ET
UNDE HOC MIHI UT VENIAT
MATER DOMINI MEI AD ME
ECCE ENIM UT FACTA EST
VOX SALUTATIONIS TUAE
IN AURIBUS MEIS EXULTAVIT
IN GAUDIO INFANS IN UTERO
MEO ET BEATA QUAE CREDIDISTI
QUONIAM PERFICIENTUR
ET DIXIT MARIA MAGNIFICAT
ANIMA MEA DOMINUM ET
EXULTAVIT SPIRITUS MEUS
IN DEO SALUTARI MEO
QUIA RESPEXIT HUMILITATEM
ANCILLAE SUAE ECCE ENIM
EX HOC BEATAM ME DICENT
OMNES GENERATIONES QUIA
FECIT MIHI MAGNA QUI
POTENS EST ET SANCTUM
NOMEN EIUS ET MISERICORDIA
EIUS A PROGENIE IN PROGENIES
TIMENTIBUS EUM FECIT
POTENTIAM IN BRACHIO SUO
DISPERSIT SUPERBOS MENTE
CORDIS SUI DEPOSUIT POTENTES
DE SEDE ET EXALTAVIT HUMILES
ESURIENTES IMPLEVIT BONIS
ET DIVITES DIMISIT INANES
SUSCEPIT ISRAHEL PUERUM
SUUM RECORDATUS MISERICORDIAE
SUAE SICUT LOCUTUS EST
AD PATRES NOSTROS ABRAHAM
ET SEMINI EIUS IN SAECULA
MANSIT AUTEM MARIA CUM
ILLA QUASI MENSIBUS TRIBUS
ET REVERSA EST IN DOMUM SUAM
ELISABETH AUTEM IMPLEVIT
TEMPUS PARIENDI ET PEPERIT
FILIUM ET AUDIERUNT VICINI
ET COGNATI EIUS QUIA MAGNIFICAVIT
DOMINUS MISERICORDIAM SUAM
CUM ILLA ET CONGRATULABANTUR
EI ET FACTUM EST IN DIE
OCTAVO VENERUNT CIRCUMCIDERE
PUERUM ET VOCABANT EUM
NOMINE PATRIS SUI ZACHARIAM
ET RESPONDENS MATER EIUS
DIXIT NON SED VOCABITUR
IOHANNES ET DIXERUNT AD
ILLAM QUIA NEMO EST IN
COGNATIONE TUA QUI VOCETUR
HOC NOMINE ET INNUEBANT
PATRI EIUS QUEM VELLET
VOCARI ET POSTULANS PUGILLARES
SCRIPSIT DICENS IOHANNES
EST NOMEN EIUS ET MIRATI
SUNT UNIVERSI ET APERTUM
EST CONTINUO OS EIUS
ET LINGUA EIUS ET LOQUEBATUR
BENEDICENS DEUM ET FACTUS
EST OMNIBUS TIMOR TIMENTIBUS
EOS ET SUPER OMNIA HAEC
DIVULGABANTUR IN OMNIBUS
MONTIBUS IUDAEAE ET
OMNES QUI AUDIERUNT
POSUERUNT IN CORDE SUO
DICENTES QUIS PUTAS PUER
ISTE ERIT ET ENIM MANUS
DOMINI ERAT CUM ILLO
ET ZACHARIAS PATER EIUS
REPLETUS EST SPIRITU SANCTO
ET PROPHETAVIT DICENS
BENEDICTUS DOMINUS DEUS
ISRAHEL QUIA VISITAVIT
ET FECIT REDEMPTIONEM
PLEBI SUAE ET ERIGIT
CORNU SALUTIS NOBIS
IN DOMO DAVID PUERI SUI
SICUT LOCUTUS EST
PER OS SANCTORUM QUI
A SAECULO SUNT PROPHETARUM
EIUS SALUTEM EX INIMICIS
NOSTRIS ET DE MANU
OMNIUM QUI ODERUNT
NOS AD FACIENDAM
MISERICORDIAM CUM PATRIBUS
NOSTRIS ET MEMORARI
TESTAMENTI SUI SANCTI
IURIS IURANDI QUEM
IURAVIT AD ABRAHAM
PATREM NOSTRUM DATURUM
SE NOBIS UT SINE TIMORE
DE MANU INIMICORUM
LIBERATI SERVIAMUS
ILLI IN SANCTITATE
ET IUSTITIA CORAM IPSO
OMNIBUS DIEBUS NOSTRIS
ET TU PUER PROPHETA
ALTISSIMI VOCABERIS
PRAEIBIS ENIM ANTE
FACIEM DOMINI PARARE
VIAS EIUS AD DANDAM
SCIENTIAM SALUTIS
PLEBI EIUS IN REMISSIONEM
PECCATORUM EORUM
PER VISCERA MISERICORDIAE
DEI NOSTRI IN QUIBUS
VISITAVIT NOS ORIENS
EX ALTO ILLUMINARE
HIS QUI IN TENEBRIS
ET IN UMBRA MORTIS
SEDENT AD DIRIGENDOS
PEDES NOSTROS IN VIAM
PACIS PUER AUTEM
CRESCEBAT ET CONFORTABATUR
SPIRITU ET ERAT IN
DESERTIS USQUE IN DIEM
OSTENSIONIS SUAE AD
ISRAHEL FACTUM EST
AUTEM IN DIEBUS ILLIS
EXIIT EDICTUM A CAESARE
AUGUSTO UT DESCRIBERETUR
UNIVERSUS ORBIS HAEC
DESCRIPTIO PRIMA FACTA
EST A PRAESIDE SYRIAE
CYRINO ET ITABANT
OMNES UT PROFITERENTUR
SINGULI IN SUAM CIVITATEM
ASCENDIT AUTEM ET IOSEPH
A GALILAEA DE CIVITATE
NAZARETH IN IUDAEAM
IN CIVITATEM DAVID
QUAE VOCATUR BETHLEHEM
EO QUOD ESSET DE DOMO
ET FAMILIA DAVID UT
PROFITERETUR CUM MARIA
DESPONSATA SIBI UXORE
PRAEGNANTE FACTUM EST
AUTEM CUM ESSENT ILLIC
IMPLERENTUR DIES UT
PARERET ET PEPERIT
FILIUM SUUM PRIMOGENITUM
ET PANNIS EUM INVOLVIT
ET REPOSUIT EUM IN
PRAESEPIO QUIA NON
ERAT EIS LOCUS IN
DIVERSORIO ET PASTORES
ERANT IN REGIONE EADEM
VIGILANTES ET CUSTODIENTES
VIGILIAS NOCTIS SUPER
GREGEM SUUM ET ECCE
ANGELUS DOMINI STETIT
IUXTA ILLOS ET CLARITAS
DEI CIRCUMFULSIT ILLOS
ET TIMUERUNT TIMORE
MAGNO ET DIXIT ILLIS
ANGELUS NOLITE TIMERE
ECCE ENIM EVANGELIZO
VOBIS GAUDIUM MAGNUM
QUOD ERIT OMNI POPULO
QUIA NATUS EST VOBIS
HODIE SALVATOR QUI
EST CHRISTUS DOMINUS
IN CIVITATE DAVID
ET HOC VOBIS SIGNUM
INVENIETIS INFANTEM
PANNIS INVOLUTUM
ET POSITUM IN PRAESEPIO
ET SUBITO FACTA SUNT
CUM ANGELO MULTITUDO
MILITIAE CAELESTIS
LAUDANTIUM DEUM
ET DICENTIUM GLORIA
IN ALTISSIMIS DEO
ET IN TERRA PAX
HOMINIBUS BONAE
VOLUNTATIS ET FACTUM
EST UT DISCESSERUNT
ANGELI A EIS IN CAELUM
PASTORES LOQUEBANTUR
AD INVICEM TRANSEAMUS
USQUE BETHLEHEM
ET VIDEAMUS HOC
VERBUM QUOD FACTUM
EST QUOD FECIT DOMINUS
ET NOTUM NOBIS
FECERUNT ET VENERUNT
FESTINANTES ET INVENERUNT
MARIAM ET IOSEPH
ET INFANTEM POSITUM
IN PRAESEPIO VIDENTES
AUTEM NOTAVERUNT
DE VERBO QUOD DICTUM
ERAT EIS DE PUERO HOC
ET OMNES QUI AUDIERUNT
MIRATI SUNT ET DE
HIS QUAE DICTA ERANT
A PASTORIBUS AD IPSOS
MARIA AUTEM CONSERVABAT
OMNIA VERBA HAEC
CONFERENS IN CORDE SUO
ET REVERSI SUNT PASTORES
GLORIFICANTES ET LAUDANTES
DEUM IN OMNIBUS QUAE
AUDIERANT ET VIDERANT
SICUT DICTUM EST AD
ILLOS ET POSTQUAM
CONSUMMATI SUNT DIES
OCTO UT CIRCUMCIDERETUR
PUER VOCATUM EST NOMEN
EIUS IESUS QUOD VOCATUM
EST AB ANGELO PRIUS
QUAM IN UTERO CONCIPERETUR
ET POSTQUAM IMPLETI SUNT
DIES PURGATIONIS EIUS
SECUNDUM LEGEM MOYSI
TULERUNT ILLUM IN
HIERUSALEM UT STATUERENT
EUM DOMINO SICUT SCRIPTUM
EST IN LEGE DOMINI
QUIA OMNE MASCULINUM
ADAPERIENS VULVAM
SANCTUM DOMINO VOCABITUR
ET UT DARENT HOSTIAM
SECUNDUM QUOD DICTUM
EST IN LEGE DOMINI
PAR TURTURUM AUT DUO
PULLI COLUMBARUM
ET ECCE HOMO ERAT
IN HIERUSALEM CUI NOMEN
ERAT SYMEON ET HOMO
ISTE IUSTUS ET TIMORATUS
EXSPECTABAT CONSOLATIONEM
ISRAHEL ET SPIRITUS
SANCTUS ERAT IN EO
ET RESPONSUM ACCEPERAT
A SPIRITU SANCTO NON
VIDERE MORTEM NISI
PRIUS VIDERET CHRISTUM
DOMINI ET VENIT IN
SPIRITU IN TEMPLUM
ET CUM INTRODUCERENT
PUERUM IESUM PARENTES
EIUS UT FACERENT SECUNDUM
CONSUETUDINEM LEGIS
PRO EO ET IPSE ACCEPIT
EUM IN ULNAS SUAS
ET BENEDIXIT DEUM
ET DIXIT NUNC DIMITTIS
SERVUM TUUM DOMINE
SECUNDUM VERBUM TUUM
IN PACE QUIA VIDERUNT
OCULI MEI SALUTARE
TUUM QUOD PARASTI
ANTE FACIEM OMNIUM
POPULORUM LUMEN
AD REVELATIONEM GENTIUM
ET GLORIAM PLEBIS
TUAE ISRAHEL ET ERAT
PATER EIUS ET MATER
MIRANTES SUPER HIS
QUAE DICEBANTUR DE
ILLO ET BENEDIXIT
SYMEON ILLIS ET DIXIT
AD MARIAM MATREM EIUS
ECCE POSITUS EST HIC
IN RUINAM ET IN
RESURRECTIONEM MULTORUM
IN ISRAHEL ET IN
SIGNUM CUI CONTRADICETUR
ET TUAM IPSIUS ANIMAM
PERTRANSIBIT GLADIUS
UT REVELENTUR EX
MULTORUM CORDIBUS
COGITATIONES ET ERAT
ANNA PROPHETISSA
FILIA PHANUEL DE
TRIBU ASER HAEC
PROCESSERAT IN DIEBUS
MULTIS ET VIXERAT
CUM VIRO SUO ANNIS
SEPTEM A VIRGINITATE
SUA ET HAEC VIDUA
USQUE AD ANNOS
OCTOGINTA QUATUOR
QUAE NON DISCEDEBAT
DE TEMPLO IEIUNIIS
ET OBSECRATIONIBUS
SERVIENS NOCTE ET
DIE HAEC IPSA HORA
SUPERVENIENS CONFITEBATUR
DEO ET LOQUEBATUR
DE ILLO OMNIBUS
EXSPECTANTIBUS REDEMPTIONEM
IN HIERUSALEM ET
UT CONSUMMAVERUNT
OMNIA SECUNDUM LEGEM
DOMINI REVERSI SUNT
IN GALILAEAM IN
CIVITATEM SUAM NAZARETH
PUER AUTEM CRESCEBAT
ET CONFORTABATUR
PLENUS SAPIENTIA
ET GRATIA DEI ERAT
SUPER EUM ET PARENTES
EIUS IBANT PER
SINGULOS ANNOS IN
HIERUSALEM IN DIE
SOLLEMNI PASCHAE
ET CUM FACTUS ESSET
ANNORUM DUODECIM
ASCENDENTIBUS EIS
SECUNDUM CONSUETUDINEM
DIEBUS CONSUMMATIS
CUM REDIRENT REMANSIT
PUER IESUS IN HIERUSALEM
ET NON COGNOVERUNT
PARENTES EIUS PUTANTES
AUTEM ILLUM ESSE
IN COMITATU VENERUNT
ITINERE DIEI ET
REQUIREBANT EUM
INTER COGNATOS ET
NOTOS ET NON INVENIENTES
REGRESSI SUNT IN
HIERUSALEM REQUIRENTES
EUM ET FACTUM EST
POST TRIDUUM INVENERUNT
ILLUM IN TEMPLO
SEDENTEM IN MEDIO
DOCTORUM AUDIENTEM
ILLOS ET INTERROGANTEM
EOS ET STUPEBANT
OMNES QUI EUM
AUDIEBANT SUPER
PRUDENTIA ET RESPONSIS
EIUS ET VIDENTES
EUM ADMIRATI SUNT
ET DIXIT MATER
EIUS AD ILLUM
FILI QUID FECISTI
NOBIS SIC ECCE
PATER TUUS ET EGO
DOLENTES QUAEREBAMUS
TE ET AIT AD
ILLOS QUID EST
QUOD ME QUAEREBATIS
NESCIEBATIS QUIA
IN HIS QUAE PATRIS
MEI SUNT OPORTET
ME ESSE ET IPSI
NON INTELLEXERUNT
VERBUM QUOD LOCUTUS
EST AD EOS
ET DESCENDIT CUM
EIS ET VENIT
NAZARETH ET ERAT
SUBDITUS ILLIS
ET MATER EIUS
CONSERVABAT OMNIA
VERBA HAEC IN
CORDE SUO ET
IESUS PROFICIEBAT
SAPIENTIA ET
AETATE ET GRATIA
APUD DEUM ET
HOMINES

[illegible] pre sordidi[illegible]
[illegible]es inquisitores quod se
[illegible]t· ecclesia autem qui
[illegible]d ostendit iuncta est
[illegible] in circuitu
suum· et nouit perfodiendis
cussionis occultis· distendunt
suos· sibilis· et[illegible] linguit
[illegible] quattuor· quattuor· diuina pa
[illegible]ois instar eructans· quattuor
[illegible]os· et[illegible]os habet· per quos
[illegible]sarcyes trahentes· et cursus
[illegible]sonis lignis· et obliquos· ac litteris
[illegible]os· [illegible] matheus es·
[illegible]blicanus· cognominatus· qui
[illegible]ngelium in iudea berbo scripsit
se cogit· obscurum declarationis
causam· quibus credebant ex
[illegible]is· et nequaquam legis debi
[illegible]te euangelii veritatem
[illegible]abant· secundus marcus in

LUCAS DE OLIVERIANA
ENSIS CUIUS LAUS EST
CELEBRARE EVANGELIUM
TOLI PAULI ET ACHAIE BIBLIOTHECAE PER
TIBAS COLUMEN CONSORTI QUAERENS
ALTIUS REPERENS ET IPSE IN PRI
NCIPIO CONFITETUR ADOPTIVE ET
QUASI DE SE DESCRIBENS DIXIT
IOHANNES APOSTOLUS ET EVANGELISTA
TA QUAE DIXIT ADMIRANS PLENUS DEI
SUPER PECTUS DOMINI RECUMBENS PRI
MISSIQUE DOCTRINARUM LUCENTIA PO
TAVIT ET QUIS OLUS DECRETA CAELI
ET ADIRE ECCE INTER TOT SCOPU
LOSE ET INSIDIAS ETIAM TUAE HAERETICO
RUM SERPENTIUM PULVERULENTE

[illegible]

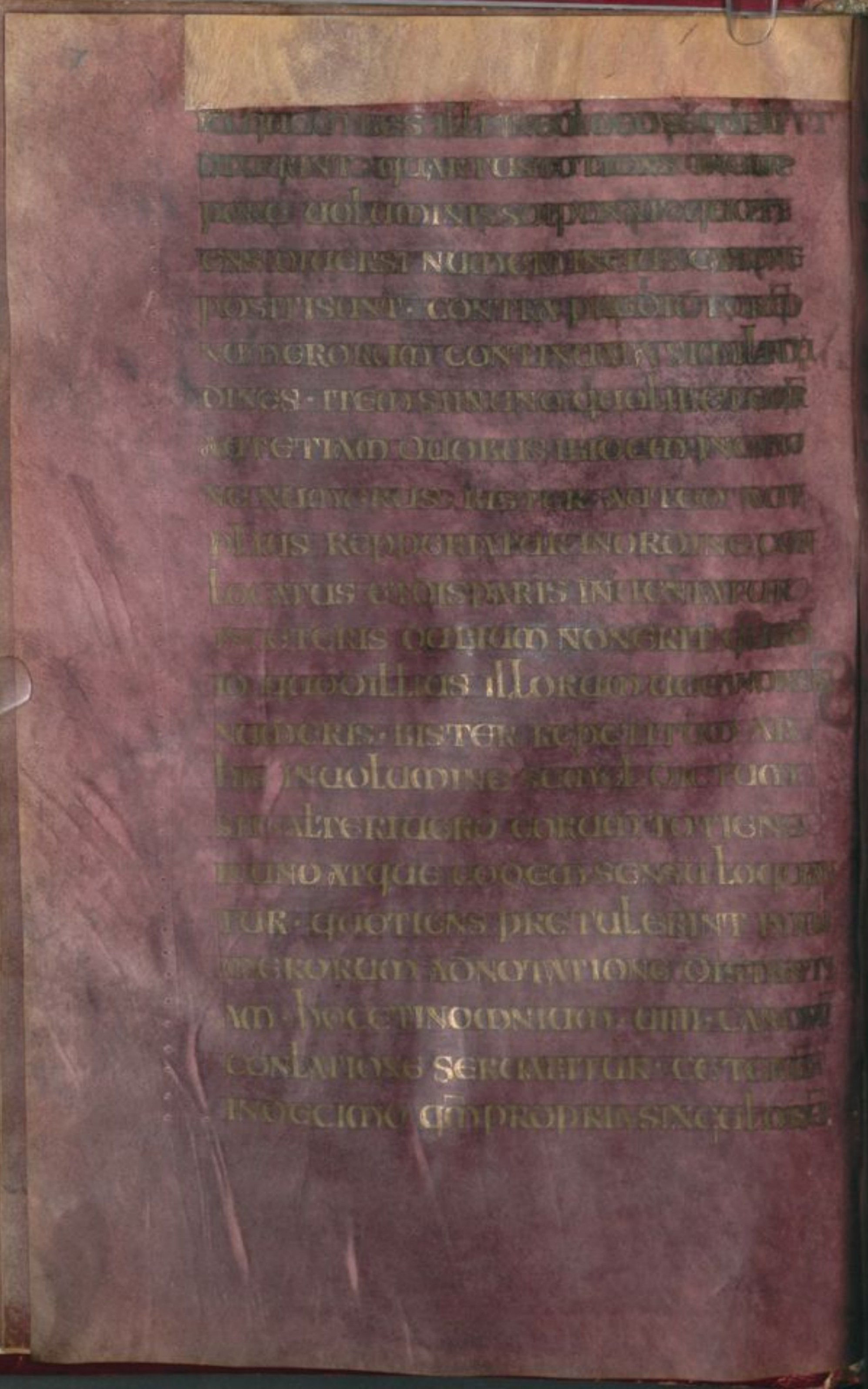

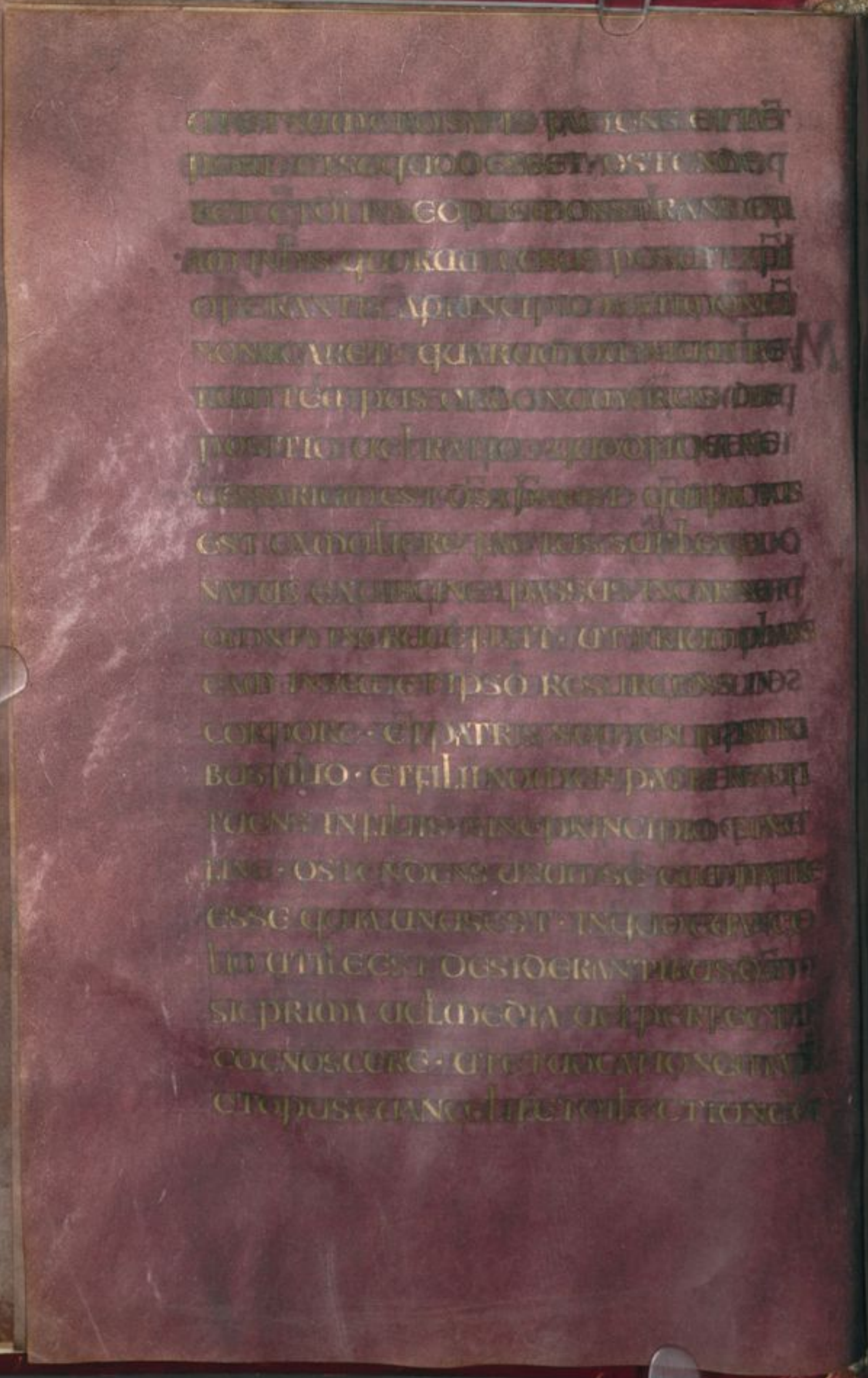

IN ORDINE NASCENTIS OPERUM VIDENS AMO
FIDENTES INTELLEGANT MYSTERIO IN EO
IN QUO ADPREHENSI SUNT ET ADPREHEN
DERE EXPETUNT RECOGNOSCANT NO
BIS ENIM IN HOC STUDIO ARGUMENTU
FUIT ET FIDEM FACTAE REI TRADERE
ET OPERANTIS DEI INTELLEGENDAM DI
LIGENTER ESSE DISPOSITIONEM QUAE
RENTIBUS NON TACERE· EXPLICIT ARGUMENTUM

INCIPIT BREVIARIUM EIUSDEM

NATIVITAS XPI· MAGI CUM MUNERIBUS
VENIUNT· ET IOSEPH AB ANGELO PER
VISUM ADMONITUS CUM PUERO ET
MATRE EIUS IN AEGYPTUM FUGIT· INFAN
TES INTERFICIUNTUR· REGRESSIO IHU
EX AEGYPTO IN NAZARETH· DE BAPTIS
MATE IOHANNIS IN IORDANE· DE XPI BAP
II TISMATE· IHS POST IEIUNIUM QUADRA
GINTA DIERUM ET XL NOCTIUM TEMP
TATUR A DIABOLO· PETRUM ET ANDRE
AM IACOBUM ET IOHANNEM PISCATO
RES CONVOCAT ET CIRCUIENS GALILEA

dat eos lanc oore. Doctrinam cum
B eatitudo et ceter. Ad anonti
ordinatio. Deordinatione. Ope
ulterio. Deocculo ordinate
on. Dagorgonis obadulteriosen
dicitenoati. Deiracundie
oculo et ocente inimicos eloqs
·V· dos deelegionis. Oratione
dus. Octhesauro inceloco dixer
na corporis esse oculum. Ne
posseduobus dominis seruire
negocitenodi. Oeescandalo
dicto. Oculi libros et filius. Ad
·VI· solicitudinem. Nonesse iudex
ordi. Oepaleastica et trabe in
Oeparcendis. Acto porcos pe
ordi. Quegregiorum. Et polyandr
Oepseudo prophetis. Quiveniu
nis quiercunt ab eo. Nonintrab
in regnum celorum. Oedomo et
pica. Ad superpetram audit. Ad
·VII· Descendens. Actionem. Ad pro

X· Duodecim apostolos [illegible]
omni doctrina· ac ne [illegible]
sit pacem habere inter [illegible]
XI· dicat Johannes de [illegible]
etibus de iohanne notum [illegible]
ut increpat ciuitates [illegible]
tium non egerunt· confessi [illegible]
ad patrem et tricesimum le [illegible]
XII· Discipuli spicas defl[illegible]unt· [illegible]
mo sanat· hodie non [illegible]
ceo [illegible]

·XIII· Sceons in magicis [illegible]
turbis· pars· bolas exponit· iocat·
de secundantis sedem· contra
scaciscionem et tricesimum· de
zizania in tritico· de [illegible]

MCOLLI CRUCE OSCVLANDO
ANGELOS QUE QUI
ET OCTE NON CISUROS
TE OCCIDERE VIDEANT
IN REGNO SUO VENIRE
MOVSEN ET HELIAM APPARERE
CELOMEN UNDE OESCENDERE
HELIAM VENISSE UNDE
CEPERUNT MANIFESTARE
TIC ODISALOME ET OCTAVIE
SINAPIS OOCET OESTRUERE
PISCIS Debemus ET SICUT
ET OCTAVIANUM SCANDALIZARE
OCCIDERE ANGELOS FACIENTEM
TRE INCELISSE PER VIDERE
TUR CORREPTIO FRATERNA
OCCIDERE AUT ALITER
SEPTUAGIES SEPTIES Q
UDNOSUUM PROPTER
TUM SUBJICIAT UXOREM
RE OMITTE ET

Q

D

CONMEMORANTUR [illegible]
DE INSCRIPTIONE ET IMAGINE CAESARIS DE
SADDUCEIS QUAE SEPTEM FRATRES HABUERUNT
TEMPTATUR A PHARISEIS. INTERROGAT
EOS DE XPO CUIUS FILIUS ESSET ET DIS
CIPULOS ADMONET PHARISEORUM QUAE DI
CUNT FACIANT NON FACIANT. INCREPAT
SCRIBAS ET PHARISEOS DE PROSELYTO
DE IURAMENTO. DE CAMELO. DE CULICE.
ET CALICE ET CATINO LAVANDO. DE MO
MENTIS DEALBATIS. ET MONUMENTIS
PROPHETARUM ET ALIIS MULTIS.
HIERUSALEM HIERUSALEM. DE DESTRUCTIONE
TEMPLI ET SIGNIS NOVISSIMORUM
DIERUM ET DIEBUS BREVIATIS DE PSEU
DO XPIS. DE PSEUDO PROPHETIS DE
ADVENTU SALVATORIS ET DE CURSU
ELEMENTORUM. DE DECEM VIRGINIBUS
DE TALENTIS. DE OMNIBUS AD DEXTRIS ET
HEDIS A SINISTRIS ET DE OPERIBUS
EORUM. DE IUDEORUM CONSILIO
DE CONPREHENDENDO IHU. DE MU

ANO | PRO | EGO | HIC OR

DATHEN | DAR | LUCAS | IOB

VIII | II | VII | X
XI | IIII | X | XI
XI | IIII | X | XII
XI | IIII | X | XIIII
XI | IIII | X | XVIII

XIIII | V | XIII | XV
XVIII | XVII | XVII | XLVI
XVIII | XVII | XXVIII | XLVI
XVIII | XVII | XLV | XLVI
LXX | XX | XLVII | XXVIII

XCVIII | XCVI | CXVI | CXX
XCVIII | XCVI | CXVI | CXI
XCVIII | XCVI | CXVI | XL
XCVIII | XCVI | CXVI | CLIII
XCVIII | XCVI | CXVI | CXVIII

XCVIII | XCVI | CXVI | CXXVI
CXXVIII | XCVII | LXXVII | CVIII
CXLI | L | XVIII | LVIII
CXLI | LI | XXI | XXXV
CXLVII | LXIIII | XCIII | XLVIII

CLXVI | LXXXII | XCIIII | LXVIII
CLXVI | LXXXII | XCIIII | XVII
CCVIII | CXVIIII | CCXXIIII | C
CCXL | CXCI | CXXVII | XXI
CCXX | CXII | CXXVIIII | LXXXV

CCXX | CXCVIIII | CCXLII | LXXXVIII
CCXC | CXCVIIII | CCLXI | LXXVII
CCXLIII | CXXXVIII | CL | CXLVI
CCXLIII | CXXXVIII | CL | CXLI
CCLXIII | CLVI | CLX | XX

I Anon
mathe

xv
xxi
xxvi
xxxii
xxxvii

l
lxii
lxvii
lxxiii
lxxviii

lxxxiii
lxxxviii
xciii
xcviii
ciii
cviii
cxiii
cxviii
cxxiii
cxxviii
cxxxiii
cxxxviii
cxliii
cxlviii
clii
clviii
clxiii
clxviii
clxxiii
clxxviii
clxxxiii
clxxxviii
cxciii
cxcviii

Secundus
marc

vi
x
cii
xcviii
xciii

xlii
xlvii
lii
lvii
lxii
lxvii
lxxii
lxxvii
lxxxii
lxxxvii
xcii
xcvii
cii
cvii
cxii
cxvii
cxxii
cxxvii
cxxxii
cxxxvii
cxlii
cxlvii

Inquo
tu Luc

xv
xxii
xxviii
xxxiii
xxxviii

xliii
xlviii
liii
lviii
lxiii
lxviii
lxxiii
lxxviii
lxxxiii
lxxxviii
xciii
xcviii
cviii
cxiii
cxviii
cxxiii
cxxviii
cxxxiii
cxxxviii
cxliii
cxlviii

MATTHEW	MARK	LUKE
[illegible]	I	I
CXVIII	XVIII	XLI
CXXI	XXV	XLV
CXXIII	XXXII	CXVII
CXXVI	XXXVIII	CXXVIII
CXXVII	XXXVIII	CXLVII
CXXVIII	XXXIX	LXXII
CXXXV	XLVI	LXVI
CXXXVII	XLVIII	LXVIII
CXLVIII	LVII	LXVII
CLIII	LVIII	IC
CLVIII	LXVI	XII
CLXVIII	LXVI	IIIC
CLXIII	LXVI	XXXV
CLXVIII	LXVIII	XXXVI
CLXXIII	LXXIII	CXLIII
CLXXVIII	LXXIII	CCVI
CLXXX	LXXV	XCVI
CLXXII	LXXVII	XCVIII
CLXXIII	XCI	XCVIIII
CLXXVI	XCIII	CI
CLXXVIII	XCV	CII
CLXXVII	XCV	CXVII
CLXXVIII	XCVIIII	CXCVII
CXC	CV	CXCV
CXCI	CVI	CCXVI
CXCIII	CVII	CXXI
CXCIII	CVII	CC XVIII
CXCIIII	CVIII	CLII

CANON
MATTH

cxciiii
cxcv
cxcvi
cxcvii
cxcviii
cc
cci
ccii
cciii
ccvi
ccvii
ccviii
ccxvii
ccxviii
ccxix
ccxx
ccxxi
ccxxvi
ccxxviii
ccxxviii
ccxxxii
ccxxxiii
ccxxxviii
ccxl viii
ccxl viiii
ccxli
ccxlii
ccxliii
ccxlviii
cclx
cclxi
cclxviii

SECUNDUS
MARCUS

cviii
cviiii
cx
cxi
cxii
cxiiii
cxvi
cxvii
cxviii
cxxviii
cxxx
cxxxiiii
cxxxv
cxxxvii
cxxxviii
cxl iii
cxliii
cxlvi
cxlviii
cl
cli
clv
cliii
xlii
clx

INCIPIT
LUCAS

cxviiii
ccxx
ccxxi
clxxiii
ccxxvii
cclxx
ccxxiiii
ccxxxii
ccxxxvi
ccxl
ccxli
ccxlv
ccxlvi
ccxlviii
ccxlviii
ccl iii
ccl iiii
ccl v
cc liii
ccl vii
ccl viii
cl vi
ccxx viii
ccxxx
cc lxiii

CANON II
MARCUS

CLXVII
CLXVI
CLXV
CLXVII
CLXVIII

CCXXVI
CCXXV
CCXCIII
CCXCII
CCLXXXVIII

CCCXXXVIII
CCCXXXVII
CCCXXXV
CCCXXXIII
CCCXXXII

FINIT CANON II
MARC

CANON III
LUC

CLXVIII

CCXXVI
CCC

CCCXXII
CCCXXV
CCCXXVII
CCCXXIII

CCCXXX VIII
CCCXXX
CCCXXXVII
CCCXXXVIII

CANON
MATTH

I
I
I
VII
VII

LVIII
LXVIII
XC
XC
XCVII

CXI
CXI
CXI
CXII
CXII

CXII
CXII
CXII
CXII
CXLVI

INCIP
EVVH

TERTIUS
LUCAS

XIII
XIIII
XIIII
VI
VI

LXIII
LXV
LVIII
LVIII
CXI

CXVIIII
CXVIIII
CXVIIII
CXVIIII
CXVIIII

CXVIIII
CXVIIII
CXVIIII
CXVIIII
XCII

CAN III
LUC

QUARTUS
IOH

I
III
V
II
XV

CXV
XXVII
CXVIII
CXVIII
CV

CXVIII
XXV
CXVIII
LXXI
XLIII

LXI
X
LXXX

CXL
XL

INCIP III
IOH

CANON	QUARTUS	TERTIUS
[illegible]	VIII	XCVI
[illegible]	XXVI	XCIII
[illegible]	XXVI	XCV
[illegible]	LXVII	LI
[illegible]	LXXVI	VIII
[illegible]	LXXVI	LIII
[illegible]	CXI	XCI
[illegible]	CIIII	CIIVI
[illegible]	CVI	CL
[illegible]	CVII	CXVIII
[illegible]	CVII	CXVII
[illegible]	CXI	XXIII
[illegible]	CLVIII	XCVIII
[illegible]	CLVI	LXVI
[illegible]	CLVI	CVI
[illegible]	CLXVIII	CVII
[illegible]	CLXXVIII	LXX
[illegible]	CLXXX	CIII
[illegible]	CLXXXVIII	CLIIII
[illegible]	CC	CLXX
[illegible]	CCI	CXCII
[illegible]	CCIII	CLXXII
[illegible]	CCVII	CLXXV
[illegible]	CCVII	CLXXXVII
[illegible]	CCXI	CCIII

CANON V
MATTH

III
X
XII
XVII
XXV
XXVII
XXVIII
XXV
XXVIIII
XXXVI
XXXVIII
XL
XLIII
XLVI
XLVII
XLVIII
LI
LIII
LIIII
LV
LVII
LVIII
LX
LXI
LXV
LXVI
LXVIII
LXXVIII

NQ OUI
LUCAS

II
VIII
XI
XVI
XLVI
XLVIII
XLVII
XLVIIII
CXCIIII
CLXII
LIII
LII
LV
CXXIIII
CLIII
CXXIIII
CXCA
CL.
LVIII
CXXV
LIII
CLXX
LXI
LX
CLXXI
LXIIII
CLXXII
LXVI
CV
CLXXIII

CANON V
MARCH

LXXIIII
LXXVI
XCIII
XCV
XCVI
XCVI
CII
CIIII
CV
CVII
CVIII
CX
CXII
CXIIII
CXVIII
CXXIIII
CXXVII
CXXXVIII
CXXXVIII
CXXXVIII
CXXXVIII
CXXXVIII
CLVI
CLVIII
CLXVII
CLXXV
CLXXVII
CLXXVIII
CLXXXVII
CLXXXVIII
CLXXXVIII

finit canon
incipit
quintus

viii	iii		
xvii	vii		
xx	viii		
xxii	xi		
xliii	xxvi		
lxxvii	lxiii		
lxxxvii	xcviii		
c	xcviii		
cxxviii	xlv		
cxlv	lx		
clviii	lxv	ccc v	
clii	lxviii	cccviii	
cliii	lxxi	cccxi	
clvii	lxxii	cccxxx	
clviii	lxxiii	cccxxxvii	
clx	lxxvi	cccxli	
clxiii	lxxviii	cccxlvii	
clxv	lxxx	ccc l	
clxviii	lxxxiii		
clxxii	lxxxviii		
clxxx	c		
clxxxviii	ciii	FINIT	EXPLICIT
cxii	cviii	SEX	LIBER
cxviii	cxx	INQUO	QUO
cxxv	cxxiii		
cxxviii	cxxx		
cxlvi	cxl		
cxlvii	cxlii		
cl	cxlv		
clii	cxlvii		

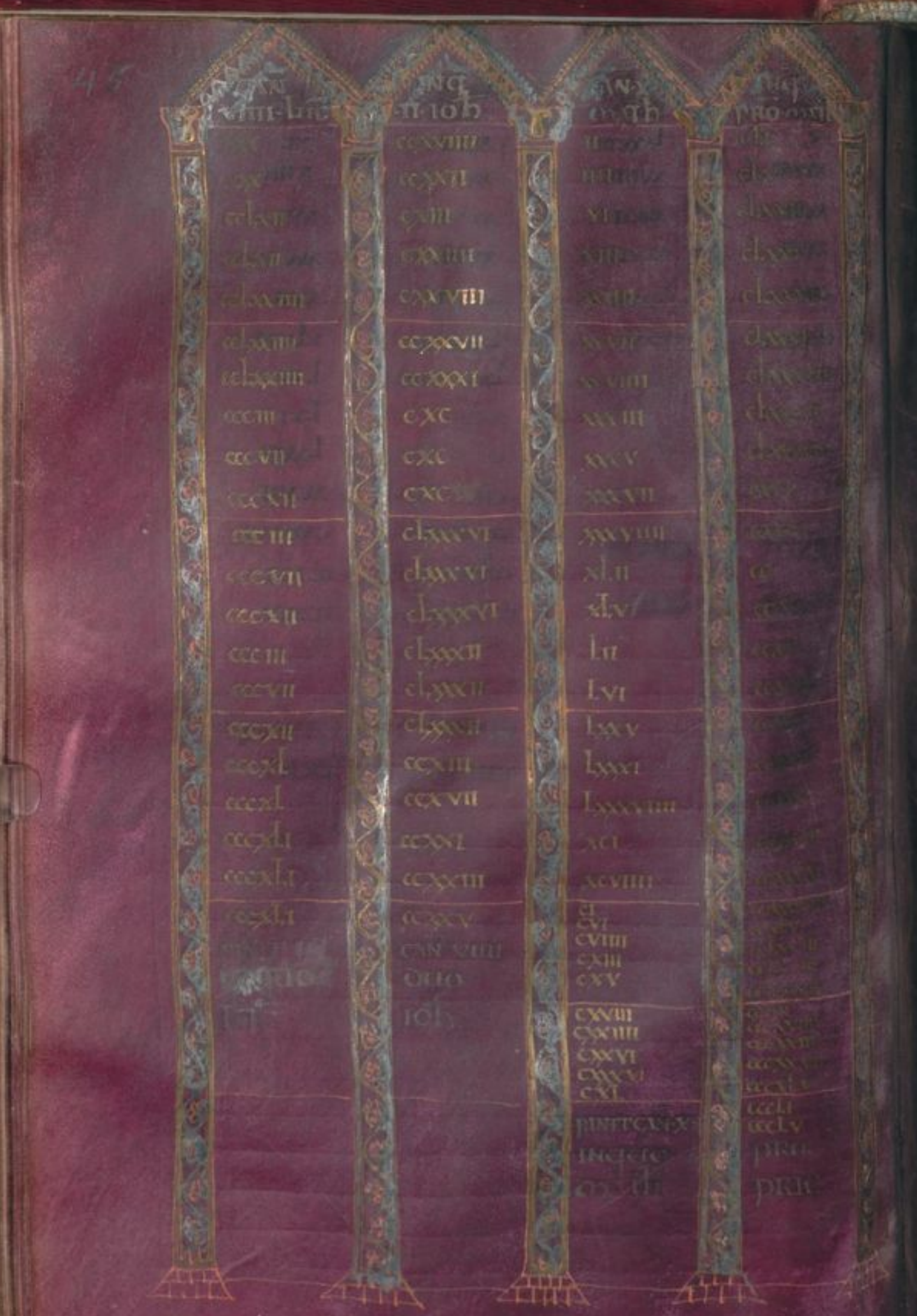

FINIT
CAN.
INCIP
LUCAS
PROPRIS

INCIPIT EVANGELIVM SECVNDVM MATTHEVM

EBRIENE

ROBOAM· ROBOAM AUTEM GENUIT ABIAM· ABIAS AUTEM
ASA· ASA AUTEM GENUIT IOSAPHAT· IOSAPHAT AU
TEM GENUIT IORAM· IORAM AUTEM GENUIT OZIAM·
OZIAS AUTEM GENUIT IOTHAM· IOTHAM AUTEM GENUIT
ACHAZ· ACHAZ AUTEM GENUIT EZECHIAM· EZECHIAS AU
TEM GENUIT MANASSEN· MANASSES AUTEM GENUIT
AMON· AMON AUTEM GENUIT IOSIAM· IOSIAS AUTEM
GENUIT IECHONIAM ET FRATRES EIUS IN TRANSMI
GRATIONE BABILONIS· ET POST TRANSMI
GRATIONEM BABYLONIS IECHONIAS GE
NUIT SALATHIEL· SALATHIEL AUTEM GENUIT ZOROBA
BABEL· ZOROBABEL AUTEM GENUIT ABIUD· ABIUD AUTEM
GENUIT ELIACHIM· ELIACHIM AUTEM GENUIT AZOR· AZOR
AUTEM GENUIT SADOC· SADOC AUTEM GENUIT
ACHIM· ACHIM AUTEM GENUIT ELIUD· ELIUD AUTEM GENUIT
ELEAZAR· ELEAZAR AUTEM GENUIT MATTHAN·
MATTHAN AUTEM GENUIT IACOB· IACOB AUTEM GENUIT
IOSEPH· VIRUM MARIE· DE QUA NATUS
EST IHS QUI VOCATUR XPS·
OMNES ERGO GENERATIONES AB ABRA
HAM USQUE AD DAVID GENERATIONES
XIIII· ET A DAVID USQUE AD TRANSMIGRA

[illegible] BABILONIS GENERATIONES XIIII
[illegible] TRANSMIGRATIONE BABILONIS USQUE AD
[illegible] GENERATIONES XIIII
I XPI AUTEM GENERATIO SIC ERAT
[illegible] CUM ESSET DESPONSATA MATER EIUS MARIA
[illegible] IOSEPH ANTEQUAM CONVENIRENT INVENTA
EST IN UTERO HABENS DE SPIRITU
IOSEPH AUTEM VIR EIUS CUM ESSET IUSTUS ET
NOLLET EAM TRADUCERE VOLUIT OCCULTE
DIMITTERE EAM HAEC AUTEM EO COGITANTE
ECCE ANGELUS DNI IN SOMNIS APPARUIT
EI DICENS IOSEPH FILI DAVID NOLI TIME
RE ACCIPERE MARIAM CONIUGEM TUAM
QUOD ENIM IN EA NATUM EST DE SPU SCO
EST PARIET AUTEM FILIUM ET VOCABIS NO
MEN EIUS IHM IPSE ENIM SALVUM FAC
ET POPULUM SUUM A PECCATIS EORUM
HOC AUTEM TOTUM FACTUM EST UT ADIM
PLERETUR QUOD DICTUM EST A DNO PER
PROPHETAM DICENTEM ECCE VIRGO
IN UTERO HABEBIT ET PARIET FILIUM ET
VOCABUNT NOMEN EIUS EMMANUEL

qui est interpretatus nobiscum
os: exsurgens agios q̄ nos omnes
dit sicut et prec̄epit nobis sanctis
accepit conducos et non cog
nos cognatos eius. Donec perueniret plenitu
dinem gentium. et tunc omnis
nodus veteris illius. confringetur
dns in bethleem iudee. Ita enim
ros dis regis. et ecce magi ab oriente
uenerunt hierosolymam dicentes
ubi est qui natus est rex iudeorum
uidimus enim stellam eius in oriente
et uenimus adorare eum. Audi
ens aut herodes rex turbatus est.
et totus hierosolima cum illo. et
congregans omnes principes sacer
dotum et scribas populi. sciscita
batur ab eis. ubi christus nasceretur.
at illi dixerunt ei in bethleem iudee.
sic enim scriptum est per prophe
tam. et tu bethleem terra iudee
nequaquam omnino es minima in

[illegible] ET TOTA CIVITAS COMMOTA EST
[illegible] MAGI ET DIXERUNT AD INVICEM
QUID FACIMUS QUIA HIC HOMO MULTA SIGNA FACIT
SI DIMITTIMUS EUM SIC OMNES CREDENT IN EUM
ET VENIENT ROMANI ET TOLLENT NOSTRUM LOCUM
ET GENTEM ET UNUS EX IPSIS NOMINE CAIPHAS
CUM ESSET PONTIFEX ANNI ILLIUS DIXIT VOBIS
NESCITIS QUIA EXPEDIT VOBIS UT UNUS MORIATUR
PRO POPULO ET NON TOTA GENS PEREAT HOC AUTEM
A SEMETIPSO NON DIXIT SED CUM ESSET PONTIFEX
ANNI ILLIUS PROPHETAVIT QUIA ERAT IESUS
MORITURUS PRO GENTE ET NON TANTUM PRO GENTE
SED UT FILIOS DEI QUI ERANT DISPERSI CONGREGARET
IN UNUM ET ITA DE DIE ILLO COGITAVERUNT UT
INTERFICERENT EUM ET IESUS NON AMBULABAT
ULTRA PALAM APUD IUDAEOS SED ABIIT INDE
IN REGIONEM IUXTA DESERTUM IN EPHREM
CIVITATEM ET ILLIC MANSIT CUM DISCIPULIS
SUIS ET PROPE ERAT PASCHA IUDAEORUM
ET ASCENDERUNT MULTI IN HIERUSALEM
DE REGIONE ANTE PASCHA UT SANCTIFICARENT
SE ET QUAEREBANT IESUM ET STANTES
IN TEMPLO COGITABANT INTER SE
QUID VIDETUR VOBIS QUIA NON VENIET
AD DIEM FESTUM DEDERANT AUTEM
PRINCIPES ET PHARISAEI MANDATUM
UT SI QUIS COGNOVERIT UBI SIT
INDICET UT COMPREHENDANT EUM
ET CUM ADHUC IN BETHANIA ESSET
ANTE SEX DIES PASCHAE VENIT
IESUS BETHANIAM UBI FUERAT
LAZARUS MORTUUS QUEM SUSCITAVIT
A MORTUIS ET FECERUNT ILLI CENAM
ET MARTHA MINISTRABAT LAZARUS
AUTEM UNUS ERAT DE RECUMBENTIBUS
ET MARIA ACCEPIT LIBRAM UNGUENTI
NARDI PISTICI PRETIOSI ET UNXIT
PEDES IESU ET EXTERGIT CAPILLIS
SUIS PEDES EIUS ET DOMUS IMPLETA
EST EX ODORE UNGUENTI ET DIXIT
UNUS EX DISCIPULIS EIUS IUDAS
SIMONIS ISCARIOTES QUI EUM
TRADITURUS ERAT QUARE HOC
UNGUENTUM NON VENUMDATUM
EST TRECENTIS DENARIIS ET
DATUM EGENIS NON AUTEM
DIXIT HOC QUASI DE EGENIS
PERTINERET AD EUM SED QUIA
FUR ERAT ET LOCULOS HABENS
QUAE MITTEBANTUR PORTABAT
ERGO DIXIT IESUS DIMITTE
ILLAM UT IN DIE SEPULTURAE
MEAE SERVET HOC ET EGENOS
SEMPER HABETIS VOBISCUM
ME AUTEM NON SEMPER HABETIS
COGNOVIT ERGO TURBA MULTA
EX IUDAEIS QUIA IBI EST ET
VENERUNT NON PROPTER IESUM
TANTUM UT ET LAZARUM VIDERENT
QUEM SUSCITAVIT A MORTUIS
COGITAVERUNT AUTEM PRINCIPES
SACERDOTUM UT ET LAZARUM
INTERFICERENT QUIA MULTI
PROPTER EUM ABIEBANT EX
IUDAEIS ET CREDEBANT IN
IESUM POSTERA AUTEM DIE
QUAE VENERAT AD DIEM FESTUM
CUM AUDISSENT QUIA VENIT
IESUS HIERUSALEM TULERUNT
RAMOS PALMARUM ET EXIERUNT
OBVIAM EI ET CLAMABANT
OSANNA BENEDICTUS QUI VENIT
IN NOMINE DOMINI REX ISRAEL
ET INVENIENS IESUS SEDIT
SUPRA ASINAM SICUT EST
SCRIPTUM NOLI TIMERE
FILIA SION ECCE REX TUUS
VENIT SEDENS SUPER PULLUM
ASINAE HAEC AUTEM NON
COGNOVERUNT DISCIPULI EIUS
PRIMUM SED CUM GLORIFICATUS
EST IESUS TUNC RECORDATI
SUNT QUIA HAEC ERANT SCRIPTA
DE EO ET HAEC FECERUNT ILLI
TESTIMONIUM PERHIBEBAT
ERGO TURBA QUAE ERAT CUM
EO CUM MONUMENTUM
LAZARUM VOCAVIT ET
SUSCITAVIT EUM A MORTUIS
PROPTER HOC ET OBVIAVIT
EI TURBA QUIA AUDIERUNT
HUNC FECISSE SIGNUM
PHARISAEI ERGO DIXERUNT
AD SEMETIPSOS VIDETIS
QUIA NON PROFICIMUS
QUICQUAM ECCE MUNDUS
TOTUS POST EUM ABIIT
ERANT AUTEM GENTILES
QUIDAM EX EIS QUI ASCENDERANT
UT ADORARENT IN DIE
FESTO HI ERGO ACCESSERUNT
AD PHILIPPUM QUI ERAT
A BETHSAIDA GALILAEAE
ET ROGABANT EUM DICENTES
DOMINE VOLUMUS IESUM
VIDERE PHILIPPUS VENIT
ET DICIT ANDREAE ET
ITERUM ANDREAS ET PHILIPPUS
DIXERUNT IESU ET IESUS
RESPONDIT EIS DICENS
VENIT HORA UT CLARIFICETUR
FILIUS HOMINIS AMEN AMEN
DICO VOBIS NISI GRANUM
FRUMENTI CADENS IN TERRAM
MORTUUM FUERIT IPSUM
SOLUM MANET SI AUTEM
MORTUUM FUERIT MULTUM
FRUCTUM AFFERT QUI AMAT
ANIMAM SUAM PERDET
ET QUI ODIT ANIMAM SUAM
IN HOC MUNDO IN VITAM
AETERNAM CUSTODIT EAM
SI QUIS MIHI MINISTRAT
ME SEQUATUR ET UBI SUM
EGO ILLIC ET MINISTER
MEUS ERIT SI QUIS MIHI
MINISTRAVERIT HONORIFICABIT
EUM PATER MEUS NUNC
ANIMA MEA TURBATA EST
ET QUID DICAM PATER
SALVIFICA ME SED PROPTER
HOC VENI IN HORAM HANC
PATER CLARIFICA NOMEN
TUUM VENIT ERGO VOX
DE CAELO ET CLARIFICAVI
ET ITERUM CLARIFICABO
TURBA ERGO QUAE STABAT
ET AUDIERAT DICEBAT
TONITRUM FACTUM ESSE
ALII DICEBANT ANGELUS
EI LOCUTUS EST RESPONDIT
IESUS ET DIXIT NON PROPTER
ME HAEC VOX VENIT SED
PROPTER VOS NUNC IUDICIUM
EST MUNDI NUNC PRINCEPS
HUJUS MUNDI EJICIETUR
FORAS ET EGO SI EXALTATUS
FUERO A TERRA OMNIA
TRAHAM AD MEIPSUM
HOC AUTEM DICEBAT
SIGNIFICANS QUA MORTE
ESSET MORITURUS
RESPONDIT EI TURBA
NOS AUDIVIMUS EX LEGE
QUIA CHRISTUS MANET
IN AETERNUM ET QUOMODO
TU DICIS OPORTET EXALTARI
FILIUM HOMINIS QUIS EST
ISTE FILIUS HOMINIS
DIXIT ERGO EIS IESUS
ADHUC MODICUM LUMEN
IN VOBIS EST AMBULATE
DUM LUCEM HABETIS
UT NON TENEBRAE VOS
COMPREHENDANT ET QUI
AMBULAT IN TENEBRIS
NESCIT QUO VADIT DUM
LUCEM HABETIS CREDITE
IN LUCEM UT FILII LUCIS
SITIS HAEC LOCUTUS EST
IESUS ET ABIENS

ploratus et ululatus multus rachel
plorans filios suos et noluit conso
lari quia non sunt [illegible]
·II· DEFUNCTO AUTEM HERODE · ECCE ANGE
LUS DNI APPARUIT IN SOMNIS IOSEPH
IN AEGYPTO DICENS SURGE ET ACCIPE
PUERUM ET MATREM EIUS · ET UADE
IN TERRAM ISRAHEL DEFUNCTI SUNT
ENIM QUI QUAEREBANT ANIMAM PUERI
QUI SURGENS ACCEPIT PUERUM ET MA
TREM EIUS ET UENIT IN TERRAM ISRL
AUDIENS AUTEM QUOD ARCHELAUS REGNA
RET IN IUDEA PRO HERODE PATRE SUO
TIMUIT ILLO IRE ET ADMONITUS IN
SOMNIS · SECESSIT IN PARTES GALILEAE ·
ET UENIENS HABITAUIT IN CIUITATE QUAE
DICITUR NAZARETH UT ADIMPLERETUR
QUOD DICTUM EST PER PROPHETAS
QUIA NAZAREUS UOCABITUR
IN DIEBUS AUTEM ILLIS ·
UENIT IOHANNES BAPTISTA · PRAEDI
CANS IN DESERTO IUDEAE ET DICENS

d̄ · viii
ꝑ
ꝯ · ii ·
Lv · vii
ꝑ
l · x

vi ·
ꝯ · iii ·

ꝑ ENITENCIAM AGITE · APPROPINQUAVIT
ENIM REGNUM CELORUM · Hic est enim
qui dictus est per Esaiam prophetam
dicentem · vox clamantis in deserto ·
parate viam domini · rectas facite
semitas eius · ipse enim habet ves-
tem de pilis camelorum · et zonam
pelliceam circa lumbos suos · esca
autem eius erat locusta et mel silve-
stre · tunc egressi
ad eum hierosolima et omnis iu-
dea et omnis regio circa iordanem et
baptizabantur in iordane flu-

d̄ · x ·
ꝯ ·
Lv · viii

minio confitentes peccata sua · Videns
autem multos pharisaeorum et sadu-
cheorum venientes ad baptismum
suum · dixit eis · progenies viperarum ·
quis ostendit vobis fugere a ven-
tura ira · facite ergo fructum
dignum penitentie · et ne coepi-
tis dicere intra vos · patrem habe-
mus abraham · dico enim vobis //

[illegible] ANSCRIPTA PROPHETAS ISTIS
[illegible] PTI FIGURABAT INDE NUNDS
[illegible] ORADI ET ARBORI POSITA EST
[illegible] CUM ARBOR QUE NOS FACIT IESU
[illegible] ONEM CXCIDERIT ET IGNI NE QUE
QUE IUSTE IUDEX EGO QUIDEM VOS BAPTIZO
IN AQUA IN PENITENTIAM QUI AUTEM POST
ME VENTURUS EST FORTIOR ME EST
CUIUS NON SUM DIGNUS CALCIAMENTA
PORTARE IPSE VOS BAPTIZABIT IN SPU
SCO ET IGNI CUIUS VENTILABRUM IN MA
NU SUA ET PURGABIT AREAM SUAM
ET CONGREGABIT TRITICUM SUUM IN HOR
REUM PALEAS AUTEM CONBURET IGNI INEX
TINGUIBILI TUNC VENIT IESUS A GALILEA
IN IORDANEM AD IOHANNEM UT BAPTIZA
RETUR A EO IOHANNES AUTEM PROHIBEBAT
EUM DICENS EGO A TE DEBEO BAPTIZARI
ET TU VENIS AD ME RESPONDENS AUTEM IESUS
DIXIT EI SINE MODO SIC ENIM DECET NOS
IMPLERE OMNEM IUSTITIAM TUNC DI
MISIT EUM BAPTIZATUS AUTEM IESUS CONTES

THU ASCENDIT DE AQUA ET FECIT PER
SUM TRACTU. ET VIDIT SPIRITUM DEI DES-
CENDENTEM SICUT COLUMBAM. ET MANEN-
TEM SUPER SE. ET EGO NESCIEBAM EUM.
QUI MISIT ME BAPTIZARE IN AQUA DIXIT
MIHI. SUPER QUEM VIDERIS SPIRITUM DES-
CENDENTEM ET MANENTEM SUPER EUM.
HIC EST QUI BAPTIZAT IN SPU. ET EGO VIDI
ET TESTIMONIUM PERHIBUI QUIA HIC EST
FILIUS DEI. ALIA DIE ITERUM STABAT IOHES
ET EX DISCIPULIS EIUS DUO. ET RESPICIENS
IESUM AMBULANTEM DIXIT ECCE AGNUS
DEI. ET AUDIERUNT EUM DUO DISCIPULI
ET SECUTI SUNT IESUM. CONVERSUS AUTEM
IESUS ET VIDENS EOS SEQUENTES DIXIT
EIS QUID QUERITIS. QUI DIXERUNT EI RABBI
QUOD DICITUR INTERPRETATUM MAGISTER
UBI HABITAS. DICIT EIS VENITE ET VIDETE
VENERUNT ET VIDERUNT UBI MANEBAT
ET APUD EUM MANSERUNT DIE ILLO HORA
AUTEM ERAT QUASI DECIMA. ERAT AUTEM
ANDREAS FRATER SIMONIS PETRI UNUS
EX DUOBUS QUI AUDIERANT AB IOHANNE
ET SECUTI FECERANT EUM. INVENIT HIC
PRIMUM FRATREM SUUM SIMONEM ET DICIT
EI INVENIMUS MESSIAM QUOD EST INTERPRE-
TATUM CHRISTUS. ET ADDUXIT EUM AD
IESUM. INTUITUS AUTEM EUM IESUS DIXIT
TU ES SIMON FILIUS IONAE TU VOCABERIS
CEPHAS QUOD INTERPRETATUR PETRUS.
IN CRASTINUM VOLUIT EXIRE IN GALILEAM
ET INVENIT PHILIPPUM. ET DIXIT EI IESUS
SEQUERE ME. ERAT AUTEM BETHSAIDA
CIVITAS UNDE ERAT ANDREAS ET PETRUS.
PHILIPPUS INVENIT NATHANAEL ET DICIT
EI QUEM SCRIPSIT MOYSES IN LEGE ET
PROPHETAE INVENIMUS IESUM FILIUM IOSEPH
A NAZARETH. ET DIXIT EI NATHANAEL A
NAZARETH POTEST ALIQUID BONI ESSE.
DICIT EI PHILIPPUS VENI ET VIDE. VIDIT
IESUS NATHANAEL VENIENTEM AD SE ET
DICIT DE EO ECCE VERE ISRAHELITA IN
QUO DOLUS NON EST. DICIT EI NATHANAEL
UNDE ME NOVISTI. RESPONDIT IESUS ET
DIXIT EI ANTEQUAM TE PHILIPPUS VOCARET
CUM ESSES SUB FICU VIDI TE. RESPONDIT
NATHANAEL ET AIT EI RABBI TU ES FILIUS
DEI TU ES REX ISRAHEL. RESPONDIT IESUS
ET DIXIT EI QUIA DIXI TIBI VIDI TE SUB
FICU CREDIS MAIORA HIS VIDEBIS. ET AIT
EI AMEN AMEN DICO VOBIS AMODO VIDE-
BITIS CAELUM APERTUM ET ANGELOS DEI
ASCENDENTES ET DESCENDENTES SUPER
FILIUM HOMINIS. ET TERTIO DIE NUPTIAE
FACTAE SUNT IN CHANA GALILEAE ET
ERAT MATER IESU IBI. VOCATUS AUTEM
ET IESUS ET DISCIPULI EIUS AD NUPTIAS.
ET DEFICIENTE VINO DIXIT MATER IESU
AD EUM VINUM NON HABENT. DICIT EI
IESUS QUID MIHI ET TIBI EST MULIER
NONDUM VENIT HORA MEA. DICIT MATER
EIUS MINISTRIS QUODCUMQUE DIXERIT
VOBIS FACITE. ERANT AUTEM HYDRIAE
LAPIDEAE SEX POSITAE SECUNDUM PURIFI-
CATIONEM IUDAEORUM CAPIENTES SINGULAE
METRETAS BINAS VEL TERNAS. DICIT EIS
IESUS IMPLETE HYDRIAS AQUA ET IMPLE-
VERUNT EAS USQUE AD SUMUM. ET DICIT
EIS HAURITE NUNC ET FERTE ARCHITRICLINO
ET TULERUNT. UT AUTEM GUSTAVIT ARCHI-
TRICLINUS AQUAM VINUM FACTAM ET NON
BAT UNDE HOC EST SCIEBANT AUTEM MINI-
STRI QUI HAURIERANT AQUAM VOCAT SPONSUM
ARCHITRICLINUS ET DICIT EI OMNIS HOMO
PRIMUM BONUM VINUM PONIT ET CUM
INEBRIATI FUERINT TUNC QUOD DETERIUS
TU SERVASTI BONUM VINUM USQUE ADHUC.
HOC FECIT INITIUM SIGNORUM IESUS IN
CHANA GALILEAE ET MANIFESTAVIT GLORIAM
SUAM ET CREDIDERUNT IN EUM DISCIPULI
EIUS. POST HOC DESCENDIT CAPHARNAUM
IPSE ET MATER EIUS ET FRATRES EIUS ET
DISCIPULI EIUS ET IBI MANSERUNT NON
MULTIS DIEBUS. ET PROPE ERAT PASCHA
IUDAEORUM ET ASCENDIT IESUS IERUSALEM
ET INVENIT IN TEMPLO VENDENTES BOVES
ET OVES ET COLUMBAS ET NUMMULARIOS
SEDENTES. ET CUM FECISSET QUASI FLAGEL-
LUM DE FUNICULIS OMNES EJECIT DE TEMPLO
OVES QUOQUE ET BOVES ET NUMMULARIORUM
EFFUDIT AES ET MENSAS EORUM SUBVERTIT
ET HIS QUI COLUMBAS VENDEBANT DIXIT
AUFERTE HINC NOLITE FACERE DOMUM
PATRIS MEI DOMUM NEGOTIATIONIS. RECOR-
DATI SUNT DISCIPULI EIUS QUIA SCRIPTUM
EST ZELUS DOMUS TUAE COMEDIT ME.
RESPONDERUNT IUDAEI ET DIXERUNT EI
QUAM NOBIS OSTENDIS SIGNUM QUIA HAEC
FACIS. RESPONDIT IESUS ET DIXIT EIS
SOLVITE TEMPLUM HOC ET IN TRIDUO
EXCITABO ILLUD. DIXERUNT IUDAEI QUADRA-
GINTA ET SEX ANNIS AEDIFICATUM EST
TEMPLUM HOC ET TU IN TRIDUO EXCITABIS
ILLUD. ILLE AUTEM DICEBAT DE TEMPLO
CORPORIS SUI. CUM ERGO RESURREXISSET
A MORTUIS RECORDATI SUNT DISCIPULI EIUS
QUIA HOC DICEBAT ET CREDIDERUNT SCRIP-
TURAE ET SERMONI QUEM DIXIT IESUS.
CUM AUTEM ESSET PASCHA IN IERUSALEM
IN DIE FESTO MULTI CREDIDERUNT IN NOMINE
EIUS VIDENTES SIGNA EIUS QUAE FACIEBAT.
IESUS AUTEM NON CREDEBAT SEMETIPSUM
EIS PROPTER QUOD IPSE NOVERAT OMNES
ET QUIA OPUS HABEBAT UT QUIS TESTIMO-
NIUM PERHIBERET DE HOMINE IPSE ENIM
SCIEBAT QUID ESSET IN HOMINE. ERAT
AUTEM HOMO EX PHARISAEIS NICODEMUS
NOMINE PRINCEPS IUDAEORUM. HIC VENIT
AD IESUM NOCTE ET DIXIT EI RABBI SCIMUS
QUIA A DEO VENISTI MAGISTER. NEMO
ENIM HAEC SIGNA POTEST FACERE QUAE TU
FACIS NISI FUERIT DEUS CUM EO. RESPON-
DIT IESUS ET DIXIT EI AMEN AMEN DICO
TIBI NISI QUIS RENATUS FUERIT DENUO
NON POTEST VIDERE REGNUM DEI. DICIT
AD EUM NICODEMUS QUOMODO POTEST
HOMO NASCI CUM SENEX SIT NUMQUID
POTEST IN VENTRE MATRIS SUAE ITERUM
INTRARE ET RENASCI. RESPONDIT IESUS
AMEN AMEN DICO TIBI NISI QUIS RENATUS
FUERIT EX AQUA ET SPIRITU SANCTO NON
POTEST INTRARE IN REGNUM DEI. QUOD
NATUM EST EX CARNE CARO EST ET QUOD
NATUM EST EX SPIRITU SPIRITUS EST. NON
MIREMUR QUIA DIXI TIBI OPORTET VOS
NASCI DESUPER. SPIRITUS UBI VULT SPIRAT
ET VOCEM EIUS AUDIS SED NESCIS UNDE
VENIAT AUT QUO VADIT SIC EST OMNIS
QUI NATUS EST EX SPIRITU. RESPONDIT
NICODEMUS ET DIXIT EI QUOMODO POTEST
HOC FIERI. RESPONDIT IESUS ET DIXIT EI
TU ES MAGISTER IN ISRAHEL ET HAEC
IGNORAS. AMEN AMEN DICO TIBI QUIA
QUOD SCIMUS LOQUIMUR ET QUOD VIDIMUS
TESTIMONIUM PERHIBEMUS ET TESTIMONIUM
NOSTRUM NON ACCIPITIS. SI TERRENA DIXI
VOBIS ET NON CREDITIS QUOMODO SI DIXERO
VOBIS CAELESTIA. ET NEMO ASCENDIT IN
CAELUM NISI QUI DESCENDIT DE CAELO
FILIUS HOMINIS QUI EST IN CAELO. ET
SICUT MOYSES EXALTAVIT SERPENTEM IN
DESERTO ITA EXALTARI OPORTET FILIUM
HOMINIS UT OMNIS QUI CREDIT IN IPSUM
NON PEREAT SED HABEAT VITAM AETERNAM.
SIC ENIM DEUS DILEXIT MUNDUM UT FILIUM
SUUM UNIGENITUM DARET UT OMNIS QUI
CREDIT IN EUM NON PEREAT SED HABEAT
VITAM AETERNAM. NON ENIM MISIT DEUS
FILIUM SUUM IN MUNDUM UT IUDICET
MUNDUM SED UT SALVETUR MUNDUS PER
IPSUM. QUI CREDIT IN EUM NON IUDICATUR
QUI AUTEM NON CREDIT IAM IUDICATUS
EST QUIA NON CREDIDIT IN NOMINE UNIGE-
NITI FILII DEI. HOC AUTEM EST IUDICIUM
QUIA LUX VENIT IN MUNDUM ET DILEXERUNT
HOMINES MAGIS TENEBRAS QUAM LUCEM
ERANT ENIM EORUM MALA OPERA. OMNIS
ENIM QUI MALA AGIT ODIT LUCEM ET NON
VENIT AD LUCEM UT NON ARGUANTUR OPERA
EIUS. QUI AUTEM FACIT VERITATEM VENIT
AD LUCEM UT MANIFESTENTUR OPERA EIUS
QUIA IN DEO SUNT WOCATUS AUTEM ET
IESUS ET DISCIPULI EIUS AD NUPTIAS.
ET DEFICIENTE VINO DIXIT MATER IESU
AD EUM VINUM NON HABENT. DICIT EI
IESUS QUID MIHI ET TIBI EST MULIER
NONDUM VENIT HORA MEA. DICIT MATER
EIUS MINISTRIS QUODCUMQUE DIXERIT
VOBIS FACITE. ERANT AUTEM HYDRIAE
LAPIDEAE SEX POSITAE SECUNDUM PURIFI-
CATIONEM IUDAEORUM CAPIENTES SINGULAE
METRETAS BINAS VEL TERNAS. DICIT EIS
IESUS IMPLETE HYDRIAS AQUA ET IMPLE-
VERUNT EAS USQUE AD SUMUM. ET DICIT
EIS HAURITE NUNC ET FERTE ARCHITRICLINO
ET TULERUNT. UT AUTEM GUSTAVIT ARCHI-
TRICLINUS AQUAM VINUM FACTAM ET NON
BAT UNDE HOC EST SCIEBANT AUTEM MINI-
STRI QUI HAURIERANT AQUAM VOCAT SPONSUM
ARCHITRICLINUS ET DICIT EI OMNIS HOMO
PRIMUM BONUM VINUM PONIT ET CUM
INEBRIATI FUERINT TUNC QUOD DETERIUS
TU SERVASTI BONUM VINUM USQUE ADHUC.
HOC FECIT INITIUM SIGNORUM IESUS IN
CHANA GALILEAE ET MANIFESTAVIT GLORIAM
SUAM ET CREDIDERUNT IN EUM DISCIPULI
EIUS. POST HOC DESCENDIT CAPHARNAUM
IPSE ET MATER EIUS ET FRATRES EIUS ET
DISCIPULI EIUS ET IBI MANSERUNT NON
MULTIS DIEBUS. ET PROPE ERAT PASCHA
IUDAEORUM ET ASCENDIT IESUS IERUSALEM
ET INVENIT IN TEMPLO VENDENTES BOVES
ET OVES ET COLUMBAS ET NUMMULARIOS
SEDENTES. ET CUM FECISSET QUASI FLAGEL-
LUM DE FUNICULIS OMNES EJECIT DE TEMPLO
OVES QUOQUE ET BOVES ET NUMMULARIORUM
EFFUDIT AES ET MENSAS EORUM SUBVERTIT
ET HIS QUI COLUMBAS VENDEBANT DIXIT
AUFERTE HINC NOLITE FACERE DOMUM
PATRIS MEI DOMUM NEGOTIATIONIS. RECOR-
DATI SUNT DISCIPULI EIUS QUIA SCRIPTUM
EST ZELUS DOMUS TUAE COMEDIT ME.
RESPONDERUNT IUDAEI ET DIXERUNT EI
QUAM NOBIS OSTENDIS SIGNUM QUIA HAEC
FACIS. RESPONDIT IESUS ET DIXIT EIS
SOLVITE TEMPLUM HOC ET IN TRIDUO
EXCITABO ILLUD. DIXERUNT IUDAEI QUADRA-
GINTA ET SEX ANNIS AEDIFICATUM EST
TEMPLUM HOC ET TU IN TRIDUO EXCITABIS
ILLUD. ILLE AUTEM DICEBAT DE TEMPLO
CORPORIS SUI. CUM ERGO RESURREXISSET
A MORTUIS RECORDATI SUNT DISCIPULI EIUS
QUIA HOC DICEBAT ET CREDIDERUNT SCRIP-
TURAE ET SERMONI QUEM DIXIT IESUS.
CUM AUTEM ESSET PASCHA IN IERUSALEM
IN DIE FESTO MULTI CREDIDERUNT IN NOMINE
EIUS VIDENTES SIGNA EIUS QUAE FACIEBAT.
IESUS AUTEM NON CREDEBAT SEMETIPSUM
EIS PROPTER QUOD IPSE NOVERAT OMNES
ET QUIA OPUS HABEBAT UT QUIS TESTIMO-
NIUM PERHIBERET DE HOMINE IPSE ENIM
SCIEBAT QUID ESSET IN HOMINE. ERAT
AUTEM HOMO EX PHARISAEIS NICODEMUS
NOMINE PRINCEPS IUDAEORUM. HIC VENIT
AD IESUM NOCTE ET DIXIT EI RABBI SCIMUS
QUIA A DEO VENISTI MAGISTER. NEMO
ENIM HAEC SIGNA POTEST FACERE QUAE TU
FACIS NISI FUERIT DEUS CUM EO. RESPON-
DIT IESUS ET DIXIT EI AMEN AMEN DICO
TIBI NISI QUIS RENATUS FUERIT DENUO
NON POTEST VIDERE REGNUM DEI. DICIT
AD EUM NICODEMUS QUOMODO POTEST
HOMO NASCI CUM SENEX SIT NUMQUID
POTEST IN VENTRE MATRIS SUAE ITERUM
INTRARE ET RENASCI. RESPONDIT IESUS
AMEN AMEN DICO TIBI NISI QUIS RENATUS
FUERIT EX AQUA ET SPIRITU SANCTO NON
POTEST INTRARE IN REGNUM DEI. QUOD
NATUM EST EX CARNE CARO EST ET QUOD
NATUM EST EX SPIRITU SPIRITUS EST. NON
MIREMUR QUIA DIXI TIBI OPORTET VOS
NASCI DESUPER. SPIRITUS UBI VULT SPIRAT
ET VOCEM EIUS AUDIS SED NESCIS UNDE
VENIAT AUT QUO VADIT SIC EST OMNIS
QUI NATUS EST EX SPIRITU. RESPONDIT
NICODEMUS ET DIXIT EI QUOMODO POTEST
HOC FIERI. RESPONDIT IESUS ET DIXIT EI
TU ES MAGISTER IN ISRAHEL ET HAEC
IGNORAS. AMEN AMEN DICO TIBI QUIA
QUOD SCIMUS LOQUIMUR ET QUOD VIDIMUS
TESTIMONIUM PERHIBEMUS ET TESTIMONIUM
NOSTRUM NON ACCIPITIS. SI TERRENA DIXI
VOBIS ET NON CREDITIS QUOMODO SI DIXERO
VOBIS CAELESTIA. ET NEMO ASCENDIT IN
CAELUM NISI QUI DESCENDIT DE CAELO
FILIUS HOMINIS QUI EST IN CAELO. ET
SICUT MOYSES EXALTAVIT SERPENTEM IN
DESERTO ITA EXALTARI OPORTET FILIUM
HOMINIS UT OMNIS QUI CREDIT IN IPSUM
NON PEREAT SED HABEAT VITAM AETERNAM.
SIC ENIM DEUS DILEXIT MUNDUM UT FILIUM
SUUM UNIGENITUM DARET UT OMNIS QUI
CREDIT IN EUM NON PEREAT SED HABEAT
VITAM AETERNAM. NON ENIM MISIT DEUS
FILIUM SUUM IN MUNDUM UT IUDICET
MUNDUM SED UT SALVETUR MUNDUS PER
IPSUM. QUI CREDIT IN EUM NON IUDICATUR
QUI AUTEM NON CREDIT IAM IUDICATUS
EST QUIA NON CREDIDIT IN NOMINE UNIGE-
NITI FILII DEI. HOC AUTEM EST IUDICIUM
QUIA LUX VENIT IN MUNDUM ET DILEXERUNT
HOMINES MAGIS TENEBRAS QUAM LUCEM
ERANT ENIM EORUM MALA OPERA. OMNIS
ENIM QUI MALA AGIT ODIT LUCEM ET NON
VENIT AD LUCEM UT NON ARGUANTUR OPERA
EIUS. QUI AUTEM FACIT VERITATEM VENIT
AD LUCEM UT MANIFESTENTUR OPERA EIUS
QUIA IN DEO SUNT

RURSUM SCRIPTUM EST NON TEMPTABIS
DOMINUM DEUM TUUM. ITERUM ADSUMIT EUM
DIABOLUS IN MONTEM EXCELSUM VALDE
ET OSTENDIT EI OMNIA REGNA MUNDI ET
GLORIAM EORUM. ET DIXIT ILLI HAEC OM
NIA TIBI DABO SI CADENS ADORAVERIS ME
TUNC DICIT EI IHS VADE SATANAS SCRIP
TUM EST DOMINUM DEUM TUUM ADORABIS ET
VI ILLI SOLI SERVIES. TUNC RELIQUIT EUM DI
ABOLUS ET ECCE ANGELI ACCESSERUNT
ET MINISTRABANT EI. CUM AUTEM AUDISSET IHS
QUOD IOHANNES TRADITUS ESSET SECES
VII SIT IN GALILEAM ET RELICTA CIVITATE NA
ZARETH VENIT ET HABITAVIT IN CAPHAR
NAUM MARITIMAM IN FINIBUS ZABULON
ET NEPTHALIM UT ADIMPLERETUR QUOD
DICTUM EST PER ESAIAM PROPHETAM
TERRA ZABULON ET TERRA NEPTALIM VIA
MARIS TRANS IORDANEN GALILEE GENTI
UM POPULUS QUI SEDEBAT IN TENEBRIS
LUCEM VIDIT MAGNAM ET SEDENTIBUS
IN REGIONE ET UMBRA MORTIS LUX OR

d·xx
·vii·
d·xviii·

ambulans autem iuxta mare galilee.
vidit duos fratres. symonem qui vocatur petrus. et andream fratrem
eius. mittentes rete in mare. erant
enim piscatores. et ait illis. venite
post me. et faciam vos fieri pisca-
tores hominum. illi continuo relictis
tis retibus secuti sunt eum. et pro-
cedens inde. vidit alios duos fra-
tres iacobum zebedei et iohannem
tres eorum reficientes retia sua
et vocavit illos. illi continuo relic
tis retibus. et patre secuti sunt eum.
et circuibat totam galileam docens
in synagogis eorum. et predicans
evangelium regni. et sanans omnem
languorem. et omnem infirmitatem
in populo. et abiit fama eius in

d·xvi
d·x
l·xxxii

d·xvii·
xvi
xi·

d·xviii·
r·xlii·
d·xvii·
l·xlv·
l·xlvi·

ERIT IUSTITIA · QUI IPSE QUI EST DIES
NOMEN EIUS DICETUR BEATI ESTIS CUM
ODERINT VOBIS HOMINES ET CUM
EJECERINT · ET DIXERINT OMNE MALUM
ADVERSUM VOS MENTIENTES PROPTER
ME · GAUDETE ET EXULTATE · QUONIAM
MERCES COPIOSA EST IN CAELIS · SIC ENIM PER
SECUTI SUNT PROPHETAS QUI FUERUNT
ANTE VOS · VOS ESTIS SAL TERRAE · QUOD SI
SALE EVANUERIT · IN QUO SALIETUR
LOCO VALET ULTRA · NISI UT MITTATUR FORIS
RAS · ET CONCULCETUR AB HOMINIBUS
VOS ESTIS LUX MUNDI NON POTEST CIVITAS
ABSCONDI SUPRA MONTEM POSITA
ACCENDUNT LUCERNAM · ET PONUNT EAM
SUB MODIO · SED SUPER CANDELABRUM
UT LUCEAT OMNIBUS QUI IN DOMO SUNT
SIC LUCEAT LUX VESTRA CORAM HOMINIBUS
UT VIDEANT VESTRA BONA OPERA · ET GLORI
FICENT PATREM VESTRUM QUI IN CAELIS EST
NOLITE PUTARE · QUONIAM VENI SOLVERE LE
GEM AUT PROPHETAS · NON VENI SOLVERE

d. xxvi

Ev-elyca-

d. xxvii

sal.

pr̄ecepit nobis ut non
pr̄ecepit alterado
idolis contendere
observa- & sol
re. Dicit tibi
reunciauerit tibi pr̄ecepit
illo et alio quo
uolentibus tibi
& sol. & lu. audistis quia dictum est
dilig
ego autem dico vobis. Diligite
bene facientibus
te proper sequentibus et
antecessos. ut sitis
quia sol
fac. superbos et malos
& sol. & lu. superiustos et iniustos. sic
tis eos qui dos diligunt. quid
dilexeritis nonne et publi
faciunt. et si salutaueritis fratres
tantum. quid amplius facitis. nonne
et ethnici hoc faciunt. estote ergo
perfecti. sicut et pater
& sol. perfectus est. Non iudicate

et dimitte nobis quod in uno debito
quoscumq; exigimur · et ne inducas nos
in temptationem · sed libera nos a malo
set cibum nostrum quotidianum da nobis hodie
et ne nos inducas in temptationem
sed libera nos a malo
Oratio dominica
Pater noster qui es in celis sanctificetur
nomen tuum · veniat regnum tuum · fiat
voluntas tua sicut in celo et in terra
panem nostrum supersubstantialem
nobis hodie · et dimitte nobis debita
nostra · sicut et nos dimittimus debitoribus
nostris · et ne nos inducas in
tentationem · sed libera nos a malo
Si enim dimiseritis hominibus peccata
eorum · dimittet et vobis pater ve-
ster celestis delicta vestra · si autem non dimi-
seritis hominibus · nec pater vester dimit-
tet peccata vestra · cum autem ieiunatis
nolite fieri sicut hypocrite tristes
exterminant enim facies suas · ut pa-
reant hominibus ieiunantes · amen dico
vobis · quia receperunt mercedem
suam · tu autem cum ieiunas · unge caput

dicodobis· nesollicitisitanimae
ure quidmanducetis· neq; corpori
uro quidinduamini· nonneanimaplus
escasit· et corpus plusquam ves
imentum· respicite uolatilia cae
nonserunt neq; metunt· neq;
gregant inhorrea· et pater ue
pascit illa· nonneuosmagis pluris
illis· quisautem uestrum cogitans po
ere ad staturam suam· · cur
et de uestimento· quid sollici
tis· considerate lilia agri· quo
crescunt· non laborant· neq; ne
dico autem uobis· quoniam nec salomon in
doria sua co opertus est· sicut
unus ex istis· si autem fenum agri· quod ho
est· et cras in clibanum mittitur
ssic deus uestit· quanto magis uos mo
modicae fidei· nolite ergo sollicite
dicentes· quid manducabimus· aut
quid bibemus· aut quo operiemur
haec enim omnia gentes inquirunt
scit enim pater uester· quia his omni

[illegible] QUEMCUMQ ERGO PRIOR DIXERIT [illegible]
[illegible] ETTRADETUS · ET TOLLENTIA EIUS AUFE
RENTUR · SOLITI ERGO SOLITE TRADE
[illegible] SCITO ERAS TRADENTE OPORTUIT
[illegible] SIBIIPSI SUBIICI DE TRADITORIA
SOLITE IUDICARE · ET NON IUDICE IUDICANTE
[illegible] IUDICIO IUDICATURUS · IUDI
CABUNT ET IUSTO IUDICIO DIVINI IU
DICES · RETRIBUETUR VOBIS QUEMADMODUM ET
OVES IESUS PER MUNDI SECULO CHRISTUS · SIMILE
NOBIS QUOD SUPERIUS · AUT QUOMODO
OVES IESUS · SECUNDO IESUS QUANDO
OCCULTO · ET RECUMBENTE IN SECULO
OCCULTO · ET TUNC QUIBUS DICERE
IUSTIFICATO OCCULTO CHRISTI · NOLITE
DARE SANCTA CANIBUS NEQUE MITTERE MARGA
RITAS VESTRAS ANTE PORCOS · NE CONCULCENT EAS PEDIBUS SUIS · ET CONVERSI DISRUMPANT VOS · PUTATE ET HOC
DICERE VOBIS · QUIETE ET INQUIETIS ·
PULSATE · ET APERIETUR VOBIS · OMNIS
QUI PETIT ACCIPIT · ET QUI QUERIT

INTROIT · EJPULSANTI QUOD TUUM EST
QUI SEST · EX OBIS HOMO · QUI CONSPICIT
FILIOS SUOS PANEM · NON PROLAPIOCE
PORRIGET · ACTSI PISCEM PETIERIT
SERPENTEM PORRIGET EI SCE
DOS QUOSITIS DAL · NOSTIS BONA DNE
FILIS VRIS, QUANTO MAGIS PATER
INCELISEST DABIT BONA PETENTIB
ODNIAERCO QUECUMQ · CULTIS
OBIS HOMINES. ETIOS FACITE
ESTENIO LEX ET PROPHETE · INTRATE
ANGUSTAM PORTAM · QUIA LATA PORTA
SPACIOSA VIA QUE DUCIT AD PERDI
ETPAUCI SUNT QUI INTRANT PER
QUAM ANGUSTA PORTA ET ARTA VIA
DUCIT AD VITAM · ET PAUCI SUNT
NIENTES AD · ATTENDITE A FALSIS PRO
TIS · A; QUI VENIUNT AD OS IN VESTI
TIS · OVIUM · INTRINSECUS AUTEM SUNT LU
RA PACES · A FRUCTIBUS EORUM COGNO
CETIS EOS · NUMQUID COLLIGUNT DE
NIS UVAS · AUT DE TRIBULIS FICUS · SI
OD NIS ARBOR BONA FRUCTUS BONOS

[illegible] ARBOR FRUCTUS OMALOS FACIT
NON POTEST ARBOR BONA FRUCTUS MA
[illegible] NEQUE ARBOR MALA FRUCTUS
BONOS FACIAT QUOMODO ARBOR QUE NOSCI
TUR FRUCTU BONO CONGNOSCITUR QUE
RITUR ET PORRO FRUCTIBUS
SUIS COGNOSCENTUR NON OMNIS
QUI DICIT DOMINE INTRABIT IN REGNUM
CAELORUM SED QUI FACIT VOLUNTATEM
PATRIS MEI QUI IN CAELIS EST IPSE INTRA
BIT IN REGNUM CAELORUM MULTI DICENT
MIHI IN ILLA DIE DNE NONNE IN NOMINE
TUO PROPHETAVIMUS ET TUO NO
MINE DAEMONIA EIECIMUS ET TUO NO
MINE VIRTUTES MULTAS FECIMUS ET
TUNC CONFITEBOR ILLIS QUIA NUNQUAM
NOVI VOS DISCEDITE A ME QUI OPERAMI
NI INIQUITATEM OMNIS ERGO QUICUMQUE
AUDIT A ME VERBA HAEC ET FACIT EA ASSIMILABI
TUR VIRO SAPIENTI QUI AEDIFICAVIT DO
MUM SUAM SUPRA PETRAM ET DESCEN
DIT PLUVIA ET VENERUNT FLUMINA ET
FLAVERUNT VENTI ET IMPINGERUNT IN DO

INQUIQUOPETRI· QUOPSECRUCIFIXUS
INCENTOLETEBRICITANTEOM· CUTIS
CTIAMNOCTEIUS· CTQUIDISTENQUE
DISERIENTE CTDIVISTRABANTES VES
TEMEIUSFACTO· OBTULERUNTEIQUIPLU
RIMA HABENTES· CTEGENI SI
CTOCULOS DALE HABENTES CURAM AU
MOLIPLERETUR QUODDICTUMEST
ESAIAM PROPHETAM DICENTEM
INFIRMITATESNRAS ACCEPIT
TIONES PORTAUIT· QUOENSACUM
QUITAS CIRCUMSE· ISSITIRETRAN
TUM· CTVACCUOSNUSSEMBRA
MAGISTRE SEQUANTE QUOCUMQUE
CTOICITEMBS· QUIPES POTESTAUIT
CTUSLUCRESCELI· NIOOS· PHRSAI
MUS· NONHABET UBICAPUTRECLI
ALIOSAUTEMDISCIPULISEIE· AIT
PERMITTEMS PRIMUMUT UADAM
RE PATREMMEUM· IHSAUTILLI
QUIREMDE· CTDIXITTE MORTUOS
PELIRE MORTUOSSUOS·
ETASCENDENTE EO INNAUICULAM

VIII

illis' ꝛc' illi' ꝛc' negantes' hic' non' ꝛ
porcos' et' ecce' impetu' abiit' ꝛc' pces'
cra' per' precipes' notare' et' portu'
sint' in' agris' pastores' ad' pcipe' ꝛ
euntes' in' ciuitate' et' nuntie'
runt' omnia' et' ecce' ois' ciuitas' ꝛ
burant' et' ecce' tota' ciuitas' ꝛ
obuiam' ihu' et' uiso' eo' rogabant' ut'
transiret' finibus' eorum'
et' ascendens' in' nauiculam'
transfretauit' et' uenit' in' ciuitate'
suam' et' ecce' offerebant' ei' pa'
lyticum' in' lecto' et' uidens'
ihs' paralytico' dixit' confide'
conscelli' remittuntur' tibi' pec'
cata' tua' et' ecce' quidam' scribaꝝ
dixerunt' intra' se' hic' blasphe'
et' cum' uidisset' ihs' cogitationes'
eorum' dixit' ut' quid' cogitatis' ma'
la' in' cordibus' uris' quid' est' facilius'
dicere' dimittuntur' tibi' pec'
cata' aut' dicere' surge' et' ambula' ut'
autem' sciatis' quia' filius' hominis' habet

Luc. 8. Luc. 8. Luc. viii.

POTESTATEM IN TERRA DIMITTENDI PECCATA
TUNC AIT PARALYTICO SURGE TOLLE LECTŪ
TUUM ET VADE IN DOMUM TUAM ET SUR
REXIT ET HABIIT IN DOMUM SUAM · VIDEN
TES AUTEM TURBAE TIMUERUNT ET GLORIFICAVE
RUNT DM · QUI DEDIT POTESTATEM TALEM
HOMINIBUS · ET CUM TRANSIRET INDE IHS
VIDIT HOMINEM SEDENTEM IN TELONEO ·
MATHEUM NOMINE · ET AIT ILLI SEQUERE
ME · ET SURGENS SECUTUS EST EUM · ET
FACTUM EST DISCUMBENTE EO · IN DOMO ·
ECCE MULTI PUBLICANI · ET PECCATORES ·
VENIENTES · DISCUMBEBANT CUM IHU ET
DISCIPULIS EIUS · ET VIDENTES PHARISAEI
DICEBANT DISCIPULIS EIUS · QUARE CUM
PUBLICANIS ET PECCATORIBUS MANDUCAT
MAGISTER UESTER · AT IHS AUDIENS AIT · NON Ē
OPUS VALENTIBUS MEDICUS SED MALE HA
BENTIBUS · EUNTES AUTEM DISCITE QUID EST
MISERICORDIAM VOLO · ET NON SACRIFICI
UM · NON ENIM VENI VOCARE IUSTOS SED
PECCATORES · TUNC ACCESSERUNT AD EŪ ·
DISCIPULI IOHANNIS DICENTES · QUARE

d. l. quem.
ff. ad Sc. Vell.
l. 1. §. pen.

occulti illorum: et coeperunt dis-
cere: quod non licet manducare
discipuli tui sabbatis? et respon-
dens ihesus dixit ad illos: nun-
quam legistis quid fecerit david
cum esuriret ipse et qui cum
erant: quomodo introierit in
domum dei: et panes propositionis
manducaverit: quos non licebat
manducare nisi tantum sacerdo-
tibus: et dabat eis et his qui
cum ipso erant? et dicebat illis:
quia dominus est filius hominis
etiam sabbati. Et factum est
in alio sabbato introire eum
in synagogam et docere. Et
erat ibi homo habens aridam
manum dexteram: et observa-
bant scribae et pharisaei si
sabbato curaret: ut invenirent
unde accusarent eum. Ipse
autem sciebat cogitationes
eorum: et ait homini qui
habebat aridam manum:
surge in medium. Et ille
consurgens stetit. Dixit
autem ihesus ad illos: in-
terrogo vos si licet sabbatis
benefacere an malefacere:
animam salvam facere an
perdere? Et circumspectis
omnibus dixit illi: extende
manum tuam. Et extendit:
et restituta est manus ei.
Et ipsi repleti sunt insipien-
tia: et cogitabant ad invi-
cem quid facerent ihesu.
Factum est autem in illis
diebus exiit in montem
orare: et erat pernoctans
in oratione dei. Et cum
factus esset dies vocavit
discipulos suos: et elegit
duodecim ex ipsis quos et
apostolos nominavit. Simo-
nem quem cognominavit
petrum: et andream fratrem
eius: iacobum et iohannem:
philippum et bartholomaeum:
matthaeum et thomam: iaco-
bum alphaei et simonem qui
vocatur zelotes: et iudam
iacobi: et iudam iscariotem
qui fuit proditor. Et descen-
dens cum illis stetit in loco
campestri: et turba discipu-
lorum suorum: et multitudo
copiosa plebis ab omni iudea
et ierusalem et maritima et
tyri et sidonis qui venerant
ut audirent eum et sanarentur
a languoribus suis: et qui
vexabantur a spiritibus im-
mundis: et curabantur. Et
omnis turba quaerebat eum
tangere: quia virtus de illo
exibat et sanabat omnes.
Et cum audisset simon
quia ihesus adesset: misit
ad eum seniores iudeorum
rogans eum ut veniret et
salvaret servum eius. Qui
cum venissent ad ihesum
rogabant eum sollicite dicen-
tes: quia dignus est ut hoc
illi praestes: gentem enim
nostram diligit: et synago-
gam ipse aedificavit nobis.
Ihesus autem ibat cum illis.
Et cum iam non longe esset
a domo misit ad eum centu-
rio amicos dicens ei: domine
noli vocare: non enim dignus
sum ut sub tectum meum
intres: propter quod nec me
ipsum arbitratus sum dig-
num ad te venire: sed dic
verbo et sanabitur puer
meus. Nam et ego homo
sum constitutus sub potes-
tate habens sub me milites:
et dico huic vade et vadit:
et alii venit et venit: et
servo meo fac hoc et facit.
Audiens autem ihesus haec
mirabatur: et conversus
sequenti se turbae dixit:
amen dico vobis nec in
israhel tantam fidem inveni.
Et reversi qui missi fuerant
domum invenerunt languen-
tem servum sanum. Et
factum deinceps cum ihesus
iret in civitatem quae vocatur
naim: ibant cum eo discipuli
eius et turba copiosa. Cum
autem appropinquaret portae
civitatis: et ecce efferebatur
mortuus filius unicus matris
suae: et haec vidua erat: et
turba civitatis multa cum illa.
Quam cum vidisset dominus
misericordia motus super eam
dixit illi: ne fleas. Et acces-
sit et tetigit loculum: nam
qui portabant steterunt. Et
ait: adulescens tibi dico
surge. Et resedit qui erat
mortuus: et coepit loqui:
et dedit illum matri suae.
Et cum vocatis duodecim
discipulis suis dedisset illis
virtutem et potestatem super

d. Lxxvi.
g. vi.
l. dxviii.

d. Lxxvii.
k. vi.
d. lxviii.

d. Lxxviii.
vi.
l. cviii

d. Lxxviii.
ii.
d. xcviii.
l. lxxvi.

TONICAS NE QUE CALCEAMENTA QUE
UTENSILIA QUE CUNQUE PERTU
CHORUM QUIBUS INSIDENTIBUS
AUT QUIBUS TELLUS INTRODUCENTIBUS
EQUITARE QUIS NON OIC EXCOGITET NISI
TE OMNINO EXEMPTUS INTENTUS AUDI
TUS, SALVATE EAM QUAM CITISSIME PRO
HOC DOCTOR ET SIQUIDEM QUE ET
DUE OIC NA DENTES PUTRE
SIMO CONSTRUENTI OIC VE PU
REGUE ET TOTI ET QUICQUID
PUTRE DOS NOMINE AUDIENTIS
CHOS PLACENTES POTUS

SIMILIS AUTEM OIC NOMINIS
BILIOSERIT TERRE SOO MORE
CONDITORUM INOIE IOHEL
ILLE CURVATUS ECCE ECCE
OUES INVIDIOLUM PORCUM
CO PRODUCENTES SICUT SERPENTES
ETSI OPLICES SICUT COLUBRI
TRADUCTIONIBUS
DOST CONCILIUS ET INSU

ſ. ſ. lxxxiii.
ſ. ſ. lxxxv.
ſ. ſ. lxxxvi
& cxxiii.
ſ. ſ. lxxxvii
& cxxxviii.
ſ. ſ. lxxxv.
ſ. ſ. lv.
ſ. cxiii.
& lxxxviii.

ZEBEDEO VIDERUNT quem to[illegible]
dere[illegible] vehi[illegible] quod ONREcubu
rum occultum quod NON SCIETUR
quodcumque IN TENEBRIS DICITIS
LUMINE et quod IN AURICULA LOQUIMINI PRE
DICATE SUPER TECTA non solum te
eos qui occidunt corpus AN
NON POSSUNT OCCIDERE SED POTIUS
timete qui potest et ani
et corpus perdere IN GEHENNAM
NONNE DUO PASSERES ASSE VENDUNTUR
ET UNUS EX ILLIS NON CADET SUPER
RAM SINE PATRE VESTRO sed et
CAPILLI OMNES NUMERATI SUNT
TEMINITE ERGO timere multis
modis estis eis CONFITEBITUR ERGO CORAM hominibus
CONFITEBOR ET EGO CORAM PATRE
MEO QUI EST IN CELIS QUI AUTEM
NEGAVERIT CORAM hominibus NEGABO
ET EGO EUM CORAM PATRE MEO QUI
NOLITE ARBITRARI QUONIAM

DICEBATIS NON PROCEDAT
ET FACTUM EST CUM CONSUMMASSET IS
PRAECIPIENS DISCIPULIS SUIS
TRANSIERUNT ET DICEBANT EIS
AD QUID FACIS QUOD NON LICET
TUOS QUI CUM PUBLICANIS ET
ET RESPONDENS IS AIT
CUNTIS RENUNTIATE IOHANNI
QUIS PRAECESSIT QUIA PAS
DRACONTES LEPROSI MUNDANTUR
SURGUNT MORTUI RE
PAUPERES EVANGELIZANTUR ET
TUS EST QUI NON FUERIT SCAN
TUS IN ME ILLIS AUTEM EUNTIBUS
PETRUS DICERE AUTEM IS DE
QUI EXISTIS IN DESERTUM
BAT IN DOMO DENTO AGITA
QUI EXISTIS DICERE HOC IN
LIBUS VESTITUM ECCE QUI
DESTRUUNTUR IN DOMIBUS
SED QUI EXISTIS DICERE PRO

MANDUCANS ET BIBENS ET DICUNT ECCE
HOMO VORAX ET POTATOR VINI · PUBLICA
NORUM ET PECCATORUM AMICUS ET
IUSTIFICATA EST SAPIENTIA A FILIIS SUIS
TUNC COEPIT EXPROBRARE CIVITATIBUS
IN QUIBUS FACTAE SUNT PLURIMAE VIRTU
TES EIUS · QUIA NON EGISSENT PAENI
TENTIAM · VAE TIBI CORAZAIN · VAE TIBI BETH
SAIDA · QUIA SI IN TYRO ET SIDONE FACTAE
ESSENT VIRTUTES QUAE FACTAE SUNT IN
VOBIS OLIM IN CILICIO ET CINERE PAENI
TENTIAM EGISSENT · VERUMTAMEN DICO
VOBIS · TYRO ET SIDONI REMISSIUS ERIT
IN DIE IUDICII QUAM VOBIS · ET TU CA
PHARNAUM NUMQUID USQUE IN CAELUM
EXALTABERIS · USQUE IN INFERNUM DES
CENDES · QUIA SI IN SODOMIS FACTAE FUIS
SENT VIRTUTES QUAE FACTAE SUNT IN TE
FORTE MANSISSENT USQUE IN HANC DIEM
VERUMTAMEN DICO VOBIS QUIA TERRAE
SODOMORUM REMISSIUS ERIT IN DIE
IUDICII QUAM TIBI ·

m cviii sol.

IN ILLO TEMP RESPONDENS IHS DIXIT

OR TIBI PATER DNE CAELI ET TERRAE
QUIA ABSCONDISTI HAEC A SAPIENTIBUS ET
PRUDENTIBUS · ET REVELASTI EA PARVU
LIS · ITA PATER · QM SIC FUIT PLACITUM AN
TE TE · OMNIA MIHI TRADITA SUNT A PA
TRE MEO · ET NEMO NOVIT FILIUM NISI
PATER · NEQ · PATREM QUIS NOVIT NISI FI
LIUS · ET CUI VOLUERIT FILIUS REVELARE ·
VENITE AD ME OMNES QUI LABORATIS E
T ONERATI ESTIS · ET EGO REFICIAM VOS ·
TOLLITE IUGUM MEUM SUPER VOS · ET DIS
CITE A ME QUIA MITIS SUM ET HUMILIS
CORDE · ET INVENIETIS REQUIEM ANIMA
BUS VESTRIS · IUGUM ENIM MEUM SUAVE
EST ET ONUS MEUM LEVE EST ·
IN ILLO TEMP ABIIT IHS SABBATO PER SATA ·
DISCIPULI AUTEM EIUS ESURIENTES COE
PERUNT VELLERE SPICAS ET MANDUCA
RE · PHARISAEI AUTEM VIDENTES · DIXERUNT
EI · ECCE DISCIPULI TUI FACIUNT QUOD
NON LICET EIS FACERE SABBATIS · AT ILLE
DIXIT EIS · NON LEGISTIS QUID FECERIT
DAVID QUANDO ESURIIT · ET QUI CUM EO

erant qui dicebant inter se non recte
et pueris proposui ioris causa aut aqua
sonet sabbati. Cogitaverunt quidam
ex eis. Nisi solis sacerdotibus ut
aut vendetis in lege. quia sabbatis
sacerdotes in templo sabbatum vio
lant et sine crimine sunt. dico autem
quia templo maior est hic. si scis
tis quid est. misericordiam volo et non
sacrificium. Numquam condemnas
tes innocentes. dominus est enim
filius. et cum venisset in
synagogam
ecce homo quam habebat
intercabant dicentes
sabbatis curare. ut accusarent
ipsum. ipse autem dixit illis. quis erit ex vo
bis. qui habeat ovem unam. et
si ceciderit hic sabbatis in foveam. nonne
tenebit et levabit eam. quanto ergo
melior est homo ove. itaque licet
sabbatis bene facere. tunc ait homini
extende manum tuam. et extendit

m. cxxiii.
g. iiii.
m. xxxiii.
l. cxlvii.

m. cxxii.
g. iii.
m. xxxiii.
l. cxlvii.

PRO[illegible]SECUTIONEM[illegible]TIONAS INDIC[illegible]
TRIBUS OIe[illegible]TRIBUS [illegible]
[illegible]NT filios hominis IN CORDE[illegible]
TERRESTRIBUS OIC[illegible]TERRENOS NOCTU[illegible]
POST OBDORMIENDI[illegible]
CUDOGENERATIONE IS[illegible]
BUSTEGAOD· QUIP[illegible]
IN PROCIGATIONE IONE[illegible]
IONALIOC[illegible]
CIO CUDOGENERATIONE[illegible]
NABITAOD· QUIPE[illegible]
AOOIE[illegible]
[illegible]
ECCLESIASTICUS[illegible]
CUDOGENERATIONE[illegible]
ADBULAT ARCA[illegible]
ECCLESIASTICO· ETNONIN[illegible]
RECURTAR INO[illegible]
ETOGNICNS IN[illegible]
OBUNOATAOD· ETORNA[illegible]
ETAOSUONTT Septuaginta[illegible]
ECCLESIASTICUS[illegible]
[illegible]

CECIDERUNT IN PETROSA UBI NON HAB-
EBAT TERRAM MULTAM ET CONTINUO EX-
ORTA SUNT QUIA NON HABEBANT ALTITU-
DINEM TERRAE SOLE AUTEM ORTO AESTUA-
RUNT ET QUIA NON HABEBANT RADICEM
ARUERUNT ALIA AUTEM CECIDERUNT IN SPI-
NAS ET CREVERUNT SPINAE ET SUFFOCA-
VERUNT EA ALIA AUTEM CECIDERUNT IN TER-
RAM BONAM ET DABANT FRUCTUM ALI-
UD CENTESIMUM ALIUD SEXAGESIMUM
ALIUD TRICESIMUM QUI HABET AURES
AUDIENDI AUDIAT ET ACCEDENTES
DISCIPULI DIXERUNT EI QUARE IN PA-
RABOLIS LOQUERIS EIS QUI RESPONDENS
AIT ILLIS QUIA VOBIS DATUM EST NOSSE
MYSTERIA REGNI CAELORUM ILLIS AUTEM
MT CXXXII LC LXXX NON EST DATUM QUI ENIM HABET DA-
BITUR EI ET ABUNDABIT QUI AUTEM NON
HABET ET QUOD HABET AUFERETUR AB EO
M CXXXIII MR XXXVII L LXXVII I CVIII IDEO IN PARABOLIS LOQUOR EIS QUIA
VIDENTES NON VIDENT ET AUDIENTES
NON AUDIUNT NEQUE INTELLEGUNT ET
ADIMPLETUR IN EIS PROPHETIA ESAIAE

CEDI· SCO EST TEMPO PACIS AD
TRIBVLATIONE ET PERSECUTIONE PROPTER
VERBVM· CONTINUO SCANDALIZANTUR
QUIA EST SEDINATUS· HIC
QUI VERBUM AUDIT· ET HUIUS SECU
RISTRIS ET FALLACIA OPPRIMIT AUDITU
CAT VERBUM· ET SINE FRUCTU EFFICITUR
QUI CRE INTRA MALUM BONUM
EST· HIC EST QUI IN TERRAM BONAM
SEMEN ET FRUCTUM AFFERT· ET ALIUD
ALIUD QUADRAGESIMUM ALIUD
AD SEXAGESIMUM ALIUD
NOTE· ALIAM PARABOLAM PROPONIT
DISCIPULIS· SIMILE FACTUM
REGNUM CELORUM· HOMINI QUI SEMINAVIT
BONUM SEMEN IN AGRO SUO
ODIENTE HOMINES· INIMICUS HOMO HOC
ET SUPERSEMINAVIT ZIZANIA IN MEDIO
TRITICI ET ABIIT· CRESCERET HER
BA ET FRUCTUM FACERET TUNC APPA
RUERUNT ET ZIZANIA ACCEDENTES AU
SERUI PATRIS FAMILIAS· ELUC HUIUSCE
MODI NOMINE SCRIPTA SUNT

m CXXXVIII FERMENTATUM EST TOTUM HEC OMNIA
LOCUTUS EST IHS IN PARABOLIS AD TURBAS
ET SINE PARABOLIS NON LOQUEBATUR EIS
UT IMPLERETUR QUOD DICTUM ERAT PER
PROPHETAM DICENTEM APERIAM IN PA
RABOLIS OS MEUM · ERUCTABO ABSCON
DITA A CONSTITUTIONE MUNDI TUNC DI
MISSIS TURBIS UENIT IN DOMUM ET ACCES
SERUNT AD EUM DISCIPULI EIUS DICENTES
DISSERE NOBIS PARABOLAM ZIZANIORUM
AGRI QUI RESPONDENS AIT QUI SEMINAT
BONUM SEMEN · EST FILIUS HOMINIS AGER
AUT EST MUNDUS BONUM UERO SEMEN
HI SUNT FILII REGNI ZIZANIA AUT FILII SUNT
NEQUAM INIMICUS AUT QUI SEMINAUIT EA
EST DIABOLUS MESSIS UERO CONSUM
MATIO SECULI EST MESSORES AUT ANGE
LI SUNT SICUT ERGO COLLIGUNTUR ZIZA
NIA ET IGNI COMBURUNTUR SIC ERIT IN
CONSUMMATIONE SECULI MITTET FILIUS
HOMINIS ANGELOS SUOS ET COLLIGENT
DE REGNO EIUS OMNIA SCANDALA ET EOS
QUI FACIUNT INIQUITATEM ET MITTENT

dALIQUID TIMUIT ET
CI · DIXERUNT DICENS · QUIS
ET CONTINUO IBS EXTEN
PEDES ET MANUS ET
QUAM CELERITER
INMUNDUM · CESSAVIT
INMUNDUM · DE
RUNT ET DICENTES ·
ET CONTINUO TRANSIIT · ET
INTOLERANDI CENSUM
SUNT CUM ILLIS · QUIA
QUAM LEPRE
TIBUS ET CURENT · ET
TIBUS ET SALUS FACTUS
FUNC ACCESSERUNT AD
LYTAE SCRIBE ET
QUARE CUM PUBLICANIS
TRADITIONEM SENIORUM
AUTEM DISCIPULI
CANT IPSE AUTEM
QUARE CUM

[illegible] PROPTER TRADITIONEM UESTRĀ NĀ
[illegible] HONORA PATREM ET MATREM · ET
[illegible]XERIT PATRI UEL MATRI · MORTE
[illegible]UR · UOS AUTEM DICITIS · QUICUMQUE
[illegible] PATRI UEL MATRI MUNUS QUODCŪ
[illegible]T EX ME TIBI PROFUERIT · ET NON HO
NORIFICAUIT PATREM [illegible] AUT MATREM ·
ET IRRITUM FECISTIS [illegible]DATUM DEI PROP
TER TRADITIONEM UE[illegible] HYPOCRITE · BE
NE PROPHETAUIT DE UOBIS ESAIAS DICENS ·
POPULUS HIC LABIIS ME HONORAT · COR AŪ
EORUM LONGE EST A ME · SINE CAUSA AŪ CO
LUNT ME DOCENTES DOCTRINAS MANDATA
HOMINUM · ET CON[illegible] UOCATIS AD SE TUR
BIS · DIXIT EIS · AUDITE ET INTELLEGITE ·
NON QUOD INTRAT IN OS CONQUINAT HO
[illegible]EM SED QUOD PROCEDIT EX ORE · HOC
[illegible]QUINAT HOMINEM · TUNC ACCEDENTES
[illegible]SCIPULI EIUS · DIXERUNT EI · SCIS QUIA
[illegible]ISEI AUDITO UERBO · SCANDALIZATI
[illegible] AT ILLE RESPONDENS AIT · OMNIS
PLANTATIO QUAM NON PLANTAUIT PATER
[illegible]LESTIS · ERADICABITUR · SIN[illegible]

ILLOS CC ISONT OUCCS(illegible) CC OU
AG· SIC CO OUCYTOM (illegible)
POUCYOBCAOONT· RC(illegible)
TRUS· OLYITEI· COISS(illegible)
LACISTCO· YTILLCOIXTI (illegible)
NC INTELLCCTU ESTIS· (illegible)
QUAOONC QUOOIN OS ISTRAI(illegible)
AUOT CTINSCCSSUM COMITTOR (illegible)
AUPROCCOUNT OCORC OC OI(illegible)
CTCAUCINQUINANT hOOMINCS QUOS
CNIOI CXCUNT· COGITATIONCS MALI
hOMICIOIA· AOULTCRIA· FOR(illegible)
FURTA· FALSICSTIMONIA· (illegible)
hCC SUNT QUC CO(illegible)
NON COIS QUINANT hOMINCS· (illegible)
NON COIS QUINANT hOMINCS· (illegible)
INOCIIS· SCCUSSIT IN PACIS TYRU CIS
OOMS· ET CCCIDIT (illegible)
BOS IH IS CCTCSIA· CLAMAUIT OICCNS CT
OIXIT CI RC(illegible)OIC IOXC FILIOMUIO· TC MAUCN
DALC MOCHONIO UCXATOR· QUIL NON
RESPONDIT QUICQUAM· ET NEC OCCNTUS·
OISCIPULOIUS· ROGAUAT CUM OICCNTCS·

qui vocabat postros: ipse
ꝓcedens ait ad eos discus qui
ꝓcedebant dicens israhel
uellent, et qui circumcidebant
circumcidi: qui uero circumcidebant
non ꝓficiscebantur ꝑ ordinem
sed timebant ne a iudeis qui
erant circumcisi lapidarentur
Cum autem uenerit dns
ad nos ꝑ ordinem suum ordi-
nem sacerdotii seruabimus.
Ait illi o. dolice-
re non uult ꝓficisci: uis
ut tibi cras exhibeam
Et ipse dicebat ei: ꝓficiscere
uocabant ihesum suis dicentes
ihesu conuocatis discipulis suis dixit

ctus· quia nonō ꝓpanc dixerit ꝗ
dcte ꝙ erudiēto phārisēorū ꝛ
sadducēorū· tunc ihc exclu
quia nondixerit cauēdū ꝙ
to ꝓpanc· sēdoctrina phārisēo
et sadducēorū· dcta ꝗ dispuc
cesaree philippi· et ipse ꝛ
palossados dicens· quēdicūt hoīes
nes esse· filiū hoīs· At ille dix
alii iohannē baptistā· alii aūt
alii dero dicēdo· Aut ūn cor exp
phetis· dicit illis· vos· quē
esse dicitis· respondens
oīvit· tues xp̄s filius dī
respondens aūt ihs· dixit· beatus
sy ionā· quia caro et sanguis
non revelavit tibi· sed pater meus
qui in celis est· et ego dico tibi· quia
tues petrus· et sup hanc petrā
ędificabo ecclām meam· et porte in
feri non prevalebunt adversus eam·
et tibi dabo claues regni celorum·
et quodcunq· ligaueris sup terrā

tuos patiatur. Actq; ad hec dixit dominus
ad petrum. Symon symon. ecce satanas
expetiuit vos ut cribraret sicut triticum
sed ego rogaui pro te ut non deficiat fides
tua. et tu aliquando conuersus confirma
fratres tuos. Ait illi simon dne tecum
paratus sum et in carcerem et in mortem
ire. Dixit autem ei dominus. Dico tibi petre
non cantabit hodie gallus donec ter abneges
me scire. Et dixit eis. Quando misi vos sine
sacculo et pera et calciamentis numquid
aliquid defuit vobis. At illi dixerunt. nichil.
Dixit ergo eis. Sed nunc qui habet sacculum
tollat similiter et peram. et qui non habet
vendat tunicam suam et emat gladium.
Dico enim vobis quoniam adhuc hoc quod
scriptum est oportet impleri in me. Et cum
iniquis deputatus est. Etenim ea que de me
sunt finem habent. Illi autem dixerunt.
Domine ecce gladii duo hic at ille dixit eis.
Satis est. Et egressus ibat secundum
consuetudinem in montem oliueti. Secuti
autem illum et discipuli eius. Cum autem
venisset ad locum dixit illis. Orate ne
intretis in temptationem. Et ipse auulsus
est ab eis quantum jactus est lapidis et
positis genibus orabat dicens. Pater si
vis transfer calicem istum a me. Verumtamen
non mea voluntas sed tua fiat. Apparuit
autem illi angelus de celo confortans eum.
Et factus in agonia prolixius orabat.
Factus est sudor eius sicut guttae sanguinis
decurrentis in terram. Et surrexit ab oratione
et venit ad discipulos suos. Et dormientes
reperit eos pre tristitia. Et dixit illis.
Quid dormitis surgite et orate ne intretis
in temptationem. Adhuc eo loquente ecce
turba. Et ante eos qui dicebatur iudas unus
de duodecim. Et accessit ad iesum ut osculum
daret ei. Iesus autem dixit illi. Iuda osculo
filium hominis tradis. Videntes autem hi
qui circa eum erant quod futurum erat
dixerunt domine si percutimus in gladio.
Et percussit unus ex illis seruum principis
sacerdotum et amputauit auriculam eius
dexteram. Respondens autem iesus ait.
Sinite usque huc. Et cum tetigisset auriculam
eius sanauit eum. Dixit autem iesus ad
principes sacerdotum et magistratus templi
et seniores qui venerant ad se. Quasi ad
latronem existis cum gladiis et fustibus.
Cum quotidie vobiscum fuerim in templo
non extendistis manus in me. Sed hec est
hora vestra et potestas tenebrarum. Tenuerunt
autem eum et duxerunt adducentes eum in
domum principis sacerdotum. Petrus autem
sequebatur a longe. Circumsedentibus autem
illis petrus sedebat in medio eorum. Quem
cum vidisset ancilla quedam sedentem ad
lumen et eum fuisset intuita dixit. Et hic
cum illo erat. Ille autem negauit eum dicens.
Mulier non noui illum. Et post modicum
alius videns eum dixit. Et tu ex illis es.
Petrus autem ait. Homo non sum. Et
intermissa quasi hora una alius quidam
affirmabat dicens. Vere et hic cum illo erat
nam et galileus est. Et ait petrus. Homo
nescio quod dicis. Et statim adhuc eo
loquente cantauit gallus. Et conuersus
dominus respexit petrum. Et recordatus est
petrus verbi domini sicut dixerat. Quia
priusquam gallus cantet ter me negabis.
Et egressus foras flevit amare. Et viri qui
tenebant illum illudebant ei et percutientes
velauerunt eum et interrogabant eum dicentes.
Prophetiza nobis christe quis est qui te
percussit. Et alia multa blasphemantes
dicebant in eum. Et ut factus est dies
congregatum est seniorum plebis principes
sacerdotum et scribe et duxerunt illum in
concilium suum dicentes. Si tu es christus
dic nobis. Et ait illis. Si vobis dixero non
credetis mihi. Si autem et interrogauero non
respondebitis mihi neque dimittetis. Ex hoc
autem erit filius hominis sedebit a dextris
virtutis dei. Dixerunt autem omnes. Tu ergo
es filius dei. Qui ait vos dicitis quia ego sum.
At illi dixerunt. Quid adhuc desideramus
testimonium. Ipsi enim audiuimus de ore
eius. Et surgens omnis multitudo eorum
duxerunt illum ad pilatum. Ceperunt autem
illum accusare dicentes. Hunc inuenimus
subuertentem gentem nostram et prohibentem
tributa dare cesari et dicentem se christum
regem esse. Pilatus autem interrogauit eum
dicens. Tu es rex iudeorum. At ille respondens
ait. Tu dicis. Pilatus autem ait ad principes
sacerdotum et turbas. Nichil inuenio cause
in homine hoc. At illi inualescebant dicentes.
Commouet populum docens per uniuersam
iudeam incipiens a galilea usque huc. Pilatus
autem audiens galileam interrogauit si homo
galileus esset. Et ut cognouit quod de
herodis potestate esset remisit eum herodi
qui et ipse iherosolimis erat illis diebus.
Herodes autem uidens iesum gauisus est
nimis erat enim cupiens ex multo tempore
uidere eum eo quod audisset multa de eo
et sperabat signum aliquod uideri a
eo. Interrogabat autem eum multis sermonibus
at ipse nichil illi respondebat. Stabant autem
principes sacerdotum et scribe constanter
accusantes eum. Sprevit autem illum herodes
cum exercitu suo et inridens indutum veste
alba remisit ad pilatum. Facti sunt autem
amici herodes et pilatus in ipsa die nam
antea inimici erant ad invicem. Pilatus autem
conuocatis principibus sacerdotum et magistratibus
et plebe dixit ad illos. Obtulistis mihi hunc
hominem quasi auertentem populum et ecce
ego coram vobis nullam causam inueni in
homine hoc ex his in quibus eum accusatis.
Sed neque herodes. Nam remisi vos ad illum
et ecce nichil dignum morte actum est ei.
Emendatum ergo illum dimittam. Necesse
autem habebat dimittere eis per diem festum
unum. Exclamauit autem simul uniuersa turba
dicentes. Tolle hunc et dimitte nobis barabbam.
Qui erat propter seditionem quandam factam
in ciuitate et homicidium missus in carcerem.
Iterum autem pilatus locutus est ad eos
uolens dimittere iesum. At illi contra
clamabant dicentes. Crucifige crucifige eum.
Tertio autem dixit illis. Quid enim mali fecit
iste nullam causam mortis inuenio in eo
corripiam ergo illum et dimittam. Illi autem
instabant uocibus magnis postulantes ut
crucifigeretur et inualescebant clamores eorum.
Et pilatus adiudicauit fieri petitionem eorum
dimisit autem eum qui propter homicidium
et seditionem missus fuerat in carcerem quem
petebant. Iesum autem tradidit uoluntati eorum.
Et cum duceretur apprehenderunt simonem
quendam cyrenensem uenientem de uilla et
imposuerunt illi crucem portare post iesum.
Sequebatur autem eum multa turba populi
et mulierum quae lamentabantur et planctum
dabant eum. Conuersus autem ad illas iesus
dixit. Filie hierusalem nolite flere super me
sed super uos ipsas flete et super filios
uestros. Quia ecce uenient dies in quibus
dicent. Beate steriles et uentres qui non
genuerunt et ubera quae non lactauerunt.
Tunc incipient dicere montibus. Cadite
super nos et collibus. Operite nos. Quia si
in uiridi ligno haec faciunt in arido quid
fiet. Ducebantur autem et alii duo nequam
cum eo ut interficerentur. Et postquam
uenerunt in locum qui uocatur caluarie
ibi crucifixerunt eum et latrones unum a
dextris et alterum a sinistris iesus autem
dicebat. Pater dimitte illis non enim sciunt
quid faciunt. Diuidentes autem uestimenta
eius miserunt sortem. Et stabat populus
spectans et irridebant eum principes cum
eis dicentes. Alios saluos fecit se ipsum
saluum faciat si hic est christus dei electus.
Illudebant autem ei et milites accedentes
et acetum offerentes ei et dicentes. Si tu es
rex iudeorum saluum te fac. Erat autem
et superscriptio scripta super eum litteris
grecis et latinis et hebraicis. Hic est rex
iudeorum. Unus autem de his qui pendebant
latronibus blasphemabat eum dicens. Si tu es
christus saluum fac temetipsum et nos.
Respondens autem alter increpabat eum
dicens. Neque tu times deum quod in eadem
damnatione es. Et nos quidem iuste nam
digna factis recipimus hic autem nichil mali
gessit. Et dicebat ad iesum. Memento mei
domine dum veneris in regnum tuum. Et
dixit illi iesus. Amen dico tibi hodie mecum
eris in paradiso. Erat autem fere hora sexta
et tenebre facte sunt in uniuersam terram
usque ad horam nonam. Et obscuratus est
sol et uelum templi scissum est medium.
Et clamans uoce magna iesus ait. Pater in
manus tuas commendo spiritum meum. Et
hec dicens expirauit. Videns autem centurio
quod factum fuerat glorificauit deum dicens.
Vere hic homo iustus erat. Et omnis turba
eorum qui simul aderant ad spectaculum istud
et uidebant quae fiebant percutientes pectora
sua revertebantur. Stabant autem omnes notui
eius a longe et mulieres quae secutae eum
erant a galilea haec uidentes. Et ecce uir
nomine ioseph qui erat decurio bonus et
iustus hic non consentiebat consilio et actibus
eorum ab arimathia ciuitate iudee qui
exspectabat et ipse regnum dei. Hic accessit
ad pilatum et petiit corpus iesu et depositum
inuolutum sindone posuit eum in sepulchro
excisum in quo nondum quisquam positus
fuerat. Et dies erat parasceues et sabbatum
inlucescebat. Secute autem mulieres quae
uenerant cum eo de galilea uiderunt
monumentum et quemadmodum positum
esset corpus eius. Et reuertentes parauerunt
aromata et unguenta et sabbato quidem
siluerunt secundum mandatum.

Una autem sabbatorum uenerunt ad
monumentum ualde diluculo portantes
quae parauerant aromata et quidam
adducebant illas ad monumentum reuolutum
lapidem inuenerunt a monumento. Et
introeuntes non inuenerunt corpus domini
iesu. Et factum est dum mente consternate
essent de hac re ecce duo uiri astiterunt
iuxta illas in ueste fulgenti. Cum timerent
autem et declinarent facies deorsum dixerunt
ad illas. Quid quaeritis uiuentem cum mortuis
non est hic sed surrexit. Recordamini quomodo
locutus est uobis cum adhuc esset in galilea
dicens filium hominis oportet tradi in manus
hominum peccatorum et crucifigi et die tertia
resurgere. Et recordate sunt uerborum eius
et regressae a monumento nuntiauerunt haec
omnia illi undecim et ceteris omnibus. Erant
autem maria magdalene et iohanna et maria
iacobi et ceterae quae cum eis erant quae
dicebant ad apostolos haec. Et uisa sunt ante
illos sicut deliramentum verba et non
credebant illis. Petrus autem surgens
cucurrit ad monumentum et procumbens
uidit sola linteamina et abiit secum mirans
quod factum fuerat. Et ecce duo ex illis
ibant ipsa die in castellum quod erat in
spatio stadiorum sexaginta ab hierusalem
nomine emmaus et ipsi loquebantur ad
inuicem de his omnibus quae acciderant.
Et factum est dum fabularentur et secum
quaererent et ipse iesus adpropinquans
ibat cum illis. Oculi autem illorum tenebantur
ne eum agnoscerent. Et ait ad illos. Qui sermones
hi quos confertis ad inuicem ambulantes et
estis tristes. Et respondens unus cui nomen
cleophas dixit ei. Tu solus peregrinus es in
hierusalem et non cognouisti quae facta sunt
in ea in diebus istis. Et ait illis. Quae. Et
dixerunt de iesu nazareno qui fuit uir propheta
potens in opere et sermone coram deo et
omni populo. Et quomodo tradiderunt eum
principes sacerdotum et nostri in damnationem
mortis crucifixerunt eum. Nos autem sperabamus
quia ipse esset redempturus israhel et nunc
super haec omnia tertia dies hodie quae haec
facta sunt. Sed et mulieres quaedam ex nostris
terruerunt nos quae ante lucem fuerunt
monumentum et non inuentis corpus eius
uenerunt dicentes se etiam uisionem angelorum
uidisse qui dicunt eum uiuere. Et abierunt
quidam ex nostris ad monumentum et ita
inuenerunt sicut mulieres dixerunt ipsum
uero non uiderunt. Et ipse dixit ad eos.
O stulti et tardi corde ad credendum in
omnibus quae locuti sunt prophetae. Nonne
haec oportuit pati christum et ita intrare
in gloriam suam. Et incipiens a moyse et
omnibus prophetis interpretabatur illis in
omnibus scripturis quae de ipso erant.
Et appropinquabant castello quo ibant et
ipse finxit se longius ire. Et coegerunt illum
dicentes. Mane nobiscum quoniam aduesperascit
et inclinata est iam dies. Et intrauit cum illis.
Et factum est dum recumberet cum eis
accepit panem et benedixit ac fregit et
porrigebat illis. Et aperti sunt oculi eorum
et cognouerunt eum et ipse euanuit ex oculis
eorum. Et dixerunt ad inuicem. Nonne cor
nostrum ardens erat in nobis dum loqueretur
in uia et aperiret nobis scripturas. Et
surgentes eadem hora regressi sunt in
hierusalem et inuenerunt congregatos undecim
et eos qui cum illis erant dicentes quod
surrexit dominus uere et apparuit simoni.
Et ipsi narrabant quae gesta erant in uia
et quomodo cognouerunt eum in fractione
panis. Dum autem haec loquuntur stetit
iesus in medio eorum et dicit eis. Pax
uobis. Ego sum nolite timere. Conturbati
autem et conterriti existimabant se spiritum
uidere. Et dixit eis. Quid turbati estis et
cogitationes ascendunt in corda uestra.
Videte manus meas et pedes meos quia ego
ipse. Palpate et uidete quia spiritus carnem
et ossa non habet sicut me uidetis habere.
Et cum haec dixisset ostendit eis manus et
pedes. Adhuc autem illis non credentibus
et mirantibus prae gaudio dixit. Habetis
hic aliquid quod manducetur. At illi
obtulerunt ei partem piscis assi et favum
mellis. Et cum manducasset coram eis
reliquias dedit illis. Et dixit ad eos. Haec
sunt uerba quae locutus sum ad uos adhuc
cum essem uobiscum quoniam necesse est
impleri omnia quae scripta sunt in lege
moysi et prophetis et psalmis de me. Tunc
aperuit illis sensum ut intellegerent scripturas.
Et dixit eis. Quia sic scriptum est et sic
oportebat christum pati et resurgere a
mortuis tertia die et praedicari in nomine
eius paenitentiam et remissionem peccatorum
in omnes gentes incipientibus ab hierusalem.
Vos autem testes estis horum. Et ego
mitto promissum patris mei in uos. Vos
autem sedete in ciuitate quoadusque
induamini uirtute ex alto. Eduxit autem
illos foras in bethaniam et leuatis manibus
suis benedixit illis. Et factum est dum
benedicit illis recessit ab eis et ferebatur
in caelum. Et ipsi adorantes regressi sunt
in hierusalem cum gaudio magno et erant
semper in templo laudantes et benedicentes
deum amen.

…ADOLE· ET NOLITE DESPICERE
…RUNT IN PACE DISCIPULI ET FACTA
…LOC· ET FACTUS EST IN
…OIM QUIDEM VERBO ET NOLITE
…LEGENTES NOLUERUNT
…SCED DIXERUNT NON SIT HUMANUM· ET
…SCENDENTIBUS IN ODONTE· PRE
CEPTIS DICENS· NE IN VIAM GENTIUM ABIERITIS· ET
…ONEM· DONEC PLENITUDO OMNIS ADVENIAT
…RESCAT· EUM CLAMORE CLAMAVERUNT EUNTES DIS
CIPULI DICENTES QUI PROPTEREA SCRIBE DICUNT
QUOD ELIAM OPORTET PRIMUM VENIRE·
AUTEM RESPONDENS· AIT EIS HELIAS QUIDE
DEM VENIET ET RESTITUET OMNIA·
DICO AUTEM VOBIS· QUIA HELIAS IAM VENIT
ET NON COGNOVERUNT EUM· SED FECERUNT
IN EO QUECUMQUE VOLUERUNT· SIC ET FILI
US HOMINIS PASSURUS EST AB EIS· TUNC
INTELLEXERUNT DISCIPULI· QUIA DE IOHAN
NE BAPTISTA DIXISSET EIS· ET CUM VENIS
SET AD TURBAM· ACCESSIT AD EUM HOMO
QUIDAM PROVOLUTUS GENU EIUS
DICENS DOMINE MISERERE FILIO MEO· QUIA LUNATICUS

est et dimisit eum. Et cum introisset in
navicula transfretavit et venit in
suam civitatem. Et ecce offerebant
ei hominem paralyticum jacentem
in lecto. Et videns Jesus fidem illorum
dixit paralytico: Confide fili remittuntur
tibi peccata tua. Et ecce quidam de
scribis dixerunt intra se: Hic blasphemat.
Et cum videret Jesus cogitationes eorum
dixit: Ut quid cogitatis mala in cordibus
vestris? Quid est facilius dicere: Dimittuntur
tibi peccata tua, an dicere: Surge et ambula?
Ut autem sciatis quia Filius hominis habet
potestatem in terra dimittendi peccata,
tunc ait paralytico: Surge, tolle lectum
tuum et vade in domum tuam. Et surrexit
et abiit in domum suam. Videntes autem
turbae timuerunt et glorificaverunt
Deum qui dedit potestatem talem hominibus.
Et cum transiret Jesus inde vidit hominem
sedentem in telonio Matthaeum nomine,
et ait illi: Sequere me. Et surgens secutus
est eum. Et factum est dum recumberet
in domo illius, et ecce multi publicani
et peccatores venientes discumbebant
cum Jesu et discipulis ejus. Et videntes
pharisaei dicebant discipulis ejus:
Quare cum publicanis et peccatoribus
manducat magister vester? Jesus autem
audiens ait illis: Non egent sani medico,
sed qui male habent. Euntes autem discite
quid est: Misericordiam volo et non sacrificium.
Non enim veni vocare justos, sed peccatores.
Tunc accesserunt ad eum discipuli Joannis
dicentes: Quare nos et pharisaei jejunamus
frequenter, discipuli autem tui non jejunant?
Et ait illis Jesus: Numquid possunt filii
sponsi lugere, quamdiu cum illis est sponsus?
Venient autem dies, cum auferetur ab eis
sponsus, et tunc jejunabunt. Nemo autem
committit figmentum rudis pannum
in vestimento vetere; tollit enim plenitudinem
ejus vestimentum, et peior scissura fit.
Neque mittunt vinum novum in utres veteres;
alioquin rumpuntur utres, et vinum effunditur,
et utres pereunt; sed vinum novum in utres
novos mittunt, et utraque conservantur.
Adhuc eo loquente ad illos, ecce princeps
unus accessit et adorabat eum dicens:
Domine, filia mea modo defuncta est;
sed veni, impone manum tuam super eam,
et vivet. Et surgens Jesus sequebatur eum
et discipuli ejus. Et ecce mulier quae sanguinis
fluxum patiebatur duodecim annis accessit
retro et tetigit fimbriam vestimenti ejus.
Dicebat enim intra se: Si tetigero tantum
vestimentum ejus, salva ero. At Jesus conversus
et videns eam dixit: Confide, filia, fides tua
te salvam fecit. Et salva facta est mulier
ex hora illa. Et cum venisset Jesus in domum
principis et vidisset tibicines et turbam
tumultuantem, dicebat: Recedite, non enim
mortua est puella, sed dormit. Et deridebant
eum. Et cum ejecta fuisset turba, introivit
et tenuit manum ejus, et surrexit puella.
Et exivit fama haec in universam terram illam.
Et transeunti inde Jesu secuti sunt duo caeci
clamantes et dicentes: Miserere nostri,
fili David. Cum autem venisset domum,
accesserunt ad eum caeci, et dicit eis Jesus:
Creditis quia possum hoc facere vobis?
Dicunt ei: Utique, Domine. Tunc tetigit
oculos eorum dicens: Secundum fidem
vestram fiat vobis. Et aperti sunt oculi eorum,
et comminatus est illis Jesus dicens:
Videte ne quis sciat. At illi exeuntes
diffamaverunt eum in universa terra illa.
Exeuntibus autem illis, ecce obtulerunt
ei hominem mutum daemonium habentem.
Et ejecto daemonio locutus est mutus,
et admirata sunt turbae dicentes: Numquam
apparuit sic in Israel. Pharisaei autem
dicebant: In principe daemoniorum
ejicit daemonia. Et circuibat Jesus
civitates omnes et castella docens in
synagogis eorum et praedicans evangelium
regni et curans omnem languorem
et omnem infirmitatem. Videns autem
turbas misertus est eis, quia erant
vexati et jacentes sicut oves non habentes
pastorem. Tunc dicit discipulis suis:
Messis quidem multa, operarii autem pauci.
Rogate ergo dominum messis ut mittat
operarios in messem suam. Et convocatis
duodecim discipulis suis dedit illis
potestatem spirituum immundorum,
ut ejicerent eos et curarent omnem
languorem et omnem infirmitatem.
Nomina autem duodecim apostolorum
sunt haec: Primus Simon qui dicitur
Petrus et Andreas frater ejus; Jacobus
Zebedaei et Joannes frater ejus; Philippus
et Bartholomaeus; Thomas et Matthaeus
publicanus; Jacobus Alphaei et Thaddaeus;
Simon Chananaeus et Judas Iscariotes,
qui et tradidit eum. Hos duodecim misit
Jesus praecipiens eis dicens: In viam
gentium ne abieritis et in civitates
Samaritanorum ne introieritis; sed
potius ite ad oves quae perierunt domus
Israel. Euntes autem praedicate dicentes:
Quia appropinquavit regnum caelorum.
Infirmos curate, mundate leprosos,
mortuos suscitate, daemonia ejicite.
Gratis accepistis, gratis date. Nolite
possidere aurum neque argentum neque
pecuniam in zonis vestris, non peram
in via neque duas tunicas neque calceamenta
neque virgam. Dignus enim est operarius
cibo suo. In quamcumque autem civitatem
aut castellum intraveritis, requirite
quis in ea dignus sit, et ibi manete
donec exeatis. Intrantes autem in domum
salutate eam dicentes: Pax huic domui.
Et si quidem fuerit domus illa digna,
veniat pax vestra super eam; si autem
non fuerit digna, pax vestra ad vos
revertatur. Et quicumque non receperit
vos neque audierit sermones vestros,
exeuntes foras domum vel civitatem illam,
excutite pulverem pedum vestrorum.
Amen dico vobis: Tolerabilius erit terrae
Sodomorum et Gomorrhaeorum in die
judicii quam illi civitati. Ecce ego mitto
vos sicut oves in medio luporum. Estote
ergo prudentes sicut serpentes et simplices
sicut columbae. Cavete autem ab hominibus.
Tradent enim vos in conciliis suis et in
synagogis suis flagellabunt vos. Et ante
praesides autem et reges ducemini propter
me in testimonium illis et gentibus.
Cum autem tradent vos, nolite cogitare
quomodo aut quid loquamini. Dabitur enim
vobis in illa hora quid loquamini. Non
enim vos estis qui loquimini, sed Spiritus
Patris vestri qui loquitur in vobis.
Tradet autem frater fratrem in mortem
et pater filium, et insurgent filii in parentes
et morte afficient eos. Et eritis odio
omnibus propter nomen meum. Qui autem
perseverabit usque in finem, hic salvus
erit. Cum autem persecuti vos fuerint
in civitate hac, fugite in aliam. Amen
dico vobis: Non consummabitis civitates
Israel donec veniat Filius hominis.
Non est discipulus super magistrum
neque servus supra dominum suum.
Sufficit discipulo ut sit sicut magister
ejus et servus sicut dominus ejus.
Si patremfamilias Beelzebub vocaverunt,
quanto magis domesticos ejus? Nolite
ergo timere eos. Nihil enim opertum
quod non revelabitur, et occultum quod
non sciatur. Quod dico vobis in tenebris,
dicite in lumine; et quod in aure auditis,
praedicate super tecta. Et nolite timere
eos qui occidunt corpus, animam autem
non possunt occidere; sed timete magis
eum qui potest et animam et corpus
perdere in gehenna. Nonne duo passeres
asse veneunt? Et unus ex illis non cadet
super terram sine Patre vestro. Vestri
autem capilli capitis omnes numerati sunt.
Nolite ergo timere: multis passeribus
pluris estis vos. Omnis ergo qui confitebitur
me coram hominibus, confitebor et ego
eum coram Patre meo qui in caelis est.
Qui autem negaverit me coram hominibus,
negabo et ego eum coram Patre meo qui
in caelis est. Nolite putare quia veni
pacem mittere in terram; non veni pacem
mittere sed gladium. Veni enim separare
hominem adversus patrem suum et filiam
adversus matrem suam et nurum adversus
socrum suam, et inimici hominis domestici
ejus. Qui amat patrem aut matrem plus
quam me non est me dignus; et qui amat
filium aut filiam plus quam me non est
me dignus. Et qui non accipit crucem suam
et sequitur me non est me dignus. Qui
invenerit animam suam perdet eam,
et qui perdiderit animam suam propter me
inveniet eam. Qui recipit vos me recipit,
et qui me recipit recipit eum qui misit me.
Qui recipit prophetam in nomine prophetae
mercedem prophetae accipiet, et qui recipit
justum in nomine justi mercedem justi
accipiet. Et quicumque potum dederit
uni ex minimis istis calicem aquae frigidae
tantum in nomine discipuli, amen dico vobis,
non perdet mercedem suam. Et factum est
cum consummasset Jesus praecipiens
duodecim discipulis suis, transiit inde
ut doceret et praedicaret in civitatibus
eorum. Joannes autem audiens in vinculis
opera Christi, duo ex discipulis suis
ait illi: Tu es qui venturus es, an alium
exspectamus? Et respondens Jesus dixit
illis: Euntes renuntiate Joanni quae audistis
et videtis: caeci vident, claudi ambulant,
leprosi mundantur, surdi audiunt, mortui
resurgunt, pauperes evangelizantur;
et beatus est qui non fuerit scandalizatus
in me. Illis autem abeuntibus coepit
dicere ad turbas de Joanne: Quid existis
in desertum videre? Arundinem vento
agitatam? Sed quid existis videre? Hominem
mollibus vestimentis indutum? Ecce qui
mollibus vestimentis vestiuntur in domibus
regum sunt. Sed quid existis videre?
Prophetam? Etiam dico vobis, et plus
quam prophetam. Hic est enim de quo
scriptum est: Ecce ego mitto angelum
meum ante faciem tuam, qui praeparabit
viam tuam ante te. Amen dico vobis:
Non surrexit inter natos mulierum
major Joanne Baptista; qui autem minor
est in regno caelorum major est illo.
A diebus autem Joannis Baptistae usque
nunc regnum caelorum vim patitur,
et violenti rapiunt illud. Omnes enim
prophetae et lex usque ad Joannem prophetaverunt;
et si vultis recipere, ipse est Elias qui
venturus est. Qui habet aures audiendi,
audiat. Cui autem similem aestimabo
generationem istam? Similis est pueris
sedentibus in foro, qui clamantes
dicunt sodalibus suis: Lusimus vobis
tibia, et non saltastis; lamentavimus,
et non planxistis. Venit enim Joannes
neque manducans neque bibens, et dicunt:
Daemonium habet. Venit Filius hominis
manducans et bibens, et dicunt: Ecce homo
devorator et bibens vinum, publicanorum
et peccatorum amicus. Et justificata est
sapientia a filiis suis. Tunc coepit exprobrare
civitatibus in quibus factae sunt plurimae
virtutes eius, quia non egerunt paenitentiam:
Vae tibi, Corozain, vae tibi, Bethsaida,
quia si in Tyro et Sidone factae essent
virtutes quae factae sunt in vobis,
olim in cilicio et cinere paenitentiam
egissent. Verumtamen dico vobis: Tyro
et Sidoni remissius erit in die judicii
quam vobis. Et tu, Capharnaum, numquid
usque in caelum exaltaberis? Usque
in infernum descendes. Quia si in Sodomis
factae essent virtutes quae factae sunt
in te, forte remansissent usque in hodiernum
diem. Verumtamen dico vobis: Quia terrae
Sodomorum remissius erit in die judicii
quam tibi. In illo tempore respondens
Jesus dixit: Confiteor tibi, Pater, Domine
caeli et terrae, quia abscondisti haec
a sapientibus et prudentibus et revelasti
ea parvulis. Etiam, Pater, quoniam sic
fuit placitum ante te. Omnia mihi tradita
sunt a Patre meo. Et nemo novit Filium
nisi Pater, neque Patrem quis novit nisi
Filius et cui voluerit Filius revelare.
Venite ad me omnes qui laboratis et onerati
estis, et ego reficiam vos. Tollite jugum
meum super vos et discite a me, quia mitis
sum et humilis corde, et invenietis requiem
animabus vestris. Jugum enim meum suave
est et onus meum leve. In illo tempore
ambulavit Jesus sabbatis per sata;
discipuli autem eius esurierunt et coeperunt
vellere spicas et manducare. Pharisaei
autem videntes dixerunt ei: Ecce discipuli
tui faciunt quod non licet facere sabbatis.
At ipse dixit eis: Numquam legistis quid
fecerit David, quando esuriit ipse et qui
cum eo erant, quomodo intravit in domum
Dei et panes propositionis manducavit,
quos non licebat ei manducare neque
his qui cum eo erant, nisi solis sacerdotibus?
Aut non legistis in lege quia sabbatis
sacerdotes in templo sabbatum violant
et sine crimine sunt? Dico autem vobis
quia templo maius hic est. Si autem scissetis
quid est: Misericordiam volo et non sacrificium,
numquam condemnassetis innocentes.
Dominus enim est filius hominis etiam sabbati.
Et cum inde transisset, venit in synagogam
eorum. Et ecce homo manum habens aridam,
et interrogaverunt eum dicentes: Si licet
sabbatis curare? ut accusarent eum.
Qui ait illis: Quis erit ex vobis homo
qui habeat ovem unam et si haec cadat
sabbatis in foveam, nonne tenebit et levabit?
Quanto magis homo ovi pretiosior est!
Itaque licet sabbatis benefacere. Tunc ait
homini: Extende manum tuam. Et extendit,
et restituta est sanitati sicut altera.
Exeuntes autem pharisaei consilium fecerunt
adversus eum quemadmodum eum perderent.
Jesus autem sciens secessit inde et secutae
sunt eum turbae multae et curavit eos omnes
et praecepit eis ne manifestum eum facerent,
ut adimpleretur quod dictum est per Isaiam
prophetam dicentem: Ecce puer meus quem
elegi, dilectus meus in quo bene complacuit
sibi anima mea. Ponam spiritum meum super
eum et judicium gentibus adnuntiabit.
Non contendet neque clamabit neque
audiet quisquam in plateis vocem eius.
Arundinem quassatam non conteret et linum
fumigans non extinguet donec eiciat
ad victoriam judicium. Et in nomine eius
gentes sperabunt. Tunc oblatus est ei
daemonium habens, caecus et mutus,
et curavit eum, ita ut caecus loqueretur
et videret. Et stupebant omnes turbae
et dicebant: Numquid hic est filius David?
Pharisaei autem audientes dixerunt:
Hic non eicit daemonia nisi in Beelzebub
principe daemoniorum. Et cum videret
Jesus cogitationes eorum dixit eis:
Omne regnum divisum contra se desolabitur,
et omnis civitas vel domus divisa contra
se non stabit. Et si Satanas Satanam ejicit,
contra se divisus est; quomodo ergo stabit
regnum eius? Et si ego in Beelzebub ejicio
daemonia, filii vestri in quo ejiciunt?
Ideo ipsi judices vestri erunt. Si autem
in Spiritu Dei ejicio daemonia, profecto
pervenit in vos regnum Dei. Aut quomodo
potest quis intrare in domum fortis et vasa
eius diripere, nisi prius fortem ligaverit?
Et tunc domum eius diripiet. Qui non est
mecum contra me est, et qui non colligit
mecum spargit. Ideo dico vobis: Omne
peccatum et blasphemia remittetur hominibus,
Spiritus autem blasphemia non remittetur.
Et quicumque dixerit verbum contra filium
hominis, remittetur ei; qui autem dixerit
contra Spiritum sanctum, non remittetur
ei neque in hoc saeculo neque in futuro.
Aut facite arborem bonam et fructum eius
bonum, aut facite arborem malam et fructum
eius malum; de fructu enim arbor cognoscitur.
Progenies viperarum, quomodo potestis
bona loqui, cum sitis mali? Ex abundantia
enim cordis os loquitur. Bonus homo de bono
thesauro profert bona, et malus homo de malo
thesauro profert mala. Dico autem vobis
quoniam omne verbum otiosum quod locuti
fuerint homines, reddent rationem de eo
in die judicii. Ex verbis enim tuis justificaberis
et ex verbis tuis condemnaberis. Tunc
quidam de scribis et pharisaeis respondentes
dixerunt ei: Magister, volumus a te signum
videre. At ipse respondens ait illis:
Generatio mala et adultera signum quaerit,
et signum non dabitur ei nisi signum Jonae
prophetae. Sicut enim fuit Jonas in ventre
ceti tribus diebus et tribus noctibus,
sic erit filius hominis in corde terrae
tribus diebus et tribus noctibus. Viri
Ninivitae surgent in judicio cum generatione
ista et condemnabunt eam, quia paenitentiam
egerunt in praedicatione Jonae, et ecce
plus quam Jonas hic. Regina austri surget
in judicio cum viris generationis istius
et condemnabit eos, quia venit a finibus
terrae audire sapientiam Salomonis, et ecce
plus quam Salomon hic. Cum autem immundus
spiritus exierit de homine, ambulat per loca
arida quaerens requiem et non invenit.
Tunc dicit: Revertar in domum meam unde
exivi. Et cum venerit, invenit eam vacantem,
scopis mundatam et ornatam. Tunc vadit
et assumit septem alios spiritus secum
nequiores se, et intrantes habitant ibi.
Et fiunt novissima hominis illius pejora
prioribus. Sic erit et generationi huic
pessimae. Adhuc illo loquente ad turbas,
ecce mater eius et fratres stabant foris
quaerentes loqui ei. Dixit autem quidam
illi: Ecce mater tua et fratres tui foris
stant quaerentes te. At ille respondens
dicenti sibi ait: Quae est mater mea et qui
sunt fratres mei? Et extendens manum
in discipulos suos dixit: Ecce mater mea
et fratres mei. Quicumque enim fecerit
voluntatem Patris mei qui in caelis est,
ipse meus frater et soror et mater est.
In illo die exiens Jesus de domo sedebat
secus mare. Et congregatae sunt ad eum
turbae multae, ita ut navem ascendens
sederet, et omnis turba stabat in litore.
Et locutus est eis multa in parabolis dicens:
Ecce exiit qui seminat seminare. Et dum
seminat, quaedam cecidit secus viam,
et venerunt volucres et comederunt illud.
Aliud cecidit super petrosa, ubi non habuit
terram multam, et continuo exortum est,
quia non habebat altitudinem terrae.
Sole autem orto aestuavit et, quia radicem
non habebat, aruit. Et aliud cecidit inter
spinas, et ascenderunt spinae et suffocaverunt
illud. Aliud autem cecidit in terram bonam
et dabat fructum, aliud centesimum,
aliud sexagesimum, aliud tricesimum.
Qui habet aures audiendi, audiat.
Et accedentes discipuli dixerunt ei:
Quare in parabolis loqueris eis? At ille
respondens ait illis: Quia vobis datum est
nosse mysteria regni caelorum, illis autem
non est datum. Qui enim habet, dabitur
ei et abundabit; qui autem non habet,
et quod habet auferetur ab eo. Propterea
in parabolis loquor eis, quia videntes
non videant et audientes non audiant
neque intellegant. Et adimplebitur in eis
prophetia Isaiae dicentis: Auditu audietis
et non intellegetis, et videntes videbitis
et non videbitis. Incrassatum est enim
cor populi huius et auribus gravi audierunt
et oculos suos clauserunt, nequando videant
oculis et auribus audiant et corde intellegant
et convertantur et sanem eos. Vestri autem
beati oculi quia vident et aures vestrae
quia audiunt. Amen enim dico vobis quia
multi prophetae et justi desiderarunt
videre quae vos videtis et non viderunt,
et audire quae audistis et non audierunt.
Vos ergo audite parabolam seminantis.
Omnis audiens verbum regni et non intellegens
venit malus et rapit quod seminatum est
in corde eius. Hic est qui semen accepit
secus viam. Qui autem supra petrosa
seminatus est, hic est qui verbum audit
et continuo cum gaudio accipit illud;
non habet autem radicem in se, sed temporalis
est; facta autem tribulatione et persecutione
propter verbum continuo scandalizatur.
Et qui in spinis seminatus est, hic est
qui verbum audit, et sollicitudo saeculi
huius et fallacia divitiarum suffocat verbum
et sine fructu efficitur. Qui autem in terram
bonam seminatus est, hic est qui audit
verbum et intellegit et fructum affert
et facit alius centum, alius sexaginta,
alius triginta. Aliam parabolam proposuit
illis dicens: Simile factum est regnum
caelorum homini qui seminavit bonum
semen in agro suo. Cum autem dormirent
homines, venit inimicus eius et superseminavit
zizania in medio tritici et abiit. Cum autem
crevisset herba et fructum fecisset, tunc
apparuerunt et zizania. Accedentes autem
servi patrisfamilias dixerunt ei: Domine,
nonne bonum semen seminasti in agro tuo?
Unde ergo habet zizania? Et ait illis:
Inimicus homo hoc fecit. Servi autem dixerunt
ei: Vis imus et colligamus ea? Et ait:
Non, ne forte colligentes zizania eradicetis
simul cum eis triticum. Sinite utraque
crescere usque ad messem, et in tempore
messis dicam messoribus: Colligite primum
zizania et alligate ea in fasciculos ad
comburendum, triticum autem congregate
in horreum meum. Aliam parabolam proposuit
illis dicens: Simile est regnum caelorum
grano sinapis, quod accipiens homo seminavit
in agro suo; quod minimum quidem est
omnibus seminibus, cum autem crevit,
maius est inter olera et fit arbor,
ita ut volucres caeli veniant et habitent
in ramis eius. Aliam parabolam locutus est
eis: Simile est regnum caelorum fermento,
quod acceptum mulier abscondit in farinae
sat. tres donec fermentatum est totum.
Haec omnia locutus est Jesus in parabolis
ad turbas et sine parabola non loquebatur
eis, ut adimpleretur quod dictum est per
prophetam dicentem: Aperiam in parabolis
os meum, eructabo abscondita a constitutione
mundi. Tunc dimissis turbis venit in domum.
Et accesserunt discipuli eius dicentes:
Edissere nobis parabolam zizaniorum agri.
At ille respondens ait illis: Qui seminat
bonum semen est filius hominis, ager autem
est mundus, bonum autem semen hi sunt
filii regni, zizania autem sunt filii nequam,
inimicus autem qui seminavit ea est diabolus,
messis autem consummatio saeculi est,
messores autem angeli sunt. Sicut ergo
colligitur zizania et igni comburuntur,
sic erit in consummatione saeculi hujus.
Mittet filius hominis angelos suos et colligent
de regno eius omnia scandala et eos qui
faciunt iniquitatem et mittent eos in
caminum ignis; ibi erit fletus et stridor
dentium. Tunc justi fulgebunt sicut sol
in regno Patris eorum. Qui habet aures
audiendi, audiat. Iterum simile est regnum
caelorum thesauro abscondito in agro,
quem qui invenit homo abscondit et prae
gaudio illius vadit et vendit universa
quae habet et emit agrum illum. Iterum
simile est regnum caelorum homini negotiatori
quaerenti bonas margaritas. Inventa autem
una pretiosa margarita abiit et vendidit
omnia quae habuit et emit eam. Iterum
simile est regnum caelorum sagenae missae
in mare et ex omni genere congreganti.
Quam cum impleta esset educentes et secus
litus sedentes elegerunt bona in vasa,
malos autem foras miserunt. Sic erit
in consummatione saeculi: exibunt angeli
et separabunt malos de medio justorum
et mittent eos in caminum ignis; ibi erit
fletus et stridor dentium. Intellexistis
haec omnia? Dicunt ei: Etiam. Ait illis:
Ideo omnis scriba doctus in regno caelorum
similis est homini patrifamilias qui profert
de thesauro suo nova et vetera. Et factum est
cum consummasset Jesus parabolas has,
transtulit se inde et venit in patriam suam
et docebat eos in synagogis eorum ita ut
mirarentur et dicerent: Unde huic sapientia
haec et virtutes? Nonne hic est fabri filius?
Nonne mater eius dicitur Maria et fratres
eius Jacobus et Joseph et Simon et Judas?
Et sorores eius nonne omnes apud nos sunt?
Unde ergo huic haec omnia? Et scandalizabantur
in eo. Jesus autem dixit eis: Quia non est
propheta sine honore nisi in patria sua
et in domo sua. Et non fecit ibi virtutes
multas propter incredulitatem eorum.
In illo tempore audivit Herodes tetrarcha
famam Jesu et ait pueris suis: Hic est
Joannes Baptista, ipse surrexit a mortuis
et propterea virtutes operantur in eo.
Herodes enim tenuit Joannem et vinctum
misit in carcerem propter Herodiadem
uxorem Philippi fratris sui, quia dicebat
ei Joannes: Non licet tibi habere eam.
Et volens eum occidere timuit populum,
quia sicut prophetam eum habebant.
Natalicia autem agentibus Herodi filia
saltavit in medio et placuit Herodi,
unde cum sacramento pollicitus est ei
dare quodcumque petisset. Illa autem
ante instructa a matre sua ait: Da mihi
hic in disco caput Joannis Baptistae.
Et contristatus rex propter jusjurandum
et eos qui simul recumbebant jussit
dari et misit decollavit Joannem in carcere.
Et allatum est caput eius in disco
et datum puellae et attulit matri suae.
Et accesserunt discipuli eius et tulerunt
corpus et sepelierunt illud et venientes
nuntiaverunt Jesu. Audito autem Jesus
secessit inde in navicula in locum desertum
seorsum et non ambulabat post eum
de civitatibus pedestres. Et exiens vidit
turbam multam et misertus est eis
et curavit infirmos eorum. Cum autem
sero factum esset, accesserunt ad eum
discipuli eius dicentes: Desertus est locus
et hora jam praetergressa est; dimitte
turbas ut euntes in castella emant sibi
cibos. Jesus autem dixit eis: Non habent
necesse ire; date illis vos manducare.
Respondit autem Philippus ei: Ducentorum
denariorum panes non sufficient eis
ut unusquisque modicum quid accipiat.
Dicit ei unus de discipulis eius, Andreas
frater Simonis Petri: Est puer unus hic
qui habet quinque panes hordeaceos et duos
pisces; sed haec quid sunt inter tantos?
Ait Jesus: Facite homines discumbere.
Erat autem foenum multum in loco.
Discumbebant ergo viri numero quasi
quinque millia. Accepit autem Jesus panes
et gratias agens distribuit discumbentibus
similiter et ex piscibus quantum volebant.
Ut autem impleti sunt, dixit discipulis suis:
Colligite quae superaverunt fragmenta,
ne pereant. Collegerunt ergo et impleverunt
duodecim cophinos fragmentorum ex quinque
panibus hordeaceis quae superfuerunt
manducantibus. Et statim compulit Jesus
discipulos suos ascendere navem et praecedere
eum trans fretum, donec dimitteret turbas.
Et dimissis turbis ascendit in montem
seorsum orare. Vespere autem facto
solus erat ibi. Navis autem in medio mari
iactabatur fluctibus, erat enim contraria
ventus. Quarta autem vigilia noctis venit
ad eos Jesus ambulans super mare. Et videntes
eum discipuli ambulantem super mare
turbati sunt dicentes quia phantasma est
et prae timore clamaverunt. Et statim
Jesus locutus est eis dicens: Confidite,
ego sum, nolite timere. Respondens autem
Petrus dixit: Domine, si tu es, jube me
venire ad te super aquas. Qui dixit: Veni.
Et descendens Petrus de navi ambulavit
super aquas et venit ad Jesum. Videns
autem ventum validum timuit et cum
coepisset mergi clamavit dicens: Domine,
salvum me fac. Et continuo Jesus extendens
manum apprehendit eum et dixit illi:
Modicae fidei, quare dubitasti? Et ascendentibus
eis in navem cessavit ventus. Et venientes
in terram Genesar venerunt ad eum
qui erant in navi dicentes: Vere filius Dei
es. Et cum transfretassent venerunt
in terram Genesar. Et cum cognovissent
eum viri loci illius, miserunt in universam
regionem illam et obtulerunt ei omnes
male habentes et deprecabantur eum
ut vel fimbriam vestimenti eius tangerent
et quicumque tetigerunt salvi facti sunt.
Tunc accedunt ad Jesum a Jerosolymis
scribae et pharisaei dicentes: Quare discipuli
tui transgrediuntur traditionem seniorum?
Non enim lavant manus suas cum panem
manducant. Ipse autem respondens ait illis:
Quare et vos transgredimini mandatum Dei
propter traditionem vestram? Deus enim
dixit: Honora patrem et matrem, et: Qui
maledixerit patri vel matri morte moriatur.
Vos autem dicitis: Quicumque dixerit patri
vel matri: Munus quodcumque est ex me
tibi prodest, et non honorificabit patrem
suum aut matrem suam. Et irritum fecistis
mandatum Dei propter traditionem vestram.
Hypocritae, bene prophetavit de vobis Isaias
dicens: Populus hic labiis me honorat,
cor autem eorum longe est a me. Sine causa
autem colunt me docentes doctrinas et
mandata hominum. Et convocata turba
dixit eis: Audite et intellegite. Non quod
intrat in os coinquinat hominem, sed quod
procedit de ore hoc coinquinat hominem.
Tunc accedentes discipuli eius dixerunt
ei: Scis quia pharisaei audito verbo scandalizati
sunt? At ille respondens ait: Omnis plantatio
quam non plantavit Pater meus caelestis
eradicabitur. Sinite illos: caeci sunt
et duces caecorum. Caecus autem si caecum
ducat, ambo in foveam cadent. Respondens
autem Petrus dixit ei: Edissere nobis
parabolam istam. At ille dixit: Adhuc
et vos sine intellectu estis? Non intellegitis
quia omne quod in os intrat in ventrem
vadit et in secessum emittitur? Quae autem
procedunt de ore de corde exeunt et ea
coinquinant hominem. De corde enim exeunt
cogitationes malae, homicidia, adulteria,
fornicationes, furta, falsa testimonia,
blasphemiae. Haec sunt quae coinquinant
hominem; non lotis autem manibus manducare
non coinquinat hominem. Et egressus inde
Jesus secessit in partes Tyri et Sidonis.
Et ecce mulier Chananaea a finibus illis
egressa clamavit dicens: Miserere mei,
Domine, fili David, filia mea male a daemonio
vexatur. Qui non respondit ei verbum.
Et accedentes discipuli eius rogabant eum
dicentes: Dimitte eam, quia clamat post nos.
Ipse autem respondens ait: Non sum missus
nisi ad oves quae perierunt domus Israel.
At illa venit et adorabat eum dicens:
Domine, adjuva me. Quae respondens ait:
Non est bonum sumere panem filiorum
et mittere canibus. Dixit autem illa:
Etiam, Domine, nam et catelli edunt
de micis quae cadunt de mensa dominorum
suorum. Tunc respondens Jesus ait illi:
O mulier, magna est fides tua, fiat tibi
sicut vis. Et sanata est filia eius ex illa
hora. Et transiens inde Jesus venit secus
mare Galilaeae, et ascendens in montem
sedebat ibi. Et accesserunt ad eum turbae
multae habentes secum claudos, caecos,
mutos, debiles, et alios multos, et proiecerunt
eos ad pedes eius, et curavit eos, ita ut
turbae mirarentur videntes mutos loquentes,
debiles sanos, claudos ambulantes, caecos
videntes, et magnificabant Deum Israel.
Jesus autem convocatis discipulis suis
ait: Misereor super turbam, quia ecce
triduo sustinent me nec habent quod manducent,
et dimittere eos jejunos nolo, ne forte
deficiant in via. Et ait illi discipuli:
Unde nobis in deserto tot panes, ut saturemus
turbam tantam? Et ait illis Jesus: Quot
panes habetis? At illi dixerunt: Septem,
et pauci pisciculi. Et praecepit turbae
ut discumberent super terram. Et accepit
septem panes et pisces et gratias agens
fregit et dedit discipulis suis, discipuli
autem dederunt turbis. Et manducaverunt
omnes et saturati sunt et quod superfuit
fragmentorum tulerunt septem sportas plenas.
Erant autem manducantes quattuor millia
hominum exceptis parvulis et mulieribus.
Et dimissis turbis ascendit in navem
et venit in fines Magedan. Et accesserunt
pharisaei et sadducaei temptantes et rogaverunt
eum ut signum de caelo ostenderet eis.
At ille respondens dixit eis: Facto vespere
dicitis: Serenum erit, rubicundum est enim
caelum; et mane: Hodie tempestas, rubet
enim triste caelum. Faciem ergo caeli
dijudicare nostis, signa autem temporum
non potestis? Generatio mala et adultera
signum quaerit, et signum non dabitur ei
nisi signum Jonae. Et relictis illis abiit.
Et cum venissent discipuli eius trans fretum,
oblitus est panes accipere. Et dixit illis
Jesus: Videte et cavete a fermento pharisaeorum
et sadducaeorum. At illi cogitabant intra se
dicentes: Panes non accepimus. Quod cum
sensisset Jesus ait illis: Quid cogitatis
intra vos, modicae fidei, quia panes non
habetis? Nondum intellegitis neque recordamini
quinque panum in quinque millia hominum
et quot cophinos sumpsistis? Neque septem
panum in quattuor millia hominum et quot
sportas sumpsistis? Quomodo non intellegitis
quia non de pane dixerim vobis cavere
a fermento pharisaeorum et sadducaeorum?
Tunc intellexerunt quia non dixerit cavendum
a fermento panum sed a doctrina pharisaeorum
et sadducaeorum. Venit autem Jesus in partes
Caesareae Philippi et interrogabat discipulos
suos dicens: Quem dicunt homines esse filium
hominis? At illi dixerunt: Alii Joannem
Baptistam, alii autem Eliam, alii vero
Jeremiam aut unum ex prophetis. Dicit illis
Jesus: Vos autem quem me esse dicitis?
Respondens Simon Petrus dixit: Tu es Christus
filius Dei vivi. Respondens autem Jesus
dixit ei: Beatus es, Simon Bar-Jona, quia
caro et sanguis non revelavit tibi sed Pater
meus qui in caelis est. Et ego dico tibi
quia tu es Petrus et super hanc petram
aedificabo ecclesiam meam et portae inferi
non praevalebunt adversus eam. Et tibi dabo
claves regni caelorum et quodcumque ligaveris
super terram erit ligatum et in caelis
et quodcumque solveris super terram erit
solutum et in caelis. Tunc praecepit discipulis
suis ne cui dicerent quia ipse esset Jesus
Christus. Exinde coepit Jesus ostendere
discipulis suis quia oportet eum ire
Jerosolymam et multa pati a senioribus
et scribis et principibus sacerdotum
et occidi et tertia die resurgere. Et proficiscebatur
et contristabantur discipuli

...ACCESSERUNT QUIDIOR AC
...ICEBANT AOPE TRUM · ETDIXERI
...DE · NONSOLUM DIORACDIXIT
...ET QUODINTRASSET INDOMUM
...NT EIS · QUIOTIBI DIOC
...SIDON · REGUSTEIS · AQUIBUS ACCIPI
...NT TRIBUTA DUCENSUM · AFILIISSUIS ·
...ABALIENIS · ETDIXIT · ABALIENIS · ERGO
...LIBERI SUNT · FILII · UTAUTEM NON
...SCANDALIZEMUS EOS · MADEADMARE · ET
...MITTE AMUM · EDUCUM PISCEM QUIPRIMUS
...ASCENDERIT · ETAPERTO OREEIUS IN
...VENIES STATERUM · illUMSUMENS DA EIS
...PRO ME ET TE ·

XVIII In illa hora · Accesserunt discipuli ad
...IESUM dicentes · quis putas maior est in
...regno celorum · et advocans iesus parvu
...lum · statuit eum in medio eorum · et
...dixit · Amen dico vobis · nisi conversi
...fueritis et efficiamini sicut parvuli ·
...non intrabitis in regnum celorum ·
...quicumque ergo humiliaverit se sicut
...parvulus iste · hic est maior in regno

celorum · et quis cepe rit unum par
vulum: talem inno centem desci
pit: qui autem scandalizaverit unum ex
pusillis istis qui in me credunt: expedit
ei· ut suspendatur mola asinaria in
collo eius· et demergatur in profundum
maris· de mundo abscandalis enim
se est ut veniant scandala· verum
tamen· de homini per quem scandalum
venit· si manus tua vel pes tuus scan
dalizat te· abscide eum et proice abs te·
bonum tibi est· aduitam ingredi debile
vel claudum· quam duas manus vel duos
pedes habentem mitti in ignem eternum
num· et si oculus tuus scandalizat te·
eruc eum· et proice abs te· bonum tibi
est· unum oculum habentem· in uitam
intrare· quam duos oculos habentem
mitti in gehennam ignis· ubi ne con
tenuatis· unum ex his pusillis· dico
enim vobis· quia angeli eorum in celis
semper vident faciem patris mei qui
in celis est· venit enim filius hominis

...quod peccauit ...quidquid dixe-
...rit aliquis uerbum ... et fratri tu-
...o aut racha ... non solum quod
...fecerit ... quicunque ira-
...tus fuerit ... et similiter qui
...dixerit ... quod accedet super
...eum ... quicunque dixerit ... non
...solum quod ... sic non est dolus
...ut ... peierabis ... quicunque iurauerit ut
...per ... non solum quod ... si autem pec-
...cauerit in ... fratrem tuum et conui-
...tiatus fuerit ... et ipsum solum ... sit tu
...adiens ... et fratrem tuum ...
...sit non te audierit ... adhuc tecum ... ad
...huc unum uel duos ... ut in ore duorum
...testium ... uel trium ... sit uerbum ...
...qui si non audierit eos ... dic ecclesie ...
...si ecclesiam non audierit ... sit tibi sicut
...ethnicus et publicanus ... amen dico uobis ...
...quecumque ... alligaueritis super terram
...erunt ligata ... et ... quecumque
...solueritis super terram ... erunt soluta
...et ... iterum dico uobis ... quia

SIQUIS EXVOBIS CONSENSERIT SUPER TER
RAM DE QUACUMQUE PETIERINT
FIET ILLIS A PATRE MEO QUI EST IN
CAELIS SUNT DUO VEL TRES CONGREGATI IN NO
MINE MEO IBI SUM IN MEDIO EORUM TUNC
ACCEDENS PETRUS AD EUM DIXIT QUO
TIENS PECCABIT IN ME FRATER MEUS ET DIMI
TTAM EI USQUE SEPTIES DICIT ILLI IHS NON DICO
TIBI USQ SEPTIES SED USQ SEPTUAGIES SEPTIES
IDEO ASSIMILATUM EST REGNUM CELORUM
HOMINI REGI QUI VOLUIT RATIONEM PO
NERE CUM SERVIS SUIS ET CUM CEPISSET
RATIONEM PONERE OBLATUS EI UNUS
QUI DEBEBAT DECEM MILIA TALENTA CUM
NON HABERET UNDE REDDERET IUSSIT
EUM DOMINUS VENUNDARI ET UXOREM EI
US ET FILIOS ET OMNIA QUE HABEBAT ET
REDDI PROCIDENS AUTEM SERVUS ILLE DI
CEBAT CUM DICENS PATIENTIAM HABE IN
ME ET OMNIA REDDAM TIBI MISERTUS
AUTEM DOMINUS SERVI ILLIUS DIMISIT EUM
ET DEBITUM DIMISIT EGRESSUS AUTEM SER
VUS ILLE INVENIT UNUM DE CONSERVIS

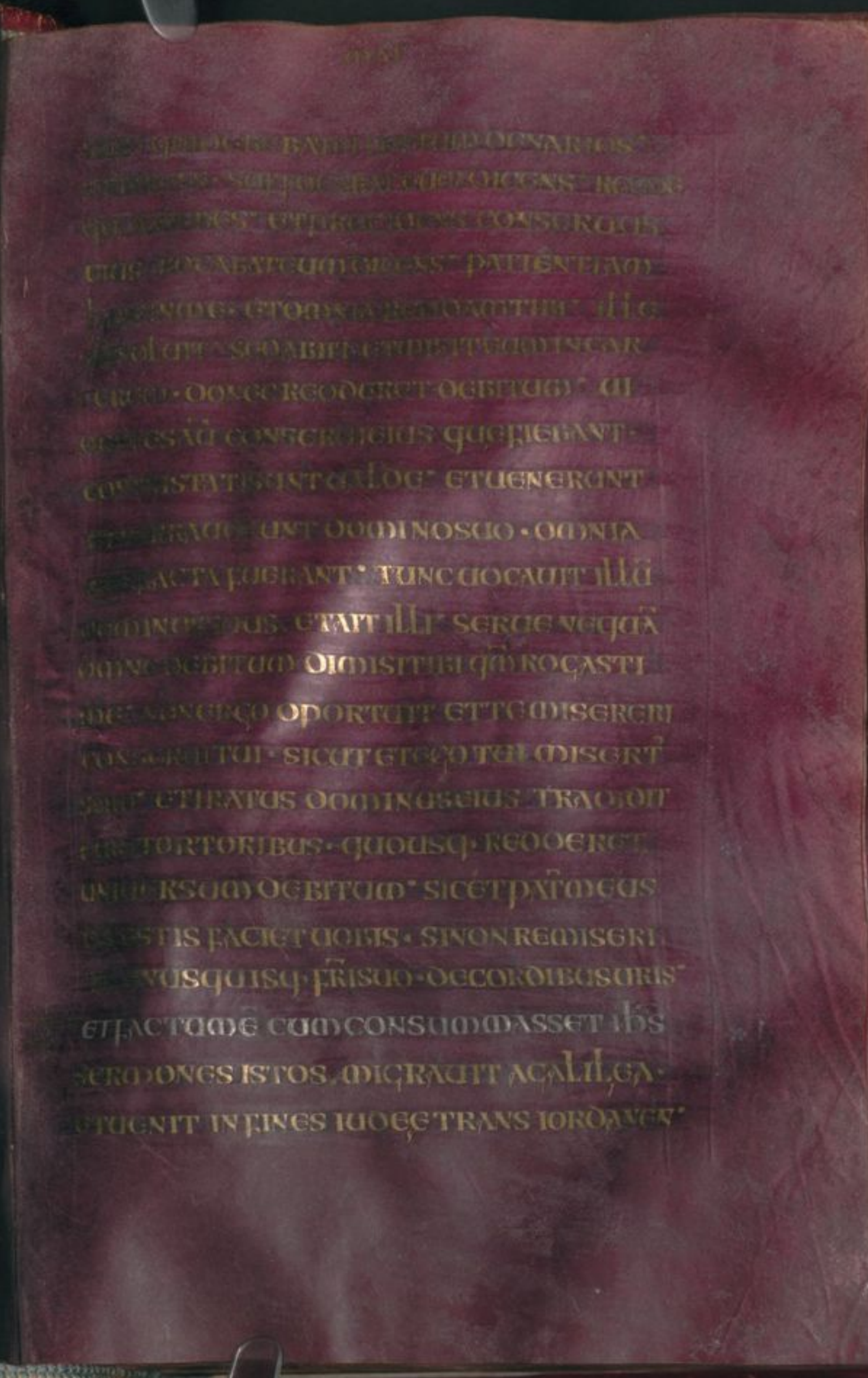

[illegible] ·ꝛ· Oqui[illegible]
[illegible] ·qui occidentis· et eos qui
[illegible] et sunt occidi· qui pactus sunt
[illegible]: et sunt occidi· qui se ipsos
[illegible] propter nomen eius·
[illegible] capud· tunc obstupuit
[illegible]· et dixit· si hic deus est· et ego
[illegible] ingrediar eos· ihs dixit·
[illegible] et proditores proh
[illegible] hic est· hic dixit· qui non est unus
[illegible]· et non inposuisset tibi de
[illegible]· et ecce unus accedens ait
[illegible] bone· quid boni faciam· ut
[illegible] qui dixit· qui
[illegible] occidas· ne bonus· unus est bonus· si
[illegible] vis ad vitam ingredi· serva dandota·
[illegible] qui· ihs ait· non homicidium
[illegible]· non adulterabis· non facies furtum·
[illegible] testimonium dices· honora
[illegible]· et matrem· et diliges proximum
[illegible] sicut teipsum· dicit illi adulescens·
[illegible] custodivi· quid adhuc mihi de
[illegible] illubs· si vis perfectus esse· vade

1707

ꝺcnoc qꝺhabes etomꝓoperites et
habebis·thesaurum in cel· et ihꝭ sequ
re ꝺe· cumꝺiꝺisset aꝺ eꝫ tristis ꝺe
ꝺum abiit tristis · erat enim habens mul
tas possessiones · ihꝭ aꝺ discipulos
suos · amen ꝺico uobis · quia ꝺifficile
le intrabit in regnum celorum et iterꝝ
ꝺico uobis · facilius est camelum per
transire per foramen acus quam ꝺivi
re in regnum celorum · audientes au
tem discipuli mirabantur ꝺicentes quis
ergo potest saluus esse · aspiciens au
tem ihꝭ ait illis · apud homines hoc impos
sibile est · apud deum autem omnia possibilia
tunc respondens petrus ait illi ecce
nos reliquimus omnia et secuti sumus te
quid ergo erit nobis · ihꝭ autem ait illis
amen ꝺico uobis · quod uos qui secuti
me · in regeneratione · cum sederit filius
hominis in sede maiestatis sue sedebitis
et uos super sedes duodecim ꝺicentes
duodecim tribus israhel · et omnis qui re
liquerit domum uel fres · uel sorores · aut

m cxcv
s
m cviii
l. xxx

m cxcvi
sol

d cxcvii
l xl vi

m cxcviii
s
m cxcvi
l xxvi

…go · aut ma ergo … go · aut
…os · ac tacios · prop… no dicentes
…t accipiet … et ita …
…sit · oc tac… di no uisse
… et no uissi o di pi… ergo et c…
… homini patri pacifico · qui ex ut pe
…ang · c… no uoc… tacios · in uing
…ad · conuentionem pacis · cum opera
… uocauit · alios · uisitcos · in uingad
… egressus circa horam tertiam ·
…alios stantes in foro otiosos · et illis
…ite et uos in uingam · et quod iustū
…ro uobis · illi abierunt · ite
… circa sextam · et nonam hora-
… similiter · circa undecimam ex
… uit · et inuenit alios stantes · et dicit
… dicit illis tota die otiosi · di
… et · quia nemo nos conduxit · dicit
… et uos in uineam · cum uero sero fac
… set · dicit uineę procuratori suo ·
… operarios · et redde illis mercedem ·
… incipiens a nouissimis usq; ad primos ·
… uenissent · ergo qui circa undecimā

ERUNT QUIDAM DE DISCIPULIS EIUS CONFES
TIM DIXERUNT EIS DOMINUS EGET EORUM HABET AUTEM HOC FACTUM UT
IMPLERETUR QUOD DICTUM EST PER PROPHETAM DICENTEM DICITE FILIAE SION ECCE REX TUUS
VENIT TIBI MANSUETUS SEDENS SUPER ASINAM ET PULLUM FILIUM SUBIUGALIS
ET EUNTES DISCIPULI FECERUNT SICUT PRAECEPIT ILLIS IESUS ET ADDUXERUNT ASINAM
ET PULLUM ET IMPOSUERUNT SUPER EOS VESTIMENTA SUA ET EI DESUPER SEDERE
FECERUNT PLURIMA AUTEM TURBA STRAVERUNT VESTIMENTA SUA IN VIA ALII AUTEM CAEDEBANT
RAMOS DE ARBORIBUS ET STERNEBANT IN VIA
TURBAE QUAE PRAECEDEBANT ET QUAE SEQUEBANTUR
CLAMABANT DICENTES OSANNA FILIO
DAVID BENEDICTUS QUI VENIT IN NOMINE
DOMINI OSANNA IN ALTISSIMIS ET CUM INTRASSET
HIEROSOLYMAM COMMOTA EST UNIVERSA
CIVITAS DICENS QUIS EST HIC POPULI AUTEM DICEBANT
HIC EST IESUS PROPHETA A NAZARETH
GALILAEAE ET INTRAVIT IESUS IN TEMPLUM DEI
ET EIICIEBAT OMNES VENDENTES ET EMENTES
IN TEMPLO ET MENSAS NUMMULARIORUM

ETCATHEGORAS DE NOCTURNO COLUMBAS
CEPERIT ETOICIT EIS SUSPICIUMEST
QUOD IPSA DOMUS ORATIONIS VOCABET
QUOS AUTECCISTIS ILLAS SPELUNCAS LATRO
NUM ETACCESSERUNT AD EUM CECI ET
CLAUDI INTEMPLO. ETSANAUITEOS
OENTES AU PRINCIPES SACERDOTUM ETSCRI
BE OMNIBILIA QUE FECIT ETPOS EOS DI
OANTES INTEMPLO ETOICENTES OSANNA
FILIO DAUID INDIGNATISUNT ETDIXERUNT
AD EUM QUID ISTI DICUNT IHS AUTEM ILLIS
ATQ SUAUITER LEGISTIS QUIA EX
INFANTIUM ETLACTANTIUM PERFECISTI
LAUDEM ETRELICTIS ILLIS ABIIT FORAS
TRA CIUITATEM IN BETHANIAM ETMANSIT
SIT MANE AUTEM REUERTENS IN CIUI
ESURIIT ETUIDENS FICUM ARBOREM UNAM AD
SECUS UIAM UENIT AD EAM ETNIHIL INUE
NIT IN EA NISI FOLIA TANTUM ETAIT ILLI
NUNQUAM EX TE FRUCTUS NASCATUR IN
SEMPITERNUM ETARIDIT CONTI
NUO FICULNEA ETUIDENTES DISCIPULI
MIRATI SUNT DICENTES QUOMODO CONTI

[illegible] respondens illis ait is
[illegible] si baptismum ioannis
[illegible] nonsolum de[illegible]
[illegible] is. scio etsi dixero
[illegible] tollet etiam ipse mihi
[illegible] in quocunq; peccatis inuolu
[illegible] credentes accipietis
et quidem et intemplum accesser
unt docentes principes sacerdo
tum et seniores populi dicentes in
qua potestate hec facis: et qui tibi de
dit hanc potestatem respondens ihs.
dixit eis interrogabo uos et ego unum
sermonem quem si dixeritis mihi et
ego uobis dicam in qua potestate hec
facio baptismum ioannis unde erat
ex celo an ex hominibus at illi cogita
bant intra se dicentes si dixerimus
ex celo dicet nobis quare ergo non cre
didistis illi si uero dixerimus ex homini
bus timemus turbam omnes enim ha
bebant ioannem sicut prophetam
et respondentes ihu dixer nescimus

ꝯ cxvii.
Sol.

at illis ipse. nec ego hoc uobis. in
qua potestate hec facio. quidam uobis
dicetur homo quidam habebat duos
filios. et accedens ad primum dixit
fili. uade hodie operare in uinea mea.
ille autem respondens. ait. nolo. postea
uero penitentia motus. abiit. accessit
autem ad alterum. dixit similiter. at ille
respondens. ait. ego non. et penituit
eum. quis ex duobus fecit uoluntatem pa
tris. dicunt. primus. dicit illis ihs
amen dico uobis. quia publicani et me
retrices precedunt uos in regnum
dei. uenit enim ad uos iohannes in uia iustitie
et non credidistis ei. publicani autem et
meretrices crediderunt ei. uos autem
uidentes. nec penitentiam habuistis
postea ut crederetis ei.

xxii
ꝯ cxviii.
R. in cxxviii.
l. cxlv.

aliam parabolam audite.
homo erat pat familias qui plantauit
uineam. et sepem circumdedit ei. et fo
dit in ea torcular. et edificauit turrem.
et locauit eam agricolis. et peregre

ꝓiecꝯ est: cui ad ꝯpus fructꝰ
ꝑ ꝙpinquasset: dixit seruis suis
ad agricolas. ut acciperent fructꝰ
tos. et agricole ꝙhibentes seruis suis
dixerunt: hic est heres. uenite occi
damus eum. et habebimus hereditatem
ei. et apprehensum eum eiecerũ
extra uineam et occiderunt. cum ergo ue
nerit dominus uinee. quid faciet agri
colis illis. aiunt illi. malos male ꝑdet
eos. et uineam locabit aliis agricolis. qui
reddant ei fructum temporibus suis. dicit illis
ihs. numquam legistis in scripturis. la
pidem quem reprobauerũ edificantes.
hic factus est in caput anguli. a dño factꝰ
est istud. et ẽ mirabile in oculis nris.
ideo dico uobis. quia auferetur a uobis

regnum ꝺi ꝯtombituenti facienti
fractas eius. ꝯtq; iccꝯiogrit superia
ꝓioem istum confringetur. superq;
uero ccciogrit. conteretur. ꝯtqua
uoissent principes sacerdotum ꝯt pha
risei parabolas eius. cognouerunt quod
de ipsis dicret. ꝯtquerentes eum te
nere timuerunt turbas. quasicut ꝓpha
tam eum habebant. ꝯt respondens ihs
dix iterum in parabolis dicens. si
mile factum est regnum celorum ho
mini regi qui fecit nuptias filio suo
ꝯt misit seruos suos. uocare inuitatos
ad nuptias. ꝯt nolebant uenire. iterum
misit alios seruos dicens. dicite inui
tis. ecce prandium meum parauj. tauri
mei ꝯt altilia occisa. ꝯt omnia parata. ue
nite ad nuptias. illi autem neglexerũ. ꝯt abie
runt alius in villam suam. alius uero ad negotia
tionem suam. reliqui uero tenuerunt
seruos eius. ꝯt contumelias affecerunt
et occiderũ. rex autem cum audisset iratus est.
ꝯt mittens exercitus suos. perdidit homi

cibas illos · et cum appropinquasset sacerdotis tunc ait servis suis: nuptiæ quidem parate sunt · sed qui vocati erant · non fuerunt digni · ite ergo ad exitus viarum · et quoscumque inveneritis vocate ad nuptias · et egressi servi eius · in viam · congregaverunt omnes quos invenerunt malos et bonos · et impletæ sunt nuptiæ discumbentium · intravit autem rex · ut videret discumbentes · et vidit ibi hominem non vestitum veste nuptiali · et ait illi · amice quomodo huc intrasti · non habens vestem nuptialem · at ille obmutuit · tunc dixit ministris · ligatis pedibus et manibus · eius · mittite eum in tenebras exteriores · ibi erit fletus et stridor dentium · multi sunt enim vocati · pauci vero electi · tunc abeuntes pharisæi consilium inierunt · ut caperent eum in sermone · et mittunt discipulos suos · cum herodianis dicentes · magister scimus quia

ceram̃ et tuam̃ ꝺ̃ in ueritate ꝺoces
et non est tibi cura ꝺe aliquo. non enim
respicis ꝑsonam hominum. ꝺicerco
bis. quid tibi ꝺicetur. licet censum ꝺa
re cesari. annon. cognita autem ab
tia eorum ait. quid me temptatis hy
pocrite. ostendite mihi numisma cen
sus. at illi. obtulerunt ei ꝺenarium. et ait
illis. cuius est imago hec et ꝙ suꝑ
scriptio. ꝺicunt ei. cesaris. tunc ait
illis. reꝺdite ergo quę sunt cesaris
cesari. et quę ꝺei ꝺo. et mirabantur su
per eum. et relicto eo abierunt.
in illo ꝺie accesserunt ad eum saꝺducei
qui ꝺicunt non esse resurrectionem.
et interrogauerunt eum ꝺicentes.
magister moyses scripsit. si cuius frater
tuus mortuus fuerit non habens filium. ut ꝺu
cat frater eius uxorem illius. et suscel
tet semen fratri suo. erant autem apud nos
septem fres. et primus uxore ꝺuxit. et
defunctus est. et non habens semen.
reliquit uxorem suam fratri suo. similiter

SECUNDUS ET TERTIUS USQ; AD SEPTIMUM
NOUISSIME AUTEM OMNIUM ET MULIER DEFUNC
TA EST. IN RESURRECTIONE ERGO CUIUS ERIT
DE SEPTEM UXOR. OMNES ENIM HABUERANT
EAM. RESPONDENS AUTEM IHESUS AIT ILLIS. ERRATIS
NESCIENTES SCRIPTURAS NEQ; VIRTUTEM DEI.
IN RESURRECTIONE ENIM. NEQ; NUBENT NEQ;
NUBENTUR. SED SUNT SICUT ANGELI IN CELO.
DE RESURRECTIONE AUTEM MORTUORUM. NON
LEGISTIS QUOD DICTUM EST AB DEO DICENTE
VOBIS. EGO SUM DEUS ABRAHAM. ET DEUS ISAAC.
ET DEUS IACOB. NON EST DEUS MORTUORUM SED
VIVENTIUM. ET AUDIENTES TURBE. DOCTRI
NEBANTUR IN DOCTRINA EIUS. PHARISEI AU
TEM AUDIENTES QUOD SILENTIUM IMPOSUISSET
SADUCEIS. CONUENERUNT IN UNUM. ET INTER
ROGAUIT EUM UNUS EX EIS LEGIS DOCTOR.
TENTANS EUM. MAGISTER. QUOD EST
MANDATUM MAGNUM IN LEGE. AIT ILLI IHS.
DILIGES DOMINUM. EX TOTO CORDE
TUO. ET IN TOTA ANIMA TUA: ET IN TOTA
MENTE TUA. HOC EST MAXIMUM ET PRI
MUM MANDATUM. SECUNDUM AUTEM SIMILE

scd

est hoc: diliges proximum tuum sic
teipsum. in his duobus mandatis. uni
uersa lex pendet et prophete. con
gregatis aũ phariseis. interrogauit
eos ihs dicens. quid uobis uidetur de xpo.
cuius filius sit. dicunt ei. dauid. ait illis.
quomodo ergo dauid. in spũ uocat eum
dñm. dicens. dixit dñs dño meo. sede
a dextris meis. donec ponam inimicos
tuos scabellum pedum tuorum. si ergo
dauid uocat eum dñm: quomodo fi
lius eius est. et nemo poterat respon
dere uerbum. neque ausus fuit quis
quam exillo die. eum amplius interrogare
tunc ihs locutus est turbis. et
discipulis suis dicens. super cathedram
moysi. sederunt scribe et pharisei.
omnia ergo quecunq; dixerint uobis
seruate et facite. secundum opera
uero eorum. nolite facere. dicunt enĩ
et non faciunt. alligant aũ onera gra
via et importabilia. et imponunt in du
meros hominum. digito aũt suo. nolunt

[illegible] operasqꝫ facit
ut · ut videantur ab hominibus· dila
tant enim phylacteria sua · et magnifi
cant fimbrias· amant autem primos re
cubitos in cenis et primas cathedras in
synagogis · et salutationes in foro·
et vocari ab hominibus rabbi· vos aũ·
nolite vocari rabbi· unus enim est magis
ter vester· omnes autem vos fratres estis· et pa
trem nolite vocare vobis super terram·
unus enim est pater vester qui in celis· nec
vocemini magistri· quia magister vester
unus est christus· qui maior est vestrum
erit minister vester· qui autem se exal
tauerit humiliabitur· et qui se humi
liauerit exaltabitur· ve autem vobis scribe et pharisei
hypocrite· qui claudetis regnum
celorum ante hominum· vos enim non
intratis· nec introeuntes sinitis intrare
ve vobis scribe et pharisei hypocrite
qui circuitis mare et aridam· ut
faciatis unum proselytum· et cum
fuerit factus· facitis eum filium

celestiq duplo quanto sit de uobis
dixisse[c]i· quidquid ergo quocunq; iura
uerit per templum nihil est· quod
iuraverit in auro templi debet· stul
ti et cęci· quid enim maius est· aurum
an templum· quodsc[i]ficat aurum
quicunq; iuraverit in altari· nihil est·
quicunq; autem iuraverit in dono quod
est sup illo debet· cęci· quid enim
maius est· donum· an altare quod sanctificat
donum· qui ergo iurat in altare iurat in
eo et in omnibus quę sup illud sunt·
qui autem iuraverit in templo iurat in
illo et in eo qui habitat in eo· et qui
iurat in celo· iurat in throno dei· et in
qui sedet sup eum· ue illud uerbum et
phas[ei] hypocrite· quare decimatis
mentam et anetum· et neglegitis quę
grauiora sunt legis· iudicium et
misericordiam et fidem· hec oportuit
facere et illa non omittere· duces ce
cos excolantes culicem· camelum aut
tantes· ue uobis scribe et pharise

et erunt multi qui arguno(n)
istabuntur · refrigescet caritas multo
rum et quia pseudoprophete
dicent se christos esse · et inpin
gent plures · et prevalebit bor
rendum regni · in universo orbe in to
tum omnibus gentibus · et tunc
consummatio · cuius rei gratia dixerit
nationem desolationis · qui
annibalo propheta stante in
quiescit intellegat · tunc qui
fugiant montes · et qui in
descendat tollere aliquid de
et qui in agro · non revertatur

tunc ad summ · dei
triginta dies · in illis
erit tribulatio · qualis
abiit · et nisi breviati
set salua esset omnis caro · sed
tos breviabuntur dies illos · et si
dixerit · ecce hic
te credere · nolite

ET PSEUDOPROPHETAE ET DABUNT SIG
NA MAGNA ET PRODIGIA ITA UT IN ERRORĒ
INDUCANTUR SI FIERI POTEST ETIAM ELEC
TI ECCE PRAEDIXI UOBIS SI ERGO DIXERINT
UOBIS ECCE IN DESERTO EST NOLITE EXIRE
ECCE IN PENETRALIBUS NOLITE CREDERE SIC
UT ENIM FULGUR EXIT AB ORIENTE ET PA
RET USQ; IN OCCIDENTEM ITA ERIT ET AD
UENTUS FILII HOMINIS UBICUMQ; FUERIT
CORPUS ILLUC CONGREGABUNTUR AQUILĘ
STATIM AŪ POST TRIBULATIONEM DIERŪ
ILLORUM SOL OBSCURABITUR ET LUNA
NON DABIT LUMEN SUUM ET STELLĘ CA
DENT DE CĘLO ET UIRTUTES CĘLORUM
COMMOUEBUNTUR ET TUNC PAREBIT
SIGNUM FILII HOMINIS IN CĘLO ET TUNC
PLANGENT OMNES TRIBUS TERRĘ ET UI
DEBUNT FILII HOMINIS UENIENTEM IN NU
BIBUS CĘLI CUM UIRTUTE MULTA ET MA
IESTATE ET MITTET ANGELOS SUOS CUM TU
BA ET UOCE MAGNA ET CONGREGABUNT
ELECTOS EIUS A QUATTUOR UENTIS A SUM
MIS CĘLORUM USQ; AD TERMINOS EORUM

145

ABARBORE ADDISCITE PARABOLAM
CUMIAM RAMUS EIUS TENER FUERIT ET FO
LIA NATA: SCITIS QUIA PROPE EST ESTAS
TEMPUS ET VOS CUM VIDERITIS HEC OMNIA
SCITOTE QUIA PROPE EST IN IANUIS AMEN
DICO VOBIS QUIA NON PRETERIBIT HEC
NERATIO DONEC OMNIA FIANT CELUM ET
TERRA TRANSIBUNT VERBA AUTEM MEA
NON PRETERIBUNT DE DIE AUTEM ILLA ET
NE NOSCIT NEQUE ANGELI CELORUM NISI
SOLUS SICUT AUTEM IN DIEBUS NOE TRA
GENTES HUIUSMODI SICUT ERANT
ERANT IN DIEBUS ANTE DILUVIUM COME
DENTES ET BIBENTES NUPTUI ET TRA
DUCENTES USQUE AD QUEM DIEM IN
TROIBIT NOE IN ARCAM NOE ET NON COGO
VERUNT DONEC VENIT DILUVIUM ET TU
LIT OMNES ITA ERIT ET ADVENTUS FILII HOMINIS
TUNC DUO ERUNT IN AGRO UNUS ASSUMI
TUR ET UNUS RELINQUETUR DUE MOLEN
TES IN MOLA UNA ASSUMETUR ET UNA RE
LINQUETUR VIGILATE ERGO QUIA NESCITIS
QUE HORA DOMINUS VESTER VENIT ET
UNUS RELINQUETUR

ONE TALENTA dicebat. Ecce
alium tuum lucratus sum. Ait illi dns. Euge
serue bone et fidelis. quia pauca fuisti fidelis. super multa te constituam
Intra in gaudium dni tui. Accessit autem
et alter dicens. dne talentum tuum
ne. Scio quia homo durus es. metis ubi
non seminasti. et congregas ubi non
sparsisti. et timens abii. et abscondi
talentum tuum in terra. Ecce habes quod
tuum est. Respondens autem dns eius dixit
serue male et piger. sciebas quia ego
ubi non seminaui. et congrego ubi non
sparsi. oportuit ergo te committere pecuniam
meam nummularijs. et ego uenies recepissem
utique quod meum est cum usura
tollite itaq; talentum ab eo. et date
habenti. Omni enim habenti dabitur et
habundabit. Ei autem qui non habet. etiam
quod uidetur habere auferetur ab eo. et
te inutilem seruum eicite in tenebras exteriores. Illic erit
fletus et stridor dentium. Cum ue

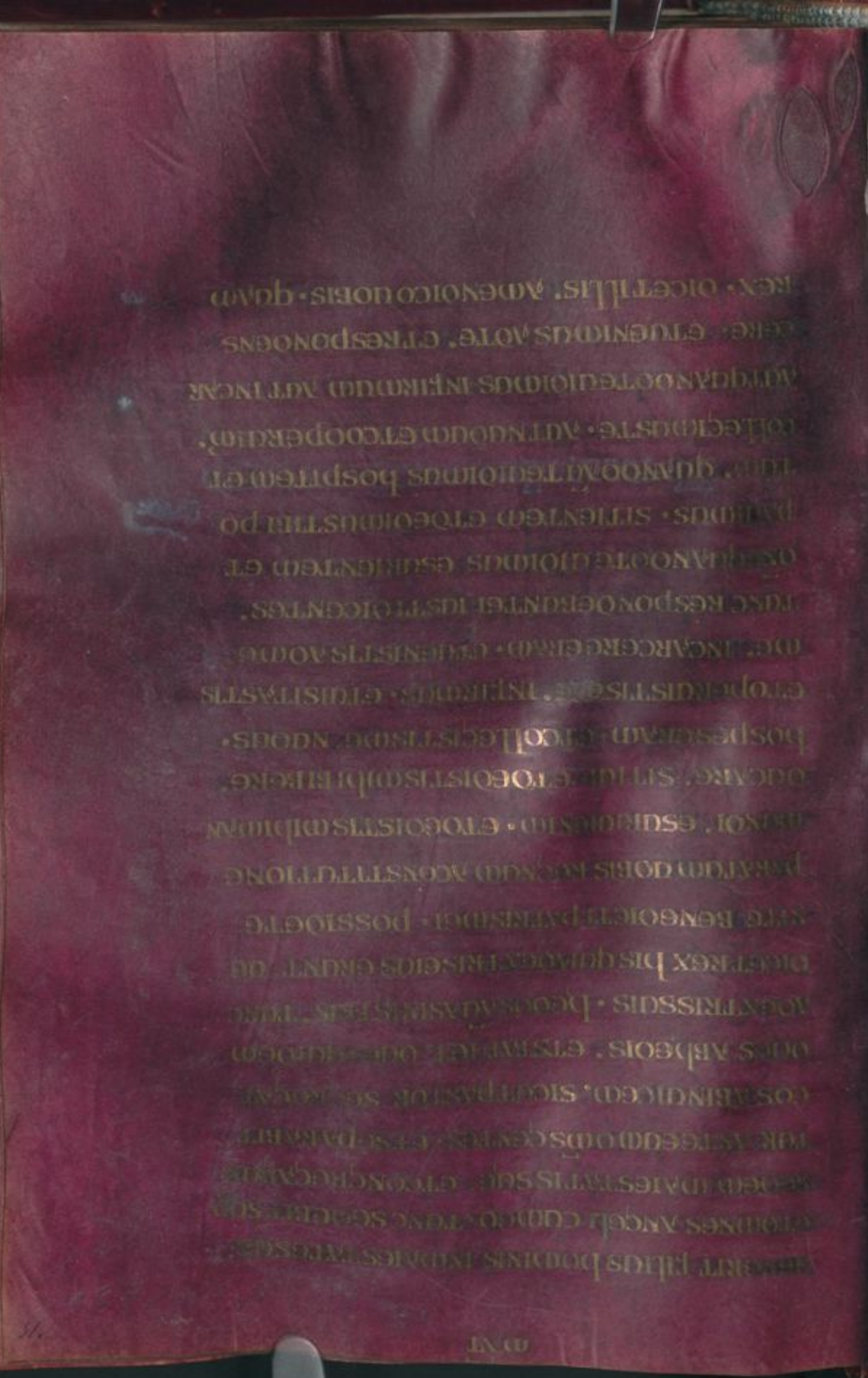

oens ꝯ illas qui tractores ꝯ dixit nō
quid ego tecum habeo ait illi tu dixisti
genatibus ꝯ deis · accepit ds panem · et fre
git dedit discipulis suis ·
et ait · accipite et comedite hoc ē corpus
meum · et accipiens calicem · gratias egit ·
et dedit illis dicens · bibite ex hoc omnes ·
hic enim est sanguis meus noui testamenti ·
qui pro multis effundetur in remissionē
peccatorum · dico aut vobis · non bibam amo
do de hoc genimine vitis usq; in diem illum ·
quando illud bibam vobiscum nouum · in reg
num patris mei · et hymno dicto · exierunt
in montem · olivarum ·

xvii tunc dicit illis ihs ·
omnes vos scandalum patiemini in me
in nocte · scriptum ē enim · percutiam
pastorem · et dispergentur oves gregis ·
postquam aut resurrexero · precedam vos
in galileam · respondens aut petrus · ait illi ·
et si omnes scandalizati fuerint in te · ego
nunquam scandalizabor · ait illi ihs · amen
dico tibi · quia in hac nocte antequam

SCŌ

CALLOS CANTET. TERQ̄ NEGABIS ME ILLE
PETRUS. ETIAM. SIOPORTUERIT MEMORITE
RIUM. NONTENEBO. SICILITER ETOMNES
DISCIPULI DIXERUNT. TUNC DICIT ILLIS IH̄S
LIS ISTAM QUAEDICITUR GETHSEMANI.
ETAIT DISCIPULIS. SEDETHIC. DONEC
VADAM ILLUC ETOREM. ETASSUMPTO PE
ETZEBEDEI. CŌPIT CONTRI
STARI. ETMAESTUS ESSE. TUNCAIT ILLIS TRI
TIS ANIMAMEA. USQ; AMORTEM. SUSTI
NETHIC ETVIGILATE MECUM. ETPROCESSUS
SUS PUSILLUM. PROCIDIT INFACIEM SUAM
ORANS. ETDICENS. MIPAT. SIPOSSIBILE EST
TRANSEAT AME CALIXISTE. VERUMTAMEN
NONSICUT EGO VOLO. SEDSICUTTU. ETVENIT
ADDISCIPULOS. ETINVENIT EOS DORMIENTES
ETDICIT PETRO. SICNONPOTUISTIS UNA
HORA VIGILARE MECUM. VIGILATE. ETORATE
UTNONINTRETIS INTEMPTATIONEM. SPS
QUIDEM PROMPTUS. CARO AUTEM INFIR
MA. ITERUM SECUNDO ABIIT. ETORAVIT DICENS
PATER. SINONPOTEST HIC CALIX TRANSIRE
NISI BIBAM ILLUD. FIAT VOLUNTAS TUA

[illegible] TRADITUS ESSET. PENITENTIA DUCTUS REPU
LIT TRIGINTA ARGENTEIS. PRINCIPIBUS SACER
DOTUM ET SENIORIBUS DICENS. PECCAVI TRA
DENS SANGUINEM IUSTUM. AT ILLI DIXERUNT
QUID NOBIS? TU VIDERIS. PROIECTIS AR
GENTEIS IN TEMPLO RECESSIT. ET LAQUEO SE
LAQUEO SUSPENDIT. PRINCIPES AUTEM SA
CERDOTUM. ACCEPTIS ARGENTEIS. DIXERUNT
NON LICET MITTERE EOS IN CORBANAN. QUIA
PRETIUM SANGUINIS EST. CONSILIO AUTEM
ED. EMERUNT EX ILLIS AGRUM FIGULI IN SE
PULTURAM PEREGRINORUM. PROPTER HOC
VOCATUS EST AGER ILLE AGER SANGUINIS USQUE
HODIE. TUNC IMPLETUM EST QUOD
DICTUM EST PER IEREMIAM PROPHETAM DI
CENTEM. ET ACCEPERUNT XXX ARGENTEOS
PRETIUM APPRETIATI. QUEM APPRETIATUS
A FILIIS ISRAHEL. ET DEDERUNT EOS IN
AGRUM FIGULI. SICUT CONSTITUIT MIHI DOM
INUS. STETIT AUTEM IESUS ANTE PRESIDEM. ET INTER
ROGAVIT EUM PRAESES. DICENS. TUES

fea[illegible]orum· Dicrillus [illegible]
ejus accusarꝛtur apud eum· quod
[illegible] et seniorib⁹· Respondit
tunc dicit illi Pilatus· nos audiis quæ
ea accusando dicunt· Tu autem nichil
ei respondisti· Audiens autem hoc
ita· admirabatur præses· valde
per diem ad solemnem· consuetudinem
præses dimittere populo· unum
quem quisquis uellent· habebat autem
tunc quendam insignem· qui dicebatur barab
bas· congregatis ergo illis· dixit
[illegible]
[illegible] iurauit
[illegible]
[illegible] dicto
[illegible] et
[illegible]
[illegible]
[illegible] et
sacerdotes et seniores· persuaserunt
populis· ut peterent barabbam· ibu
dens autem· respondens præses·
ait illis· quem uultis de duobus

DEXTERE CIDSCRIBE · TESTIBVS. ORET
PRO · APOSTOLOS · PRO · CETERIS DEI NOS
PETRE SALVUM FACERE · SIVE · EXAUDIRE ·
OCCIDERE · ET RESURGERE · ET RECUMBERE ·
ET · HOC IN QUO · DIXERUNT · SINE CAUSA ·
ET · DIXIT ENIM · QUOD · IESUS · DIXIT ·
QUOD · ET · DIXERUNT · QUI TUCIFIXI
ERANT · CUM EO · QUIA · PRO · EIS · ORABAT · TEL ·
MENTIMINI · DEUM · NON · MENTIETUR ·
QUOD · DIXERUNT · QUI · CRUCIFIXI · SUNT ·
CUM · EO · QUIA · PRO · EIS · ORABAT · USQ; · NOLORUM · NO
MINE · ET · CRUCIFIXORUM · CLAUDUNT
EIS · OCCIDENTALIA · OCCIDENS · BELIBELI · DE
DIA · SUPERIORE · HORIZONTIS. · OSTENDIT
DEXTERAM · QUE · QUIDEM · ORIENS
DEXTERAM · DICENTES. · DICEBANT ·
QUOD · DICAT · ISTE · CONTINUO · CURRENS
CUM · CAPIS · ACCIPIUM · SPONGIAM · IMPLE
TAM · ACETO · ET · POSUIT · BARUNDINI · ET · EA
POTARE · CETERI · DICO · DICEBANT · CESSA ·
MUS · VIDERE · AN · VENIAT · HELIAS · LIBERANS · EUM
DE · CRUCE · CLAUDENS · OCCE · MAGNA ·
CUM · SPU · ET · EXCLAMANS · AD · TEMPLI · SCIS
SURSUM · IN · DUAS · PARTES · ASUMPTUS ·

166

SUPERCILIO· ERAT AUTEM ASPECTUS EIUS SICUT
FULGUR· ET VESTIMENTUM EIUS SICUT NIX
PRAE TIMORE AUTEM EIUS EXTERRITI SUNT CUS
TODES· ET FACTI SUNT VELUT MORTUI
RESPONDENS AUTEM ANGELUS· DIXIT MULIERI
BUS· NOLITE TIMERE VOS· SCIO ENIM· QUOD JESUM
QUAERITIS CRUCIFIXUM· NON EST HIC
SURREXIT ENIM· SICUT DIXIT· VENITE· ET
VIDETE LOCUM UBI POSITUS ERAT DOMINUS
ET CITO EUNTES· DICITE DISCIPULIS EIUS QUIA
SURREXIT· ET ECCE PRAECEDIT VOS IN GALILAEAM
IBI EUM VIDEBITIS· ECCE DIXI VOBIS
ET EXEUNTES CITO DE MONUMENTO CUM TIMORE
ET GAUDIO MAGNO CURREBANT DISCIPULI EIUS
NUNTIARE VOLENTES· ET ECCE IESUS OCCURRIT
ILLIS DICENS· AVE· AT ILLAE ACCESSERUNT
ET TENUERUNT PEDES EIUS· ET ADORAVERUNT
EUM· TUNC AIT ILLIS· NOLITE TIMERE
ITE NUNTIATE FRATRIBUS MEIS UT EANT IN
GALILAEAM IBIQUE ME VIDEBUNT· QUIDAM DE CUS
TODIBUS VENERUNT IN CIVITATEM· ET NUNTIA
VERUNT PRINCIPIBUS SACERDOTUM· OMNIA QUAE FAC

INCIPIT PROLOGVS

MARCVS EVANGELISTA[M] · ET PETRI IN
APOSTOLATVS FILIVS · ORE · NOTARIVS
SECVTVS DISCIPVLVS · SACERDOTII
IN ISRAHEL FACENS · SECVNDVM CAR
NEM LEVITA · CONVERSVS AD FIDEM XPI · ED
ANGELIVM INITIALE SCRIPSIT · OSTENDENS
INCO QVID ET QVI GENERIS SUO DEBERET EXPO
NATIONIS PRINCIPIVM INDOCE PROPHETI
CE CLAMATIONIS INSTITVENS · ORDINEM
LECTIONIS OSTENDIT · ET PRE DI
CANS PRECVRSIONEM IOHANNIS BAPTISTE
ZACHARIE · INCIPIT EVANGELII NARRATIVM
CONSTRVXIT · NOVELLAM DE VERBO FACIENS
FIDEI SERMONEM · INCIPIT · ET INITIVM
QUOD LOCVTIONIS · ET EXORDIVM · QUOD
LECTIONIS · SCRIPTVRARVM INTELLIGENTIS
QVO ET TIBI ADQUIESCENTIS BENEVOLUM
CARO DEBERET AGNOSCERE · ATQ · ITA DEIN
CEPS · QUOD INCONSONANTIAE · PER
DOCERVT INDEVITET · OPTIMI ET PERFECTI
EVANGELII OPUS · DETRACTIONI PRISCORUM
PRAEDICARE · QUI SCHOLAE · NON LABORANTI

explicit tractatus

INCIPIT BREVIARIUM

I DE IOHANNE BAPTISTA ET DICTU ET HABITU EI

II DE SOCRUPETRI ÆGRIBUS LIBERATA

III DE SPICIS QUAS DISCIPULI DEFRICABANT

IIII DE MATRE ET FRATRIBUS EIUS.

DE PARABOLA SEQUENTIS LUCERNAM SUB

INCIPIT EVANGELIUM MARCI

NITIVM EVANGELII

dñi ihu xpi filii dei · sicut scriptum est in
isaia prophetā · ecce mitto angelum meum
ante faciem tuam · qui preparabit
viam tuam · vox clamantis in deser
to · parate viam dñi · rectas
facite semitas eius · fuit iohannes in deser to
baptizans · et predicans baptismum
penitentie in remissionem peccatorum ·
et egrediebatur ad illum omnis iudee
regio · et hierosolymite universi · et
baptizabantur ab illo in iordane flu
mine · confitentes peccata sua ·
et erat iohannes vestitus pilis camelo
et zona pellicea circa lumbos eius · et
locusta[s] et silvestre edebat · et predi
cabat dicens · venit fortior me post
me · cuius non sum dignus · procum
bens solvere corrigiam calciamenti
eius · ego baptizavi vos in aqua ·
ille vero baptizabit vos spū scō

176

Iohannes fratres eius et ipsos in naui
componentes retia et statim dimittentes
illos cum patre suo zebedeo in
mercennariis sequuti sunt eum
et ingrediuntur capharnaum et statim
sabbatis ingressus in synagogam docebat
eos et stupebant super doctrina eius
erat enim docens eos quasi potestatem
habens et non sicut scribe et erat in syn
agoga eorum homo in spu immundo et
exclamauit dicens quid nobis et tibi ihu
nazarene uenisti perdere nos scio
quis sis sc̃us dei et comminatus est illi ihs
dicens obmutesce et exi ab homine
et protinus ingrediens ogsinagoga
uenerunt in domum simonis et andree

et tps erat sc̃dum sps in domo et ex
clamans dixit mihi · et ait illi et dixit
tibi non tibi · ita dic coniurans eum
se dicens · quid mihi et tibi · iesu fili
dei altissimi · adiuro te per deum
ne me torqueas · quia imperauit et
spiritibus immundis · ipse rat et obe
dient ei · et processit rumor eius in
omnem regionem galilee
et protinus ingredientes ogsinagoga
uenerunt in domum simonis et andree

180

Lis eis · qui tenim dolet · qui et scribe et pharisei dicen tes
quia manducat cu publicanis et peccatoribus? Manducat et bibit magister ve
ster cum telonariis · At illis · Nonne cessabunt offerre sanctificia · sed quia male habent nutrien
di ducere iustos. sed peccatores · Erant discipuli Iohannis et pharisei ieiu
nantes · et veniunt et dicunt ei · Quare discipuli Iohannis et pharisei ieiu
nant · tui autem discipuli non ieiunant · Et ait illis · Numquid possunt filii
sponsi quamdiu sponsus cum illis est ieiunare · Quibus autem
non possunt ieiunare · Venient dies cum auferetur ab eis sponsus · et tunc ieiu
nabunt in illis diebus · Nemo autem commentum
panni rudis · assuit ad vestimentum veterem ·
Alioquin auferet supplementum novum
a vetere · et peior scissura fit · Et ne
mo mittit vinum novum in utres ve te
res · Alioquin · rumpet vinum utres ·
et vinum effundetur et utres pereunt
sed vinum novum in utres novos mittendum

dicebant discipuli · Quare cum publicanis et peccatoribus

III ET FACTUM EST ITERUM CUM SABBATIS
ambularet per sata: et discipuli eius ce
perunt spicas vellere et manducare fricantes manibus
bus. quidam autem pharisaeorum dixerunt illis: quid
facitis quod non licet in sabbatis? et respondens ihs ad
eos dixit: numquam legistis quid fecerit david cum esu
risset ipse et qui cum illo erant? quomodo intro
ivit in domum dei sub abiathar principe
sacerdotum et panes propositionis
manducavit quos non licebat manducare
nisi sacerdotibus. et tollentes dabant eis qui cum
erant. et dicebat eis: sabbatum propter
hominem factum est et non homo pro
pter sabbatum. itaque dominus est filius hominis
etiam sabbati. et intrauit iterum in
synagogam. et erat ibi homo habens ma
num aridam. et observabant eum si sabba
tis curaret: ut accusarent illum. et dixit
homini habenti manum aridam: surge in
medium. et dicit eis: licet sabbatis bene
facere. an male? animam saluam facere
an perdere? at illi tacebant. et circum
spiciens eos cum ira contristatus super

186

ETSUSCIPIUNT ETFRUCTIFICANT · UNUM
XXX · ETUNUM LX · ETUNUM CENTUM ·
ETDICEBAT ILLIS · NUMQUID UENIT LUCERNA ·
UTSUBMODIO PONATUR AUTSUBLECTO ·
NONNE UTSUP CANDELABRUM PONATUR ·
NONENIMEST ALIQUID ABSCONDITUM QD
NONMANIFESTETUR NEQ FACTUM EST
OCCULTUM · SEDUTINPALAM UENIAT · SI
QUIS HABET AURES AUDIENDI AUDIAT ·
ETDICEBAT ILLIS · UIDETE QUIDAUDIATIS ·
INQUAMENSURA MENSIFUERITIS · REME
TIETUR UOBIS ETADICIETUR UOBIS · QUI
ENIMHABET DABITUR ILLI · ETQUINONHA
BET ETIAM QUODHABET AUFERETUR AB
ILLO · ETDICEBAT · SICEST REGNUM DI ·
QUEMADMODUM SIHOMO IACIAT SEM̄
TEM INTERRAM · ETDORMIAT · ETEXSUR
GAT NOCTE ACDIE · ETSEMEN GERMINET
ETINCRESCAT · DUMNESCIT ILLE · ULTRO
ENIMTERRA FRUCTIFICAT · PRIMUMHER
BAM · DEINDE SPICAM · DEINDE PLENUM
FRUM̄TUM INSPICA · ETCUMSE PRODUXE
RIT FRUCTUS · STATIM MITTIT FALCEM
QUIAADEST MESSIS · ETDICEBAT · CUI AD

188

REGNU
PARABIMU
QUOD
TERRA · DIV
QUESUNT IN
EGRIT · ASCE
BONIBUS holeribus · CP
NOS · UT POSSINT
HABITARE · ET PALEIS
HOLIS hoc GERATUR CIS
PROUT POTERIMUS FACERE · S
HABITATIONEM · ET
PRAESTO · VERBOTS PRIVET

SCO

SCŌ

esse hominem

dominatus est eis. Nolli dicerent de illo
et coepit docere illos. quoniam oportet
filium hominis multa pati et reprobari
a senioribus. et principibus sacerdotibus
et scribis. et occidi. et post tres dies
resurgere. et palam de verbo loquebatur
tur. et assumens petrus eum
pit increpare eum. qui conversus et
videns discipulos suos comminatus est
petro dicens. vade retro me satanas
quia non sapis quae dei sunt sed quae
hominum. et convocata turba cum
discipulis suis dixit eis. si quis vult
post me venire. abneget semet ipsum. et tol
lat crucem suam et sequatur me.
qui enim voluerit animam suam sal
vam facere. perdet eam. qui autem per
derit animam suam propter me et
evangelium. salvam faciet eam. quid
enim prodest homini si lucretur
mundum totum. et detrimentum faci
at animae suae. aut quid dabit homo
commutationem pro anima sua. qui
enim confusus fuerit et meos

CIRCUMSPICIENTES OMNEM POPULUM
UIDERE· NISI DISCIPULOS SECUM ESCEN
DENTIB; illis OCCURRENTE· PCEPTIBUS·
NECAL. QUIDO NISI MARRARENT· NISI CUM
filius hominis AB MORTUIS RESURREXERIT·
Alleluia sol ETUERBUM CONSERUABANT APUD SE CONQUI
RENTES QUIDEST CUM A MORTUIS RE
Alleluia SURREXERIT· ETINTERROGABANT EUM DI
CENTES· QUIDERGO DICUNT PHARISEI ET
SCRIBE· QUIAHELIAM OPORTET UENIRE
PRIMUM· QUIRESPONDENS AIT illis· heli
AS CUMUENERIT PRIMO RESTITUET OMA
ET QUOMODO SCRIPTUM E INFILIUM HOMI
NIS· UT MULTA PATIATUR ETCONTEMNAT·
SEDICO UOBIS· QUIA ETHELIAS UENIT·
ETTECERUNT quaecumq; uoluer· SICUT
Alleluia sol SCRIPTUM E DE EO· ETUENIENS ADDISCIPU
LOSSUOS· UIDIT TURBAM MAGNAM CIRCAEOS·
ETSCRIBAS CONQUIRENTES CUMILLIS· ET
CONTESTIM OMNIS POPULUS UIDENS illm
STUPE FACTUSE ETEXPAUER· ETACCUR
RENTES SALUTABANT EUM· ETINTERROGA
UIT EOS· QUIDINTUOS CONQUIRITIS· ET
Alleluia RESPONDENS UNUS DETURBA· DIXIT·

dicens illi· surge et tolle grabatum tuum
pcipio exi ab eo· et amplius ne introeas
in eum· et cū exisset ab eo· et abiisset procul
pens eum· exivit ab eo· et tactus est
sicut mortuus· ita ut multi dicerent
quia mortuus est· ibi sāt tenebras ·
nam ei· eludunt eum· et irridebant eū·
cum introtisset in domum discipuli
secreto interrogabant· quare
nos non potuimus
illis· hoc genus in nulla potest
nisi in oratione et ieiunio·
calilēam· nec uolebat quemquam scī
re· docebat aūt discipulos suos· et di
cebat illis· quia filius hominis tradetur
in manus hominum· et occidunt eum·
et occisus· tertia die resurget· at illi
ignorabant uerbum· et timebant eum
interrogare· et ueniēt principes
quicumque messem· in horto cum
eos quidam de discipulis
bant· siquidem
uerant· quis esset filius

TERETUR ET SCANDALIZAT TE MA
NUS TUA· ABSCIDE ILLAM· BONUM EST TIBI DE
BILEM INTRO IN VITAM· QUAM DUAS MA
NUS HABENTEM IRE IN GEHENNAM IN IGNEM
PRAETINCTIBILEM· UBI VERMIS EORUM· N
MORITUR· ET IGNIS NON EXTINGUITUR·
ET PES TUUS SCANDALIZAT TE· AMPUTA
ILLUM· BONUM EST TIBI CLAUDUM IN INTROIRE
IN VITAM· QUAM DUOS PEDES HA
BENTEM MITTI IN GEHENNAM IGNIS IN EX
TINGUIBILIS· UBI VERMIS EORUM NON MO
RITUR ET IGNIS NON EXTINGUITUR· QUOD
SI OCULUS TUUS SCANDALIZAT TE EIICE
EUM· BONUM EST TIBI LUSCUM INTROIRE
IN REGNUM DEI· QUAM DUOS OCULOS HA
BENTEM· MITTI IN GEHENNAM IGNIS·
UBI VERMIS EORUM NON MORITUR· ET
IGNIS NON EXTINGUITUR· OMNIS ENIM·
IGNE SALIETUR· ET OMNIS VICTIMA SA
LE SALIETUR· BONUM EST SAL· QUOD SI SAL
INSUL SUUM FUERIT· IN QUO ILLUD CONDIE
TIS· HABETE IN VOBIS SAL· ET PACEM·
HABETE INTER VOS· ET INDE EXSURGENS
VENIT IN FINES IUDEE ULTRA IORDANEM·

UT TANGERET ILLOS. DISCIPULI AUTEM EORUM INCREPABANTUR OPINANTIBUS. QUOS CUM VIDERET IHS INDIGNATUS EST ILLIS. ET AIT ILLIS. SINITE PARVULOS VENIRE AD ME. ET NE PROHIBUERITIS EOS. TALIUM ENIM EST REGNUM DEI. AMEN QUOQUE DICO VOBIS. QUISQUIS NON RECEPERIT REGNUM DEI VELUT PARVULUS NON INTRABIT IN ILLUD. ET COMPLEXANS EOS ET IMPONENS MANUS SUPER ILLOS BENEDICEBAT EOS. ET CUM EGREDERETUR IESUS IN VIAM PROCURRENS QUIDAM ET GENUPLEXO ANTE EUM. ROGABAT EUM. MAGISTER BONE. QUID FACIAM UT VITAM ETERNAM POSSIDEAM. IHS AUTEM DIXIT EI. QUID ME DICIS BONUM. NEMO BONUS NISI UNUS DEUS. PRECEPTA NOSTI. NE ADULTERES. NE OCCIDAS. NE FURARIS. NE FALSUM TESTIMONIUM DIXERIS. NE FRAUDEM FECERIS. HONORA PATREM TUUM. ET MATREM. AT ILLE RESPONDENS AIT ILLI. MAGISTER HAEC OMNIA OBSERVAVI A IUVENTUTE MEA. IHS AUTEM INTUITUS EUM DILEXIT EUM. ET AIT ILLI. UNUM TIBI DEEST. VADE QUECUMQUE HABES VENDE ET DA PAUPERIBUS. ET HABEBIS THESAURUM

peglo ETAIENT sequerede' quiCONTRIS
TATUS INUERECU ABIIT MAGENS' ERAT'
enim HABENS POSSESSIONES MULTAS' ET
CIRCUMSPICIENS ihs' AIT DISCIPULIS suis'
quamdiu pecunias habent'
INTROIBUNT' DISCIPULI AD
DENTIBUS ERANT' INUERBIS EIUS' AT ihs
RURSUS RESPONDENS' AIT illis' filioli'
quam difficile EST CONFIDENTES IN PE
CUNIIS' IN REGNUM DI INTROIRE' FACILIUS
EST CAMELUM PER FORAMEN ACUS TRANSIRE'
quam DIUITEM INTRARE IN REGNUM DI'
quibus AUDITIS AMIRABANTUR' DICENTES
ET QUIS POTEST SALUUS
FIERE' RESPICIENS illos ihs' AIT' apud
homines IMPOSSIBILE EST' SED NON APUD
DEUM POSSIBILIA SUNT APUD DEUM'
RESPONDENS PETRUS DICEBAT' ECCE NOS
DIMISIMUS OMNIA ET SECUTI SUMUS TE' QUID
ERIT NOBIS' RESPONDENS IHS AIT illis'
QUI RELIQUERIT DOMUM AUT FRATRES
SORORES AUT PATREM AUT MATREM AUT
FILIOS AUT AGROS PROPTER NOMEN MEUM ET
PROPTER EUANGELIUM' QUI NON ACCIPIET CENTIES

TANTUM NUNC INTRO[illegible]REHOC DOMOS
CTRS ETSOROR[illegible]ES ET MATRES ET FILIOS
ETAGROS CUM PERSECUTIONIB: ETIN SAEC
FUTURO VITAM AETERNAM MULTIPLICABUNT
PRIMI NOVISSIMI ET NOVISSIMI PRIMI
ET INTRANTES AUTEM IHERUSOLYM
ERANT ET PERAMBULABANT illos ETSTUPEBANT
ETSEQUENTES TIMEBANT ETASSUMENS
IterUM DUODECIM CEPIT EIS DICERE
QUE ESSENT EI QUE VENTURA ECCE ASCEN
DIMUS hierosolymam ET PLENE CONSUMA
BITUR FILIUS HOMINIS PRINCIPIBUS SACERDOTUM ET
SCRIBIS ETSENIORIBUS ETDAMNABUNT EUM
MORTE ET TRADENT EUM GENTIBUS ETILLU
DENTES ETCONSPUENT EUM ET FLAGELLA
BUNT EUM ET INTERFICIENT EUM ET TERTIA
DIE RESURGET ET ACCEDUNT AD EUM IACO
BUS ETIOHANNES FILII ZEBEDEI DICENTES
MAGISTER VOLUMUS UTQUODCUMQ PETIE
RIMUS FACIAS NOBIS ILLE DIXIT EIS
QUID VULTIS UT FACIAM VOBIS ETDIXERUNT
AMNOBIS UT UNUS AD DEXTERAM TUAM ET
ALIUS ADSINISTRAM TUAM SEDEAMUS IN
GLORIA TUA IHS AUTEM DIXIT NESCITIS QUID

petitis· potestis bibere calicem quē
ego bibo· aut baptismo quo ego bapti
zor baptizari· ait illi· Dicunt ei· possumꝰ
dñe· Ait eis· calicem quidem meum
ego bibo bibetis· et baptismo quo ego
baptizor baptizabimini· sedere aũ
ad dexteram meam uel sinistram·
non est meum dare uobis· sed quibꝫ· parA
tum est· Et audientes decem· cepe
runt indignari de iacobo· et iohanne fratre
uocans eos· ihesus· ait illis· scitis· quia hi
qui uidentur principari gentibus
dominantur eis· et principes eorum
potestatem habent eorum· non ita
est aũ in uobis· sed quicunq; uoluerit
fieri maior· erit ur minist· et qui
cunq; uoluerit inuobis primus ee·
erit omnium seruus· nam et filius
hominis· non uenit ut ministrare
tibi· sed ut ministraret· et dare
animam suam redemptionem pro
multis· Et uenerunt hiericho· et pro
ficiscente eo de hiericho et discI
pulis eius· et plurima multitudine·

218

tollere et leuare inde ars et non
festinauerit in corde suo. sed credi
derit quicquid dixerit fieri. et
erit ei. propterea dico uobis. omnia quæcū
q; orantes petitis. credite quia accepi
pietis. et ueniet uobis. et cum steteritis
tis ad orandum. dimittite si quid ha
betis aduersus aliquem. ut et pater
quoque uester. qui in celis est. dimittat uobis
dra. uestra. si uos non dimiseritis. nec
pater quoque uester. qui in celis est. dimittet uobis
peccata uestra.

Et uenerunt rursus hierosolymam
Et cum ambularet in templo. accedunt
ad eum summi sacerdotes. et scribe
et seniores. et dicunt illi. in qua po
testate hec facis. et quis tibi dedit
hanc potestatem ut hec facias. ihesus
respondens. ait illis. interrogabo uos
et ego unum uerbum. et respondete
mihi. et ille. cogitabant secum dicentes
si dixerimus de celo. dicet. quare ergo
non credidistis ei. et si dixerimus ex hominibus
timebant populum. omnes enim habe

NONES LONGE ... DE ETNEGLIO IAM
ADESSET QUO ... ROGARE ET RESPON
DENS IHS DIXIT ... ONS INTER plo
QUOMODO DI ... RITUS XPM FILIUM
ESSE DAUID ... ISTUENTE DAUID DICIT IN SPU
SCO · DIXIT DNS ... SCO DE AD EXTRIS
MEIS · DONEC PONAM ... INIMICOS TUOS SCA
BELLUM PEDUM ... SEDENTE DAUID
DICIT EUM DNM · ET UNDE ... FILIUS EIUS ·
ET MULTA TURBA ... CUM LIBERE ... VOLUIT ·
ET DICEBATEIS IN DOCTRINA ... CAUETE
AB SCRIBIS QUI VOLUNT IN STOLIS ... AMBULARE
ET SALUTARI IN FORO · ET IN PRIMIS CATHE
DRIS SEDERE IN SYNAGOGIS · ET PRIMOS
DISCUBITOS IN CENIS · QUI DEVORANT DO
MOS VIDUARUM SUB OBTENTU PROLIXE
ORATIONIS HII ACCIPIENT · PROLIXIUS IU
DICIUM · ET SEDENS IHS CONTRA GAZOPHI
LACIUM · ASPICIEBAT QUOMODO TURBA
IACTARET AES IN GAZOPHILACIUM · ET MUL
TI DIVITES · IACTABANT MULTA · CUM QUE DAM
SETAU UNA VIDUA PAUPER · MISIT DUO
MINUTA · QUOD E QUADRANS · ET CONVO
CANS DISCIPULOS SUOS · AIT ILLIS · AMEN

ETRECEDET SUPERCILIUM ETERUNT TIN
motus ploq
hec dicet
ENIMDUOS IN
pulabitis
STABITIS
ETINGOSCENTIS
DICARE EVANGEL
TRADENTES
QUADINI
ILLABORA
uos loquentes
TRADET AU
ET CONSURGENT FILII INPARENTES ET
TE ADDICIENT EOS ET ERITIS ODIO OMNIB
PROPTER NOMEN MEUM QUIAU SUSTINUERIT
INFINEM hic SALVUS ERIT CUMAUTEMVIDERI
TIS ABOMINATIONEM DESOLATIONIS STAN
TEM UBI NONDEBET qui legit intelligat
TUNC QUIIN IUDEA FUGIANT INMONTES
ETQUISUPTECTUM NEDESCENDAT IN DO
MUM NECINTROEAT UTTOLLAT QUIDE
DOMOSUA ETQUIINAGRO ERIT NONREVER
TATUR RETRO TOLLERE VESTIMENTUM SUUM

240

242

EXPL EVANG SEDMARD

INCIPIT PROLOGVS

248

250

25A

...GNATIONIS HUIUS NASCITUR ... ...ÑTIA
...QUIA ABSCONDITÃ ... ...ARISAEIS
...ET PROCEDITUR ... ...STIÃ NOSTRI
...AUTEM PHARISEIS ET ... ...QUOS
...ROGAVERUNT ... ...OCCIDERE ...
...DEI PER PROPHETAM ... ...
...NON PERIRE ET INCREPAT ...
SABBATIS CURAT HYDROPICUM ...
...DAT ORDINEM NOVITANTE ...
...PERES PASCERE. SIMILITUDINEM ...
...HOMINIS QUI EXCUSANTIBUS ...
...EOS CLAMOS DEGLES ... ...
...DEPLANAVERIS. HORTATUR ...
...PROPTER SE RELINQUENDUM. ...
...MENS TURBE SOLLICITE ...
XV. SALVATUM ESSE NON CREDERES ...
...PHARISEIS DECIMATIO PASTORE ...
...DILECTIONE PASTORIS. PROPTER ...
...AC NOCTE RELINQUENDUS. ...
...UNA ORACULUM PORTA INGENTES ...
...SECUTHOMINIS QUIDQUID ...
...STULTIA DIGESTI. EXACUIBUS ...
...EGIT. PROQUE VITALES ...
...DENSARE PROCLIVE ...

tribuit · et hoc exitu
recusauerunt sup
et sup hierusalē et
pregolcit · et
ōsas eugetit · et ueniens
bas dicit · pharisęos intro
qua potestate hec facis Re
tismo iohannis interrogat
subiungens si · quibus ero
ao dinea · postemplū dis
T
se interrogans quodi iudex
esset et adulsedentem
scribis caudod · diuca
donario quodinda
structura et ecce
et ecce exitu hierosalē et
uolentes pharisęos
discipulos et

D

130

INEPTI EWANGELIÆ

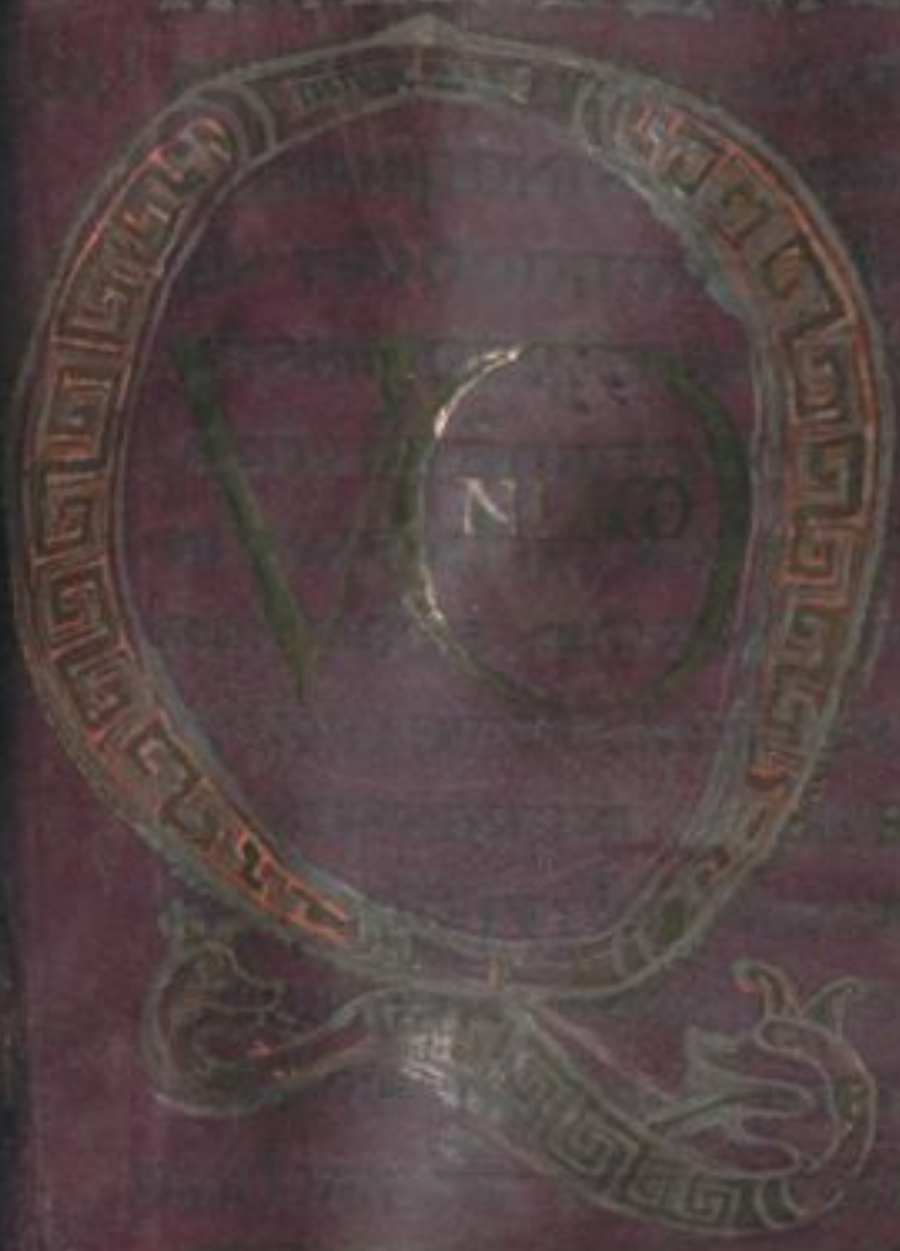

VOLVT

L

261

ET OCCURRENT SIBI
QUI
QUIBUS DIXIT DNS INQUIT
RESPONDENS AUTEM
ET DIXIT
ANGELUS GABRIEL AD
QUI NOMEN NAZARETH
VIRO CUI NOMEN
DAVID ET NOMEN VIRGINIS
SUS ANGELUS AD
DNS TECUM
QUAE CUM AUDISSET TURBATA
ET COGITABAT QUALIS
TATIS ET AIT ANGELUS
RECHI NON ERIT FINIS
ANGELO QUOD
NOBIS DNE ET RESPO
DNE SPES SUPER

270

S̄Ō

ET NE QUIS DICERE POSSIT QUOD
NEMO DICO ENIM UOBIS QUIA POTENS EST
DEUS DE LAPIDIBUS ISTIS SUSCITARE FILIOS ABRAHE ET
IAM SECURIS AD RADICEM ARBORUM POSITA
EST OMNIS ERGO ARBOR NON FACIENS FRUCTUM BONUM
EXCIDETUR ET IN IGNEM MITTETUR ET TURBE
QUARUM ET PUBLICANI ERANT UENERUNT UT
BAPTIZARENTUR ET DICENTES MAGISTER QUID FACIEMUS
RESPONDENS AD EOS IOHANNES AIT ILLIS QUI HABENT
DUAS TUNICAS DET NON HABENTI ET QUI HABET
ESCAS SIMILITER FACIAT ET PUBLICANI UENERUNT
UT BAPTIZARENTUR ET DIXERUNT AD ILLUM
QUID FACIEMUS MAGISTER ET IPSE DIXIT AD EOS
QUID UOBIS CONSTITUTUM EST FACERE ET
NOS QUID FACIEMUS ET AIT ILLIS NEMINEM CONCUTIATIS
NEQUE CALUMNIAM FECERITIS ET CONTENTI ESTOTE
STIPENDIIS UESTRIS ET EXISTIMANTE AUTEM POPULO
ET COGITANTIBUS OMNIBUS IN CORDIBUS SUIS DE
IOHANNE NE FORTE IPSE ESSET CHRISTUS RESPON
DIT IOHES DICENS OMNIBUS EGO QUIDEM AQUA
BAPTIZO UOS VENIET AUTEM FORTIOR ME
IUS NON SUM DIGNUS SOLUERE CORRIGIAM CALCIAMEN
TORUM EIUS IPSE UOS BAPTIZABIT IN SPIRITU SANCTO
ET IGNI CUIUS UENTILABRUM IN MANU EIUS

filius ioseph

Qui fuit zorobabel	Qui fuit obed	Qui fuit
Qui fuit salathiel	Qui fuit booz	mathusalam
Qui fuit [illegible]	Qui fuit salmon	Qui fuit
Qui fuit [illegible]	Qui fuit naasson	enoch
Qui fuit [illegible]	Qui fuit aminadab	Qui fuit
Qui fuit cosam	Qui fuit aram	iared
Qui fuit helmadam	Qui fuit esrom	Qui fuit
Qui fuit her	Qui fuit phares	malaleel
Qui fuit iesu	Qui fuit iuda	[illegible]
Qui fuit helieser	Qui fuit iacob	cainan
Qui fuit iorim	Qui fuit isaac	Qui fuit
Qui fuit matthat	Qui fuit abrahe	enos
Qui fuit levi	Qui fuit thare	Qui fuit
Qui fuit [illegible]	Qui fuit nachor	seth
Qui fuit iuda	Qui fuit seruch	Qui fuit
Qui fuit ioseph	Qui fuit ragau	adam
Qui fuit iona	Qui fuit falech	Qui fuit
Qui fuit heliachim	Qui fuit eber	dei
Qui fuit melea	Qui fuit sale	
Qui fuit menna	Qui fuit cainan	
Qui fuit mattatha	Qui fuit arfaxat	
Qui fuit nathan	Qui fuit sem	
Qui fuit david	Qui fuit noe	
Qui fuit iesse	Qui fuit lamech	

276

278

INO [illegible] EXITTABILLO [illegible]

[illegible] OGILLO INODNŌ [illegible]

SIDONIS SOCRUS AUSIDONIS [illegible]

[illegible] STANS SUPTRA [illegible] COPERAUIT [illegible]

[illegible] BAT illeſt [illegible]

[illegible] illosaoci [illegible]

[illegible]

exhortantibus eum discipulis ut
[illegible] GT TACTO
[illegible] ut
[illegible] ET OCIDENS IN
[illegible] potes
[illegible] ET CONTESTANS
[illegible] ET IPSE PRECEPIT
[illegible] OSTENDERE
[illegible] ET OFFER
[illegible] OBLATIONEM
[illegible] IN
[illegible] BAT AUTEM
[illegible] SECUNDO OCCIDO
[illegible] ET
[illegible] SUIS IPSE AUTEM SE
[illegible] ET TACTUS INDIES DIEBUS ET IPSE SEDEBAT
DOCENS ET ERANT PHARISEI SEDENTES ET
legis doctores qui venerant ex omni
castello galilee et iudee et hierusalem
et virtus domini erat ad sanandos eos Et ecce
viri portantes in lectulo hominem qui erat
paralyticus et quaerebant eum inferre
et ponere ante eum Et non invenientes

RESPONDENS

284

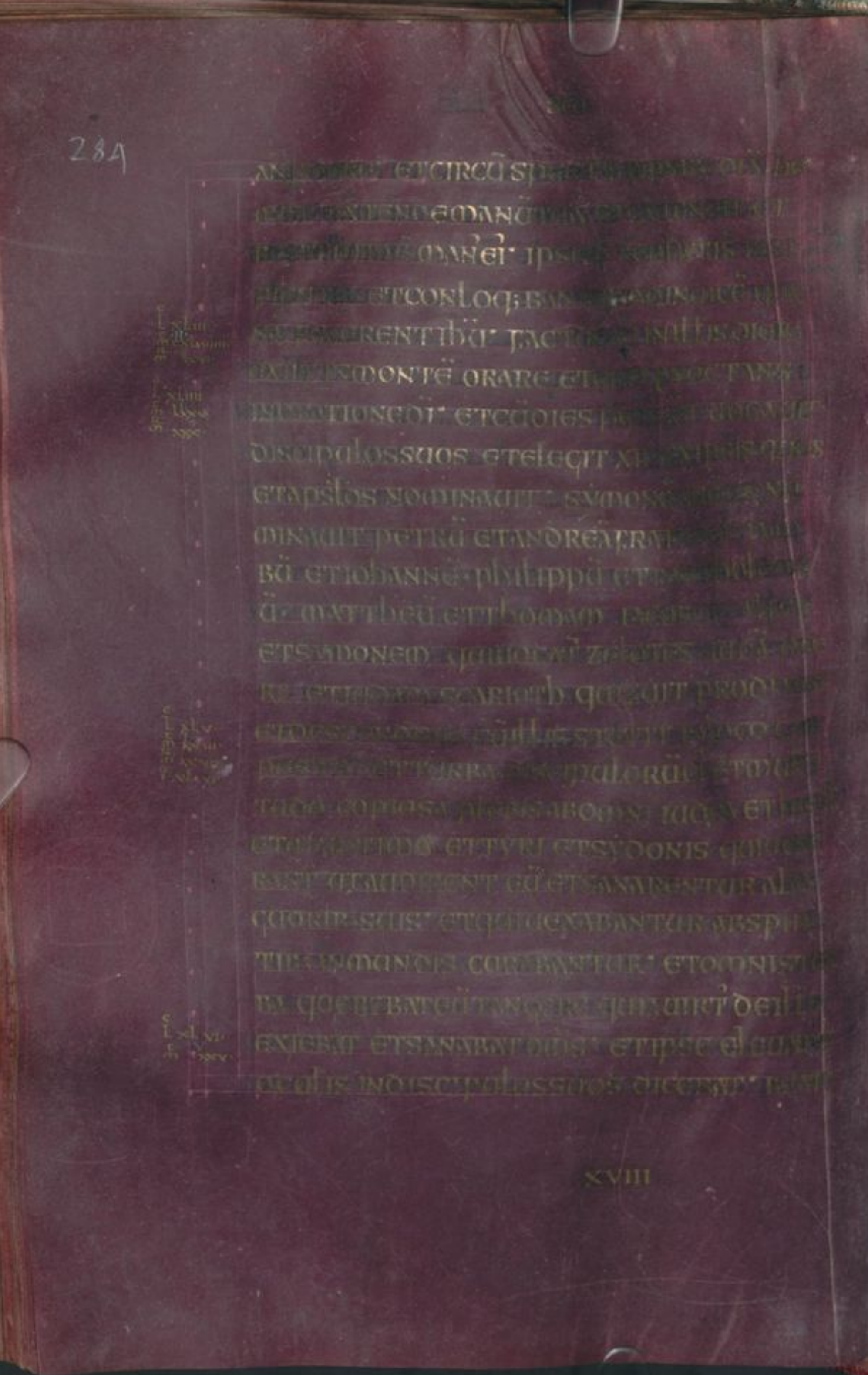

[illegible]s cu[illegible] homines
[illegible] es[illegible]auerint
[illegible]ele[illegible]rint
[illegible] uos [illegible] homines et
[illegible]erint uos et [illegible]rauerint
[illegible]erint nom̃ uestrum [illegible]m̃ propt
[illegible]hominis · gaudete [illegible] die et exul
[illegible] ecce [illegible] multa in ce
[illegible]lom · hec enim faciebant prophetis
[illegible]s eorum · [illegible] uae uobis diuiti
[illegible]abetis consolationem uestram
[illegible]is qui saturati estis quia esuri
[illegible]tis · uae uobis qui ridetis nunc
[illegible]itis et flebitis [illegible]
[illegible]erint omñs homines [illegible]
ciebant pro[illegible]
sed uobis [illegible]
[illegible] facite his qui oderunt uos
[illegible]cite mal[illegible]dicentibus uos
[illegible] pro calumniantibus uos · et qui te p
[illegible] in maxillam · praebe et alteram ·
[illegible] qui aufert tibi uestim̃tũ etiã
[illegible] noli prohibere · omni autẽ peten
[illegible] tribue · et qui aufert quae tua sunt
repetas

Sco

f. Lm
r. & Lm.

f. Lv.
& v.

f. LVI
r. & LVI.

f. LVII
r. & LVI.

288

SCŌ

224

SCIS EXTENSIS OBIS· ET qui
RE EXIIT hic SCENDENS
OMNĒ
IOHANNI discipul
ECCO AGNVS DEI ECCE QVI TOLLIT
ET DIXIT AD EOS OICENS
ES· AN ALIŪ EXPECTAMVS·
ĒDENS· DIXER· IOHES BAPTISTA
TE OICENS· TUES QUI VENTURUS
EXPECTAMVS· IN IPSA HORA· CURAVERUNT
ALANGUORIBS· EIUS· ET SPIRITU ORIS EI
CECIS AUDITUS· DONAVIT OISĒ· ET RESPONS·
ŌNĪ ILLIS· EUNTES· ANUNTIATE IOHANNI QUE
DISTIS· ET VIDISTIS· CAECI VIDENT CLAUDI
AMBULANT· LEPROSI MUNDANTUR SURDI
AUDIUNT· MORTUI RESURGUNT· PAUPERES
EVANGELIZANTUR· ET BEATUS· QUI FUERIT
SCANDALIZATUS· IN ME· ET CUM DISCESSISSENT
IOHANNIS· CEPIT DICERE· AD TURBAS
QUID EXISTIS IN DESERTUM VIDERE· HARUNDINEM
VENTO MOVERI· SED QUID EXISTIS VIDERE·
HOMINĒ MOLLIB; DE STRŌTIS IN DOMIBŪ· ECCE
QUI IN DELITIS PRETIOSAS· ET VESTITUS IN DOMIBŪ
REGŪ· SED QUID EXISTIS VIDERE· PROPHETAM

ETIAM DICO UOBIS ET PLUS QUAM PROPHETAM
[illegible] HIC EST DE QUO SCRIPTUM EST ECCE MITTO ANGE
LUM MEUM ANTE FACIEM TUAM QUI PRAEPARABIT UIAM
[illegible] TUAM ANTE TE DICO ENIM UOBIS MAIOR INTER NA
TOS MULIERUM PROPHETA IOHANNE BAP
TISTA NEMO EST QUI AUTEM MINOR EST IN REGNO DEI
L[illegible] MAIOR EST ILLO ET OMNIS POPULUS AUDIENS
ET PUBLICANI IUSTIFICAUERUNT DEUM BAPTIZATI
BAPTISMO IOHANNIS PHARISAEI AUTEM ET LE
GIS PERITI CONSILIUM DEI SPREUERUNT IN SEMET
[illegible] IPSOS NON BAPTIZATI AB EO CUI ERGO SIMI
LES DICAM HOMINES GENERATIONIS HUIUS
ET CUI SIMILES SUNT SIMILES SUNT PUERIS SEDEN
TIBUS IN FORO ET LOQUENTIBUS AD INUICEM ET
DICENTIBUS CANTAUIMUS UOBIS TIBIIS ET NON SAL
TASTIS LAMENTAUIMUS ET NON PLORASTIS UENIT
ENIM IOHANNES BAPTISTA NEQUE MANDUCANS
PANEM NEQUE BIBENS UINUM ET DICITIS DAEMO
NIUM HABET UENIT FILIUS HOMINIS MAN
DUCANS ET BIBENS ET DICITIS ECCE HOMO
DEUORATOR ET BIBENS UINUM AMICUS PUB
LICANORUM ET PECCATORUM ET IUSTIFICATA EST
[illegible] SAPIENTIA AB OMNIBUS FILIIS SUIS ROGAUIT
AUTEM ILLUM QUIDAM DE PHARISAEIS UT MANDUCA

292

RET cū ea· ET ECCE MVLIER QVAE ERAT IN CI
VITATE PECCATRIX· VT COGNOVIT QM ACCVM
BIT IN DOMO PHARISEI ATTVLIT ALABAS
TRVM VNGVENTI· ET STANS RETRO SECVS
PEDES EI· LACRIMIS COEPIT RIGARE PEDES
EI· ET CAPILLIS CAPITIS SUI TERGEBAT EOS
OSCVLABATVR PEDES EI· ET VNXIT EOS
EBAT· DIXIT AVTEM PHARISEVS QVI VOCAVERAT
EVM· AIT INTRANS DIXIT
PHETA SCIRET VTIQ QS ET QLIS ESSET MVLIER
ESSET QE TANGIT EVM QM PECCATRIX E·
ET RESPONDENS IHS· DIXIT AD ILLVM
QD TIBI AD QVOD DICERE· AT ILLE· DIXIT
DIC· DVO DEBITORES ERANT· CVIDAM FENERA
TORI· QVIDEBEBAT DENARIOS QVINGENTOS
ALIVS QVINQVAGINTA· NHABENTIBVS ILLIS VN
DE REDDERENT· DONAVIT VTRISQ· QVIS
QD EVM PLVS DILIGIT· RESPONDENS SIMON DIXIT
AESTIMO QM IS CVI PLVS DONAVIT· AT ILLE
DIXIT· RECTE IVDICASTI· ET CONVERSVS AD
MVLIEREM· DIXIT SIMONI· VIDES HANC MVLIE
REM· INTRAVI IN DOMVM TVAM· AQVAM PEDIBVS ME
IS NON DEDISTI· HEC AVTEM LACRIMIS RIGAVIT

p̄ceptis deos: et capiti hostis territ:
os cui ꝓ nobis non occidit: hic ait ex quo
intrauit: necessarium esse ut ipse pro eis
ost: hoc caput eius conteret: hic ait
ostendit: to unxit pre consortes: propter
co tibi: reddit tentauit peccata
mea: qm̄ ol ex ordine cui ait mihi dicit
etur: mihi ol: dix ait illa: reddit
tentur tibi peccata: et coeperũ qui si
mul accumbebant dicere: intra se: quis
hic qui etiã peccata dimittit: dix ait ad
mulierẽ: fides tua te saluam fecit: uade in
pace: et factũ est deinceps: et ipse ibat
per ciuitates et castella: prędicans
et euangelizans regnũ dei: et xii cũ illo:
et quidã mulieres quę curatę erant ab
spiritibus malignis et infirmitatibus:
maria que uocatur magdalene: de qua
daemonia septem exierant: et iohanna ux
herodis procuratoris herodis: et su
sanna: et alię multę quę ministrabant
eis de facultatibus suis: cũ autem turba plu
rima conueniret: et de ciuitatibus per
derent ad eum: dix per similitudinem:

cxvii

1295

ETCOEPERUNT CONTES-
TARI ET NIHILOMINUS QUIDAM
EORUM DE DISCIPULIS QUI AUDIERANT
RESPONDERUNT. RESPICIENTES AUTEM
INTENTI ERANT NEQUAQUAM ACCEN-
DERETUR DOMUS ET ECCE DORMIEBANT
ERANT CANDELE ARDENTES ET INTRANTES
INTROIERUNT NEQUAQUAM QUOCUSQUE
PERTRANSIRENT ET SPARSIM DESUPER
ADOPERTIS QUIBUSDAM ET SUBITO ERGO QUO
ADOPERTIS QUIBUSDAM ET SUBITO ERGO QUO
QUIDEM NON HABEBAT ET NIHIL QUIDEM SE HA
BENS ADFERETUR AB ILLO GENERALITER ILLA
INTERSEI ET NON POTERAT NOMINE EGREDIRE
ET NUNTIARE ILLIS SANCTIS DOMESTICIS QUI
RESPONDEBANT EIS DIABOLICIS ET ITERUM
DICEBAT EIS QUIBUSDAM ET IPSE ASCENDIT
IN NAVICULAM ET DISCIPULIS ET TRANSIIT
TRANSFRETAVIT TRANSTANQUAM ET ASCENDER
SANCTIS AUTEM OBDORMIENT ET OBSCEN
DIT PROCELLA VENTI INSTANQUAM ET COMPLEBAN
TUR ET PERICLITABANTUR ACCEDENTES AU

et rogabant eum ut
transiret de finibus eorum. Et
cum factus esset ascendens
navim, coepit ille qui fuerat
a dæmonio vexatus deprecari
illum ut esset cum eo. Et
non dimisit eum Iesus, sed
ait illi: Vade in domum tuam
ad tuos, et annuntia eis
quanta tibi Dominus fecerit
et misertus sit tui. Et abiit
et coepit praedicare in Decapoli
quanta illi fecisset Iesus. Et
omnes mirabantur. Et cum
transfretasset Iesus in navi
iterum in contrariam ripam,
congregata est turba copiosa
super eum, et erat circa mare.
Et venit unus de archisynagogis
nomine Iairus, et videns eum
procidit ad pedes eius et
rogabat eum multum dicens
quia filia mea in extremis
est habet, veni, inpone manum
super illam ut salva sit et
vivat. Et abiit cum illo, et
sequebatur eum turba multa
et comprimebant eum. Et
mulier quae erat in fluxu
sanguinis duodecim annis,
et multa passa a multis
medicis et erogans omnia
sua et nihil profecerat sed
magis deterius habens,
cum audisset de Iesu, venit
in turba retro et tetigit
vestimentum eius. Dicebat
enim quia si vestimenta
eius tetigero, salva ero.
Et statim siccatus est fons
sanguinis eius, et sensit
corpore quia sanata est a
plaga. Et statim Iesus
cognoscens in semetipso
virtutem quae exierat de
illo, conversus in turba
dicebat: Quis tetigit
vestimenta mea? Et dixerunt
ei discipuli eius: Vides
turbam comprimentem te,
et dicis: Quis me tetigit?
Et circumspiciebat videre
eam quae hoc fecerat.
Mulier autem timens et
tremens, sciens quod in se
factum est, venit et procidit
ante eum et dixit ei omnem
veritatem. Ipse autem dixit
illi: Filia, fides tua te
salvam fecit; vade in pace
et esto sana a plaga tua.
Adhuc eo loquente, venerunt
a principe synagogae dicentes:
Quia filia tua mortua est,
quid ultra vexas magistrum?
Iesus autem statim audito
verbo quod dicebatur,
ait archisynagogo: Noli
timere, tantum crede.
Et non admisit quemquam
sequi se nisi Petrum et
Iacobum et Iohannem
fratrem Iacobi. Et venit
in domum archisynagogi,
et vidit tumultum et
flentes et ululantes multos.
Et introgressus dixit eis:
Quid tumultuamini et
plorate? Puella non est
mortua sed dormit. Et
deridebant eum. Et cum
eiecisset omnes, assumit
patrem puellae et matrem
et eos qui cum eo erant,
et introibat ubi puella
erat iacens. Et tenens manum
puellae ait illi: Talitha
cumi, quod est interpretatum:
Puella, tibi dico, surge.
Et continuo surrexit puella
et ambulabat; erat enim
annorum duodecim. Et
obstupuerunt stupore magno.
Et praecepit illis ne
cui hoc dicerent, et iussit
illi dari manducare.

cxvii

Lxxxv
Locus
xlviii

[illegible] ILLI FILIA ET
[illegible] ADHUC
[illegible] GENIT AD EUM IPE SYNAGO
[illegible] QUIA MORIEBATUR FILIA TUA NOLI
[illegible] IHS AUDITO HUIUSMODI VERBO RES
[illegible] PATRI PUELLE NOLITE TIMERE CREDE
[illegible] ET SALVA ERIT ET INTROIENS NEMINEM ET DI
[illegible] NON POSUIT INTRARE SECUM QUEMQUAM
[illegible] NISI PETRUM ET IACOBUM ET IOHANNEM ET PA
[illegible] TREM PUELLE FLEBANT AUTEM OMNES
[illegible] PLANGEBANT ILLAM AT ILLE DIXIT NOLITE FLE
[illegible] RE NON MORTUA SED DORMIT ET DERIDE
[illegible] BANT EUM SCIENTES QUIA MORTUA ESSET
[illegible] IPSA AUTEM TENENS MANUM EIUS CLAMAVIT DICENS
PUELLA SURGE ET REVERSUS EST SPIRITUS EIUS
SURREXIT CONTINUO ET IUSSIT ILLI DARI
MANDUCARE ET PRECEPIT ILLIS NE CUI
DICERENT QUOD FACTUM ERAT
CONVOCATIS AUTEM DUODECIM APOSTOLIS
DEDIT ILLIS VIRTUTEM ET POTESTATEM SUPER OMNIA
DEMONIA ET UT LANGUORES CURARENT ET
MISIT ILLOS PREDICARE REGNUM DEI ET SANARE
INFIRMOS ET AIT ILLIS NIHIL TULERITIS
IN VIA NEQUE VIRGAM NEQUE PERAM NEQUE PANEM

300

Luc. xiii. Luc. iv.

Luc. xxi. Luc. xvii.

ꝯ

…ICIBVS INCREPANTES EOS NE
…DESCRIPTOS AD ILLOS
…DANDO DIXERE NOS
…QUINQUE ET DUO PISCES
…OS AUT ET HANC NOSTRAM
…ERANT AD PRESENS QUINQ
…AC ADDISCUMBERE FACTE ILLOS
…RE PONENTES QUINQUAGENOS ET
…ER ET TOLLENTES DUODECIM
…PANES ET DUOS PISCES RESPEXIT IN
…BENEDIXIT ILLIS ET FRACTI ET TOTIS TRIBU
…DISCIPULIS ET PONEBANT ANTE TURB
…ET DANDO DUODECIM ET SATURATI SUNT
…ET SUBLATUM QUOD SUPERFUIT ILLIS FRAGMENTORUM
…XII ET FACTUM EST CUM ESSET
…CRAT ILLO ET DISCIPULI EIUS PROCESSIT IN
…LOS DICENS QUEM ME DICUNT ESSE TURBE
…ILLI RESPONDENTES DIXERE IOHANNEM BAPTISTAM
…ALII AUTEM HELIAM ALII QUE PROPHETA UNUS
…RESURREXIT DIXIT ILLIS QUEM AUTEM ME ESSE
…RESPONDENS SYMON PETRUS DIXIT
…ILLE INCREPANS ILLUM PRECEPIT
…NEMINI DICERENT HOC DICENS QUIA OPORTET
…HUMANUM FILIUM MULTA PATI ET REPROBARI

Lectio
[illegible]

Lectio
[illegible]

Lectio
[illegible]

sco

Sco

qua illi ciuitati q̄ tibi cor azain
[illegible] saida q̄ [illegible] etsi ooneꝰ
[illegible]sent cir[illegible]sp[illegible]ndo bis pa
[illegible] licio et [illegible]sent[illegible]pe
[illegible] ꝯgrutaꝝ [illegible] [illegible]
[illegible] in iudicio q̄ [illegible] et [illegible]
[illegible] ce li [illegible] ad inferna
[illegible]eris Quia si [illegible] et
[illegible]sperati desperarit qua ꝯ desper
[illegible]arit ꝯ q̄ [illegible]arit Redeat sic ad
[illegible] ꝯ cadaꝝ dicentes Vñe etiaꝫ
[illegible] subiuncti tibi nobis in oꝝ etio et
[illegible] hoc ba satanas sic [illegible]cor de celo
[illegible]te ecce oꝝ doris [illegible]
[illegible] supra sorpentes [illegible] et
supra oēm [illegible] inimici nichil nos
nocebit [illegible]
[illegible]
[illegible] scripturas in celis In ipsa hora
[illegible] spūsco et dix Confitebor tibi
[illegible] celi et terra q̄ abscondisti hec
[illegible]bus et prudentib⁹ et revelasti ea
[illegible] etiaꝫ pater q̄ sic placuit ante te
[illegible] traditas a patre meo et nemo scit

308

quasi tu filius nisi pa· et dixit pa· nisi
hoc ve· reuoluerit· filius· reuelabit ei
Et conuersus ad discipulos· dixit
Beati oculi· qui uident que uos· dicos
uobis· quod multi prophete· et reges· de
siderauerunt uidere· que uos uidetis· et
et audire· que audi· is et non audierunt
quod lecis perit· surrexit· tempestati· et
dicens· magis· quo facie· do· ut uitam
possidebo· ut· ille dix· ad eu· in lege
scriptu· quomodo lecis· ille respondens
dix· dilices dn· de· tuu· ex toto corde tuo
et ex tota anima· et ex omnib· uiribus
sic ipsu· dix· recte respondisti· hoc
facito· et uiues· ille uolens se
ipsu· dix· uolens· et quis· e· meus· pxi
sus· suscipiens· ad hec· dix· homo· quidam
descendebat· ab hierl· in hiericho· et in latrones
incidit· qui· et spoliauerunt· eu· et plas
gis· impositis· abier· secundu· relictu· ac
cidit· ut· de· ts· sacerdos· quidam· descen· deret
eadem· uia· et uidens illu· pretermisit· similit
et leuita· cu· et secus locu· et uenies· ad

[illegible] SADARTAS [illegible]IDAVIT FACIENS
[illegible] ET DISCIPULOS ET DISCE[illegible] ORDI
[illegible] PROPIAS [illegible] AUDIENDI
[illegible] ET SUSCIPIENDI [illegible]
[illegible] DUX INSTABILIS ET [illegible]
[illegible] PROFECTUS DUCIS DESIDERIO ET
[illegible] STABILARIO CUI ET CURA ILLIUS HABE-
[illegible] SUPERVENIENS ECCE CUREDIERO
[illegible] QUASDORCETRA DICETUR TIBI QUI
[illegible] ILLE QUI NON IN LATRONES AT ILLE
[illegible] MISERICORDIAM ILLI ET VAE ILLIUS
[illegible] FACSIMILIT FACTUM EST DUM ITE-
[illegible] INTRAVIT QUODDAM CASTELLUM
[illegible] QUAM ET HOSPITIO SUO
[illegible] ET HOC [illegible]
[illegible] QUE ET [illegible]
ADOLESCENS DUXIT ILLAM IN [illegible] SUAM
[illegible] QUESTE
[illegible] NON HABEBAT QUOD SOROR
[illegible] SOLLICITUS MINISTRARE DICERGO
[illegible] ET RESPONDENS DIXIT ILLI
[illegible] MARTHA SOLLICITAS ET TUR-
[illegible] PLURIMA PAUCORUM NECESSA-
[illegible] OPTIMAM PARTEM ELEGIT QUE NON

scō

310.

docēnos

Sed

ABel . usq; Zachariæ

hypocrisis

ERIT

316

Rō abis quoc
plures non habent ampl
rationem dobis quę
quisquis occiderit
ingehennam
nonne quis q
etiam exilis
de capillis capu
nolite ergo time
scitis plures stis
quicūq confessus
stis etiam hominis
illō confitebitur
ne cogitetis quomodo aut
dicatis spūs enim
hora quid oporteat dicere
quidā de turba dixit

SEC

IO·DOMINICO UOBIS·NO
quiomanto
PERE QUIQUES'TIA
EST QUAND ESCA· ST
TIONEM· CONSIDERATIO
QUIA NON SECUNDUM
QUIBUS ON EST
NOBILEM· ET TOS PASCH
TO MAGIS QUOS PLANUS
AGREDI· ET STRATO COCTA
NOLEBRE NOS INTRODUCES
TUUS ANIMO· SICCO NEGOTIO
NIMIS EST PRO
PER SOLLICITUS· CONSTITUIT
PERE PROVIDENT QUOMODO
QUIBUS NOBIS DEUS
ERIS· SI QUIS PERSEVERAVERIT
DOCEBIT NOS QUI EST
NOBILEM ET TOS
QUANTO MAGIS QUOS PLANUS
ET QUIS NOBILE QUOMODO
ET QUIS SOLLICITUS ERIS

INSUBLIME TOLLITE CENIM OMNIA GENTES MUNDI QUAERUNT PATER AUTE
DESIDERAT· QUIBUS INDIGETIS HIS· UERUM
TAMEN QUAERITE REGNUM DEI· ET HAEC
OMNIA ADICIENTUR UOBIS· NOLITE
TIMERE PUSILLUS GREX· QUIA COMPLA
CUIT PATRI UESTRO DARE UOBIS REGNUM
UENDITE QUAE POSSIDETIS ET DATE
ELEEMOSYNAM· FACITE UOBIS SACCOS
QUI NON UETERESCUNT THESAURUM
NON DEFICIENTEM IN CAELIS QUO FUR
NON APPROPIAT· NEQUE TINEA CORRU
MPIT· UBI ENIM THESAURUS UES
TER IBI ET COR UESTRUM ERIT· SINT LUMBI
UESTRI PRECINCTI ET LUCERNAE ARDEN
TES· ET UOS SIMILES HOMINIBUS
EXPECTANTIBUS DOMINUM SUUM
QUANDO UENIAT ET PULSANTI
APERIANT EI· BEATI
SERUI ILLI· QUOS CUM UENERIT DO
MINUS INUENERIT UIGILANTES·
AMEN DICO UOBIS· QUOD PRECINGET
SE ET FACIET ILLOS DISCUMBERE

SEC

Lúc

SEC

324

Luc

ET
IN

SGC

INNOTESCANO LOCO
TEINQUIETO DICENTIBI
DESUPERBIE FUNCCRII
CORAM OMNIBUS DISCUBO
QUI QUIDEM QUISQUIS EXALTA
BITUR ET QUI SE HUMILIAT EX
ALTABITUR DIXIT AUTEM ET IESUS ILLI QUI
VOCAVERAT EUM CUM FACIS PRANDIUM
NOLI VOCARE AMICOS
NEQUE FRATRES TUOS NEQUE
COS NEQUE VICINOS DIVITES
NE FORTE ET TU RECIPIANT
IBI RETRIBUTIO FIAT TIBI
NUM CUM AUTEM CONVIVIUM
ES VOCA PAUPERES DEBILES
TUS ERIS QUIA NON HABENT
RETRIBUTIONE IUSTORUM
QUOD AUDISSET QUIDAM DE DISCUMBENTIBUS
CIBUM ILLI BEATUS
VOCABIT PANEM IN REGNO
DIXIT HOMO QUIDAM
MAGNAM ET VOCAVIT

328

...QUOD CRESSUOS CAUDICANS ET CIENTIEN...
...O QUOD PCONDOCAUDICOS ET CIENOS...
...DICE SILIS CONGRAUDANTIS HABITI...
...QUAM SCIENTO QUOD AB QUAE PECCA...
...CIO LO QUOBIS QUOD ITA CAUDICO...
...TIONES LO SUPER UNO PECCATORE...
...PENTIN DIXCENTIA QUAM OSUPER...
...NAC INTA NOVEM JUSTIS QUAM NON...
...ICENT PENITENTIA AUT QUOD...
...TALENS ORACIONAS DECEM SUP...
...ERIT ORACIONO UNAM NON EXA...
...VENOM LUCRUM NON CIRCUMCISIO...
...QUOD QUO ET QUERIT OJUCENTIS...
...ONCCINCIENTIA ET CIRCUMCISIONE...
ET CONUERSATIONEM CAUDICANTIS...
DICENS CONUERSATIONEM CIRCUM...
QUAM SCIENTO QUOD AB QUAE PEC...
CATORE CONUERSATIONEM AUTEM...
CAUDICANTIS SUPERUENIO PEC...
CATORE PENITENTIAM AGENTIS.
SIMILITUDO HOMO QUIDAM HABUIT
DUOS FILIOS. ET DIXIT NOUISSIMUS
EX ILLIS PATRI PATER DA MIHI
PORTIONEM SUBSTANTIAE QUAE

ME CONTINGIT ET OMNES DILIGENTES
STRANGE ET NOS PRESENTIALIOS O
DIES CONGREGATIS OMNIBUS AMICIS
HUIUS CIVITATIS FILIUS PERIERE PRO
FECTUS EST IN REGIONEM LONGIN
QUAM ET IBI DISSIPAVIT SUBSTAN
TIAM SUAM VIVENDO LUXURIOSE ET
POSTQUAM OMNIA CONSUMPSIS
SET FACTA EST FAMES VALIDA IN
REGIONE ILLA ET IPSE COEPIT EGE
RE ET ABIIT ET ADHESIT UNI CIVIUM REGIO
NIS ILLIUS ET MISIT ILLUM IN VILLAM
SUAM UT PASCERET PORCOS EIUS ET
CUPIEBAT IMPLERE VENTREM SUUM DE GLIQUI
BUS PORCORUM QUAE MANDUCABANT ET NE
MO ILLI DABAT INTRA SEMETIPSUM AUTEM REVER
SUS DIXIT QUANTI MERCENARII
PATRIS MEI ABUNDANT PANIBUS E
GO AUTEM HIC FAME PEREO SURG
AM ET IBO AD PATREM MEUM ET
DICAM ILLI PATER PECCAVI IN CE
LUM ET CORAM TE ET IAM NON SUM DI
GNUS VOCARI FILIUS TUUS FAC ME
SICUT UNUM DE MERCENARIIS TUIS

et sortiens ue ni ad patrem suum
Cum adhuc longe esset
uidit illum pater ipsius et misere
catus est et accurrens
cecidit super collum eius
et osculatus est eum Dixitque ei
filius pater peccaui in celum
et coram te iam non sum dignus
uocari filius tuus Dixit autem
pater ad seruos suos cito pro
ferte stolam primam et induite
illum et date anulum in manu
eius et calciamenta in pedes
et adducite uitulum saginatum
et occidite et manducemus et
epulemur quia hic filius meus
mortuus erat et reuixit
perierat et inuentus est Et
coperunt epulari Erat autem
filius eius senior in agro et cum
ueniret et appropinquaret
domui audiuit symphoniam
et chorum et uocauit unum
de seruis et interrogauit

231

dno dispensatio est as ieom lect pro
phete usque vobascum. gaso
rex sum di cum secli zatur. et tog
nis illud dum pacti. facilius est
ad red. celum et terram preteri
re dominis quidquid fit uxorem
sed di. et ducit alteram adulter
et qui dimissam a uiro ducit. mecc
batur
homo quidam erat dives. et indue
bat purpura et bysso. et epulabatur
cotidie splendide. erat. quidam
mendicus nomine lazarus. qui iace
bat ad ianuam eius ulceribus ple
nus. cupiens saturari de micis
que cadebant de mensa dilitis
sed et canes uenientes lingebant
bant ulcera eius. factum est aut
de mori egenum. et
portari eum ab angelis in sinum
abrahe. mortuus est autem et
dives. et sepultus est in inferno
eleuans autem oculos suos cum
esset in tormentis uidit abrahā

ALONGE LAZARUM REQUIES ET
IPSE CRUCIANS. DIXIT PATER ABRAHA
MISERERE MEI ET MITTE LAZARUM
UT INTINGAT EXTREMUM DIGITI SUI
IN AQUA ET REFRIGERET LINGUAM MEAM
QUIA CRUCIOR IN HAC FLAMMA. ET TOLX
ILLE ABRAHAM. FILI RECORDARE QUIA
RECEPISTI BONA IN VITA TUA ET
RUS SIMILITER MALA NUNC AUTEM
HIC CONSOLATUR TU VERO CRUCIARIS
ET INTER HOS OMNES INTER NOS ET VOS
CHAOS MAGNUM FIRMATUM EST UT
HII QUI VOLUNT HINC TRANSIRE
NON POSSINT NEQUE INDE HUC TRANS
VENIRE DIXIT ROGO ERGO TE
ET MITTAS EUM IN DOMUM PATRIS
MEI HABEO ENIM QUINQUE FRATRES
UT TESTETUR ILLIS NE ET IPSI VE
NIANT IN LOCUM HUNC TORMENTORUM
ET AIT ILLI ABRAHAM HABENT MOYSEN
ET PROPHETAS AUDIANT ILLOS
AT ILLE DIXIT NON PATER ABRAHAM
SED SI QUIS EX MORTUIS IERIT AD EOS
PENITENTIAM AGENT AIT AUTEM ILLI

Sanctos vsq; et prophetas nouauerunt
neq; si quis ex mortuis resurrexerit credent. Et ad discipulos suos
ait. Impossibile est ut non veniant
scandala. Ve autem illi per quem
veniunt. Vtilius est illi si lapis
molaris imponatur circa collum
eius et proiciatur in mare:
quam ut scandalizet unum de pu
sillis istis. Attendite vobis. Si pec
cauerit frater tuus increpa illum:
et si penitentiam egerit dimitte
illi. Et si septies in die peccauerit
in te: et septies in die conuer
sus fuerit ad te dicens. Penitet
me. Dimittes illi. Et dixerunt
apostoli domino. Adauge nobis fidem.
Dixit autem dominus. Si habueritis
fidem sicut granum sinapis.
diceretis huic arbori moro. Era
dicare et transplantare in mare
et obediret vobis. Quis autem
uestrum habens seruum arantem
aut pascentem qui regresso

DICAT ILLI ILLUSTRIO TRANSI
RECIPIE ET NON DICIT PARA QUOD
COMEDAT ET PRECINGE TE ET MINISTRA
MIHI DONEC MANDUCEM ET BIBAM
ET POST HEC TUM MANDUCABIS ET BI
BES TU QUI QUO GRATIAM HABET ET SER
VO ILLI QUIA FECIT QUE PRECEPTA
RAT NON PUTO SIC ET VOS CUM
FECERITIS OMNIA QUE PRECEPTA SUNT
VOBIS DICITE SERVI INUTILES SUMUS
QUOD DEBUIMUS FACERE FECIMUS ET
FACTUM EST DUM IRET IN HIERUSA
TRANSIBAT PER MEDIAM SAMARIA
ET GALILEAM ET CUM INGREDERE
QUODAM CASTELLUM OCCURRE
ET DECEM VIRI LEPROSI QUI STE
RUNT A LONGE ET LEVAVERUNT
CERTIS IHU PRECEPTOR MISERE
RE QUOS ET CUM VIDISSET DIXIT OS
TENDITE SACERDOTIBUS ET FACTUM
EST DUM IRENT MUNDATI SUNT UNUS
AUTEM EX ILLIS UT VIDIT QUIA MUNDA
TUS EST REVERSUS EST CUM MAGNA
VOCE MAGNIFICANS DEUM ET CECIDIT

[illegible] ANTE [illegible] SCRIPSERAT SA
[illegible] BICGRATSVADARITANOS: R[illegible]
SPONSANSAUTE[illegible]DAS DIXIT NONNE
[illegible] ONDUNDATES ENT ET NOUCEMUEL
SUPERNONEST INUIDUS QUIRGOINET
[illegible] ET CLORIAM OPENTIBICADICEN
[illegible] QUAM [illegible] SUBIECTUNOE QUAM
HOEST QUIE SALOMON FECIT INTRO
ROCATUS AUTEM APPARISEIS QUAN
[illegible] OQ OE NIL RECNUM DI RESPONDIT
[illegible] TOIAIT NON UENIT RECNUM DI
CUM OBSERUATIONE NEQUE DICENT
[illegible] BIC AUT ECCE ILLIC ECCE ENIM
[illegible] UM DI INTRA UOS EST ET ANT
[illegible] DISCIPULOS SUOS DIXIT QUAN
[illegible] ORSIOERETIS DIE[illegible] DIEOD
[illegible] BUNT ET NON [illegible]
[illegible] ET SICUT FULGOR CORUSCANS OE
[illegible] QUE SUBOELO SUNT
[illegible] FUERIT FILIUS HOMINIS
[illegible] IN PRIMOQUE AUTEM OPOR
[illegible] MULTA PATI

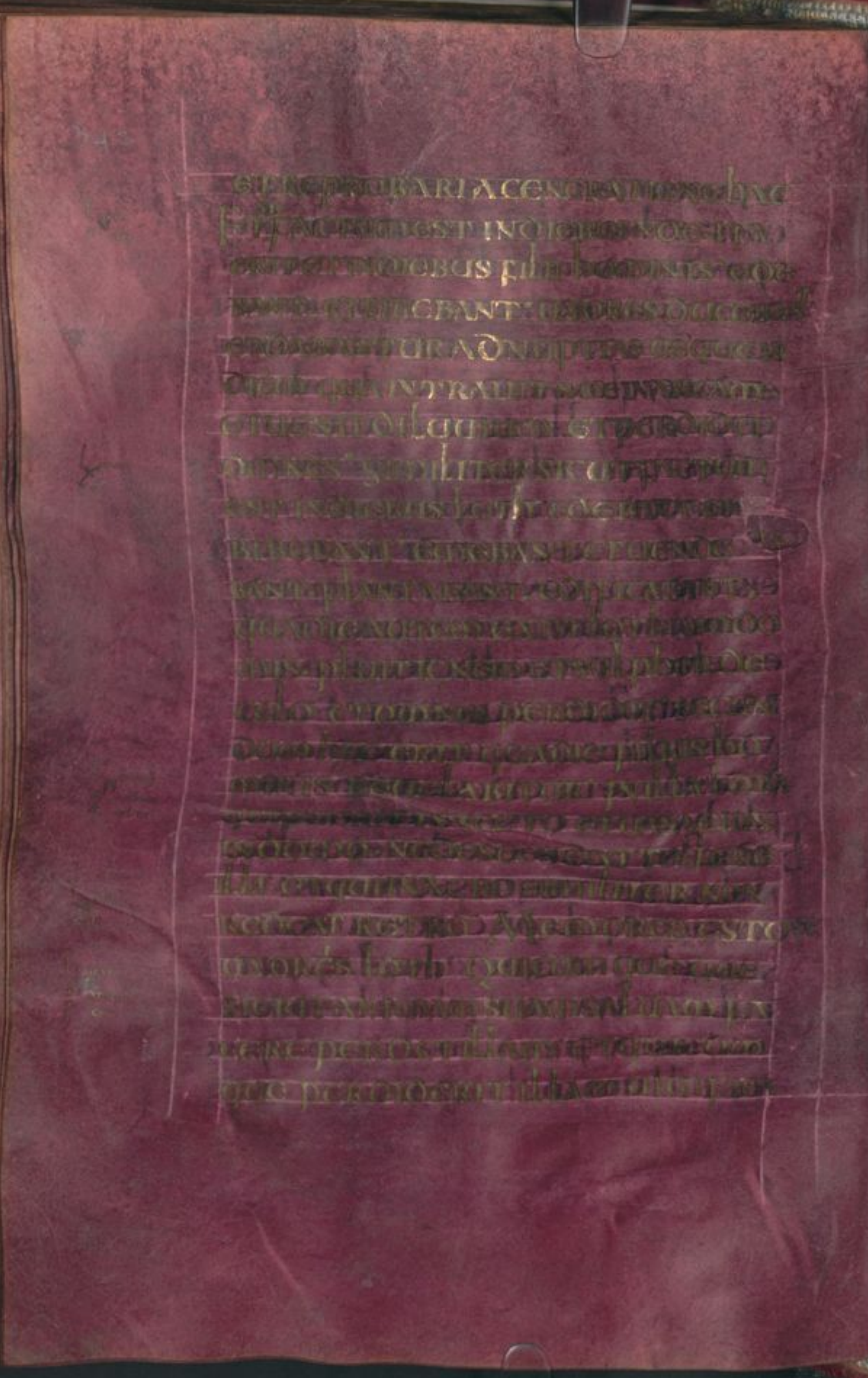

…DICO VOBIS ILLA NOCTE
…IN LECTO UNO: UNUS ASSU
…ET ALTER RELINQUETUR: DUE
…ENTES IN AGRO: UNUS ASSU
…ET ALTERA RELINQUETUR
…RACIO IUS ORABAT DICENS ET AU
…RELINQUETUR: RESPONDENTES.
…STULIT QUESTIONE: QUIDIXIT EIS:
…CUIUS QUE FUERIT CORPUS: ILLUC
…CONGREGABUNTUR AQUILE: DICEBAT
…AUTEM ET PARABOLAM AD ILLOS: QUO
…ET SEMPER ORARE ET NON DE
…RE: DICENS: IUDEX QUIDAM ERAT
…QUANDAM CIVITATE QUI DEUM NON
…TIMEBAT: ET HOMINEM NON REVERE
…BATUR: ERAT AUTEM VIDUA QUE
…VENIEBAT AD EUM DICENS: VINDICA ME
…DE ADVERSARIO MEO: ET NOLEBAT PER MULTO
…TEMPUS: POST HEC AUTEM DIXIT IN
…METIPSO: ETSI DEUM NON TIMEO NEC HO
…MINEM VERECUNDABOR: TAMEN QUIA
…MOLESTA EST MIHI VIDUA HUIUS: VINDI
…CABO EAM: NE IN NOVISSIMO

AU[illegible]ibs NAZARENUS TRANSI
REIT: ET CLAMAVIT DICENS: fili DAVID MISERERE MEI: ET QUI PRO
IBAN[illegible]T EUM INCEPERABANT INCREPABANT
RET IPSE VERO MULTO MAGIS CLA
MABAT: FILI DAVID MISERERE MEI
STANS AUTEM IUSSIT ILLUM ADDUCI
ADSE: ET CUM APPROPIN QUASSET
INTERROGAVIT ILLUM DICENS: QUID
TIBI FACIAM? AT ILLE DIXIT DOMINE
UT VIDEAM: ET IHS DIXIT ILLI RESPI
CE: FIDES TUA TE SALVUM FECIT: ET
CONFESTIM VIDIT ET SEQUEBATUR
ILLUM MAGNIFICANS OMI[illegible]
PLEBS VIDENS DEDIT LAUDEM
ET INGRESSUS HIERICHO TRANSIBAT
RIEBAT ET ECCE VIR NOMINE ZACHE
US ET IPSE ERAT PRINCEPS PUBLI
CANORUM ET IPSE DIVES ET QUERE
BAT VIDERE IHM QUIS ESSET ET NO
POTERAT PRE TURBA QUIA STATU
RA PUSILLUS ERAT ET PRECURRENS
ASCENDIT IN ARBOREM SICOMO
REUM UT VIDERET ILLUM QUIA

TRANSEUNTIBUS ET CUM VENISSET
LOCUM SUSPICIENS IHS HUNC ILLUM
ET AIT HODIE ZACHEE FESTINANS
DESCENDE QUIA HODIE IN DOMO TUA
ME OPORTET MANERE ET FESTINANS
DESCENDIT ET EXCEPIT ILLUM GAUDENS
ET CUM VIDERENT OMNES murmurabant
DICENTES QUOD AD HOMINEM
PECCATOREM DIVERTISSET IHS
ET ECCE ZACHEUS STANS AIT AD DNM EC
DIMIDIUM BONORUM MEORUM
DO PAUPERIBUS ET SI QUID ALIQUEM
DEFRAUDAVI REDDO QUADRUPLUM
IBS AD EUM QUIA HODIE SALUS
DOMUI HUIC FACTA EST EO QUOD IP
SE FILIUS SIT ABRAHE VENIT ENIM
FILIUS HOMINIS QUERERE ET SALVUM
FACERE QUOD PERIERAT BECILLIS
PROPERANTIBUS NOLENTIBUS DIXIT PARA
BOLAM EO QUOD ESSET PROPE HIE
RUSALEM ET QUIA EXISTIMABANT
QUIA CONTESTIM REGNUM DI MANI
FESTARETUR DIXIT ERGO HOMO
QUIDAM NOBILIS ABIIT IN REGIONEM

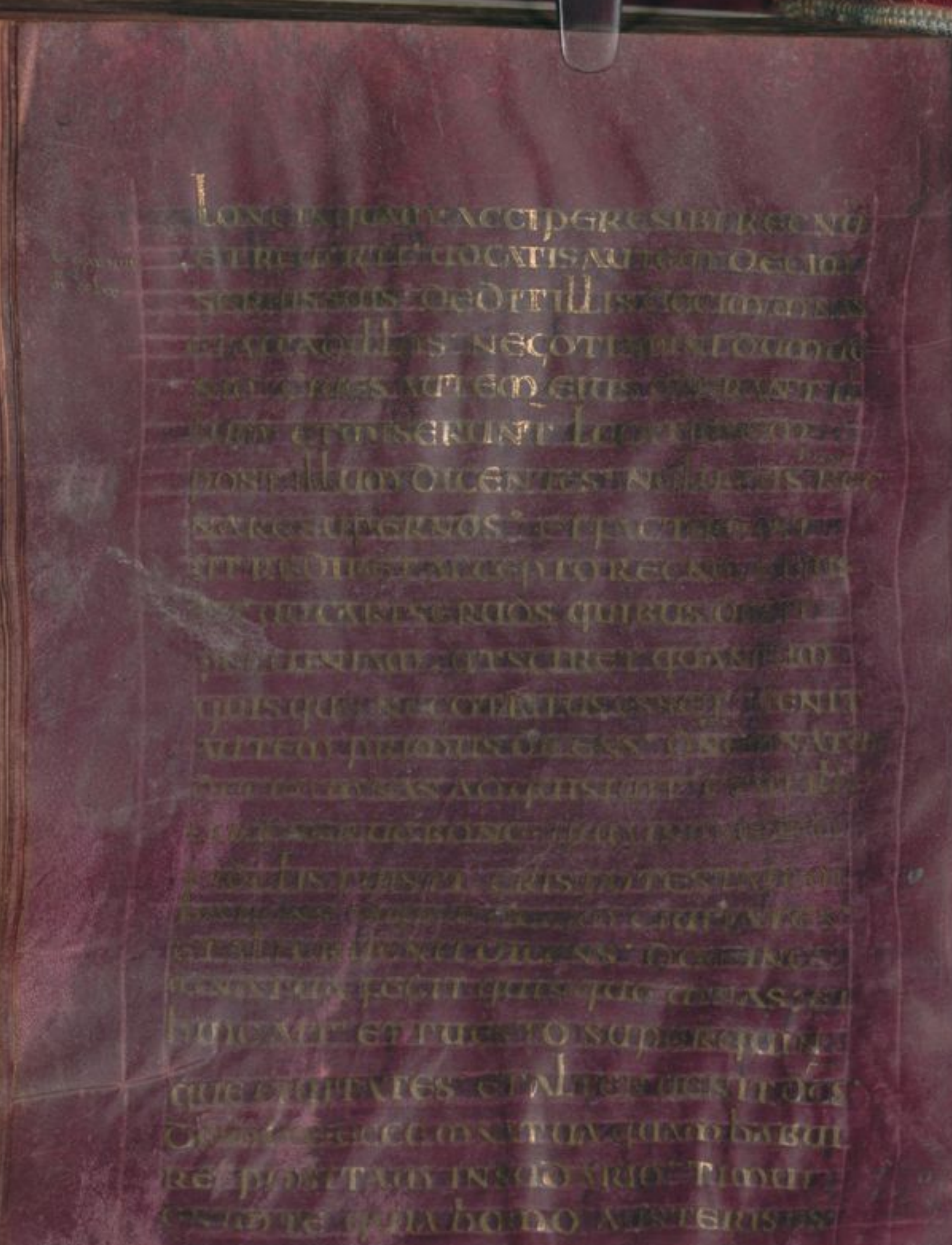

dilectum forsitan cum hunc dii
gerent deprecabuntur. quicquid cum
quid essent colonicogitauerunt
intersequentes. hic est heres
occidamus illum. et nra fiet here
ditas. et eiecerunt illum extra uine
am. et occiderunt. quid ergo faci
et illis dominus uinee. ueniet
et perdet colonos istos. et dabit
uineam aliis. quod audito dixerunt
illi. absit. ille autem intuens
eos ait. quid est ergo hoc quod
scriptum est. lapidem quem
reprobauerunt edificantes
hic factus est in caput anguli
omnis qui ceciderit super illum
allapidabitur. super quem
autem ceciderit conteret illum
et quærebant principes sa
cerdotum et scribe mittere
in illum manus illa hora. et ti
muerunt populum. cognouerunt
enim. quod ipsos dixerat
similitudinem istam

TOVSQVAM TESTIMONIA SCRIPTVRARVM DICTORVM
QVOS TOSTATVS ADDVXERAT VT CVM
EIVSDEM INSERTIONE VT TRADE
RETVR DOCTORIS CVIVSCVMQVE POTES
TATIS PRESIDIS ET INTERROGATIS
INTERROGANTIBVS QVAESTIONES
TIBVS QVAE RECITANDIS ET DOCEN
TE ET RESPONDENTE DOCTORE
ET RESPONDENTIBVS PERSONAE SOLENT
SEQVATVR QVANDO DOCES LICET NOBIS
PRAETRIBVERE CAESARIANI NON
INTELLEXERANT AVT EAM DOLVM ILLO
RVM DICIT ADEOS QVOMODO TEM
PTATIS OSTENDITE mihi DENARI
UM CVIVS HABETIS AGISCET
INSCRIPTIONEM RESPONDENTES
DIXERVNT CAESARIS ET TVNC ILLIS
DIXIT ERGO REDDITE QVAE SVNT
CAESARIS CAESARI ET QVAE SVNT
DEI DEO QVIBVS AVDITIS NON
POTVERVNT VERBVM EIVS RE
PREHENDERE CORAM PLEBE ET
ADMIRANTES IN RESPONSO EIVS TACVE
RVNT ACCESSERVNT TVNC QVI
DICVNT ESSE RESVRRECTIONEM

ILIUS TOI GÜ
RESURRECTIONIS · QUIAGRO
TRANSIVIT MONTES SALTUS
DEUS · SICUT DICIT
ABRAHAM · ET DEUS ISAAC · ET
IACOB · OS AUTEM NON CONTRISTABIT
EUM SECUNDUM · OMNES ENIM
ISTI · RESPONDENTES AUTEM
SCRIBARUM DIXERUNT · MA
GISTER DIXISTI · ET AM PLIUS
AUDEBANT EUM QUICQUAM INTER
ROGARE · DIXIT AUTEM AD ILLOS QUO
MODO DICUNT XPM FILIUM DAVID
ET IPSE DAVID DICIT IN LIBRO
PSALMORUM · DIXIT DOMINUS DOMINO MEO SE
DE A DEXTERIS MEIS · QUOUSQUE PONAM
INIMICOS TUOS SCABILLUM PEDUM TUORUM
IPSE ERGO DAVID DOMINUM EUM APPELLAT
ET QUOMODO EIUS FILIUS EST ·
AUDIENTE AUTEM OMNI POPULO ·
DIXIT DISCIPULIS SUIS · ATTENDITE
A SCRIBIS · QUI VOLUNT AMBULARE IN
STOLIS ET AMANT SALUTATIONES
IN FORO ET PRIMAS CATHEDRAS IN

SINAGOGIS ET PRIMOS QUIQUE TOS
IN CONSPECTIBUS · QUI QUANDO DEUM
ORANTEM · SIMULANTES HOMINES
ORATIONEM · HIACCIPIES TAMEN
ONE CULPATOREM · RESPICIENS AUTEM
MITTEOS QUI MITTEBANT CUM GRA
SUA IN QUO · FILACIUM QUIDAM HOMINE
AUTEM ET QUANDAM VIDUAM PAUPER
CULAM · QUI TENTEM AGRA GARRULE
QUO · ET DIXIT · VERE DICO VOBIS QUIA
VIDUA HEC PAUPER PLUS QUAM OMNES
MISIT · NAM OMNES HI EX ABUNDANTI
SIBI MISERUNT IN DONARIA DEI · EX
EXEO · QUOD DEEST ILLI OMNE QUOD
SUUM QUEM HABUIT MISIT ET CUM
SUPERBIA DICENTIBUS · ET TEMPLO
QUIA LAPIDIBUS BONIS ET DONIS ORNATUM
ESSET DIXIT · HAEC QUAE VIDETIS VENIENT
ENTIDIES IN QUIBUS NON RELINQUETUR
LAPIS SUPER LAPIDEM QUI NON DESTRU
TRIATUR · INTERROGABANT AUTEM
ILLUM DICENTES · PRECEPTOR · QUANDO
HAEC ERUNT ET QUOD SIGNUM CUM
FIERI INCIPIENT · QUID EXPECTANDUM

ACDNT' OULTENTIO UENIENT
EVOBIS EM EO DICENTE QUAECQSQ;
TEMPUS AC PROPIS QUAUIT' NOLI
TE PRAEPARE POSTILLOS' CUMAUTE
TRADUNT VOS PRÇLIA ETSCQITIONES'
TIMERI' OPORTET PRIMUM
NON STATIM FI
TUNC DICEBAT ILLIS' SURGET
GENS CONTRA GENTEM: ETREGNUM
ADVERSUS REGNUM.' ETTERRE MO
TUS MAGNI ERUNT PERLOCA· ETPES
TILENTIE· ETFAMES TERRORESQUE
DE CLO ETSIGNA MAGNA ERUNT'
ANTE HAECOMNIA INICIENT UOBIS
PERSECUTIONES ETPERSEQUENTUR TRA
DENTES INSINAGOGAS ETCUSTODIAS
MITTENTES AD REGES ETPRAESIDES
PROPTER NOMEN MEUM CONTIN
GET AUTEM UOBIS IN TESTIMONIU'
PONITE ERGO IN CORDIBUS UESTRIS· NON
PRAEMEDITARI QUEMADMODUM
RESPONDEATIS' EGO ENIM DABO UOS
OS ET SAPIENTIAM CUI NON POTE
UNIUERSI RESISTERE OMNES ADUERSA

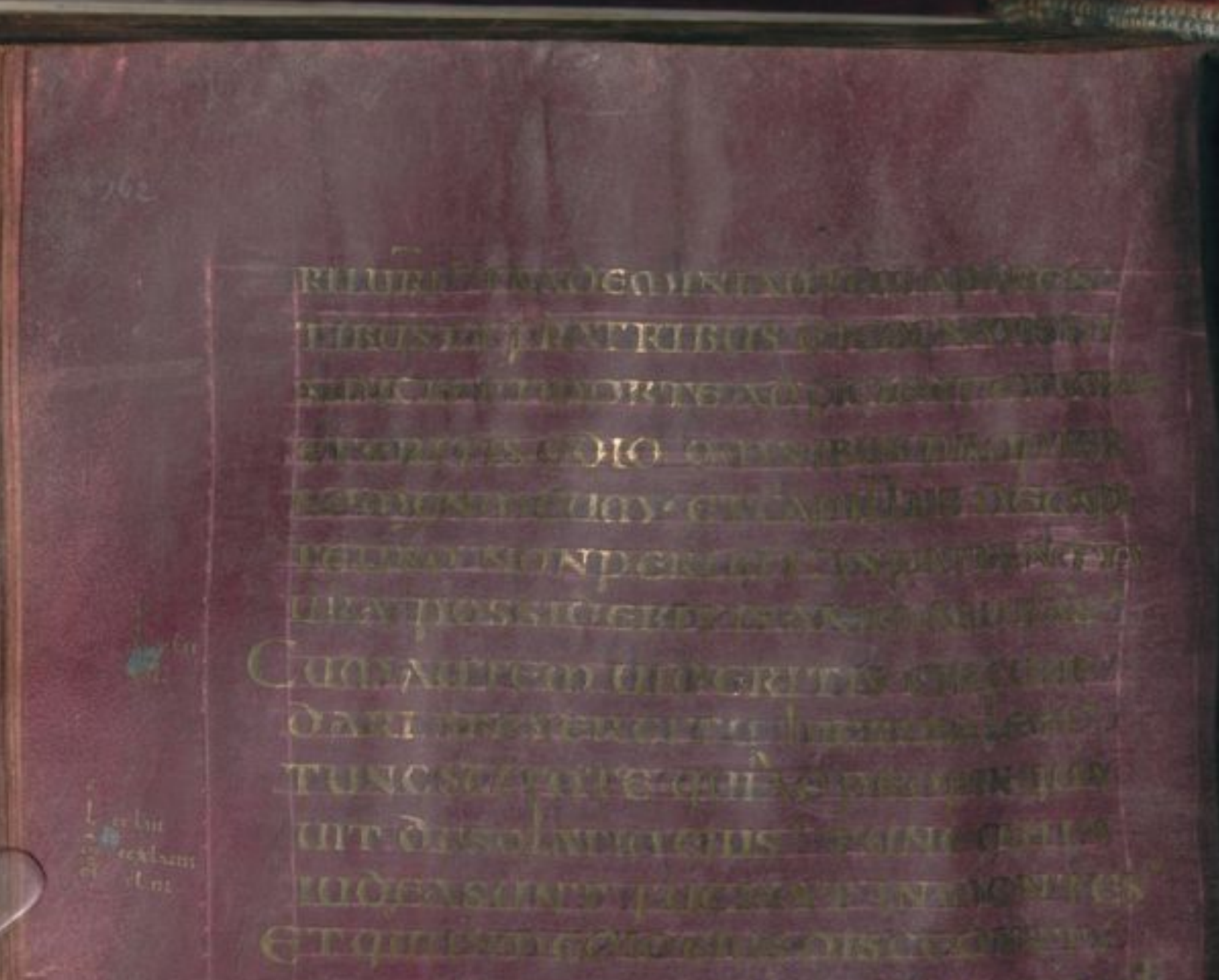

365

365

792

374

576

378

FACTAE SUNT IN UNIUERSA TERRA
USQUE IN HORAM NONAM ET OBSCURA
TUS EST SOL ET UELUM TEMPLI
VIII SCISSUM EST MEDIUM · ET CLAMANS
UOCE MAGNA IHS AIT · PATER IN MA
NUS TUAS COMMENDO SPIRITUM ME
UM · ET HAEC DICENS EXSPIRAUIT · UIDENS
AUTEM CENTURIO QUOD FACTUM
ERAT · GLORIFICAUIT DM DICENS ·
UERE HIC HOMO IUSTUS ERAT · ET
OMNIS TURBA EORUM QUI SIMUL
ADERANT AD SPECTACULUM ISTUD
ET UIDEBANT QUAE FIEBANT PERCU
TIENTES PECTORA SUA REUERTEBAN
TUR · STABANT AUTEM OMNES NOTI
EIUS A LONGE ET MULIERES
QUAE SECUTAE ERANT EUM A GALI
LAEA HAEC UIDENTES · ET ECCE UIR NOMI
NE IOSEPH QUI ERAT DECURIO · UIR
BONUS ET IUSTUS · HIC NON CON
SENSERAT CONSILIO ET ACTIBUS
EORUM AB ARIMATHIA CIUITATE
IUDEAE QUI EXPECTABAT ET IPSE
REGNUM DEI · HIC ACCESSIT AD PI

CUM TIMERENT AU ET DECLINARENT
UULTUM IN TERRAM DIXERUNT AD
ILLAS QUID QUAERITIS UIUENTEM
CUM MORTUIS NON EST HIC SED
RESURREXIT RECORDAMINI QUA
LITER LOQUUTUS EST UOBIS CUM
ADHUC IN GALILEA ESSET DICENS
QUIA OPORTET FILIUM HOMINIS
TRADI IN MANUS HOMINUM PEC
CATORUM ET CRUCIFIGI ET DIE
TERTIA RESURGERE ET RECORDA
TAESUNT UERBORUM EIUS
XXI ET REGRESSAE A MONUMENTO NUNTIAUER
HAEC OMNIA ILLIS UNDECIM ET CETERIS
OMNIBUS ERAT AU MARIA MAGDALE
NE ET IOHANNA ET MARIA IACOBI
ET CETERAE QUAE CUM EIS ERANT
QUAE DICEBANT AD APOSTOLOS HAEC
ET UISA SUNT ANTE ILLOS SICUT DELI
RAMENTUM UERBA ISTA ET NON
CREDEBANT ILLIS PETRUS AUTĒ
SURGENS CUCURRIT AD MONUMEN
TUM ET PROCUMBENS UIDIT
LINTEAMINA SOLA POSITA ET A

382

H

EXPLICIT EVANGL.
SEVNDVM LVCAM.

INCIPIT EVANGELIVM
SECUNDUM IOHANNEM

388

Ciphanorum leuite dominum
Iohannem · Johannes dixit ad eos
mundi dicit · & andreas post dixit
ad eum · Ihs ait illis
misum fuit · Exemplum cum mundi
sere fuisset hoc implum dicit cum
dicit loquitur
mundus Ihs mundus baptizatus & alium
nec humanum quique dicit xpm esse
se autem humanum · Ihs autem
samaritana loquitur prophetam
quarta · sine honore non habetur esse
dicit Singuli eorum
Aegrotorum infirmitatem habebat
sanat · ambos sanguinis fluxum
sanabit · Quamque gaudebat
patabat & quod in regem fecerat
rum Ihs supra mare ambulat
in Xpm celeste loquitur
eo discipuli unus quidam
lus dicit · Semophagia Ihs medio die
festo afferebat implum

N[illegible]tis & iam de urbe [illegible] edentib;
idem clamat [illegible] fiat uenerat & bi
bat cum [illegible] & nichodemo
p[illegible] renascendum & muliere adul
tera [illegible]
IIII [illegible] principium se esse
suspendit qui donant [illegible] fur
[illegible] & cupidis [illegible] abraham [illegible]
IIII cecum & natiuitate curat . De ianua
& ouili . per dedicationem deambulans
in templo se & patrem unum esse dicit .
De lazari resurrectione maria pedes
ihu ungit & capillis suis tergit ihs
super asinum sedit & uolentib; uidere
iudaeis ihm loquitur de grano frumen
ti quod in terram [illegible] uox
de [illegible] & quod [illegible]
pibus crediderunt [illegible] sed propter
pharisaeos non confitebantur . Pedes
discipulorum lauat . De iuda traditore
et de petri negatione predicit . De di
lectione fratrum & quod ipse in patre
& pater in ipso est . & de obseruandis
mandatis paraclitum sp̄m . De [illegible]

& palmarum & dedicatione & depo
missione para dñi & omnia particula
re & ecclesiastica mandata dñi impleta
para commendat. Ihs auida predicatur
& ille quinto pilati adiudeor. Ostia &
debar pubba. passionis & sepulture
& resurrectionis eius.

EXPL BREVIARIV EGL

SCD IOHANNEM

INCIPIT EVANGL IOHAN

IN PRINCIPIO ERAT VER
BV ET VERBVM
ERAT AP VD DM

& dñs erat uerbum. Hoc erat in princi
pio apud dñm. Omnia per ipsum facta
sunt. & sine ipso factum est nihil
quod factum est. In ipso uita erat. & vi
ta erat lux hominum. & lux in tenebris

hec in bethania facta sunt trans iordanen
ubi erat iohannes baptizans. Alte-
die uidit iohannes ihm uenientem adje
& ait. Ecce agnus dī qui tollit peccat
mundi. hic est de quo dixi post me uenie
uir qui ante me factus est. quia prior
me erat. & ego nesciebam eum. sed ut
ni festetur isti. Propterea uenio ego in
qua baptizans. Et testimonium per
hibuit iohannes dicens. Quia uidi spm
descendentem quasi columbam de celo
& mansit super eum. & ego nesciebam
Sed qui misit me baptizare in aqua ill
mihi dixit. Super quem uideris spm
descendentem. & manentem super eu
hic est qui baptizat in spū scō. Et ego uidi
& testimonium perhibui. quia hic est filius
dī. Alia die rursum stabat iohannes
& ex discipulis eius duo. & respiciens ihm
ambulantem dicit. ecce agnus dī
audierunt eum duo discipuli loquentem
& secuti sunt ihm. Conuersus autem
ihs. & uidens eos sequentes se. dicit eis
Quid quaeritis. qui dixerunt ei. Rabbi
quod dicitur. hic. ubi habitas. Dicit eis. uenite. & uide

Uenerunt & uiderunt ubi maneret & apud eum manserunt die illo hora au
tem erat quasi decima ¶ Erat autem andreas
frater simonis petri unus ex duobus
qui audierant abiohanne & secuti fue
rant eum ¶ Invenit hic primum fra
trem suum simonem & dicit ei ¶ Inuen
imus messiam quod est interpretatum
xpc ¶ & adduxit eum ad ihm ¶ Intuitus
autem eum ihs dixit ¶ Tu es simon filius
iona tu vocaberis cephas quod interpre
tatur petrus ¶ In crastinum uolu
it ihs ire galileam & invenit philippum
& dicit ei ihs sequere me ¶ Erat autem
philippus ab bethsaida ciuitate andree
& petri ¶ Invenit philippus nathanahel
& dicit ei ¶ quem scripsit moyses in lege &
prophete invenimus ihm filium ioseph
a nazareth & dixit ei nathanahel ¶ Ana
zareth ¶ potest aliquid boni esse dicit ei
philippus ¶ Uenit & uide ¶ uidit ihs nathan
ahel uenientem ad se & dicit de eo
Ece uere israhelita in quo dolus non est
Unde me nosti ait illi nathanahel ¶ respon
dit ihs & dixit ei ¶ Priusquam te
philippus uocaret cum esses sub ficu uidi te

Respondit et nazarenus ad eum. Rabbi scimus
quia uerus es magister israhel. respondit ihs
& dixit eis. Quando ubi uidere filium hominis
ubi sedet. manus his uidebis. & dicit eis ihs
Amen dico uobis uidebitis celum apertum
& angelos dei ascendentes & descendentes
super filium hominis. [illegible]
Cana galilee. Erant mater ihu ibi
Vocatus est autem & ihs & discipuli eius
ad nuptias. & deficiente uino dicit mater
ihu. ad eum. uinum non habent. & dicit
ei ihs. quid mihi & tibi est mulier.
Nondum uenit hora mea. Dicit mater ei
minister. Quodcumque dixerit uobis
facite. Erant autem ibi lapidee hy
drie vi. posite secundum purificationem
iudeorum. Capientes singule metretas
binas uel ternas. Dicit eis ihs. Implete
hydrias aqua. & impleuerunt eas usq;
ad summum. & dicit eis ihs. Haurite
nunc & ferte architriclino. & tulerunt
Ut autem gustauit architriclinus aquam
uinum factum. & non sciebat unde esset
ministri autem sciebant qui hauserant
aquam. uocat sponsum architriclinus

& dicit ei. Omnis homo primum bonum
uinu ponit. & cum inebriati fuerint
tunc id quod deterius est. Tu autem ser
uasti bonum uinu usq; adhuc. Hoc fe
cit initium signorum ihs in cana galilee.
& manifestauit gloriam suam. & credi
derunt in eum discipuli eius. Post hoc descen
dit capharnaum ipse & mater eius. &
fratres eius & discipuli eius. & ibi manser
unt non multis diebus. Et prope erat pascha
iudeorum. & ascendit ihs hierosolymam ihs
& inuenit in templo uendentes boues
& oues & columbas. & nummularios sedentes
ut. & cum fecisset quasi flagellum de fu
niculis omnes eiecit de templo oues
quoq; & boues. & nummulariorum effu
dit aes. & mensas subuertit. & his qui co
lumbas uendebant dixit. Auferte istas
hinc. nolite facere domum patris mei
domum negotiationis. Recordati sunt
uero discipuli eius quia scriptum est.
Zelus domus tue comedit me. Respon
dens ergo iudei. & dixerunt ei. Quod signum
ostendis nobis quia hec facis.
Respondit ihs & dixit eis. Soluite tem
plum hoc & in tribus diebus excitabo illud

Dixerunt ergo iudei· Quadraginta & sex
annis edificatum est templum hoc·
& tu in tribus diebus excitabis illud· Ille
autem dicebat de templo corporis sui·
Cum ergo resurrexisset a mortuis· recor
dati sunt discipuli eius quia hoc dicebat·
& crediderunt scripturæ & sermoni quem
dixerat ihs· Cum autem esset hierosolimis
in pascha in die festo· multi crediderunt
in nomine eius· videntes signa eius quæ
faciebat· Ipse autem ihs non credebat se
eis & ipsum eis· eo quod ipse nosset omnes·
& quia opus ei non erat· ut quis testimo
nium perhiberet de homine· Ipse enim
sciebat quid esset in homine· Erat au
homo ex phariseis nicodemus nomine·
princeps iudeorum· hic venit ad eum
nocte· & dixit ei· Rabbi scimus quia a deo
venisti magister· Nemo enim potest
hec signa facere quæ tu facis· nisi fuerit
deus cum eo· Respondit ihs· & dixit ei· Amen
amen dico tibi· nisi quis natus fuerit denuo
non potest videre regnum dei· Dicit ad eum
nicodemus· Quomodo potest homo
nasci cum sit senex· numquid potest
in uentrem matris sue iterato introire

& nasci. Respondit ihs. Amen amen dico
tibi. nisi quis renatus fuerit ex aqua & spu
non potest introire in regnu dei. Quod natum e
x carne caro est. & quod natum est ex spu
spus est. Quia spus est ds & dedo natus est.
Non mireris quia dixi tibi. oportet vos nasci
denuo. Spus ubi vult spirat. & vocem ei audis
sed nescis unde veniat. & quo eat. Ita
Sic est omnis qui natus est ex spu. Respondit
nicodemus & dixit ei. Quomodo possunt
hec fieri. Respondit ihs & dixit ei. Tues
magister in israhel & hec ignoras. Amen amen
dico tibi quia quod scimus loquimur. & quod
vidimus testamur. & testimonium nostru
non accipitis. Si terrena dixi vobis & non
creditis. quomodo si dixero vobis celestia
credetis. & nemo ascendit in celum. nisi qui
descendit de celo filius hominis qui est in celo
Et sicut moyses exaltavit serpentem in deserto
ita exaltari oportet filium hominis. Ut
omnis qui credit in ipso non pereat. sed habeat
vitam eternam. Sic enim dilexit ds
mundum. ut filium suum unigenitum
daret. Ut omnis qui credit in eu non pereat
sed habeat vitam eternam. Non enim misit
ds filium suum in mundum ut judicet mundu

...ndu saluetur mundus per ipsum · Qui
...ndit in eum non iudicatur · Qui aut
non credit iam iudicatus est · quia non credi-
dit in nomine unigeniti filii dei · hoc est
autem iudicium quia lux uenit in mun-
dum · & dilexerunt homines magis tenebras quã
lucem · Erant enim eorum mala opera ·
Omnis enim qui mala agit odit lucem ·
& non uenit ad lucem · ut non arguantur
operanes · Qui aũ facit ueritatem · uenit
ad lucem ut manifestentur opera eius
quia in deo sunt facta ·
in iudeã terrã · & illuc demorabatur cum
eis & baptizabat · Erat aũ & iohannes
baptizans in enon iuxta salim quia aquę
multę erant illic · & aduenichant & bap
tizabantur · Nondum enim missus fue
rat in carcerem iohannes · Facta est
ergo quęstio ex discipulis iohannis cum
iudęis de purificatione · & uenerunt ad
iohannem & dixerunt ei · Rabbi qui erat
tecum trans iordanem cui tu testimonium
perhibuisti ecce hic baptizat & omnes
uenium ad eum · Respondit iohannes
& dixit · Non potest homo accipere quic quã

nisi fuerit ei datum desuper. Ille enim mihi
testimonium perhibet. qd dixi non ego
sum xps. sed quia missus sum ante illum.
Qui habet sponsam sponsus est. Amicus
sponsi qui stat & audit eum. gaudio gaudet
propter vocem sponsi. Hoc ergo gaudium meum
impletum est. Illum oportet crescere me autem
minui. Qui de sursum venit. super omnes est.
Qui est de terra de terra est. & de terra loquitur.
qui de celo venit sup omnes est. & quod vidit
& audivit hoc testatur. & testimonium eius
nemo accipit. Qui accepit eius testimonium
signavit quia deus verax est. Quem enim misit deus verba
loquitur. Non enim ad mensuram dat deus spi-
ritum. Pater diligit filium. & omnia dedit in manu
eius. Qui credit in filium habet vitam eternam.
Qui autem incredulus est filio. non videbit vitam.
sed ira dei manet super eum.

Pharisei. quia ihs plures discipulos facit
& baptizat quam iohannes. quamquam ihs
non baptizat. & sed discipuli. Reliquit
iudeam. & abiit iterum in galileam. Opor-
tebat autem eum. transire per samariam.
Venit ergo in ciuitatem samarie. que dr
sychar. iuxta prædium quod dedit iacob

ioseph filio suo. Erat autem ibi fons iacob.
Iesus ergo fatigatus ex itinere sedebat sic supra
fontem hora erat quasi sexta. Venit mu
lier de samaria haurire aquam. Dicit ei Ih̄s
Da mihi bibere. Discipuli enim eius abier
in ciuitatem ut cibos emerent. Dicit ergo ei
mulier illa samaritana. Quomodo tu iudeus
cum sis bibere a me poscis quae samaritana
sum mulier. Non enim coutuntur iude
samaritanis. Respondit ih̄s & dixit ei. si
scires donum dei. & qui est qui dicit tibi da
mihi bibere. tu forsitan petisses abeo &
dedisset tibi aquam uiuam. Dicit ei mulier
Dne neq; in quo haurias habes & puteus
altus est. unde ergo habes aquam uiuam
Numquid tu maior es patre nr̄o iacob
qui dedit nobis puteum & ipse ex eo bibit
& filii eius & pecora eius. Respondit ih̄s
& dixit ei. Omnis qui bibit de aqua hac sitiet
iterum. Qui autem bibet de aqua quam
ego dabo ei non sitiet in aeternum. sed
aqua quam dabo ei fiet in eo fons aquae
salientis in uitam aeternam. Dicit ad eum
mulier. Dne da mihi hanc aquam ut
non sitiam neq; ueniam huc haurire. Dicit ei
ih̄s uade uoca uirum tuum & ueni huc.

Respondit mulier & dixit. Non habeo vi
rum. Dicit ihs. Bene dixisti quia non ha-
beo virum. quinq; enim viros habuisti
& nunc quem habes non est tuus. hoc ver-
dixisti. Dicit mulier. Domine video quia pro
pheta es tu. patres nri in monte hoc ado-
rauerunt. & vos dicitis quia Ierosolymis
est locus ubi adorare oportet. Dicit ihs
mulieri. Crede mihi mulier quia venit hora. quan
do neq; in monte hoc. neq; in hierosolymis
adorabitis patrem. vos adoratis quod nes
citis. nos adoramus quod scimus. quia sa
lus ex iudeis est. sed venit hora & nunc est
quando veri adoratores adorabunt patrem
in spu & veritate. Nam & pater tales quae
rit qui adorent eum. spūs deus & eos qui
adorant eum. in spu & veritate oportet
adorare. Dicit ei mulier. Scio quia mes
sias venit. qui dicit xps. Cum ergo venerit
ille nob adnuntiabit omnia. Dicit ei ihs.
Ego sum qui loquor tecum. Et continuo
venerunt discipuli ei. & mirabantur quia cū
muliere loquebatur. Nemo tamen dixit
quid queris aut quid loqueris cum ea. Re
liquit ergo hydriam suam mulier & abiit
in ciuitatem. & dicit illis hominibus. Venite

&uid&e hominem quidixit mihi omnia
quecumque fecit. Numquidipse ẽ xp̃s
&ie decunta [illegible] te &uemebant adeum
Interea rogabant eum discipuli dicentes
Rabbi manduca. Ille autem dixit eis. Ego
cibum habeo manducare quem uos nescitis
Dicebant ergo discipuli ad inuicem
Numquid aliquis attulit manducare.
Dicit eis ihs. Meus cibus est ut faciam uo
luntatem eius qui misit me ut perficiam
opus eius. Nonne uos dicitis. quod adhuc
quatuor menses sunt & messis uenit
Ecce dico uobis. Leuate oculos uros & ui
dete regiones quia albe sunt iam ad messe
Et qui& mercedem accipit. & congregat
fructum in uitam a&ternam. Ut & qui se
minat. simul gaudeat & qui& Inhoc
enim est uerbum uerum. quia alius est
qui seminat. & alius est qui& Ego
misi uos metere quod uos non laborastis
Alii laborauerunt. & uos in labores eorũ
introistis. Ex ciuitate autem illa. multi
crediderunt in eum samaritanorum. ppter
uerbum mulieris testimonium perhibentis. quia dixit mihi omnia quecumque
fecit. Cum uenissent ergo ad illum samaritani

regauerant eum ut ibi maneret. & man
sit ibi duos dies. & multo plures credide
runt propter sermonem eius & mulier
dicebant. quia iam non propter tuam lo
quellam credimus. Ipsi enim audiuimus
& scimus quia hic est uere saluator mundi
Post duos autem dies exiit inde & abiit in galile
am. Ipse enim ihs testimonium perhi
buit. quia propheta in sua patria honorem
non habet. Cum ergo uenisset in galileam
& ceperunt eum galilei. cum omnia uide
rent que fecerat hierosolimis in die festo
& ipsi enim uenerant in diem festum. uene
runt ergo rursum. in cana galilee. ubi fecit aquam
uinum. Erat quidam regulus. cuius filius
infirmabatur capharnaum. hic cum au
disset quia ihs aduenit a iudea in galileam
abiit ad eum. & rogabat eum ut descenderet
& sanaret filium eius. Incipiebat enim
mori. Dixit ergo ihs ad eum. Nisi signa
& prodigia uideritis. non creditis. Dicit ad
eum regulus. Domine descende priusquam mo
riatur filius meus. Dicit ihs. Vade filius
tuus uiuit. Credidit homo sermoni quem
dixit ei ihs. & ibat. Iam autem eo descen
dente. serui occurrerunt ei & nunciantes

quia filius eius mouetur. Interroga
bat ergo horum aberat inquamelius habue
rint. & dixerunt ei quia heri hora septima.
reliquit eum febris. Cognouit ergo pater
quia illa hora erat inquadixit eisdē filius
tuus uiuit. & credidit ipse & domus eius tota.

Hoc iterum secundum signum fecit ihs cum
uenisset a iudea in galileam. Post hec
erat dies festus iudeorum. & ascendit ihs hie
rosolimā. Est autem hierosolimis supprobam
ca piscina quæ cognominatur hebraice beth
sayda quinq; porticus habens. In his iacebat
multitudo magna languentium cecorum.
claudorum. aridorum. & pectantium
aquæ motum. Angelus autem dñi secun
dum tempus descendebat in piscinam. & mo
uebatur aqua. & quis prior descendisset
in piscinam post motionem aquæ sanus
fiebat a quocumq; detinebatur infirmi
tate. Erat autem quidam homo ibi. in
firmus. & octo annos habens in infirmitate sua
hunc cum uidisset ihs iacentem. & cognouis
set quia multum iam tempus haberet.
dicit ei. uis sanus fieri. Respondit ei infir
mus. Dne hominem non habeo. ut cum
turbata fuerit aqua mittat me in piscinā.

[illegible] ergo ego [illegible]
dit. Dñe dñi. Surge tu[illegible]
& ambula. & dicam tibi [illegible]
Sitis ego grabatū [illegible]
Ut autē sciatis [illegible]
quodcunq; ligaueritis [illegible]
dixit. Tolle grabatū tuū [illegible]
in terra gauerunt ergo [illegible]
homo qui dixit tibi tolle grabatū tuum
& ambula. Videntes autem [illegible]
timuerunt. & glorificauerunt [illegible]
hominibus. Hic enim [illegible]
tuum in templo. & [illegible]
sanus factus es. iam noli peccare. ne [illegible]
tibi aliquid contingat. Abiit ille homo
& nunciauit iudeis. quia ihc esset qui
eum fecisset. Propterea persequebantur
iudei ihm. quia hec faciebat in sabbato. Ihc
autem respondit eis. Pater meus usq; mo
do operatur. & ego operor. propterea ergo
magis querebant eum iudei interficere
quia non solum solue[illegible]
patrem suum. dicebat deum. equalem se
faciens. Respondit itaq; ihc. & dixit eis

Cum uero eum ego aliquando me defen
dit. Dicit ei ihs. Surge. tolle grabatum tu
um. & ambula. Et statim sanus factus
est homo. & sustulit grabatum suum. & a
bulabat. Erat autem sabbatum in illo die
Dicebant ergo iudei illi qui sanatus fuerat. Sab
batum est. non licet tibi tollere grabatu
um. Respondit eis. Qui me fecit sanum
ille mihi dixit. tolle grabatum tuum &
ambula. Interrogauerunt ergo eum.
Qui est ille homo qui dixit tibi tolle gra
batum tuum & ambula. Is autem qui
sanus fuerat effecus nescibat qui est.
Ihs enim declinauit turba constituta
in loco. Postea inuenit eum ihs in templo
& dixit illi. Ecce sanus factus es. iam
noli peccare. ne deterius tibi aliquid con
tingat. Abiit ille homo & nunciauit
iudeis. qui ihs est. & quia fecit eum sanum
propter ea persequebantur iudei ihm
quia hec faciebat in sabbato. Ihs autem
respondit eis. Pater meus usque operatur
& ego operor. Propter ea ergo

magis quærebant eum iudei interficere
quia non solum soluebat sabbatum sed &
patrem suum dicebat deum æqualem se
faciens deo. Respondit itaque ihs. & dix
eis. Amen amen dico uobis. non potest
filius facere a se quicquam. nisi quod
uiderit patrem facientem. Quecunq;
enim ille fecerit. hæc & filius similiter
facit. Pater enim diligit filium & om
nia demonstrat ei que ipse facit. & ma
iora his demonstrabit ei opera ut uos mi
remini. Sicut enim pater suscitat mor
tuos & uiuificat. ita & filius quos uult
uiuificat. Neq; enim pater iudicat quemquam.
sed iudicium omne dedit filio. ut omnes
honorificent filium. sicut honorificant patrem
qui misit illum. Amen amen dico uobis.
quia qui uerbum meum audit & credit ei
qui misit me. habet uitam æternam
& in iudicium non uenit sed transit a
morte in uitam. Amen amen dico uobis.
quia uenit hora & nunc est. quando mor
tui audient uocem filii dei. & qui audi

erue uiuere · Sicut enim pater habet
uitam in semetipso · sic dedit & filio uitam
habere in semetipso · & potestatem dedit ei
& iudicium facere · quia filius hominis est ·
Nolite mirari hoc · quia uenit hora in qua
omnes qui in monumentis sunt · audient uocem
eius · & procedent · qui bona fecerunt · in resur-
rectionem uitæ · qui uero mala egerunt ·
in resurrectionem iudicii · Non possum ego
a me ipso facere quicquam · Sicut audio
iudico · & iudicium meum iustum est · Quia non
quæro uoluntatem meam · sed uoluntatem
eius qui misit me · Si ego testimonium
perhibeo de me · testimonium meum non
est uerum · Alius est qui testimonium
perhibet de me · & scio quia uerum est
testimonium quod perhibet de me · Uos
misistis ad Iohannem · & testimonium
perhibuit ueritati · Ego autem non
ab homine testimonium accipio · sed hæc dico ut uos
salui sitis · Ille erat lucerna ardens &
lucens · Uos autem uoluistis exultare
ad horam in luce eius · Ego autem

habeo testimonium maius iohanne opera enim quæ dedit mihi pater ut perficiam ea
ipsa opera quæ ego facio testimonium perhibent de me quia pater misit me & qui
misit me pater ipse testimonium perhibuit de me. Neque uocem eius unquam
audistis neque speciem eius uidistis & uerbum eius non habetis manens in uobis quia
quem misit ille huic uos non creditis scrip-
turas quia uos putatis in ipsis
uitam æternam habere & illæ sunt quæ
testimonium perhibent de me & non uul-
tis uenire ad me ut uitam habeatis. Claritatem ab hominibus non accipio sed uos non
cognoui quia dilectionem dei non habetis in uobis.
Ego ueni in nomine patris mei & non acci-
pitis me si alius uenerit in nomine suo illum
accipietis quomodo potestis uos credere qui
gloriam ab inuicem accipitis & gloriam quæ a so
lo deo non quæritis. Nolite putare quia ego
accusaturus sim uos apud patrem. est qui
accusat uos moyses in quo uos speratis. Si
enim crederetis moysi crederetis forsitan

&mihi. Deme enim ille scripsit. Siautē
illuis lucerisnonestdmis. quōdo meis uerbis
credēis.
quod est gaberiadis. & sequebatur eum multi
tudo magna. quia uidebant signa quæ fici
ebat. super his qui infirmabantur.
Subiit ergo iesus montem ihs. & ibi sedebat cum
discipulis suis. Erat aū pro ximum pascha
dies festus iudeorum. Cum sublenasset ergo
oculos ihs. & uidisset quia multitudo maxima
uenit ad eum. dicit ad philippum. unde eme
mus panes ut manducent hi. hoc autem
dicebat. temptans eum. ipse enim sciebat
quid esset facturus. Respondit philippus.
Ducentorum denariorum panes non sufficiunt
eis. ut unusquisq; modicum quid accipiat. Dicit ei unus. & discipulus eius andreas
frater simonis petri. Est puer unus hic qui
habet quinque panes ordiacios. & duos pis
ces. sed hæc quid sunt inter tantos. Dixit er
go. facite homines discumbere. Erat aū
fenum multum in loco. discubuerunt
ergo uiri numero quasi quinque milia.

accepit ergo panes ihs. & cũ gratias egisset
distribuit discumbentibus. Similiter &
& piscib; quantum uolebant. Ut autem
impleti sunt dixit discipulis suis: Colligite
que superauerunt fragmenta ne pereant.
Collegerunt ergo & impleuerunt duodecim
cophinos fragmentorum. & quinque panib;
ordeacis. que superfuer. his. qui manducau
rant. Illi ergo homines cum uidissent quod
fecerat signū, dicebant. Quia hic est uere pro
pheta. qui uenturus est in mundum. Ihs ergo
cum cognouisset. quia uenturi essent ut rape
rent eum & facerent eum regem. Fugit ite
rum in montem ipse solus. Ut autem sero fac
tum est. descenderunt discipuli eius ad mare
Et cum ascendissent nauē uenerunt trans
mare in capharnaum. & tenebre iam facte
erant & non uenerat ad eos ihs. Mare aut
uento magno flante & surgebat. Cum re
migassent ergo quasi stadia uiginti quin
q: aut triginta. Uident ihm ambulantem
super mare & proximū naui fieri. & timue
runt. Ille aut dicit eis. Ego sum. Nolite

tinere. Voluerunt ergo accipere eum: et statim fuit nauis ad terram quam ibant.
Altera die turba quę stabat trans mare
uidit quia nauicula alia non erat ibi nisi
una: et quia non introisset cum discipulis
suis ihs in nauem: sed soli discipuli eius
abierant. Alie uero supernenerunt naues
a tiberiade iuxta locum ubi manducauerant
panem gratias agente dño. Cum
ergo uidisset turba quia ihs non erat ibi
neque discipuli eius: ascenderunt in nauicu-
las: et uenerunt capharnaum quęrentes ihm.
Et cum inuenissent eum trans mare dixerunt
Rabbi: quando huc uenisti? Respondit eis et dix-
it. Amen amen dico uobis quęritis me non quia
uidistis signa: sed quia manducastis ex panib:
et saturati estis. Operamini non cibum qui
perit sed qui permanet in uitam eternam:
quem filius hominis uobis dabit. hunc enim
pater signauit deus. Dixerunt ergo ad eum:
quid faciemus ut operemur opera dei. Respon
dit ihs et dixit eis. hoc est opus dei. ut credatis in
quem misit ille. Dixerunt ergo ei quid ergo

tu fac ut sig num · ut videamus & credamus tibi · quid
operaris · Patres nr̄i manna manducaverunt in
deserto · sicut scriptum est · panem de celo dedit
eis manducare · dixit ergo eis ihs · amen amen dico
vobis · non moyses dedit vobis panē de celo · sed pater
meus dat vobis panem de celo verum · panis enim
dei est qui descendit de celo · & dat vitam mundo · Dixe
runt ergo ad eum · Dne semper da nobis panem hunc ·
Dixit ergo eis ihs · Ego sum panis vite · qui venit ad me
non esuriet · & qui credit in me non sitiet amplius ·
Sed dixi vobis · quia & vidistis me · & non creditis ·
Omne quod dat mihi pr̄ venit ad me · & eum qui ve
nit ad me non ejiciam foras ·
Quia descendi de celo non ut faciam voluntatem
meam · sed voluntatem ejus qui misit me ·
hec est aut voluntas ejus qui misit me patris · ut om
ne quod dedit mihi non perdā ex eo · sed resuscitem illud
in novissimo die · hec est aut voluntas patris mei
qui misit me · ut omnis qui videt filium & credit
in eum habeat vitam eternā & resuscitabo eum
in novissimo die ·
Murmurabant ergo iudei de illo · quia dixisset ·
Ego sum panis qui de celo descendi · & dicebant

Nemo hic est filius ioseph cuius nos nouimus
patrem & matrem quomodo ergo dicit hic quia
de celo descendi Respondit ergo ihs & dixit eis
Nolite murmurare in uicem Nemo potest
uenire ad me nisi pater qui misit me traxerit
eum & ego resuscitabo eum in nouissimo die
Est scriptum in prophetis Et erunt omnes do
cibiles dei Omnis qui audiuit a patre & didi
cit uenit ad me Non quia patrem uidit quis
nisi is qui est a deo hic uidit patrem
Amen amen dico uobis qui credit in me habet
uitam aeternam Ego sum panis uite Pa
tres uestri manducauerunt in deserto manna &
mortui sunt hic panis de celo descendens
ut si quis ex ipso manducauerit non moriatur
Ego sum panis uiuus qui de celo descendi si
quis manducauerit ex hoc pane uiuet in eter
num & panis quem ego dabo caro mea est pro mun
di uita Litigabant ergo iudei ad inuicem di
centes Quomodo potest hic nobis carnem
suam dare ad manducandum Dixit ergo eis ihs
Amen amen dico uobis nisi manducaueritis
carnem filii hominis & biberitis eius sanguinem

non habebitis uitam in uobis. Qui manducat
meam carnem & bibit meum sanguinem. ha
b& uitam eternam. Et ego resuscitabo eum in
nouissimo die. Caro enim mea uere ēst cibus.
& sanguis meus uere ē potus
Qui manducat meā carnem & bibit meum
sanguinem in me manet & ego in illo. Sicut
misit me uiuens pater. & ego uiuo propter
patrem. & qui manducat me & ipse uiuet
propter me. Hic est panis qui de celo descen
dit. non sicut manducauerunt patres uestri
manna & mortui sunt. Qui manducat hunc
panem uiuet in eternum. Hec dixit in sina
goga. docens in capharnaum. multi ergo
audientes & discipuli eius dixerunt. Dura
est hec sermo. quis potest eum audire. sciens
autem ihs apud semetipsum. quia murmu
rent de hoc discipuli eius dixit eis. hoc uos scan da
lizat. Si ergo uideritis filium hominis as
cendentem ubi erat prius. Spūs est qui uiui
ficat. caro non prodest quicquam: uerba
que ego loquutus sum uobis. spūs & uita
sed sunt quidam ex uobis qui credunt.

Sciebat enim ab initio ihs' qui essent credentes
& quis traditurus esset eum' & dicebat' prop
ter ea dixi uobis' quia nemo potest uenire
ad me nisi fuerit ei datum a patre meo' & hoc
multi discipulorum eius abierunt retro'
& iam non cum illo ambulabant' Dix
er go ihs ad duodecim' Numquid & uos uul
tis abire' Respondit ergo ei simon petrus'
Dne ad quem ibimus' uerba uite eterne
habes' & nos credidimus & cognouimus quia
tues xps filius dei' Respondit eis ihs' Nonne
ego uos duodecim elegi' & ex uobis unus dia
bolus est' Dicebat autem iude simonis scari
othem' hic enim erat traditurus eum' cum
esset unus ex duodecim'

Post hec autem ambulabat ihs in gal
Non enim uolebat in iudea ambulare'
quia querebant eum iudei interficere' Erat
autem in proximo dies festus iudeorum'
scenophagia' Dixerunt autem ad eum fra
tres eius' Transi hinc & uade in iudeam ut
& discipuli tui uideant opera tua que
facis' Nemo quippe in occulto quid facit

& querit ipse lupalam ēe · Sihac facis mani
festa tipsum mundo · Neq; enim fratres ei
credebant hneum · Dicit ergo eis ihs · tempus
meum nondum aduenit · tempui autem
uim semper est paratum · Nonpotest mun
dus odisse uos ine autem odit · quia ego testi
monium perhibeo dello · quia operaeius mali
sunt : Uos ascendite addiem festum hunc ·
ego non ascendo addiem festum istum quia
meum tempus nondum hmpletum ē dixe
cum dixiss & · ipse mansit hgalilea · Ut aute
ascenderunt fratres eius · tunc & ipse ascen
dit addiem festum · non manifeste sedqua
si hocculto · Judei ergo querebant eum in
die festo & dicebant · ubi est ille · & murmu
rabat dece hrba · quidam enim
dicebant quia bonus est · Alii aũ dicebant
non · sed seducit turbas · Nemo tamen pa
lam loquebatur dello propter m & um iu
deorum · Jam autem die festo mediante
ascendit ihs hn templum & docebat · & mi
rabantur dicentes iudei · quomodo hic lit
teras scit cum non didicerit · Respondit

ei ihs & dixit. Mea doctrina non est mea
sed eius qui misit me. Si quis uoluntatem eius facere cognoscet de doctrina utrū
ex deo sit, An ego a me ipso loquar: qui aspernatur
ipse loquitur. gloriam propriam querit:
qui autem querit gloriam eius qui misit illum
hic uerax est & iniustitia in illo non est. Non
ne moyses dedit uobis legem: & nemo ex uobis
facit legem. quid me quaeritis interficere.
Respondit turba & dixit: Demonium habes.
Quis te querit interficere. Respondit ihs
& dixit eis. unum opus feci & omnes miramini
me. Propterea moyses dedit uobis circumcisionem. non quia ex moyse est sed ex patribus
& in sabbato circumcidit hominem. Si
circumcisionem accipit homo in sabbato
ut non soluatur lex moysi. mihi indignamini quia totum hominem sanum feci in
sabbato. Nolite iudicare secundum faciem
sed iustum iudicium iudicate. Dicebant ergo
quidam ex hierosolimis. Nonne hic est quem
querunt interficere. Ecce palam loquitur
& nihil ei dicunt. Numquid uere cognouer

principes: qui hic est xps. Sed hunc scimus
unde sit: xps autem cum uenerit. nemo scit
unde sit. Clamabat ergo docens in templo
ihs. & dicens: & me scitis. & unde sim scitis.
& ame ipso non uenio: sed est uerus qui misit
me. quem uos nescitis. Ego scio eum. quia
ab ipso sum. & ipse me misit. Quærebant er-
go eum ad prehendere: & nemo misit in illa
manus. quia nondum uenerat hora eius.
Et turba eius multi credidere in eum.
& dicebant. xps cum uenerit. numquid
plura signa faciet quam quæ hic facit.
Audierunt pharisei turbam murmuran
tem de illo hæc. Et miserunt principes &
pharisei ministros. ut ad prehenderent
eum. Dixit ergo ihs. Adhuc modicum tē
pus uobiscum sum. & uado ad eum qui
misit me. Quæretis me & non inuenietis.
& ubi sum ego. uos non potestis uenire.
Dixerunt ergo iudei ad semetipsos. quo hic
iturus est. quia non inuenietis eum? Nū
quid in dispersionem gentium iturus est
& docturus gentes. Quis est hic sermo quē

dicent quomodo & non inuenit & ipse & ubi sum
ego uos non potestis uenire · Innouissimo
autem die magno festiuitatis stabat ihs & clama
bat dicens · Si quis sitit ueniat ad me & bibat ·
qui credit in me sicut dicit scriptura flumina
de uentre eius fluent aque uiue · hoc autem
dixit de spu · quem accepturi erant credentes
in eum · Nondum enim erat sps datus · quia ihs
nondum fuerat glorificatus · & illa ergo
turba cum audissent · hoc sermone dicebant ·
hic est uere propheta · Alii dicebant ·
hic est xps · Quidam aut dicebant · Num quid
a galilea xps uenit · nonne scriptura dicit ·
quia & semine dauid & de bethlem castello
ubi erat dauid uenit xps · Dissensio itaque
facta est in turba propter eum · quidam aut
ex ipsis uolebant adprehendere eum · sed nec
mo misit super illum manus · Uenerunt
ergo ministri ad pontifices & pharisaeos · &
dixerunt eis illi · quare non adduxistis eum ·
Responderunt ministri · Num quam sic lo
quutus est homo sicut hic homo · Responderunt ergo ei
pharisaei · num quid & uos seducti estis ·

Numquid aliquis principum credidit in
eum & pharisei? Sed turba hec que non novit
legem maledicti sunt. Dicit nicodemus ad eos
ille qui venit ad eum nocte. qui unus ex ipsis erat
Numquid lex nra iudicat hominem nisi audi
erit ab ipso prius & cognoverit quid faciat?
Responderunt & dixerunt ei. Numquid &
tu galileus es? Scrutare & vide. quia propheta
a galilea non surgit. & reversus est unus
quisque in domum suam. Jhs autem perrexit in
montem oliveti. & diluculo iterum venit
in templum & omnis populus venit ad eum
& sedens docebat eos. Adducunt autem scribe
& pharisei mulierem in adulterio deprehen
sam. & statuerunt eam in medio. & dixerunt
magister hec mulier modo deprehensa est
in adulterio. In lege autem moyses mandavit
nobis huiusmodi lapidare. Tu ergo
quid dicis? hec autem dicebant tentantes
eum. ut possint accusare eum. Jhs autem
inclinans se deorsum digito scribebat in
terra. Cum autem perseverarent interro
gantes eum. erexit se & dixit eis. Qui sine

peccauo & uerum primus Inillam Lapide mittite
& uerum se Inclinans scribebat Interim Audi
entes autem unus post unū & ibant Incipien
tes a seniorib⁹ & remansit solus & mulier in
medio stans Erigens autem se ih̄s dixit ei
mulier ubi sunt qui te accusabant nemo te condem
nauit quę dixit nemodn Dixit autem ih̄s nec ego
te condemnabo uade & amplius iam noli peccare
Iterum ergo locutus est eis ih̄s dicens Ego sum lux mun
di qui sequitur me non ambulat in tenebris sed habe
bit lucem uitę Dixerunt ergo ei pharisei Tu de
ipso testimoniū perhibes testimonium tuum non est ue
rum Respondit ih̄s & dixit eis Et si ego testimonium
perhibeo de me ipso uerum est testimonium meum
quia scio unde ueni & quo uado uos autem nescitis
unde ueniam aut quo uadam uos secundum
carnem iudicatis ego non iudico quemquam
Et si iudico ego iudicium meum uerum est quia
solus non sum sed ego & qui me misit pater
Et in lege uestra scriptum est quia duorum hominum te
stimonium uerum est Ego sum qui testimonium
perhibeo de me ipso & testimonium perhibet
de me qui misit me pater Dicebant ergo ei

ubi e pater tuus · Respondit ihs · Neque me scitis
neque patrem meum · si me sciretis forsitan & patrem
meum sciretis ·
Hec uerba loquutus est in gazofilacio docens in
templo · & nemo adprehendit eum · quia nondum ue-
nerat hora eius · Dixit ergo rursum eis ihs ·
Ego uado & quaeretis me & in peccato uro moriemi
ni · quo ego uado uos non potestis uenire · Dicebant
ergo iudei · numquid interficiet semetipsum quia
dic · quo ego uado uos non potestis uenire · & dice
bat eis · uos de deorsum estis · ego de desuper sum ·
uos de mundo hoc estis · ego non sum de hoc mundo ·
dixi ergo uobis · quia moriemini in peccatis uris · Si enim
non credideritis quia ego sum moriemini in peccatis
uris · Dicebant ergo ei · tu quis es ·
Qui est ihs · principium qui & loquor uobis ·
multa habeo de uobis loqui & iudicare · sed qui misit
me uerax est · & ego quae audiui ab eo · haec loqui-
mundo · & non cognouerunt quia patrem eius dice
bat deum · Dixit ergo eis ihs · Cum exaltaueritis filium
hominis · tunc cognoscetis quia ego sum · & a me ipso
facio nihil · sed sicut docuit me pater haec loquor ·
& qui me misit meum est · non reliquit me solum

quia ego que placita sunt ei facio semper. hæc illo lo
quente. multi crediderunt in eum. Dicebat ergo ihs
ad eos qui crediderunt ei iudeos. si uos manseritis
in sermone meo uere discipuli mei eritis & cognoscetis
ueritatem & ueritas liberabit uos. Responderunt ei
Semen abrahe sumus. & nemini seruiuimus unquā
quomodo tu dicis liberi eritis. Respondit eis ihs
Amen amen dico uobis quia omnis qui facit peccatū
seruus est peccati. Seruus autem non manet in do
mo in eternum. filius manet in eternum. Si ergo
filius uos liberauerit uere liberi eritis. scio quia
filii abrahe estis. sed queritis me interficere quia
sermo meus non capit in uobis. Ego quod uidi apud
patrem loquor. & uos quę audistis apud patrem
uestrum facitis. Responderunt & dixerunt ei. pater
noster abraham est. Dicit eis ihs. Si filii abrahe estis
opera abrahe facite. nunc autem queritis me in
terficere. hominem qui ueritatem uobis loquutus
sum. quam audiuit a deo. hoc abraham non fecit
uos facitis opera patris uestri. Dixerunt itaque ei
Nos ex fornicatione non sumus nati. unum patrem
habemus deum. Dixit ergo eis ihs. Si pater uester esset
diligeretis utique me. Ego enim ex deo processi

& uem. Neque enim ante ipso uem. sedille mem
ne. quare loquellam mei non cognoscitis. quia
potestis audire sermonem meu. Vos & patrem ha
bolo estis. & desideria patris ui uestis facere.
Ille homicida erat ab initio. & in ueritate non ste
te. quia non est ueritas in eo. Cum loquitur men
dacium. & propria loquitur. quia mendax est &
pater eius. Ego aute ueritatem dico. non cre
ditis mihi. quis ex uobis arguet me de peccato. si ue
ritate dico. quare uos non creditis mihi. qui est ex de
o. uerba dei audit. Propter ea uos non auditis. qua
ex deo non estis. Responderunt igitur iudei &
dixerunt ei. Nonne benedicimus nos quia samarita
nus es tu. & demoniu habes. Respondit ihs. Ego
demonium non habeo. sed honorifico patre meum
& uos inhonoratis me. Ego autem non quero glo
riam meam. est qui querat & iudicet. Amen amen
dico uobis. si quis sermonem meum seruauerit mor
te non uidebit in aternum. Dixerunt ergo iudei.
Nunc cognouimus quia demonium habes. Abra
ham mortuus est & prophete. & tu dicis. si quis
sermonem meum seruauerit non gustabit mor
tem in aternum. Numquid tu maior es patre no

abraham. quimortuus est & prophe mortuus sunt
quem teipsum facis. Respondit ihs. Si ego glorifi
co meipsum gloria mea nihil est. est pater meus
qui glorificat me quem uos dicitis quia deus nr est
& non cognouistis eum. ego autem noui eum. & si
dixero quia non scio eum. ero similis uobis mendax.
Sed scio eum. & sermonem eius seruo. Abraham
pater ur & exultauit ut uideret diem meum & uidit
& gauisus est. Dixerunt ergo iudei ad eum. quin
quaginta annos nondum habes. & abraham u
disti. Dixit eis ihs. Amen amen dico uobis ante
quam abraham fieret ego sum. Tulerunt ergo
lapides ut iacerent in eum. Ihs autem abscondit
se & exiuit de templo. & prtereiens. uidit homine
cecum a nativitate. & interrogauerunt eum di
scipuli sui. Rabbi quis peccauit hic aut parentes
eius ut cecus nasceretur. Respondit ihs. Neque
hic peccauit. neque parentes eius. sed ut manifes
tentur opera dei in illo. me oportet operari o
rantis qui misit me. Donec dies est. uenit nox
quando nemo potest operari. quamdiu in mun
do sum. lux sum mundi. hec cum dixisset. & pun
xit terram & fecit lutum ex sputo. & linuit lutu

super· oculos eius & dixit ei· Uade lauare in natatoria siloe quod interpretatur missus· Abiit ergo & lauit· & uenit uidens· Itaq; uicini & qui uidebant eum prius quia mendicus erat· dicebant· Nonne hic est qui sedebat & mendicabat· Alii dicebant qua hic est· alii autem· nequaquam· sed similis huic ei· Ille uero dicebat· quia ego sum· Dicebant ergo ei· quomodo aperti sunt tibi oculi· Respondit ille homo qui dicitur ihs· lutum fecit & unxit oculos meos & dixit mihi· uade ad natatoriam siloe & laua· & abii & laui & uidi· & dixerunt ei· ubi est ille· ait nescio· Adducunt eum ad pharisaeos· qui caecus fuerat·

Erat autem sabbatum quando lutum fecit ihs· & aperuit oculos eius· Iterum ergo interrogabant eum pharisaei· quomodo uidisset· ille autem dixit ei· lutum posuit mihi super oculos & lauo & uideo· Dicebant ergo & pharisaei quidam· Non est hic homo a deo· qui sabbatum non custodit· Alii dicebant· quo modo potest homo peccator haec signa facere· & scisma erat inter eos· Dicunt ergo caeco iterum· tu quid dicis de eo qui aperuit oculos tuos· Ille autem dixit· quia propheta est· Non crediderunt ergo iudaei de illo quia caecus fuisset & uidisset· donec uo

cauer parentes eius quiuiderat. & interrogauer eos
dicentes. hic filius ur: quem uos dicitis quia cecus
natus est. quomodo ergo nunc uide. Respondes
erunt parentes eius, & dixerunt. Scimus quia hic filius
ustr. & quia cecus natus. quomodo autem nunc
uideat nescimus. aut quis eius aperuit oculos nos
nescimus. Ipsum interrogate. etatem hab. ipse de se loquatur. Hec dixer parentes eius. quia
timebant iudeos. Jam enim conspirauerunt iudei.
ut si quis eum confiter. ur xpm. sc synagogam
fier. propter ea parentes eius dixerunt. quia
etatem hab. ipsum interrogate. Vocauerunt
iterum hominem qui fuerat cecus. & dixerunt
ei. Da gloriam do. Nos scimus quia hic homo pec
cator est. Dixit ergo ille. Si peccator est. nescio
unum scio quia cecus cum essem modo uideo. Dixe
runt ergo illi. quid fec tibi. quomo aperuit tibi
oculos. Respondit eis. Dixi uobis iam & audistis
quid iterum uultis audire. Num quid & uos uul
tis discipuli eius fieri. male dixerunt ei & dixer
tu discipulus illius sis. Nos autem. moysi discipuli
sumus. Nos scimus quia moysi loquutus est. hunc
autem. nescimus unde sit. Respondit ille homo

&dixit eis · In hoc enim mirabile quia uos nescitis
unde sit · & aperuit oculos meos · Scimus autem
quia peccatores ds non audit · sed si quis dicultor
est & uoluntatem eius fecerit hunc audit · A seculo
non est auditum quia aperuit quis oculos cecina
ti · Nisi esset hic a ds · Non poterat facere quicquā ·
Responderunt & dixerunt ei · In peccatis natus
es totus · & tu docesnos · & ieecerunt eum foras ·
Audiuit ihs quia ieecerunt eum foras & cum inue
nisset eum dixit ei · tu credis In filium ds · Respon
dit ille & dixit · quis dne ut credam In eum · &
dixit ei ihs · & uidisti eum · & qui loquitur tecū ip
se est · at ille ait · credo dne · & procidens adorauit
eum · & dixit ei ihs · In iudicium ego In hunc mun
dum ueni · ut qui non uident uideant · & qui uiden
tes caeci fiant · & audierunt ex pharisaeis qui cum ipso
erant · & dixerunt ei · Numquid & nos caeci sumus ·
Dixit eis ihs · si caeci essetis · Non haberetis peccatū ·
Nunc uero dicitis quia uidemus · peccatum uestrum
manet ·

Amen amen dico uobis qui non intrat per ostium
In ouile ouium sed ascendit aliunde · ille fur est &
latro · qui autem intrat per ostium pastor est ouiū

huic ostiarius aperit · & oues uocem eius audiunt
& proprias oues uocat nominatim · & educit eas
& cum proprias oues emiserit · ante eas uadit · & oues
illum sequuntur · quia sciunt uocem eius · Alienum
autem non sequuntur sed fugiunt abeo quia non no
uerunt uocem alienorum · hoc prouerbium dixit
eis ihs · Illi autem · non cognouerunt quid loque
batur eis · Dixit ergo eis rursum ihs · Amen amen di
co uobis · quia ego sum ostium ouium · Omnes quotquot ue
nerunt · fures sunt & latrones · sed non audierunt
eos oues · Ego sum ostium per me si quis introie
rit saluabitur · & ingredietur & egredietur ·
& pascua inuenie · Fur non uenit · nisi ut furetur
& mactet & perdat · Ego uenit ut uitam habeant
& abundantius habeant · Ego sum pastor bonus ·
bonus pastor animam suam dat pro ouibus · mer
cenarius & qui non est pastor · cuius non sunt oues
propriæ · uidet lupum uenientem & dimittit oues &
fugit : & lupus rapit & dispergit oues · mer ce
narius autem fugit quia mercenarius est · & non
pertinet ad eum de ouibus · Ego sum pastor bonus
& cognosco meas · & cognoscunt me meæ ·
Sicut nouit me pater · & ego agnosco patrem

Sec

animam meam pono pro ouibus meis.
Et alias oues habeo que non sunt ex hoc ouili. Et illas
oportet me adducere. et uocem meam audient. et
fiet unum ouile. et unus pastor. propter ea me pater
diligit. quia ego pono animam meam. ut iterum sumam
eam. Nemo tollit eam a me. sed ego pono eam a me ipso.
Potestatem habeo ponendi eam. et potestatem habeo
iterum sumendi eam. hoc mandatum accepi a patre
meo. Dissensio iterum facta est inter iudeos. propter
sermones hos. Dicebant autem multi ex ipsis. De
monium habet et insanit quid eum auditis. Alii dice
bant. hec uerba non sunt demonium habentis. Nu
quid demonium potest cecorum oculos aperire. Fac
tum sunt autem encenia in hierosolimis. et hiems erat.
Et ambulabat ihs in porticu salomonis. Circum
dederunt ergo eum iudei. et dicebant ei. quousq;
animam nram tollis. Si tu es xps dic nobis palam.
Respondit eis ihs. Loquor uobis et non creditis. Ope
ra que ego facio in nomine patris mei hec testimo
nium perhibent de me. Sed uos non creditis. quia
non estis ex ouibus meis. Oues mee. uocem meam
audiunt. et ego cognosco eas et sequuntur me.
Et ego uitam eternam do eis. et non peribunt

mater num & non rapiet eas quisquā de manu mea
pater meus quod dedit mihi maior omnib; ē. & nemo
potest rapere de manu patris mei. Ego & pater unū
sumus. Sustulerunt lapides iudei. ut lapidarent eū
Respondit eis ihs. Multa opera bona ostendi uob
& patre meo. propter quod eorum opus me lapida
tis. Responderunt ei iudei. De bono opere non la
pidamus te. sed de blasphemia. & quia tu homo cum
sis. facis teipsum dm. Respondit eis ihs. Nonne
scriptum est in lege ura. quia ego dixi dii estis. si illos
dixit. deos ad quos sermo dī factus est. & non potest
solui scriptura. quem pater sanctificauit & misit in mun
dum. uos dicitis quia blasphemas quia dixi filius dī
sum. Si non facio opera patris mei. nolite credere
mihi. Si autem facio. & si mihi non uultis credere
operibus credite. ut cognoscatis & credatis. quia
in me est pater & ego in patre. Quærebant ergo
eum adprehendere. & exiit de manibus eorum.
& abiit iterum trans iordanen. in eum locum ubi
erat iohannes baptizans primum. & mansit illic
Et multi uenerunt ad eum & dicebant. quia io
hannes quidem. signum fecit nullum. Omnia
autem quæcumque dixit iohannes de hoc uero

erant · & multi crediderũ in eum · Erat autem quidam languens lazarus · abethania de castello marie & marthe sororis eius · Maria autem erat quæ unxit dñm unguento · & extersit pedes eius capillis suis · cuius frater lazarus infirmabatur · miserunt ergo sorores eius ad eum dicentes · Dñe ecce quem amas infirmatur · Audiens autem ihs · dixit eis · Infirmitas hæc non est ad mortem · sed pro gloria dei · ut glorificetur filius dei per eam · Diligebat autem ihs martham & sororem eius mariã & lazarum · ut ergo audiuit quia infirmabatur · tunc quidem mansit ihs · in eodem loco duobus diebus · Deinde post hæc · dicit discipulis suis · Eamus iudeam iterum · Dicunt ei discipuli · Rabbi · nunc querebant te iudei lapidare · & iterum uadis illuc · Respondit ihs · Nonne duodecim horæ sunt diei · Si quis ambulauerit in die · non offendit quia lucem huius mundi uidet · Si uero ambulauerit nocte · offendit quia lux non est in eo · hæc ait · & post hæc dixit eis · lazarus amicus noster dormit · sed uado ut a somno excitem eum · Dixerunt ergo discipuli eius · Dne si dormit saluus erit · Dixerat autem ihs

demorte eius · Illi autem putauerunt · quia dedor
mitione somni dicer& · tunc ergo dixit eis ihs
manifeste · lazarus mortuus e · &gaudeo prop
ter uos ut credatis · quo nondum eram illi · sed eamus
adeum · Dixit ergo thomas qui dr didimus · ad
condiscipulos · eamus & nos ut moriamur cum eo
Venit itaque ihs & Inuenit eum · quatriduum dies
iam In monumento habentem · Erat autem bet ha
nia iuxta hierosolimam · quasi stadius quindecim
Multi autem & iudeis uenerant ad martham &
mariam · ut consolarentur eas de fratre suo · mar
tha ergo ut audiuit quia ihs uenit · occurrit illi ·
Maria autem domi sedebat · Dixit ergo martha
ad ihm · Dne si fuisses hic · frater meus non fuisset
mortuus · Sed & nunc scio · quia quecumque popo
ceris ado · dabit tibi ds · Dicit illi ihs · Resurget
frater tuus · Dicit ei martha · scio quia resurget in
resurrectione In nouissimo die · Dixit ei ihs · Ego
sum resurrectio & uita · qui credit In me · & iam si
mortuus fuerit uiuet · & omnis qui uiuit & cre
dit In me · non morietur In eternum · credis hoc
dicit illi · utique dne · ego credidi quia tu es xps filius
di qui In hunc mundum uenisti · & cum hec dixisset

dixit. Vocaut mariam sororem suā silentio dicē
magister adest & uocatte. Illa ut audiut. surgit
cito & uenit adeum. Non enim uenerat ihs in cas
tellum. sederat adhuc in illo loco ubi occurrerat ei
martha. Judei igitur quierant cum ea in domo &
consolabantur eam. Cum uidissent. mariam quia
cito surrexit & exiit. secuti sunt eam dicentes.
quia uadit ad monumentum ut ploret ibi. maria
ergo cum uenisset ubi erat ihs. uidens eum. cecidit
ad pedes eius & dixit ei. Dne si fuisses hic. non esset
frater meus. Ihs ergo ut uidit eam plorā
tem. & iudeos qui uenerant cum ea plorantes. fre
mit spū. & turbauit seipsum. & dixit. ubi posuis
tis eum. Dicunt ei. Dne ueni & uide. & lacrima
uit ihs. Dixerunt ergo iudei. ecce quomodo
amabat eū. quidam aūt dixerunt ex ipsis. non po
terat hic qui aperuit oculos cęci. facere ut & hic non
moriretur. Ihs ergo rursum fremens in se
ipso uenit ad monumentum. Erat autem spelun
ca & lapis suppositus erat ei. ait ihs. tollite lapi
dem. Dicit ei martha soror eius. qui mortuus
fuerat. Dne iam fetet. quatriduanus enim est.
Dicit ei ihs. Nonne dixi tibi. quō si credideris

audebis gloriam dī tuleruntergo lapidem · ihs
autem elevatis sursum oculis dixit pater gratias
ago tibi quō audisti me · ego autem sciebam quia
semper me audis · sed propt̄ populum qui circūs
stat dixi: ut credant quia tu me misisti · hæc cū
dixisset · voce magna clamavit lazare veni
foras · & statim prodiit qui fuerat mortuus · li
gatis pedes & manus institis · & facies illius sudario
erat ligata · dic ihs eis · solvite eum & sinite abire
multi ergo & iudeis qui venerant ad mariam & vi
derant quę fecit · crediderunt in eum · quidam aut̄
ex ipsis abierunt ad pharisęos : & dixerunt eis quæ
fecit ihs · Collegerunt ergo pontifices & pharisęi
concilium · & dicebant · quid facimus quia hic ho
mo multa signa facit · si dimittimus eum sic omis
credent in eum · & venient romani · & tollent
nr̄m locum & gentem · Unus autem ex ipsis cai
phas · cum eēt pontifex anni illius · dixit eis ·
vos nescitis quicquam · nec cogitatis quia expe
dit nobis · ut unus moriatur homo p̄ populo · &
non tota gens pereat · hoc autem a semetipso non
dixit · sed cū eēt pontifex anni illius prophetavit ·
quia ihs moriturus erat pro gente · & non tantum

progenie sedur filios di quierum duspersi congre-
gar& Inunum abillo ergo die cogitauerum
ut Interficerem eum. Ihs ergo iam non Inpalam
ambulabat apud iudeos sed abiit Inregionem
iuxta desertum Inciuitatem quedr effrem;
& ibi morabatur cumdiscipulis suis.

Proximu autē erat pascha iudeorum
Et ascenderunt multi hierosolimā de regione
ante pascha, ut sēficarent seipsos. Quere bant
ergo ihm & conloquebantur adinuicem Intemplo
stantes. Quidputatis quia non uenit addiem
festum. Dederant autem pontifices & pharisei
mandatum ut siquis cognouerit ubi sit indicet
ut adprehendant eum. Ihs ergo ante sex dies
pasche uenit bethaniā ubi fuerat lazarus mor-
tuus quem suscitauit ihs.

Fecerunt autē ei cenam ibi & martha ministra-
bat. lazarus uerō unus erat & discumbentibus
cumeo maria ergo accepit libram unguenti
nardi pistici preciosi & unxit pedes ihū & ex-
tersit capillis suis pedes eius & domus impleta
est & odore unguenti. Dicit ergo unus de
discipulis eius iudas scariothis qui erat eum tra-

dit[urus].

quare hoc unguentum non uendidit trecentis de
narijs & datum ē egenis. Dixit aũ hoc. Non quia de
genis pertinebat ad eum: sed quia fur erat & loculos
habens eaque mittebantur & portabat. Dixit ergo
ihs. Sine illam ut in diem sepulture mee seruet illud
Pauperes enim semper habetis uobiscũ. me aũt̄ non
semper habetis. Cognouit ergo turba multa ꝙ ibi
esset quia illuc est. & uenerunt non propter ihm tan
tum. sed ut lazarũ uiderent quem suscitauit amor
tuis. Cogitauerunt aũt principes sacerdotum ut
& lazarum interficerent. quia multi propter illũ
abibant & credebant in ihm. Ingressus
autem turba multa que uenerat ad diem festum
Cum audisset quia uenit ihs hierosolimam
acceperunt ramos palmarum & processerunt
obuiam ei. & clamabant. Osanna: benedictus
qui uenit in nomine dñi: rex israhel. Et inuenit ihs
asellum & sedit super eum. sicut scriptum ē. Noli
me timere filia sion: ecce rex tuus uenit sedens super
pullum asine. Hec non cognouerunt discipuli
primum. sed quando glorificatus est ihs. Tunc
recordati sunt quia hec erant scripta de eo. & hec
fecerunt ei. Testimonium ergo perhibebat

turba que erat cum eo · quando lazarū uocauit de
monumento · & suscitauit eum a mortuis · propterea &
obuiam uenit ei turba · quia audierunt eum fecisse hoc
signum · Pharisei ergo dixerunt ad semetipsos · Videtis
quia nihil proficimus · Ecce mundus totus post eum
abiit · Erant autem gentiles quidam ex his qui as
cenderant ut adorarent in die festo · hi ergo accessē
runt ad philippum qui erat ab bethsaida galilee ·
& rogabant eum dicentes · Domine uolumus ihm uidere ·
Uenit philippus & dic andreae · Andreas rursum
& philippus · dixerunt ihū · Ihs autem respondit eis
dicens · Uenit hora ut clarificetur filius hominis ·
Amen amen dico uobis · Nisi granum frumenti ca
dens in terram mortuum fuerit · ipsum solum ma
net · Si autem mortuum fuerit · multum fructum
affert · Qui amat animam suam perdet eam · &
qui odit animam in hoc mundo · in uitam eternam
custodit eam · Si quis mihi ministrat · me sequatur ·
Et ubi sum ego · illic & minister meus erit · Si quis
mihi ministrauerit · honorificabit eum pater ·
Nunc anima mea turbata est · & quid dicam · Pater
clarifica me · & hora hac ·
Sed propter hoc ueni in horam hanc · Pater clarifica

tuum nomen. Venit ergo uox de celo. & clarifica
ui & rursum clarificabo. Turba ergo que stabat
& audierat dicebat tonitruum factum esse. Alii dice
bant. Angelus ei loquutus est. Respondit ihs & dixit.
Non propter me uox hec uenit. sed propter uos. Nunc
iudicium est mundi. nunc princeps huius mundi eicietur
foras. Et ego si exaltatus fuero a terra. omnia traham
ad me ipsum. Hoc autem dicebat significans quam mor
te esset & moriturus. Respondit ei turba. Nos audiuimus
& lege. quia xps manet in eternum. & quomodo tu di
cis. oportet exaltari filium hominis. Quis est iste filius
hominis. Dixit ergo eis ihs. Adhuc modicum lumen in
uobis est. Ambulate dum lucem habetis. ut non tene
bre uos comprehendant. & qui ambulat in tenebris nes
cit quo uadat. Dum lucem habetis credite in lucem ut
filii lucis sitis. Hec locutus est ihs. & abiit & abscondit se
ab eis. Cum autem tanta signa fecisset coram eis non credeba
bant in eum. Ut sermo esaie prophete impleretur qui
dixit. Dne quis credidit auditui nostro. & brachium dni
cui reuelatum est. Propterea non poterant credere
quia iterum dixit esaias. Excecauit oculos eorum. & indu
rauit eorum cor. ut non uideant oculis & intelligant
corde. & conuertantur & sanem eos. Hec dixit esaias

quando uidit gloriam eius & locutus est de eo
Uerum tamen & principes multi crediderunt
in eum. Sed propter pharisæos non confitebantur ut
de synagoga non eicerentur. Dilexerunt enim gloriam
hominum magis quam gloriam dei.
Jhesus autem clamauit & dixit. Qui credit in me non credit in
me sed in eum qui misit me. & qui uidet me uidet eum
qui misit me. Ego lux in mundum ueni. ut omnis qui
credit in me. in tenebris non maneat. & si quis audierit
uerba mea & non custodierit. ego non iudico eum. Non
enim ueni ut iudicem mundum. sed ut saluificem mundum
Qui spernit me. & non accipit uerba mea habet qui
dicat eum. sermo quem locutus sum. ille iudicabit eum
in nouissimo die. Quia ego. & me ipso non sum locutus
sed qui misit me pater. ipse mihi mandatum dedit quid
dicam & quid loquar. & scio quia mandatum eius uita
æterna est. Quæ ergo ego loquor. sicut dixit mihi pa
ter. sic loquor. [illegible]

[illegible] quia uenit eius hora ut transeat & hoc mundo ad pa
trem. cum dilexisset suos qui erant in mundo. in finem dilexit eos
& cena facta. cum diabolus iam misisset in cor ut tra
deret eum iudas simonis scarioth.

Sciens quia omnia dedit ei pater in manus & quia ad
eum exddñi uadit. Surgit a cena & ponit uesti
menta sua. & cum accepisset linteum
se. Deinde mittit aquam in pelui. & cepit lauare
pedes discipulorum. & extergere linteo quo erat præ
cinctus. Venit ergo ad simonem petrum. & dicit ei
petrus. Dñe tu mihi lauas pedes. Respondit ihs. &
dixit ei. Quod ego facio tu nescis modo. Scies autem
postea. Dicit ei petrus. Non lauabis mihi pedes in æ
num. Respondit ei ihs. Si non lauero te non habebis par
tem mecum. Dicit ei simon petrus. Dñe non tantum
pedes meos. sed & manus & caput. Dicit ei ihs. Qui lo
tus est non indiget nisi ut pedes lauet. sed est mundus
totus. & uos mundi estis. sed non omnes. Sciebat
enim. quisnam esset qui traderet eum. propterea
dixit. non estis mundi omnes. Post quam ergo lauit
pedes eorum & accepit uestimenta sua. cum recubuis
set iterum dixit eis. Scitis quid fecerim uobis. Uos
uocatis me magister & dñe. & bene dicitis. sum enim
Si ergo ego laui pedes uestros dñs & magister. & uos de
betis alter alterius lauare pedes. Exemplum enim
dedi uobis. ut quemadmodum ego feci uobis. ita &
uos faciatis. Amen amen dico uobis. non est seruus

dominoſus neque apoſtolus maior eo[rum] miſit illu
ſilige ſcmas. beatus eris ſi feceris eas. Non de omnib
uobis dico ego ſcio quos elegerim. ſed ut impleatur
ſcriptura. Qui manducat mecum panem leuauit c
trame calcaneum ſuum. Amodo dico uobis priu
quam fiat. ut cum factum fuerit credatis quia ego
ſum. Amen amen dico uobis. qui accipit ſiquem
miſero me accipit. qui autem me accipit accipit
eum qui me miſit. Cum hec dixiſſet ihs. turbatus e
ſpu. & proteſtatus eſt. Amen amen dico uobi
quia unus ex uobis tradet me. Aſpiciebant ergo ad
inuicem diſcipuli hesitantes de quo diceret. Erat ergo
recumbens unus ex diſcipulis eius in ſinu ihu. quem di
lgebat ihs. Innuit ergo hanc ſimon petrus. & dicit e
qui ſit de quo dicit. Recumbens ille ſupra
pectus ihu dicit ei. Dne quis est. Respondit ihs. Ille
est ego intinctum panem porrexero. Et cum intinxiſ
ſet panem dedit iude ſimonis scarioth. & post bu
ccellam tunc introiuit in illum satanas. & dicit ei ihs
quod facis fac citius. hoc autem nemo scuit diſcum
bentium ad quid dixerit ei. quidam enim putabant
quia loculos habebat iudas. quia dicit ei ihs. eme ea
que opus habemus ad diem festum. aut egenis aliq

quid dare? Cum ergo accepisset ille buccellam exi
it continuo. Erat autem nox. Cum ergo exisset
dicit eis. Nunc clarificatus est filius hominis. & deus cla
rificatus est in eo. Si deus clarificatus est in eo. & deus clari
ficabit eum in semetipso. & continuo clarificabit eum.
Filioli adhuc modicum uobiscum sum. Queretis me
& sicut dixi iudeis. quo ego uado uos non potestis uenire
& uobis dico modo. Mandatum nouum do uobis
ut diligatis inuicem. sicut dilexi uos. ut & uos diligatis
inuicem. In hoc cognoscent omnes quia mei discipuli
estis si dilectionem habueritis ad inuicem.
Dicit ei simon petrus. Dne quo uadis. Respondit ei
Quo ego uado non potes me modo sequi. Sequeris
autem postea. Dicit ei petrus. Quare non possum te
sequi modo animam meam pro te ponam. Respon
dit ei ihesus. Animam tuam pro me ponis. Amen amen
dico tibi. non cantabit gallus donec me ter neges
Et cum duxissent ipsum. Nondum ebdomadam comisti credi
tis ne deus & in me credite. In domo patris mei mansio
nes multe sunt. Si quo minus dixissem uobis.
quia uado parare uobis locum. Et si abiero & prepa
rauero uobis locum. Iterum uenio & accipiam uos ad
me ipsum. ut ubi sum ego. & uos sitis. Et quo ego

scimus & uiam scimus. Dicit ei thomas. Dñe. nescimus quo uadis. & quomodo possumus uiam scire. Dicit ei ihs. Ego sum uia & ueritas & uita. Nemo uenit ad patrem nisi per me. Si cognouissetis me. & patrem meum. utique cognouissetis. & amodo cognoscetis eum & uidistis eum. Dicit ei philippus. Dñe. ostende nob patrem. & sufficit nobis. Dicit ihs. Tanto tempore uobiscum sum. & non cognouistis me philippe. qui uidit me. uidit & patrem. quomodo tu dicis. ostende nob patrem. non credis quia ego in patre & pater in me est. uerba que ego loquor uobis. a me ipso non loquor. pater autem in me manens. ipse facit opera. Non creditis quia ego in patre & pater in me est. alioquin propter opera ipsa credite. Amen amen dico uobis. qui credit in me. opera que ego facio & ipse faciet. & maiora horum faciet. quia ego ad patrem uado. Et quodcumque petieritis in nomine meo. hoc faciam. ut glorificetur pater in filio. si quid petieritis in nomine meo hoc faciam. Si diligitis me mandata mea seruate. & ego rogabo patrem. & alium paraclitum dabit uobis. ut maneat uobiscum in æternum. spiritum ueritatis. quem mundus non potest accipere. quia non uidet eum nec scit eum. Uos autem cognoscetis eum. quia apud uos manebit. & in uobis erit. Non relinquam uos orfanos.

ueniam aduos. ¶ Adhuc modicum & mundus me iam non
uidet. uos autē uidetis me. quia ego uiuo & uos uiuetis.
In illo die uos cognoscetis. quia ego in patre meo. & uos in me
& ego in uobis. Qui habet mandata mea & seruat ea. ille
est qui diligit me. Qui autem diligit me. diligetur a pre
meo. & ego diligam eum. & manifestabo ei meipsū.
Dicit ei iudas. non ille scariothis. Dñe quid factum est.
quia nobis manifestaturus es teipsum. & non mundo.
Respondit ihs. & dixit ei. Si quis diligit me. sermo
nem meum seruabit. & pater meus diliget eum. & ad eum ue
niemus. & mansionem apud eum faciemus. Qui non di
ligit me. sermones meos non seruat. Et sermonem que
auditis non est meus. sed eius qui misit me patris. Hec lo
cutus sum uobis. apud uos manens. Paraclitus autem
spūs. quem mittet pater in nomine meo. ille uos docebit
omnia. & suggeret uobis omnia. quecumq; dixero uobis.
Pacem relinquo uobis. pacem meam do uobis. Non quo
modo mundus dat. ego do uobis. Non turbetur cor ue
strum. neque formidet. Audistis quia ego dixi uobis. uado
& uenio aduos. Si diligeretis me. gauderetis utique
quia uado ad patrem. quia pater maior me est. Et nunc
dixi uobis priusquam fiat. ut cum factum fuerit
credatis. Jam non multa loquar uobiscum. uenit

princeps mundi huius & in me non habet quicquam
cognoscat mundus quia diligo patrem & sicut mandatum
dedit mihi pater sic facio. Surgite eamus hinc.

EGO UITIS UERA. ET PATER MEUS AGRICOLA EST.
Omnem palmitem in me non ferentem fructum tollet eum.
Omnem qui fert fructum purgabit eum ut fructum plus
afferat. Iam uos mundi estis propter sermonem quem locutus
sum uobis. Manete in me & ego in uobis. Sicut palmes
non potest ferre fructum a semetipso nisi manserit in
uite ita nec uos nisi in me manseritis. Ego sum uitis uos palmites
Qui manet in me & ego in eo hic fert fructum multum. quia
sine me nihil potestis facere. Si quis in me non manserit
mittetur foras sicut palmes & arescet & colligent eos
& in ignem mittent & ardent. Si manseritis in me &
uerba mea in uobis manserint quodcumque uolueritis petetis & fiet uobis. In hoc clarificatus est
pater meus ut fructum plurimum adferatis & efficia
mini discipuli mei. Sicut dilexit me pater & ego dilexi
uos manete in dilectione mea. Si precepta mea seruaueritis manebitis in dilectione mea. Sicut & ego
patris mei precepta seruaui & maneo eius in dilectione
haec locutus sum uobis ut gaudium meum in uobis sit
& gaudium uestrum impleatur. hoc est preceptum meum

ut diligatis invicem sicut dilexi vos. Maiorem hac dilectionem nemo habet ut animam suam quis ponat pro amicis suis. Amici mei estis si feceritis que ego precipio vobis. Jam non dicam vos servos: quia servus nescit quid faciat dominus eius. Vos autem dixi amicos: quia omnia quecumque audivi a patre meo nota feci vobis. Non vos me elegistis sed ego elegi vos & posui vos ut eatis & fructum afferatis & fructus vester maneat. ut quodcumque petieritis patrem in nomine meo det vobis. Hec mando vobis ut diligatis invicem. Si mundus vos odit scitote quia me priorem vobis odio habuit. Si de mundo fuissetis mundus quod suum erat diligeret. Quia vero de mundo non estis sed ego elegi vos de mundo propter hoc odit vos mundus. Memento sermonis mei quem ego dixi vobis. Non est servus maior domino suo. Si me persecuti sunt & vos persequentur. Si sermonem meum servaverunt & vestrum servabunt. Sed hec omnia facient vobis propter nomen meum. Quia nesciunt eum qui misit me. Si non venissem & locutus fuissem eis peccatum non haberent. Nunc autem excusationem non habent de peccato suo. Qui me odit & patrem meum odit. Si opera non fecissem in eis que nemo alius fecit peccatum non haberent. Nunc autem & viderunt & oderunt & me & patrem meum. Sed ut impleatur sermo qui in lege eorum scriptus est quia

habuer grauis · Cum autem uenerit paracletus
quem ego mittam uobis a patre spm ueritatis qui apa
tre procedit ille testimonium perhibebit de me · & uos
testimonium perhibetis · quia ab initio mecum estis
hec locutus sum uobis ut non scandalizemini · abiq; synа
gogis facient uos ·
Sed uenit hora · ut omnis qui interficit uos · arbitretur ob
sequium se prestare deo · & hec facient uobis · quia non nouе
runt patrem neque me · sed hec locutus sum uobis · ut cu
uenerit hora eorum reminiscamini · quia ego dixi uobis ·
Hec autem uobis ab initio non dixi · quia uobiscum eram ·
Et nunc · uado ad eum qui me misit · & nemo ex uestris in
terrogat me · quo uadis · sed quia hec locutus sum uobis ·
tristitia impleuit cor uestrum · sed ego ueritatem dico uobis · Expedit uob
is ut ego abeam · Si enim non abiero · paraclitus non ueniet ad uos ·
si autem abiero · mittam eum ad uos · Et cum uenerit ille
arguet mundum de peccato & de iustitia & iudicio · De peccа
to quidem quia non credunt in me · De iustitia uero · quia
ad patrem uado · & iam non uidebitis me · De iudicio autem quia
princeps mundi huius iudicatus est · Adhuc multa habeo
uobis dicere · sed non potestis portare modo · Cum autem
uenerit ille sps ueritatis · docebit uos omnem ueritatem ·
Non enim loquetur a semetipso · sed quecumq; audiet loquet ·
& que uentura sunt adnunciabit uobis · Ille me clarificabit
quia de meo accipiet · & adnunciabit uobis ·

quidemeo accipiet & adnuntiabit uobis. Omnia quecunque habet pater meus sunt. Propter eu dixi quia de meo accipiet & adnuntiabit uobis. Modicum & iam non uidebitis me, & rursum modicum & uidebitis me quia uado ad patrem. Dixerunt ergo ex discipulis eius ad inuicem. Quid hoc quod dicit nobis modicum & non uidebitis me & rursum modicum & uidebitis me & quia uado ad patrem. Dicebant ergo. quid est hoc quod dicit modicum. Nescimus quid loquitur. Cognouit autem ihs quia uoluerunt eum interrogare & dixit eis. De hoc quæritis inter uos quia dixi modicum & non uidebitis me & rursum modicum & uidebitis me. Amen amen dico uobis quia plorabitis & flebitis uos mundus autem gaudebit uos autem contristabimini. Sed tristitia uestra uertetur in gaudium. Mulier cum parit tristitiam habet quia uenit hora eius. Cum autem peperit puerum iam non meminit pressure propter gaudium quia natus est homo in mundum. Et uos igitur nunc quidem tristitiam habetis. Iterum autem uidebo uos & gaudebit cor uestrum & gaudium uestrum nemo tollet a uobis. Et in illo die me non rogabitis quicquam. Amen amen dico uobis si quid petieritis patrem in nomine meo dabit uobis usq; modo non petistis quicquam in nomine meo petite & accipietis ut gaudium uestrum sit plenum. Hæc in proverbiis locutus sum uobis uenit hora cum iam non in

verbis loquar uobis sed palam de patre adnunciabo uob
In illo die in nomine meo. & non dico uob quia ego rogabo patre
pacem
de uobis. Ipse enim pater amat uos quia uos me amatis &
credidistis quia ego a deo exiui. & uenio in mundu.
Iterum relinquo mundum & uado ad patrem meu. Dicunt ei
discipuli eius. Ecce nunc palam loqueris & prouerbium
nullum dicis. Nunc scimus quia scis omnia. & non opus est tibi
ut quis te interroget. In hoc credimus quia a deo existi. Respon
dit eis ihs. Modo creditis. Ecce uenit hora & iam uenit ut dispergamini
unus quisque in propria. & me solum relinquatis &
non sum solus. quia pater mecum est. Hec locutus sum uob
ut in me pacem habeatis. In mundo pressuram habebitis
sed confidite. ego uici mundu.

Hec locutus est ihs et sublevatis oculis
in celum dixit. Pater uenit hora; clarifica filiu tuum ut
filius tuus clarifice& te sicut dedisti ei potestatem omnis car
nis ut omne quod dedisti ei det eis uitam eternam. hec au
tem est eterna ut cognoscant te solum deu uerum & quem misisti
ihm xpm. Ego te clarificaui super terram. opus consuma
ui quod dedisti mihi ut faciam. Et nunc clarifica me
tu pater apud temet ipsum, claritate quam habui priusquam
mundus esset apud te. Manifestaui nomen tuu hominib;
quos dedisti mihi de mundo. Tui erant & mihi eos dedisti

&sermonem tuum seruauer. Nunc cognouerunt quia omnia
que dedisti mihi abste sunt. quia uerba que dedisti mihi de
dieri. & ipsi acceperunt & cognouerunt uere quia a te exi
& credider. ut quia tu me misisti. Ego pro eis rogo. non pro
mundo rogo. sed pro his quos dedisti mihi. quia tui sunt.
Et mea omnia tua sunt. & tua mea sunt. & clarificatus sum
in eis. & iam non sum in mundo. & hi in mundo sunt. & ego
ad te uenio. Pater sce. serua eos in nomine tuo quos de
disti mihi. ut sint unum sicut & nos. Cum essem cum eis
ego seruabã eos in nomine tuo. quos dedisti mihi. custodiui
& nemo ex his perijt nisi filius perditionis. ut scriptura
impleatur. Nunc autem ad te uenio. & hec loquor in mun
do. ut habeant gaudium meum impletum in semet ipsis. Ego de
dieri sermonem tuum. & mundus odio eos habuit. quia non sunt
de mundo. sicut & ego non sum de mundo. Rogo ut tollas eos de
mundo. sed ut serues eos a malo. De mundo non sunt. sicut & ego
non sum de mundo. Sctifica eos in ueritate. sermo tuus ueritas
Sicut tu me misisti in mundum. & ego misi eos in mundum. Et pro
eis ego sctifico me ipsum. ut sint & ipsi sctificati in ueritate. Non pro
his autem rogo tantum. sed & pro eis qui credituri sunt per uerbum eo
rum in me. ut omnes unum sint. sicut tu pater in me & ego in te. ut & ipsi in
nob unum sint. Ut mundus credat quia tu me misisti. & ego
claritatem quam dedisti mihi dedi eis. ut sint unum sicut & nos

uenzen sumus · Ego sum · et tu sum · ut sint consumate in unū ·
& cognoscat mundus quia tu me misisti · & dilexisti eos sic & me di
lexisti · Pater · quos dedisti mihi uolo ut ubi ego sum & illi sint mecū ·
Ut uideant claritatem meā quam dedisti mihi quia dilexisti me ante
constitutionem mundi · Pater iuste & mundus te non cognouit · Ego au
cognoui · Et hi cognouerūt quia tu me misisti · & notum feci eis nomē
tuum · & notum faciam · ut dilectio quā dilexisti me · in ipsis sit
& ego in ipsis · Hec cū dixisset ihs · Egressus est cum discipulis
suis · trans torrentem cedron · ubi erat hortus · in quem introuit
ipse & discipuli eius · Sciebat autem & iudas qui tradebat eū locū
quia frequenter ihs conuenerat illuc cum discipulis suis ·

Iudas ergo cum accepisset cohortem · & a pontificibus & pharisęis
ministris · uenit illuc cum laternis & facibus & armis · Ihs
itaque sciens omnia · que uentura erant super eum processit
& dixit eis · Quem quęritis · Responderunt ei · Ihm nazarenum ·
Dicit eis ihs · Ego sum · Stabat autem & iudas qui tradebat eum
dabit eis signum · Ut ergo dixit ego sum · Abierunt retrorsum
sum · & ceciderunt in terram · Iterum ergo eos interrogauit ·
quem quęritis · illi autem dixerunt · Ihm nazarenum ·
Respondit ihs · Dixi uobis quia ego sum · Si ergo me quęritis
sinite hos abire · ut impleatur sermo quem dixit ego
quos dedisti mihi non perdidi ex eis quemquam · Simon ergo
petrus habens gladium eduxit eum · & percussit pontificis

ſeruum & abſcidit eius auriculam dextram · Erat autē
nomē ſeruo malchus · Dixit ergo pet̄rus · mitte gladium
Imaginem · calicem quem dedit mihi pat̄ · Nonbibam illum ·
Cohors ergo & tribunus & miniſtri iudeorum comprehende
runt ihm̄ & ligauerunt eum · Et adduxerunt eum ad unum
p̄fectum · Erat enim ſocer caiphe · qui erat pontifex anni
illius · Erat autem caiphas qui conſilium dederat iudeis
quia expedit unū hominem mori pro populo ·

Sequebatur autem ihm̄ ſimon petrus & alius diſcipulus ·
Diſcipulus autem ille · erat notus pontifici · & introiuit cum
ihū in atrium pontificis ·

Petrus autem ad hoſtium ſtabat
Exiuit ergo diſcipulus alius qui erat notus pontifici & dixit
oſtiarie · Et introduxit petrum · Dicit ergo petro ancil
la oſtiaria · Numquid & tu ex diſcipulis es hominis iſtius ·
Dic ille · Non ſum · Stabant autem ſerui & miniſtri ad pru
nas · quia frigus erat & calefaciebant · Erat autem cum
eis & petrus ſtans & calefaciens · Pontifex ergo interro
gauit ihm̄ de diſcipulis ſuis · & de doctrina eius · Reſpon
dit ei ihs · Ego palam loquutus ſum mundo · ego ſemper
docui in ſinagoga & in templo · quo omnes iudei conueniunt
& in occulto loquutus ſum nihil · Quid me interrogas · in
terroga eos qui audierunt quid locutus ipſis · Ecce

hiscium. quedixerim ego · hæc cum dixisset unus adsistens
ministrorum · dedit alapam ihū dicens: sic respondes pontifici · Respondit ei ihs · Si male loquutus sum · testimonium perhibeo de malo · Si autem bene quid me cedis · Et misit eum annas ligatum ad caiphan pontificem ·
Erat autem simon petrus stans & calefaciens · Dixerunt ergo ei · Numquid & tu ex discipulis eius es · Negauit ille & dixit non sum · Dic unus ex seruis pontificis · cognatus ei cuius abscidit petrus auriculam · Nonne ego te uidi in horto cum illo · Iterum ergo negauit petrus · & statim gallus cantauit · Adducunt ergo ihm ad caiphan in pretorium · Et ipsi non introierunt in prætorium ut non contaminentur · sed manducarent pascha · Exiit ergo pilatus ad eos foras & dixit · Quam accusationem affertis aduersus hominem hunc · Responderunt & dixerunt ei · si non esset hic malefactor · Non tibi tradidissemus eum · Dixit ergo eis pilatus · Accipite eum uos · & secundum legem uestram iudicate eum · Dixerunt ergo ei iudei · Nobis non licet interficere quemquam · ut sermo ihū impleret quem dixit · Significans qua morte moriturus · Introiit ergo iterum in prætorium pilatus · & uocauit ihm & dixit ei · Tu es rex iudeorum · & respondit ihs · A temetipso hoc dicis · an alii tibi dixerunt de me · Respondit pilatus · Num

quid ego iudeorum genitua & pontifices tradiderunt tibi
quid feciſti. Reſpondit ihs. Regnū meum non eſt de hoc mundo
do. Si ex hoc mundo eſt regnum meum miniſtri mei utique de
certarent ut non traderer iudeis. Nunc autē regnum meum
non eſt hinc. Dixit itaque ei pilatus. Ergo rex es tu. Reſpon
dit ihs. Tu dicis quia rex ſum ego. Ego in hoc natus ſum & ad hoc
veni in mundum. ut teſtimonium perhibeam veritati. Omis
qui eſt ex veritate audit meam uocem. Dicit ei pilatus. quid
eſt veritas. & cum hoc dixiſſet iterum exiit ad iudeos. & di
cit eis. Ego nullam invenio in eo cauſam.

Eſt autem conſuetudo uobis ut unum dimittam uobis in pa
ſche uultis ergo dimittam uobis regem iudeoꝝ. Clamauerunt
rurſum omnes dicentes. Non hunc. ſed barabbam. Erat au
tem barabbas latro. Tunc ergo apprehendit pilatus ihm & fla
gellauit. & milites plectentes coronam de ſpinis impoſuerunt
capiti eius. & veſte purpurea circumdederunt eum. & dice
bant. Ave rex iudeorum. & dabant ei alapas. Exiit iterum pilatus foras. & dicit eis. Ecce
adduco uobis eum foras ut cognoſcatis quia in eo nullam cau
ſam invenio. Exiit ergo ihs portans ſpineam coronam
& purpureum veſtimentum. Et dicit eis. Ecce homo.
Cum ergo vidiſſent eum pontifices & miniſtri. Clamabant
dicentes. Crucifige crucifige eum. Dicit eis pilatus
Accipite eum uos & crucifigite.

Clamabant autem dicentes. Tolle hunc

Ego enim nonhuicnullo meo causam.

Responderunt et iudei. Nos legem habemus. & secundu legem de
be& mori. quafiliumdi sefecit. Cumergo audisset pilatus hunc
sermonem magis timuit. & ingressusest in pm̄torium rerum. &
dixit adihm. unde estu. Ihs autem responsum nondedit ei.
Dicit ergo ei pilatus. mihi non loqueris. Nescis quiapotestatem
habeo crucifigere& potestatem habeo dimittere& respon
dit ihs. Nonhaberes potestatem adversum me ullā. nisitibi es
datum desuper. propter ea quitradidit me tibi. maiusp̄ccatu
habe& & exinde querebat pilatus dimittere eum. Judei autē
clamabant dicentes. Si hunc dimittis. nonesamicus cesaris.
Omnis quise regem facit contradic̄ cesari. pilatus ergo cum audis
set hos sermones. adduxit foras ihm. & sedit pro tribunali loco
qui dr lithostroton hebraice autē gabatha. Erat autem
parasceue paschę. hora quasi sexta. Et dic̄ iudeis. Ecce rex
Illi autem clamabant. tolle tolle crucifige eum.
Dicit eis pilatus. Regem urm crucifigam. Responderunt
pontifices. Nonhabemus regem nisi cesarem. Tunc ergo tra
didit eis illum ut crucifigerēt.
Susceperunt autem ihm & eduxerunt. Et baiolans sibi cru
cem exiit in eum qui dicitur calvarie locum. hebraice gol
gotha. ubi eum crucifixerunt.
Et cum eo alios duos hinc & hinc. medium autem ihm.

Scripsit autem & titulum pilatus: & posuit super crucem
Erat autē scriptum. Ihs Nazarenus rex iudeorum. hunc
ergo titulum multi legerē iudeorum quia prope civitatem
erat locus ubi crucifixus est ihs. Et erat scriptum hebraice
grece & latine. Dicebant ergo pilato pontifices iudeorum
Noli scribere rex iudeorū. Sed quia ipse dixit rex sum iudeorū
Respondit pilatus. quod scripsi scripsi. Milites ergo cum cruci
fixissent eum. acceperunt vestimenta eius & fecerunt quatuor
partes unicuique milite partē & tunicam. Erat autem tunica
inconsutilis. desuper contexta per totum. Dixerunt ergo ad invi
cem. Non scindamus eam sed sortiamur de illa cuius sit. ut scrip
tura impleatur dicens. partiti sunt vestimenta mea sibi. & super
tem meam miserunt sortem. & milites quidem hec fecerunt.
Stabant autem iuxta crucem ihū. mater eius. & soror matris eius
maria cleope. & maria magdalene. Cum vidisset ergo ihs matrem
& discipulum quem diligebat dicit matri sue. Mulier ecce fi
lius tuus. Deinde dicit discipulo. Ecce mater tua. Et ex illa
ra accepit eam discipulus in sua. Postea sciens ihs quia iam
omnia consummata sunt. ut consummaretur scriptura
sua. Ait sitio. Vas ergo positum erat aceto plenum. Illi autem spongiam
plenam aceto. hysopo circum ponentes. obtulerunt ori eius.
Cum ergo accepisset ihs acetum. dixit. consummatum est.
Et inclinato capite. tradidit spm. Judei ergo quo parasceue

[illegible] inmonumentum in cruce corpora sabbato. Erat enim
magnus dies ille sabbati. Rogauerunt pilatum ut frangerentur
eorum crura. & tollerentur. Uenerunt ergo milites. & pri
mi quidem fregerunt crura. & alterius qui crucifixus est cum
eo. Ad ihm autem cum uenissent. ut uiderunt eum iam mor
tuum. non fregerunt eius crura: sed unus militum lancea
latus eius aperuit. & continuo exiuit sanguis & aqua. & qui
uidit testimonium perhibuit. & uerum est testimonium
eius. Et ille scit quia uera dicit. ut & uos credatis. Facta sunt enim
haec ut scriptura impleretur. Os non comminuetis ex eo. & rur
sus alia scriptura dicit. Uidebunt in quem transfixerunt.
Post haec autem rogauit pilatum ioseph ab arimathia. eo quod
esset discipulus ihu occultus autem propter metum iudeorum
ut tolleret corpus ihu. & permisit pilatus. Uenit ergo et tu
lit corpus ihu. Uenit autem & nicodemus qui uenerat ad
eum nocte primum ferens mixturam myrre & aloes quasi
libras centum. Acceperunt corpus ihu & ligauerunt illud
cum aromatibus; sicut mos iudeis est sepelire. Erat au
tem in loco ubi crucifixus est hortus. & in horto monumentum
nouum. in quo nondum quisquam positus erat. Ibi ergo
propter parasceuen iudeorum. quia iuxta erat monumentum
posuerunt ihm. Una autem sabbati maria magdalene
uenit mane cum adhuc tenebre essent ad monumentum

audit lapidem sublatum amonumento · Cucurrit ergo
uenit adsimonem pet̃rum · &adalium discipulum qu
amabat ihs · &dicit eis · tulerunt dn̄m demonumento · &
nescimus ubiposuerunteum · Exiit ergo pet̃rus &ill
alius discipulus &uenerunt admonumentum · Curre
bant autem duosimul · &ille alius discipulus praecur
rit citius pet̃ro · &uenit primus admonumentum · &
se inclinauit & uidit posita lintеamina · nontamen intro
uit · Uenit ergo simon pet̃rus sequens eum &introiuit
monumentum &uidit lintеamina posita & sudarium
qd fuerat super caput eius · non cum lintеaminibus pos
tum · sed sep̃aratum inuolutum in unum locum · tunc
ergo introiuit · &ille discipulus quuenerat primus ad
monumentum · &uidit &credidit · Nondumenim sciebant
scripturam quia oportebat eum amortuis resurgere ·
Abierunt ergo rursum adsem&ipsos discipuli ·
Maria autem stabat admonumentum foris plorans ·
Dumergo fleret inclinauit se & prospexit inmonumentum
& uidit duos angelos in albis sedentes unum ubi caput &
unum ubi pedes · ubi positum fuerat corpus ihu · Dicunt
ei illi mulier quid ploras · dicit eis quia tulerunt dn̄m
meum & nescio ubi posuerunt eum · hæc cum dixisset · con
uersa retrorsum · & uidit ihm stantem · & non sciebat

dicit ei ihs' mulier quid ploras' quem quer's' illa existi
mans quia hortulanus' & dicit' Domine si tu sustulisti eum
dic mihi ubi posuisti eum & ego eum tollam' Dicit ei ihs'
Maria conuersa illa' dicit ei' Rabboni quod dicitur magister' Dicit
ei ihs' Noli me tangere' Nondum enim ascendi ad patrem meum'
Vade autem ad fratres meos & dic eis' Vado ad patrem meum
& patrem uestrum ad deum meum & deum uestrum' Uenit maria magda
lene adnuntians discipulis quia uidisset dominum & hec dixerit mihi'
Cum ergo sero die illa una sabbatorum & fores essent clause
ubi erant discipuli congregati propter metum iudeorum' Uenit
ihs & stetit in medio & dicit eis' Pax uobis' & cum hoc dixis
set ostendit eis manus & latus' Gauisi sunt ergo discipuli uiso
domino' Dixit ergo eis iterum' Pax uobis' Sicut misit me pater
& ego mitto uos' hoc cum dixisset insuflauit & dicit eis' Accipite
spiritum' Quorum remiseritis peccata remittuntur eis'
& quorum retinueritis retenta sunt'
Thomas autem unus ex duodecim qui dicitur didymus non
erat cum eis quando uenit ihs' Dixerunt ergo ei alii discipuli
uidimus dominum' Ille autem dixit eis' Nisi uidero in manibus
eius figuram clauorum & mittam digitum meum in locum
clauorum & manum meam in latus eius non credam'
Et post dies octo iterum erant discipuli eius intus & thomas
cum eis' Uenit ihs ianuis clausis & stetit in medio & dixit

Pax uobis' Deinde dicit thome' Infer digitum tuum huc & uide manus meas' & affer manum tuam & mitte in latus meum' & noli esse incredulus sed fidelis' Respondit thomas & dixit ei' Dns meus & deus meus' Dicit ei ihs' quia uidisti me credidisti beati qui non uiderunt & crediderunt' Multa quidem & alia signa fecit ihs in conspectu discipulorum suorum que non sunt scripta in libro hoc' hec autem scripta sunt ut credatis quia ihs est xps filius dei' & ut credentes uitam habeatis in nomine eius' Postea manifestauit se rursum ihs ad mare tyberiadis' manifestauit autem sic' Erant simul simon petrus' & thomas qui dicitur didimus' & nathanahel' qui erat a cana galilee' & filii zebedei' & alii ex discipulis eius duo' Dicit eis simon petrus' Uado piscari' Dicunt ei' Uenimus & nos tecum' Et exierunt & ascenderunt nauem' & illa nocte nichil prehenderunt' Mane autem iam facto' stetit ihs in litore' non tamen cognouerunt discipuli quia ihs est' Dicit ergo eis ihs' pueri numquid pulmentarium habetis' Responderunt ei' Non dicit eis' Mittite in dexteram nauigii rete' & inuenietis' Miserunt ergo & non ualebant illud trahere a multitudine piscium' Dicit ergo discipulus ille quem diligebat ihs petro' Dns est' simon petrus cum audisset quia dns est' tunicam succinxit se' erat enim nudus' & misit se in mare' Alii autem discipuli nauigio uenerunt

Venerunt longe enim aberat sed quasi bus ducentor cu
bitor ree piscium · Ut ergo descenderunt interra uide
runt positos & piscem · super positum & panem · Dicit ihs ·
Afferte de piscibus quos prendidistis nunc ·
Ascendit simon petrus · & traxit ree interram · plenum
magnis piscib; centum quinquaginta tribus · & cum tanti
essent non est scissum ree ·
Dicit eis ihs · Venite prandete ·
Et nemo audebat · discumbentium interrogare eum ·
tu quis es · scientes quia dns est ·
Venit ihs · & accepit panem · & dat eis · & piscem similit
Hoc iam tertio manifestatus est ihs · discipulis suis cum
resurrexit a mortuis · Cum ergo prandissent ·
Dicit simoni petro ihs · Simon iohannis diligis me plus
Dicit ei etiam dne · tu scis quia amo te · Dicit ei pasce ag
nos meos · Dicit ei iterum · Simon iohannis diligis me ·
Ait illi etiam dne · tu scis quia amo te · dicit ei pasce agnos meos
Dicit ei tertio · simon iohannis amas me · Contristatus
est petrus quia dixit tertio amas me · & dicit ei · Dne tu
omnia scis · tu scis quia amo te · Dicit ei · pasce oues meas
Amen amen dico tibi · cum esses iunior cingebas te · & am
bulabas ubi uolebas · Cum autem senueris · extendes ma
nus tuas · & alius te cinget · & ducet quo non uis · hoc

INCIPIT CAPITVLARE

CANONICORUM DECIRCULO ANNI

IN NATALITIO AD SCAM MARIAM MAIOREM

SECUNDUM LUCAM · K· III·

AOSLAV̄ AN̄ASTASIAM· SCO LŪC· K̄M

ET AOSLAV̄ PRIMITIVI· SCO IOH· K·I

SCI STHEPHANI· SCO MARTH· K· CC·XL

SCI SCIOH SCO IOH· K·CC·XXX

SANCTORUM INNOCENTIUM· SCO MATH· K· VI

SCI THOME· APOSTOLI· SCO IOSEPH· ANO QUO NAZARETH· VENIT

SCI MATHEI· AP̄I· SCO MATH· K· VIII· SCI STHEPHANI PROTOMARTYRIS· SCO LUCAM· K· II

POST NATALEM· SCI LUCAE K· II

INNOCENTIUM· SCO LUCAM· K· III

O MARTYR· SCO LUCAM· K· III·

THEOPHANIA SCO MATH· K· III·

EPIPHANIA SCO MATH· K· III·

SCI PAULI· SCO LUCAM· K· III·

Mens febro. Die ii. men. sup scripto sec luc. k. iii. Post quam
impleti sunt. dies purgationis eius. usq; gloriam plebis tue
Nat sc agathe sec math. k. cc. bc. xiii. Dic dix. simile
est regnum celorum. x. uirginibus. usq; hore
sec mar. k. bc. iii. Exeunt ihs. de templo. uadit
q. dicit hominem orare
sec math. k. cxl. ui. Vespere autem facto
turba hominum. Et. ui. post theophi. discessum
Conuocans ihs. discipulos suos. ait
ubique. Ter. sec math. k. et. ui.
hierosolymam. usq; non
hominem. Die xiiii. sup. scripto. sec
k. xcvi. Quebat discipulis suis. Sequi
usq; dormite

MENS MAR · Die duo decimo · Nat̄ gregorii doñ̄ sēmath
Die dñi discipulis suis · uigilate · usq; superuenit hora
Dies ꝑ ē · Adiuua me dñe fiat ꝺ
gabriel angelus · usq; secundū uerbum tuum ·
INCIPIT LECTIO SEPTUAGISIMA · USQUE IN PASCHA
dñi · die dom̄ · adsēm laurentium · seemath · k · cc · Dixit
parabolam hanc · Simile ē regnum celorum homini patri
familias · qui exiit primo mane · usq; huic uero eleem
EXPOSITIO · Die dom̄ · adsēm paulum · sēq; luc̄ · k · ccxx ·
uerba plurima conuenit · usq; fructum adferunt in patientia
Die dom̄ · adsēm pēr̄um · sēq; luc̄ · k · ccxx ·
septuaginta · usq; omnis plebs mundi laudationis
Die dñi discipulis
Cum uenerit filius hominis · usq; ·

F

S

Si manseritis in me · et verba mea in vobis manserint · quodcumq; voluerit petite et fiet vobis · In hoc clarificatus est pater meus · ut fructum multum afferatis · et efficiamini mei discipuli · Sicut dilexit me pater · et ego dilexi vos · manete in dilectione mea · Si precepta mea servaveritis · manebitis in dilectione mea · sicut ego patris mei precepta servavi · et manebo in ejus dilectione · Hec locutus sum vobis · ut gaudium meum in vobis sit · et gaudium vestrum impleatur · Hoc est precepta mea · ut diligatis invicem · sicut dilexi vos · Majorem hac dilectionem nemo habet · ut animam suam ponat quis pro amicis suis · Vos amici mei estis · si feceritis que precipio vobis · Jam non dicam vos servos · quia servus nescit quid faciat dominus ejus · Vos autem dixi amicos · quia omnia que audivi a patre meo nota feci vobis · Non vos me elegistis · sed ego elegi vos · et posui vos ut eatis · et fructum afferatis · et fructus vester maneat · Ut quodcumq; petieritis patrem in nomine meo · det vobis · Hec mando vobis · ut diligatis invicem · Si mundus vos odit · scitote quia me priorem vobis odio habuit · Si de mundo fuissetis · mundus quod suum erat diligeret · quia vero de mundo non estis · sed ego elegi vos de mundo · propterea odit vos mundus · Mementote sermonis mei quem ego dixi vobis · Non est servus major domino suo · si me persecuti sunt · et vos persequentur · si sermonem meum servaverunt · et vestrum servabunt · Sed hec omnia facient vobis propter nomen meum · quia nesciunt eum qui misit me · Si non venissem · et locutus eis fuissem · peccatum non haberent · nunc autem excusationem non habent · Qui me odit · et patrem meum odit · Si opera non fecissem in eis · que nemo alius fecit · peccatum non haberent · nunc autem et viderunt · et oderunt me · et patrem meum · Sed ut adimpleatur sermo · qui in lege eorum scriptus est · quia odio habuerunt me gratis · Cum autem venerit paraclitus · quem ego mittam vobis a patre · spiritum veritatis · qui a patre procedit · ille testimonium perhibebit de me · Et vos testimonium perhibebitis · quia ab initio mecum estis · Hec locutus sum vobis · ut non scandalizemini · Absque synagogis facient vos · sed venit hora · ut omnis qui interficit vos · arbitretur obsequium se prestare deo · Et hec facient vobis · quia non noverunt patrem neque me · Sed hec locutus sum vobis · ut cum venerit hora eorum · reminiscamini eorum · quia ego dixi vobis · Hec autem vobis ab initio non dixi · quia vobiscum eram · Et nunc vado ad eum qui misit me · et nemo ex vobis interrogat me · Quo vadis · Sed quia hec locutus sum vobis · tristitia implevit cor vestrum · Sed ego veritatem dico vobis · expedit vobis ut ego vadam · Si enim non abiero · paraclitus non veniet ad vos · Si autem abiero · mittam eum ad vos · Et cum venerit ille · arguet mundum de peccato · et de justitia · et de judicio · De peccato quidem · quia non credunt in me · De justitia vero · quia ad patrem vado · et jam non videbitis me · De judicio autem · quia princeps hujus mundi jam judicatus est · Adhuc multa habeo vobis dicere · sed non potestis portare modo · Cum autem venerit ille spiritus veritatis · docebit vos omnem veritatem · Non enim loquetur a semetipso · sed quecumq; audiet loquetur · et que ventura sunt annuntiabit vobis · Ille me clarificabit · quia de meo accipiet · et annuntiabit vobis · Omnia quecumq; habet pater · mea sunt · propterea dixi · quia de meo accipiet · et annuntiabit vobis · Modicum et jam non videbitis me · et iterum modicum et videbitis me · quia vado ad patrem · Dixerunt ergo ex discipulis ejus ad invicem · Quid est hoc quod dicit nobis · modicum et non videbitis me · et iterum modicum et videbitis me · et quia vado ad patrem · Dicebant ergo · Quid est hoc quod dicit modicum · Nescimus quid loquitur · Cognovit autem jesus quia volebant eum interrogare · et dixit eis · De hoc quesistis inter vos · quia dixi · modicum et non videbitis me · et iterum modicum et videbitis me · Amen amen dico vobis · quia plorabitis et flebitis vos · mundus autem gaudebit · vos autem contristabimini · sed tristitia vestra vertetur in gaudium · Mulier cum parit · tristitiam habet · quia venit hora ejus · cum autem peperit puerum · jam non meminit pressure · propter gaudium · quia natus est homo in mundum · Et vos ergo nunc tristitiam quidem habetis · iterum autem videbo vos · et gaudebit cor vestrum · et gaudium vestrum nemo tollet a vobis · Et in illo die me non rogabitis quicquam · Amen amen dico vobis · si quid petieritis patrem in nomine meo · dabit vobis · Usque modo non petistis quicquam in nomine meo · Petite et accipietis · ut gaudium vestrum sit plenum · Hec in proverbiis locutus sum vobis · Venit hora · cum jam non in proverbiis loquar vobis · sed palam de patre annuntiabo vobis · In illo die in nomine meo petetis · et non dico vobis · quia ego rogabo patrem de vobis · Ipse enim pater amat vos · quia vos me amastis · et credidistis quia ego a deo exivi · Exivi a patre · et veni in mundum · iterum relinquo mundum · et vado ad patrem · Dicunt ei discipuli ejus · Ecce nunc palam loqueris · et proverbium dicis nullum · Nunc scimus quia scis omnia · et non opus est tibi ut quis te interroget · In hoc credimus quia a deo existi · Respondit eis jesus · Modo creditis · Ecce venit hora · et jam venit · ut dispergamini unusquisque in sua · et me solum relinquatis · et non sum solus · quia pater mecum est · Hec locutus sum vobis · ut in me pacem habeatis · In mundo pressuram habebitis · sed confidite · ego vici mundum · Hec locutus est jesus · et elevatis oculis in celum · dixit · Pater venit hora · clarifica filium tuum · ut filius clarificet te · sicut dedisti ei potestatem omnis carnis · ut omne quod dedisti ei det eis vitam eternam · Hec est autem vita eterna · ut cognoscant te solum deum verum · et quem misisti jesum christum · Ego te clarificavi super terram · opus consummavi quod dedisti mihi ut faciam · Et nunc clarifica me tu pater apud temetipsum · claritate quam habui · antequam mundus esset · apud te · Manifestavi nomen tuum hominibus · quos dedisti mihi de mundo · Tui erant · et mihi eos dedisti · et sermonem tuum servaverunt · Nunc cognoverunt quia omnia que dedisti mihi · abs te sunt · Quia verba que dedisti mihi · dedi eis · et ipsi acceperunt · et cognoverunt vere quia a te exivi · et credidierunt quia tu me misisti · Ego pro eis rogo · non pro mundo rogo · sed pro his quos dedisti mihi · quia tui sunt · Et mea omnia tua sunt · et tua mea sunt · et clarificatus sum in eis · Et jam non sum in mundo · et hi in mundo sunt · et ego ad te venio · Pater sancte · serva eos in nomine tuo quos dedisti mihi · ut sint unum sicut et nos · Cum essem cum eis ego servabam eos in nomine tuo quos dedisti mihi · et custodivi · et nemo ex eis perivit · nisi filius perditionis · ut scriptura adimpleatur · Nunc autem ad te venio · et hec loquor in mundo · ut habeant gaudium meum impletum in semetipsis · Ego dedi eis sermonem tuum · et mundus odio habuit eos · quia non sunt de mundo · sicut et ego non sum de mundo · Non rogo ut tollas eos de mundo · sed ut serves eos a malo · De mundo non sunt · sicut et ego non sum de mundo · Sanctifica eos in veritate · sermo tuus veritas est · Sicut tu me misisti in mundum · et ego misi eos in mundum · Et pro eis ego sanctifico me ipsum · ut sint et ipsi sanctificati in veritate · Non pro eis autem rogo tantum · sed et pro eis qui credituri sunt per verbum eorum in me · ut omnes unum sint · sicut tu pater in me · et ego in te · ut et ipsi in nobis unum sint · ut credat mundus quia tu me misisti · Et ego claritatem quam dedisti mihi · dedi eis · ut sint unum sicut et nos unum sumus · Ego in eis · et tu in me · ut sint consummati in unum · et cognoscat mundus quia tu me misisti · et dilexisti eos sicut et me dilexisti · Pater quos dedisti mihi · volo ut ubi sum ego · et illi sint mecum · ut videant claritatem meam quam dedisti mihi · quia dilexisti me ante constitutionem mundi · Pater juste · mundus te non cognovit · ego autem te cognovi · et hi cognoverunt quia tu me misisti · Et notum feci eis nomen tuum · et notum faciam · ut dilectio qua dilexisti me · in ipsis sit · et ego in ipsis · Cum hec dixisset jesus · egressus est cum discipulis suis trans torrentem cedron · ubi erat hortus · in quem introivit ipse · et discipuli ejus · Sciebat autem et judas qui tradebat eum · locum · quia frequenter jesus congregatus erat illic cum discipulis suis · Judas ergo cum accepisset cohortem · et ex pontificibus et pharisaeis · venit illuc cum lanternis et facibus et armis · Jesus ergo sciens omnia que ventura erant super eum · processit · et dixit eis · Quem queritis · Responderunt ei · Jesum nazarenum · Dicit eis jesus · Ego sum · Stabat autem et judas qui tradebat eum · cum ipsis · Ut ergo dixit eis · Ego sum · abierunt retrorsum · et ceciderunt in terram · Iterum ergo interrogavit eos · Quem queritis · Illi autem dixerunt · Jesum nazarenum · Respondit jesus · Dixi vobis quia ego sum · Si ergo me queritis · sinite hos abire · Ut impleretur sermo quem dixit · Quia quos dedisti mihi non perdidi ex eis quemquam · Simon ergo petrus habens gladium · eduxit eum · et percussit pontificis servum · et abscidit auriculam ejus dexteram · Erat autem nomen servo malchus · Dixit ergo jesus petro · Mitte gladium tuum in vaginam · Calicem quem dedit mihi pater · non bibam illum · Cohors ergo et tribunus · et ministri judeorum · comprehenderunt jesum · et ligaverunt eum · Et adduxerunt ad annam primum · erat enim socer caiphe · qui erat pontifex anni illius · Erat autem caiphas · qui consilium dederat judeis · quia expedit unum hominem mori pro populo · Sequebatur autem jesum simon petrus · et alius discipulus · Discipulus autem ille erat notus pontifici · et introivit cum jesu in atrium pontificis · Petrus autem stabat ad ostium foris · Exivit ergo discipulus alius qui erat notus pontifici · et dixit ostiariae · et introduxit petrum · Dicit ergo petro ancilla ostiaria · Numquid et tu ex discipulis es hominis hujus · Dicit ille · Non sum · Stabant autem servi et ministri · ad prunas · quia frigus erat · et calefaciebantur · Erat autem et petrus cum ipsis stans et calefaciens se · Pontifex ergo interrogavit jesum de discipulis suis · et de doctrina ejus · Respondit ei jesus · Ego palam locutus sum mundo · ego semper docui in synagoga et in templo · quo omnes judei convenient · et in occulto locutus sum nichil · Quid me interrogas · interroga eos qui audierunt quid locutus sim ipsis · Ecce hi scient que dixerim ego · Hec autem cum dixisset · unus assistens ministrorum dedit alapam jesu · dicens · Sic respondes pontifici · Respondit ei jesus · Si male locutus sum · testimonium perhibe de malo · Si autem bene · quid me cedis · Et misit eum annas ligatum ad caiphan pontificem · Erat autem simon petrus stans et calefaciens se · Dixerunt ergo ei · Numquid et tu ex discipulis ejus es · Negavit ille · et dixit · Non sum · Dicit unus de servis pontificis · cognatus ejus cui abscidit petrus auriculam · Nonne ego te vidi in horto cum illo · Iterum ergo negavit petrus · et statim gallus cantavit · Adducunt ergo jesum a caiphe in pretorium · Erat autem mane · et ipsi non introierunt in pretorium · ut non contaminarentur · sed ut manducarent pascha · Exivit ergo pilatus ad eos foras · et ait · Quam accusationem affertis adversus hominem hunc · Responderunt et dixerunt ei · Si non esset hic malefactor · non tibi tradidissemus eum · Dixit ergo eis pilatus · Accipite eum vos · et secundum legem vestram judicate eum · Dixerunt ergo ei judei · Nobis non licet interficere quemquam · ut sermo jesu impleretur · quem dixit · significans qua morte esset moriturus · Introivit ergo iterum pilatus in pretorium · et vocavit jesum · et dixit ei · Tu es rex judeorum · Responditjesus · A temetipso hoc dicis · an alii tibi dixerunt de me · Respondit pilatus · Numquid ego judeus sum · Gens tua et pontifices tradiderunt te mihi · Quid fecisti · Respondit jesus · Regnum meum non est de hoc mundo · Si regnum meum esset de hoc mundo · ministri mei utique decertarent · ut non tradar judeis · nunc autem regnum meum non est hinc · Dixit itaque ei pilatus · Ergo rex es tu · Respondit jesus · Tu dicis quia rex sum ego · Ego in hoc natus sum · et ad hoc veni in mundum · ut testimonium perhibeam veritati · Omnis qui est ex veritate · audit vocem meam · Dicit ei pilatus · Quid est veritas · Et cum hec dixisset · iterum exivit ad judeos · et dicit eis · Ego nullam invenio in eo causam · Est autem consuetudo vobis · ut unum dimittam vobis in pascha · Vultis ergo dimittam vobis regem judeorum · Clamaverunt ergo rursum omnes · dicentes · Non hunc · sed barabbam · Erat autem barabbas latro · Tunc ergo apprehendit pilatus jesum · et flagellavit · Et milites plectentes coronam de spinis · imposuerunt capiti ejus · et veste purpurea circumdederunt eum · Et venientes ad eum dicebant · Ave rex judeorum · et dabant ei alapas · Exivit ergo iterum pilatus foras · et dicit eis · Ecce adduco vobis eum foras · ut cognoscatis quia nullam invenio in eo causam · Exivit ergo jesus portans coronam spineam et purpureum vestimentum · Et dicit eis pilatus · Ecce homo · Cum ergo vidissent eum pontifices et ministri · clamabant dicentes · Crucifige eum · crucifige eum · Dicit eis pilatus · Accipite eum vos · et crucifigite · ego enim non invenio in eo causam · Responderunt ei judei · Nos legem habemus · et secundum legem debet mori · quia filium dei se fecit · Cum audisset ergo pilatus hunc sermonem · magis timuit · Et ingressus pretorium iterum · dicit ad jesum · Unde es tu · Jesus autem responsum non dedit ei · Dicit ergo ei pilatus · Mihi non loqueris · Nescis quia potestatem habeo crucifigere te · et potestatem habeo dimittere te · Non haberes potestatem adversum me ullam · nisi tibi datum esset desuper · Propterea qui tradidit me tibi · maius peccatum habet · Et exinde quærebat pilatus dimittere eum · Judei autem clamabant dicentes · Si hunc dimittis · non es amicus cesaris · Omnis enim qui se regem facit · contradicit cesari · Pilatus autem cum audisset hos sermones · adduxit foras jesum · et sedit pro tribunali · in loco qui dicitur lithostrotos · hebraice autem gabbatha · Erat autem parasceve paschæ · hora quasi sexta · Et dicit judeis · Ecce rex vester · Illi autem clamabant · Tolle · tolle · crucifige eum · Dicit eis pilatus · Regem vestrum crucifigam · Responderunt pontifices · Non habemus regem nisi cesarem · Tunc ergo tradidit illum illis ut crucifigeretur · Suscepit autem jesum et eduxit · Et bajulans sibi crucem · exivit in eum qui dicitur calvarie locum · hebraice autem dicitur golgotha · Ubi eum crucifixerunt · et cum eo alios duos · hinc et hinc · medium autem jesum · Scripsit autem et titulum pilatus · et posuit super crucem · Erat autem scriptum · jesus nazarenus rex judeorum · Hunc ergo titulum multi legerunt judeorum · Et erat prope civitatem locus ubi crucifixus est jesus · Et erat scriptum hebraice · graece · latine · Dicebant ergo pontifices judeorum pilato · Noli scribere · rex judeorum · sed quia ipse dixit · rex sum judeorum · Respondit pilatus · Quod scripsi scripsi · Milites ergo cum crucifixissent jesum · acceperunt vestimenta ejus · et fecerunt quatuor partes · unicuique militi partem · et tunicam · Erat autem tunica inconsutilis · desuper contexta per totum · Dixerunt ergo ad invicem · Non scindamus eam · sed sortiamur de illa cujus sit · ut scriptura impleatur dicens · Partiti sunt vestimenta mea sibi · et in vestem meam miserunt sortem · Et milites quidem hec fecerunt · Stabant autem juxta crucem jesu mater ejus · et soror matris ejus · maria cleophe · et maria magdalene · Cum vidisset ergo jesus matrem · et discipulum stantem quem diligebat · dicit matri sue · Mulier · ecce filius tuus · Deinde dicit discipulo · Ecce mater tua · Et ex illa hora accepit eam discipulus in sua · Postea sciens jesus quia omnia consummata sunt · ut consummaretur scriptura · dixit · Sitio · Vas ergo erat positum aceto plenum · Illi autem spongiam plenam aceto · et hyssopo circumdantes · obtulerunt ori ejus · Cum ergo accepisset jesus acetum · dixit · Consummatum est · Et inclinato capite · tradidit spiritum · Judei ergo · ut corpora non remanerent in cruce sabbato · erat enim magna dies illa sabbati · rogaverunt pilatum ut frangerentur eorum crura · et tollerentur · Venerunt ergo milites · et primi quidem fregerunt crura · et alterius qui crucifixus est cum eo · Ad jesum autem cum venissent · ut viderunt eum jam mortuum · non fregerunt ejus crura · sed unus militum lancea latus ejus aperuit · et continuo exivit sanguis et aqua · Et qui vidit testimonium perhibuit · et verum est testimonium ejus · Et ille scit quia vera dicit · ut et vos credatis · Facta sunt enim hec ut scriptura impleretur · Os non comminuetis ex eo · Et iterum alia scriptura dicit · Videbunt in quem transfixerunt · Postea autem rogavit pilatum joseph ab arimathia · qui erat discipulus jesu occultus autem propter metum judeorum · ut tolleret corpus jesu · Et permisit pilatus · Venit ergo et tulit corpus jesu · Venit autem et nicodemus · qui venerat ad jesum nocte primum · ferens mixturam myrre et aloes · quasi libras centum · Acceperunt ergo corpus jesu · et ligaverunt illud cum aromatibus · sicut mos est judeis sepelire · Erat autem in loco ubi crucifixus est hortus · et in horto monumentum novum · in quo nondum quisquam positus fuerat · Ibi ergo propter parasceven judeorum · quia juxta erat monumentum · posuerunt jesum

A 49

BIBLIOTECA
REALE
ROMANENSE

BIBLIOTHECA
REGIA
MONACENSIS

Grundst. f. 24. 197.

Nr. 1484 Ausgang: Okt. 1959
I. Schäden:
II. Behandlung: Seite 390 gewünscht zu Akkusan empfohlen
III. Besonderheiten: Die Schädlinge im Kirchbuch müssen noch bekämpft werden.

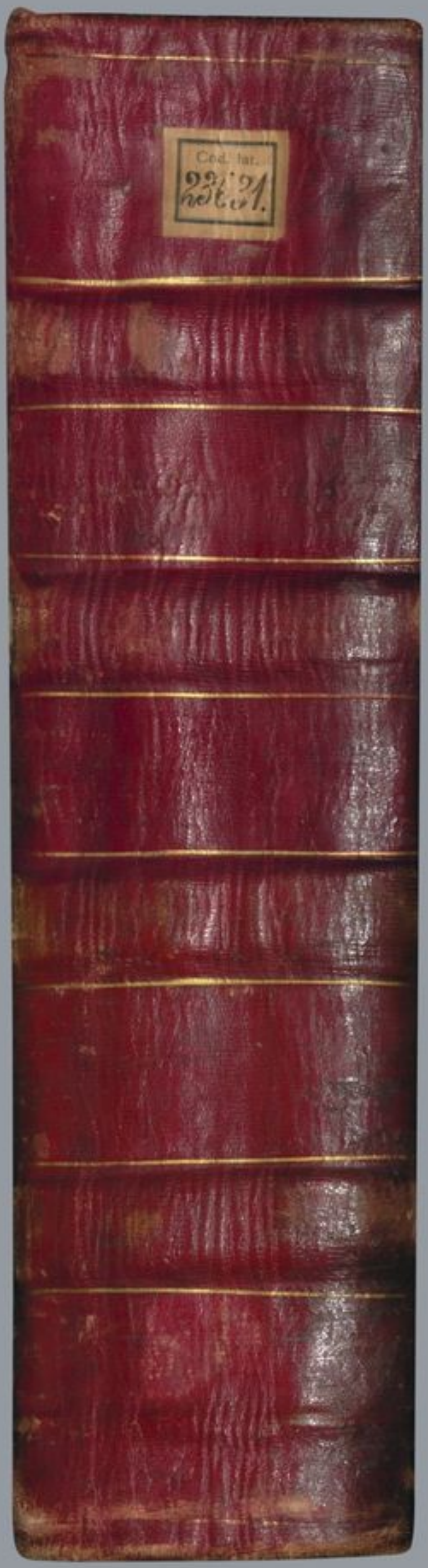
Cod. lat.
23 · 21.